

Sputnik, má láska

Haruki Murakami

SVĚTOVÁ
KNIHOVNA
ODEON

Políbila mne tiše na čelo a omluvila se. Já tě prostě mám ráda, to je všechno. Hrozně jsem nad tím váhala, ale nakonec jsem musela udělat, co jsem udělala. Já tě mám přece taky ráda, řekla jsem Fialce. Tak si z toho prosím tě nic nedělej. A chci, abys se mnou byla i dál. Takhle jsem jí to řekla.

Fialka pak hrozně dlouho tiskla hlavu do polštáře a brečela, jako když se protrhne přehrada. Celou tu dobu jsem ji při tom hladila po nahých zádech. Od ramen až po boky, a pod prsty jsem cítila každou její kost. Chtělo se mi plakat zrovna tak jako jí. Plakat jsem ale nemohla.

Tehdy jsem to konečně pochopila. Že jsme si sice byly navzájem skvělým doprovodem na cestě, ale nakonec že jsme jen osamělé kusy železa, kroužící každý po jiné oběžné dráze. Zdálo se nám být nádherné jako padající hvězdy. Ve skutečnosti ale nejsme nic víc než vězni v celách, kteří nemohou nikam jít. Když se dráhy, po kterých obíháme, občas protnou, můžeme se setkat svými pohledy, nebo se možná mohou dotknout i naše duše. To je ale jen na krátkou chvíli. V příštím okamžiku už jsme zase beznadějně samy. Dokud jednoho dne neshoříme na prach a nevrátíme se zpátky k nule.

HARUKI MURAKAMI (1949) je považován za jednoho z nejvýznamnějších japonských spisovatelů současnosti. Roku 1973 absolvoval tokijskou univerzitu Waseda a místo toho, aby se zajímal o stálé zaměstnání u některé velké společnosti, učinil doslova revoluční krok a otevřel si na předměstí Tokia jazzový bar. Když se z náhlého popudu rozhodl a začal psát svůj první román, těžko mohl někdo tušit, jak významným autorem se záhy stane. Již v době, kdy publikoval třetí dílo *Hon na ovci* (slovensky 2004), a získal za ně roku 1982 Nomovu cenu pro talentované autory, se začalo mluvit o „fenoménu Murakami“. O tři roky později vychází *Konec světa & Hard-boiled Wonderland* (č. 2008), za nějž autor obdržel prestižní Tanizakiho cenu. Roku 1987 vyšel román *Norské dřevo* (č. 2002) – nezískal literární ocenění, ale překonal všechny rekordy, protože jen v Japonsku se knihy prodalo přes čtyři miliony výtisků. Podobný úspěch měly pak i další jeho práce: *Na jih od hranic, na západ od slunce* (1992, č. 2004) nebo *Sputnik, má láska* (1999). Roku 2003 vydal rozsáhlý román *Kafka na pobřeží* (č. 2006) a o rok později prózu *Afterdark* (č. 2007). Na rok 2009 je ohlášen nový román s názvem *1Q84*. V říjnu 2006 mu byla v Praze udělena Cena Franze Kafky. Murakamiho díla byla přeložena do šestatřiceti jazyků. Vydal také řadu sbírek povídek a esejů i několik knih literatury faktu. Do japonštiny přeložil některá díla F. S. Fitzgeralda, Johna Irvinga či Trumana Capoteho.

Kdo zná *Norské dřevo*, bude potěšen, kdo je nezná, bude překvapen a neodolá. O románu *Sputnik, má láska* se dá hovořit jako o kronice neopětované touhy stejně jako o melancholické love story. Dílo má opět tři hlavní postavy: čtyřiačtyřicetiletý učitel z Tokia označovaný jako K. a zároveň vypravěč; jeho přítelkyně Fialka, která chce být spisovatelkou a zbožňuje Jacka Kerouaca; Mjú, femme fatale a společensky poměrně vysoce postavená žena se záhadnou minulostí, jež si barví vlasy. *Ve dvaadvaceti letech se Fialka poprvé zamilovala. Byla to láska prudká jak tornádo, které se valí vpřed širou stepí... Objekt jejích tužeb byl o celých sedmnáct let starší a měl za sebou svatbu. A aby toho nebylo málo, byla to žena.* Fialčin osud na nejmenovaném řeckém ostrově, kam se s Mjú vypraví, je však stejně podivný jako osud jiných autorových hrdinů – náhle zmizí beze stopy. Učitel se vydává ji hledat a ve Fialčině počítači najde dva dokumenty: jeden o její nezměrné touze k Mjú, druhý o její prapodivné minulosti, o nemožnosti milovat, o světě „tady“ a „tam“.

H a r u k i
M u r a k a m i

**Sputnik,
má láska**

ODEON

Přeložil Tomáš Jurkovič

SPÚTONIKU NO KOIBITO
Copyright © 2001 by Haruki Murakami
Translation © Tomas Jurkovic, 2009

ISBN 978-80-207-1303-2

SPUTNIK

4. 10. 1957 vyslal Svaz sovětských socialistických republik z kazašského kosmodromu Bajkonur do vesmíru Sputnik 1, první umělou družici Země v dějinách. Měla průměr 57 cm, hmotnost 83,6 kg a oblétna Zemi za 96 minut a 12 sekund.

3. listopadu téhož roku pak byl úspěšně vypuštěn i Sputnik 2 se psem Lajkou na palubě. Lajka se tak stala prvním zvířetem ve vesmírném prostoru; protože se však Sputnik 2 nikdy nevrátil na Zemi, padla za oběť vesmírnému biologickému experimentu.

*Velká kronika světových dějin
nakladatelství Kódanša*

Ve dvaadvaceti letech se Fialka poprvé zamilovala. Byla to láska prudká jak tornádo, které se valí vpřed širou stepí. Taková, co dokáže všechno, co se jí octne v cestě, skácet, vyházet jedno za druhým do povětří, roztrhat na kusy a rozbít tak, že nezůstane kámen na kameni. A pak, aniž by sebeztratila na síle, ještě svede přeletět oceán, obrátit v trosky Angkor Vat, spálit indické pralesy do poslední zoufalé tygří smečky, vyvolat v perské poušti písečnou bouři a pohřbít v záplavách písku nějaké exotické opevněné město. Úžasná, epochální láska. Objekt jejích tužeb byl o celých sedmnáct let starší a měl za sebou svatbu. A aby toho nebylo málo, byla to žena. Tím všechno začalo, a tím také – skoro – všechno končilo.

Fialka se tehdy doslova zoufale pokoušela stát spisovatelkou z povolání. Ať už je v lidském životě možností volby kolik kdo chce, pro ni tu zbyla jen jediná cesta: sepisovat romány. Rozhodnutí bylo pevné jak tisíciletá skála

a nepřipouštělo žádné kompromisy. Mezi Fialku a její literární přesvědčení by nikdo nevtěsnil ani vlas.

Když dodělala v Kanagawě veřejnou střední školu, postoupila ke studiu literatury na jedné docela malé soukromé univerzitě někde v Tokiu. Ta univerzita se pro ni ale ani trochu nehodila. Byla naprosto nedobrodružná, neslaná nemastná a celkově k ničemu – rozumí se, celkově k ničemu pro Fialku – a člověka na ní přepadala beznaděj. Většina studentů, co tam chodila, byli zoufale nudné, banální nuly (abych byl upřímný, sám jsem mezi ně patřil). Ze všech těch důvodů se radši Fialka před třetím ročníkem odhlásila ze studia a ve škole se už neukázala. Dospěla totiž k závěru, že si ve své situaci nemůže dovolit plýtvat časem. Myslím, že měla asi pravdu. Jestli si ale můžu dovolit říct svůj banální a nezajímavý názor, mám osobně dojem, že se jako nedokonalé lidské bytosti nemůžeme bez plýtvání a zbytečností tak úplně obejít. Pokud by totiž z našich nedokonalých životů zmizelo všechno, co nezbytně nepotřebujeme, nezbude nám už ani ta nedokonalost.

Krátce a jednoduše byla Fialka nenapravitelný romantik. Tvrdohlavá, cynická a, slušně řečeno, světa neznalá. Jakmile se jednou dala do řeči, nebralo její povídání konce, s někým, kdo se jí dost nelíbil (rovná se naprostá většina lidí), se ale ani nepustila do hovoru. Kouřila víc, než by bylo zdrávo, a při cestě vlakem pravidelně ztrácela jízdenky. Když se jí něco honilo hlavou, zapomínala jíst, a tak byla hubená jak válečný sirotek ve starém italském filmu, jen oči jí svítily z tváře. Lepší než vysvětlovat to slovy by asi bylo, kdybych měl po ruce fotografii, naneštěstí ale nemám ani jednu. Ona totiž naprosto nesnášela, když ji někdo fotil, a nijak zvlášť netoužila zanechávat světu nějaký *Portrét umělkyně v dívčích letech*. Pokud by existovala nějaká Fialčina fotografie z té

doby, zřejmě by asi posloužila jako vzácný záznam o jistých zvláštních vlastnostech, jaké taky může lidská bytost mít.

Trochu teď předbíhám, ale žena, do které se Fialka tak zamilovala, se jmenovala Mjú. Alespoň jí tou přezdívkou všichni říkali. Její pravé jméno neznám (což mi mělo v budoucnu poněkud zkomplikovat život, ale o tom si řekneme až později). Národností byla Korejka, ale korejsky neuměla skoro ani slovo, dokud se někdy kolem pětadvaceti nerozhodla, že se tu řeč naučí. Narodila se a vyrostla v Japonsku, a protože studovala ve Francii hudební konzervatoř, mluvila kromě japonštiny ještě plynně francouzsky a anglicky. Oblékala se vždycky s ohromným vkusem, s nonšalancí nosila malé a velice drahé doplňky a jezdila dvanáctiválcovým tmavomodrým jaguárem.

Když se poprvé setkala s Mjú, vyprávěla jí Fialka o románech Jacka Kerouaca. Byla tehdy z Kerouacových románů celá bez sebe. Jejím literárním idolem byl pokaždé někdo jiný a v tu dobu zrovna padla volba na Kerouaca, což už nebyl právě dvakrát „hit sezony“. V kapse u kabátu měla vždycky zastrčeno *Na cestě* nebo *Osamělého poutníka* a kdykoliv měla chvíli, už otáčela stránkami. Když pak natrefila na nějaké zvlášť duchaplné pasáže, zadržela si je tužkou a naučila se je zpaměti, jako nějaké svaté sůtry. Zdaleka nejvíc ji uchvátilo vyprávění v *Osamělém poutníkovi* o práci hlídače lesních požárů. V boudě na vrcholku vysoké hory odříznuté od světa prožil Kerouac jako lesní požární hlídka tři osamělé měsíce. Fialka mi tu pasáž ocitovala.

„Každý by měl alespoň jednou v životě zakusit zdravou a možná i nudnou samotu v divočině, kdy by byl odkázaný jenom sám na sebe a poznal tudíž svou pravou a skrytou sílu.“

„To je přece super, ne?“ zářila Fialka. „Stáváš den co den na vrcholu, rozhlížíš se kolem dokola a sleduješ, jestli se odněkud nevyvalí kouř. To je od rána do večera tvoje jediná práce. Můžeš přitom číst a psát, kolik se ti zlíbí. A v noci se kolem boudy potuluje spousta obřích medvědů s huňatou srstí. Přesně takhle bych chtěla žít. V porovnání s tím je nějaká literatura na univerzitě důležitá asi jako stopka od okurky.“

„Problém ale je, že jednoho dne musí člověk z hory zase zpátky dolů,“ poznamenal jsem k tomu. Zdálo se ale, že ji, jako ostatně vždycky, můj střízlivě banální názor nijak nenadchnul.

Fialka se něco natrápila, aby přišla na to, jak být stejně nevázaná, cool a exaltovaná jako hrdinové Kerouacových románů. Chodila s rukama v kapsách a schválně rozcuchaná, a i když neviděla nijak špatně, nosila brýle s černou celuloidovou obroučkou, ve kterých vypadala jako Dizzy Gillespie, a nepřítomně zpoza nich civěla do nebe. Většinou jste ji neviděli v ničem jiném než v plandavém tvídovém saku, které vypadalo jak odněkud z vetešnictví, a bachratých pracovních botách na nohou. Kdyby si mohla nechat narůst vousy, docela určitě by to udělala.

Fialka nebyla nijak krásná, alespoň ne ve smyslu, jaký se pod tím slovem obvykle rozumí. Tváře měla propadlé, ústa na jedné straně trochu moc široká. Nos malý a mířil jí trochu nahoru. Měla nepřehlédnutelnou mimiku a navíc měla ráda legraci, skoro nikdy jste ji ale neviděli se nahlas zasmát. I ve chvílích, kdy měla dobrou náladu, mluvila spíš, jako když vám odsekává. Rtěnky nebo tužky na obočí se myslím v životě netknula. A mám pochybnosti, i jestli jí někdy někdo řekl něco o tom, že se podprsenky vyrábějí v různých

velikostech. Přesto ale na Fialce docela určitě bylo něco zvláštního, co přitahovalo lidská srdce. Co přesně to bylo, vám nedokážu dost dobře vysvětlit slovy. Kdykoli jsem se jí ale podíval do očí, vždycky jsem v nich uviděl odlesk té věci.

Myslím, že už bych to mohl říct jasně: byl jsem do Fialky zamilovaný po uši. Hrozně mě přitahovala už od chvíle, kdy jsem s ní prohodil prvních pár slov, a tenhle pocit se postupně, krok za krokem utvrdil v nevyvratitelný. Dlouhou a dlouhou dobu jako by pro mě na světě existovala jen ona. Samozřejmě, že jsem se jí mockrát pokusil dát najevo, co k ní cítím. Když se ale Fialka octla přede mnou, nesvedl jsem nikdy svůj cit vyjádřit přesnými slovy. Což bylo nakonec možná moje štěstí. I kdyby se mi povedlo vyslovit se jasně, Fialka by se mi nepochybně jenom vysmála.

Za dobu, co jsme se takhle s Fialkou dál scházeli jako „kamarádi“, jsem měl poměr s dvěma nebo třemi ženami (čímž nemyslím, že bych si už nepamatoval, kolik jich bylo – byly prostě buď dvě, nebo tři, záleží na tom, jak se to vezme). A pokud bych měl připočíst i takové, se kterými jsem spal jen jednou nebo dvakrát, seznam by se rozrostl ještě o něco víc. Když jsem se s nimi objímal, často jsem u toho myslel na Fialku. Nebo spíš řekněme, že mi při tom skoro vždycky tanula kdesi v hlavě její podoba. Představoval jsem si, že je to ona, s kým se právě miluju. Jistěže to asi nebylo úplně správné. Ať už to ale správné bylo nebo nebylo, já si prostě nemohl pomoci.

Vraťme se ale k tomu, jak se Fialka setkala s Mjú.

Pro Mjú nebylo jméno Jack Kerouac tak úplně neznámé, matně si dokonce vzpomínala, že je to nějaký spisovatel. Vůbec si už však nemohla vzpomenout, jaký vlastně. „Kerouac, Kerouac – není to jeden z těch *sputníků*?“

Fialka vůbec nechápala, o čem je řeč. Nůž a vidlička se jí na moment zastavily nad talířem, jak se celá zamyslela. „Sputnik? Sputnik je přece ta sovětská družice, co v roce 1950 vyletěla jako první do vesmíru. Jack Kerouac je spisovatel z USA. I když je fakt, že jde o tu samou dobu.“

„No a neříkalo se tak proto podobným spisovatelům z té doby?“ zeptala se Mjú. A pak, jako by prohledávala dno zvláště tvarovaného džbánu své paměti, opsala prsty po stole kruh.

„*Sputnici...*?“

„Jmenoval se tak jeden literární proud. Takových skupin je přece celá řada, ne? No jako byla třeba japonská *Bílá bříza*.“

Tehdy to Fialce konečně došlo. „Beatnici!“

Mjú si nenápadně otřela ubrouskem ústa. „Beatnik nebo sputnik, já stejně vždycky tyhle termíny hned zapomenu. Beatnik nebo Sputnik, *Restaurace Kenmu*, nebo *Rapallská dohoda* – stejně se to všechno stalo už strašně dávno.“

Rozhostila se lehčí odmlka, skoro jako by naznačovala plynutí času.

„*Rapallská dohoda?*“ opakovala Fialka.

Mjú se usmála. Úsměv to byl nostalgický a důvěrný, jako by ho člověk po létech našel zapadlý někde zásuvce. Nádherně při tom mhouřila oči. A potom natáhla ruku a svými dlouhými, štíhlými prsty ještě o něco víc rozcuchala Fialčiny střapaté vlasy. Udělala to tak prostě a přirozeně, že se i Fialka usmála, ani nevěděla jak.

Od té doby začala Fialka Mjú v duchu říkat *moje láska Sputnik*. Moc se jí líbilo, jak to zní. Zvuk těch slov jí připomínal psa Lajku. Malá umělá družice neslyšně letí vesmírnou tmou. Z malého okénka vykukuje pár černých, třpytivých psích zornic. Na co se ten pes v bezbřehé vesmírné samotě asi dívá?

Rozhovor o Sputniku se odehrál na svatební hostině Fialčiny sestřenice v luxusním hotelu v Akasace. S tou sestřenicí si Fialka nebyla moc blízká (vlastně ji spíš nesnášela) a chodit na svatební hostiny jí připadalo spíš jako mučení, zrovna v tomhle případě se ale jako z udělání nedokázala z té záležitosti nijak vyvléknout. S Mjů tam seděly vedle sebe u jednoho stolu. Mjů jí toho o sobě moc neřekla, ale vypadalo to, že když Fialčina sestřenice dělala zkoušky na hudební akademii, učila ji Mjů na klavír nebo jí pomohla nějak jinak. Neznaly se sice nijak dlouho ani dobře, sestřenice se však zřejmě cítila Mjů zavázaná.

V momentě, kdy ucítila ve svých vlasech prsty Mjů, zamilovala se do ní Fialka tak rychle, jako by to byl nějaký reflex. Jako by šla napříč širou plání a najednou do ní uhořel nějaký středně silný blesk. Dost možná šlo o jistý druh uměleckého zjevení. Takže Fialce v tu chvíli ani trochu nevadilo, že ji to potkalo zrovna se ženou.

Co je mi jenom známo, neměla Fialka žádného známého, pro jaké obvykle užíváme slovo *přítel*, i když na střední škole s nějakými kluky kamarádila. Chodívala s nimi do kina nebo plavat. Mám ale dojem, že to nebyly nijak vážné známosti. Většinu Fialčiny mozkové kůry totiž neochvějně zaměstnávalo výhradně nadšení pro budoucí spisovatelskou dráhu a žádný z těch kluků ji asi ani zvlášť nezaujal. A jestli na té střední škole snad nějakou zkušenost se sexem (nebo něčím podobným) přece jen udělala, nejspíš ji k tomu nedovedla touha nebo láska, ale její literární zájem.

„Víš co, já tyhle ty sexuální touhy prostě vůbec nechápu,“ přiznala se mi jednou (myslím, že to bylo krátce předtím, než odešla z vysoké, a že už v sobě měla pět banánových daikiri a byla dost opilá) s hrozně zachmuřeným výrazem. „Netuším, k čemu to vlastně je. Co si o tom myslíš ty?“

„Na touhách přece není co chápat,“ vyslovil jsem svůj obvyklý přiměřený názor. „Ty člověk prostě má.“

Jen jsem to vyslovil, začala si mne Fialka prohlížet, jako bych byl nějaký nevidanou energií poháněný stroj. A pak se zadívala ke stropu, jako by o mne nadobro ztratila zájem. Tím rozhovor skončil. Asi si řekla, že bavit se se mnou o podobných věcech nikam nevede.

Fialka se narodila v Čigasaki. Bydleli tam hned u moře a do , ikenních skel jim občas šustil vítr s pískem. Její otec provozoval v Jokohamě zubařskou ordinaci. Byl to veliký fešák a zvláště díky svému nosu silně připomínal Gregoryho Pecka v *Rozdvojené mysli*. Bohužel ale – jak sama říkávala – po něm Fialka jeho krásný nos nezdělala. Ani ona, ani mladší bratr, kterého měla. Občas hloubala nad tím, kam se vlastně poděl gen, který tak pěkný nos vytvořil. Kdyby měl v proudu genetické řeky zůstat pohřbený někde na dně, byla by to bezmála ztráta pro celou lidskou kulturu. Až tak nádherný nos to byl.

Přirozeně že takový krasavec jako Fialčin otec byl u ženských, které měly něco se zuby, až legendárně populární po celé Jokohamě i okolí. V ordinaci nosil hluboko do čela lékařský čepec a ústa si zakrýval velikou rouškou. Pacientky z něj tak mohly zahlédnout jen jeho oči a uši. Přesto jim však nemohlo uniknout, jaký je to elegán. Jeho krásný nos mu mužně, skoro až smyslně nadzdvíhoval roušku, takže skoro všechny pacientky při pohledu na něj rudly ve tvářích a na místě se zamilovávaly, i když se jim na nic takového nevztahovalo zdravotní pojištění.

Fialčina matka zemřela mladá, v jednatřiceti. Měla vrozenou srdeční vadu. Když zemřela, nebyly Fialce ještě ani tři roky. Jediné, co si proto z matky dokázala vybavit, byla slabá vůně její pleti. Matčiny fotografie se nedochovaly skoro

žádné. Památeční ze svatby a momentka pořízená hned, jak se Fialka narodila. Fialka znovu a znovu vytahovala staré album a na ty obrázky se dívala. Její matka, velmi jemně řečeno, na nich působila *bezvýrazně*. Byla drobná, měla nezajímavý účes, oblečená tak, že z toho jeden málem vrtěl hlavou v rozpacích, na tváři jí visel nepříjemný úsměv. Vypadalo to, že kdyby trochu couvla, nejspíš úplně splyne se zdí. Fialka dělala co mohla, aby si ten obličej vryla do paměti. Možná se pak bude moci s matkou setkat někde ve snu. Vzít ji za ruku, popovídat si s ní. Pořád se jí to ale ne a ne podařit. Obličej, jaký měla její matka, prostě člověku utkvět v paměti nemohl. Nejspíš byste si ho nevšimli, ani kdybyste ji potkali za bílého dne. Natož potom ve snu.

Otec o zemřelé matce skoro nemluvil. Jednak nikdy nenadělal s ničím moc řečí, a navíc měl tendenci se v životě po všech stránkách vyhýbat emotivním výrazům (dočista jako by to byla nějaká infekce dutiny ústní). Ani Fialka sama se nepamatovala, že by se kdy otce na zemřelou matku vyptávala. Jen jednou jedinkrát, když byla ještě docela malá, zeptala se při nějaké příležitosti, jaký že ta její maminka vlastně byla člověk. Pamatovala si ten rozhovor docela jasně.

Otec se zadíval stranou a na chvíli se zamyslel. Pak řekl: „Měla výbornou paměť. A moc krásně psala.“

Opravdu zvláštní způsob, jak někoho popsat. Osobně mám dojem, že měl tehdy své maličké dcerce spíš vyprávět něco, co by jí hluboce utkvělo v paměti. Říct jí slova, která ji zasytí, od kterých se bude moci ohřát jako od zdroje tepla. Slova, která jí budou aspoň jakous takous oporou, která se stanou osou a středem v jejím nepříliš jistém životě na třetí z oběžnic ve sluneční soustavě. Fialka na ně čekala, bělostný nepopsaný sešit rozevřený na první stránce. Ale bohužel (jak už tak musíme konstatovat), na podobné věci jejího fešáckého otce prostě neužilo.

Když bylo Fialce šest let, otec se znovu oženil a za dva roky poté se jí narodil bratříček. Ani její nová matka nebyla žádná krasavice. Navíc ani neměla zvlášť dobrou paměť, o pěkném písmu nemluvě. Byla ale zato laskavá a spravedlivá. Nemusím zvlášť zdůrazňovat, že pro malou Fialku bylo velké štěstí, že ji ta paní automaticky začala považovat za svou. A vlastně ani mluvit o štěstí není úplně přesné. Byl to koneckonců jen a jen její otec, který novou matku vybral. Jako rodič měl možná své mouchy, ale co se výběru partnerky týká, byl neobyčejně prozíravý a realistický.

Nová matka nejenže dokázala mít Fialku neochvějně ráda po celé dlouhé a složité období jejího dospívání, navíc v zásadě dokázala respektovat její vůli i tehdy, když se Fialka vyslovila, že „nechá univerzity a soustředí se na psaní“, i když jí k tomu samozřejmě řekla svoje. Měla totiž radost, s jakou vervou čte Fialka odmala knížky a ještě ji v tom podporovala. Taková to byla nevlastní matka.

Po dlouhém debatování nakonec nová matka dokázala přesvědčit i otce a zařídit, aby od něj Fialka do svých osmadvaceti let dostávala i nějaké peníze na živobytí. Pokud z ní do té doby nic nebude, bude se už dál muset protloukat sama. Kdyby se za ni macecha nepřimluvila, octla by se Fialka nejspíš bez halíře v kapse a bez nezbytných společenských znalostí a citu pro rovnováhu přímo uprostřed divočiny zvané realita, což je místo, které právě neoplývá smyslem pro humor – taková zeměkoule totiž opravdu nekrouží do roztrhání těla kolem Slunce jen tak pro něčí zábavu a povyražení. Možná ale, že udělat podobnou drsnou zkušenost by bylo pro Fialku přece jenom lepší.

Se „svou láskou Sputnikem“ se Fialka setkala něco málo přes dva roky potom, co odešla z vysoké.

Pronajímala si tehdy v tokijském Kičidžódži jednopokojový byt, ve kterém žila s minimem nábytku a

maximálním množstvím knih. Vstávala před polednem a po obědě se se zápalem svatých asketů, putujících horami, procházela parkem Inokašira. Když bylo hezky, usadila se tam na lavičku, žvýkala nějaké pečivo, kouřila jednu cigaretu za druhou a četla knížky. Když přšelo nebo bylo zima, šla do kavárny, kde nahlas pouštěli klasickou hudbu, zabořila se do rozvrzané staré pohovky a se zamračeným výrazem četla knihy při Schubertových symfoniích nebo při Bacilových kantátách. Večer si dala jedno jediné pivo a snědla nějaké hotové jídlo, koupené v samoobsluze.

S úderem desáté večer pak vsedala za stůl. S konvicí plnou horké kávy, velkým hrnkem (dal jsem jí ho já jako dárek k narozeninám a byl na něm na obrázku Šňupálek z knihy o Muminech), taky s krabičkou marlborek a se skleněným popelníkem. A samozřejmě taky s textovým procesorem. Co klávesa, to písmeno.

Hluboké ticho a klid. V hlavě je jasněji než na zimním nebi. Velký vůz i Polárka jsou na svých místech a vydávají odpovídající množství světla. A ona toho má tolik k napsání. Je tolik příběhů, které by chtěla vypravovat. Pokud se jí podaří kdesi prolomit ten správný vchod, pohnou se z něj žhavé myšlenky a nápady jako horká láva a intelektuálně objevná díla se nepochybně budou rodit jedno za druhým. Lidé uvidí, jaký „velký nový autor vzácného talentu“ se tu zrodil. V kulturní rubrice novin otisknou fotografii Fialky s *cool* úsměvem na líci a redaktoři se jí budou prát u dveří, aby je pustila dovnitř.

Jenomže bohužel, přesně tohle se vůbec nedělo. Ve skutečnosti Fialka nedotáhla do konce ani jedno jediné dílo.

Abychom byli upřímní, nedělalo jí vůbec problémy psát hladce. Nemusela se ani trochu trápit tím, že snad nedokáže psát. Co měla v hlavě, to taky všechno dokázala jedno po

druhém převést na papír. Problém byl, že toho vždycky napsala až moc. Samozřejmě, že kdo toho napíše až moc, tomu pak prostě stačí odstranit nadbytečné části, to se však mnohem snáz řekne, než udělá. Nedovedla nikdy pořádně posoudit, která část jejího textu vlastně je ta podstatná a která ne. Když si pak druhého dne po sobě četla vytištěné stránky, připadalo jí, že nic z toho, co napsala, nesmí v hotovém textu chybět, a jindy zas, že to klidně může celé vypustit. Občas v návalu beznaděje roztrhala a zahodila všechny rukopisy, které jí přišly pod ruku. Kdyby to opravdu bylo za zimní noci a v místnosti by byl krb, dozajista by se pěkně ohřála jako v Pucciniho Bohémě, v jejím jednopokojovém bytě ale samozřejmě žádný krb nebyl. Neměla tam ani telefon, natožpak nějaký krb. Neměla tam vlastně ani pořádné zrcadlo.

Když přišel víkend, popadla Fialka sepsané rukopisy a zašla s nimi ke mně. Šlo samozřejmě jen o ty z rukopisů, co měly štěstí, že unikly zkáze, ale i tak jich byla slušná spousta. A pro Fialku byl na celém širém světě jen jediný člověk, kterému je mohla dát přečíst, a tím člověkem jsem byl já.

Na vysoké jsem byl o dva ročníky výš a studoval jsem navíc i jiný obor, takže nás skoro nic nespojovalo, proti všemu očekávání se ale stalo, že jsme se spolu začali přátelsky bavívat. Když jsem si jednou v pondělí na začátku několika dnů květnového volna četl na zastávce autobusu u hlavní univerzitní brány román Paula Nizana, který jsem náhodou objevil v antivariátě, pomenší dívka, co stála vedle mě, mi nakoukla do knihy, jako by se jen chtěla protáhnout, a zeptala se, proč v dnešní době čtu zrovna Nizana. Pronesla to skoro tak, jako by se se mnou hádala. Jako by chtěla do něčeho vší silou kopnout, ale zrovna neměla po ruce žádný

vhodný objekt, a tak jí namísto toho nezbývalo než se mě zeptat, co čtu – alespoň jsem měl takový dojem.

Byli jsme s Fialkou takzvané spřízněné duše. Oba jsme byli vášniví čtenáři, číst pro nás bylo stejně přirozené jako dýchat. Ve volných chvílích jsme oba sedávali na nějakém klidnějším místě a osaměle listovali stránkami. Četli jsme knihy japonské i cizí, nové i starší, avantgardu i bestselery, brali jsme do ruky a hltali všechno, jen když nám to přineslo alespoň nějaké intelektuální vytržení. Vysedáváním v knihovně nebo výletem do antikvární čtvrti na Kandě jsme dokázali příjemně strávit třeba celý den. S výjimkou své vlastní osoby jsem ještě nikdy neviděl člověka, který by četl knihy v takové hloubce a šíři a s takovým nadšením, a ona sama na tom byla zrovna tak.

Univerzitu jsem absolvoval právě v tom roce, co jí ona nechala, Fialka pak za mnou ale přesto ještě dvakrát třikrát do měsíce chodila na návštěvu. I já za ní občas zašel domů, její byt byl ale i pro dva lidi trochu těsný, a proto mnohem častěji chodila ona ke mně. Kdykoliv jsme se viděli, povídali jsme si samozřejmě o literatuře a půjčovali si knížky. Taký jsem jí často vařival večeři.

Připravovat jídlo mi nijak nevadilo a Fialka už byla taková, že radši byla o hladu, než by si sama uchystala něco k snědku. Jako protislužbu mi pak často přinášela nejružnější věci, ke kterým se dostala při brigádách. Když pracovala v nějaké farmaceutické firmě, donesla mi dokonce nějakých šest tuctů prezervativů. Myslím, že je ještě mám schované někde v zásuvce.

Literární díla, která tehdy Fialka psala (nebo alespoň jejich fragmenty), nebyly zdaleka tak hrozné, jak si sama myslela. Na psaní nebyla ještě úplně zvyklá a styl občas

připomínal jakýsi patchwork, který společně pod jednou střechou ušilo několik tvrdohlavých dam, z nichž každá má docela jiný vkus a jiné problémy a téměř se nebaví s těmi ostatními. Podobné tendence pak díky jistým maniodepresivním sklonům, které měla, vedly občas až do situace, kdy už se text dočista vymkl kontrole. Aby všechno bylo ještě horší, nezaobírala se Fialka ničím menším než napsáním sáhodlouhého „totálního románu“ jak z devatenáctého století, napěchovaného až po okraj veškerými fenomény lidské duše a osudu.

Přes několik podobných problémů měly ale její texty i naprosto nezaměnitelnou svěžest a byla z nich cítit i upřímná snaha pravdivě vypsát cosi důležitého, co měla ve svém nitru. Přinejmenším tedy její styl nikoho neimitoval, ani nebyly její výtvary jen šikovně napsané a nic víc. To jsem na nich měl rád. Připadalo mi, že by je nebylo správné zbavovat jejich prosté, upřímné energie a mermomocí stylizovat do nějakých líbivých, kompaktnějších tvarů. Měla ještě dost času na to, aby si mohla dovolit i nejrůznější odbočky. Nebylo kam spěchat. Jak praví i jedno přísloví, roste správně to, co roste pomalu.

„Víš, mám hlavu k prasknutí plnou věcí, co bych chtěla napsat. Vypadá to v ní jak někde v kůlně, kde se už nikdo nevyzná,“ řekla mi Fialka. „Nejrůznější představy, výjevy, útržky vět, lidi – všechno mi to v hlavě jen tak svítí a dere se ven. Slyším, jak to na mě všechno volá:“ „Napiš o mně!“ „a připadá mi, že z toho musí už už vzniknout perfektní příběh. Jen se ale posadím ke stolu a pokusím se to sepsat, cítím, že se někam vytratilo něco zásadního. Křišťál nevykrystalizuje a zůstanou jen ty kousky kamení. Nemůžu se hnout z místa.“

Zamračila se, zvedla už asi dvoustýpadesátý kamínek a zahodila ho do rybníka.

„Možná, že mi prostě už od začátku něco chybí. Něco fakt zásadního, bez čeho se člověk nemůže stát spisovatelem.“

Chvilí bylo jen hluboké ticho. Skoro to vypadalo, jako by toužebně čekala na můj banální názor.

„Ve staré Číně bylo každé město obehnané vysokánskou hradbou a v té hradbě bylo několik ohromných, výstavných bran,“ řekl jsem po kratším přemýšlení. „Brány byly považované za něco moc důležitého. Zdaleka to nebyly jen nějaké vchody, kterými se chodí dovnitř a ven, ale věřilo se, že v nich sídlí duchové města. Nebo by aspoň měl sídlit. Docela stejně, jako pak lidé ve střední Evropě pokládali náměstí s kostely za srdce svých měst. Proto se ještě dnes v Číně zachovalo několik nádherných bran. A víš, jak se v té staré Číně tyhle brány stavěly?“

„Nemám tušení,“ odpověděla Fialka.

„Lidi popadli káry, odtáhli je na stará bitevní pole a tam posbírali a vyhrabali tolik vybělených kostí, kolik se jen dalo. V zemi s tak dlouhou historií nebyla o bitevní pole nikdy nouze. V budoucích vchodech do města pak vystavěli velikánské brány, ve kterých ty kosti byly zazděné. Protože si přáli, aby pak mrtví vojáci, jejichž duše si usmíří, jejich město chránili. To ale ještě nebylo všechno. Když byla taková brána hotová, přivedli několik živých psů a podřízli jim krky krátkými meči. A jejich ještě teplou krví pak pomazali vrata. Spojením starých kostí a nové krve mohly teprve staré duše získat magickou sílu. Tak si to alespoň lidé tehdy mysleli.“

Fialka mlčela jako pěna a jen poslouchala, co bude dál.

„S psaním literatury je to docela podobně. Ať sesbíráš sebevíc kostí a postavíš sebekrásnější bránu, ještě ti to nezaručí, že to, cos napsala, bude žít. Příběhy totiž v jistém smyslu stojí úplně mimo náš svět. Opravdový příběh

potřebuje prodělat magický křest, aby mohl propojit naši stranu s tou protější.“

„Chceš tím říct, že si taky budu muset někde opatřit svého vlastního psa?“

Přikývl jsem.

„A pak budu muset prolít čerstvou krev?“

„Nejspíš.“

Fialka se kousla do rtu a na chvíli se zamyslela. Do rybníka dopadlo ještě několik protivných oblázků. „Zabíjení zvířat se chci pokud možno vyhnout.“

„Myslel jsem to samozřejmě jen jako metaforu,“ ujistil jsem ji. „Nemluvím o zabíjení opravdových psů.“

Seděli jsme jako vždycky vedle sebe na lavičce v parku Inokašira. Na Fialčině nejoblíbenější lavičce. Před námi se prostíral rybník. Vítr nefoukal. Listí opadané ze stromů se vznášelo na hladině, jako by je tam někdo napjal. O kus dál si někdo dělal ohniček. Do vzduchu se mísila vůně končícího podzimu a vzdálené zvuky se ozývaly protivně jasně.

„Ty prostě nejspíš potřebuješ čas a zkušenosti. Já si to aspoň myslím.“

„Tak čas a zkušenosti,“ řekla Fialka a zadívala se na nebe. „Čas už mi plyne čím dál rychlejším tempem. Zkušenosti? O zkušenostech mi nemluv. Mně, která ani nemá potuchy, co je to sexuální touha. Co za zkušenosti asi tak nadělá spisovatelka bez chuti do sexu? Vždyť je to jako kdyby šéfkuchař přišel o chuť k jídlu.“

„Nemám tušení, kam se mohla podít tvoje touha,“ řekl jsem já. „Třeba se jenom schovala někde v koutku. Anebo se vydala na dalekou cestu a zapomněla na návrat. Že se zamiluješ, to je ale vždycky naprosto nevypočitatelná věc. Dost možná, že to přijde znenadání a dočista odnikud, aby tě to nadobro uchvátilo. Může to přijít klidně hned zítra.“

Fialka shlédla z oblohy zpátky ke mně. „Jako tornáda ve stepi?“

„Tak se to taky dá říct.“

Chvíli si představovala takové stepní tornádo. „Mimochodem, viděls někdy to tornádo ve stepi na vlastní oči?“

„Ne,“ odpověděl jsem. V oblasti tokijské planiny Musaši totiž (a dodejme radši, že naštěstí) člověk opravdové tornádo neuvidí.

A pak se jednoho dne, asi půl roku poté, Fialka nečekaně a nevypočítatelně zamilovala silou tornáda letícího po stepi, přesně jak jsem to tak trefně předpovídal. Do vdané paní, starší o sedmnáct let. Do své „velké lásky Sputnika“.

Když se Mjú a Fialka ocitly vedle sebe u jednoho stolu na svatební hostině, nejdřív ze všeho se, jak už to tak lidé dělávají, navzájem představily. Fialce bylo srdečně protivné, že se jmenuje zrovna „Fialka“, a být po jejím, nejradši by své jméno nikomu neřekla. Když už se jí ale ta paní zeptala, nebylo by zdvořilé jí neodpovědět.

Jméno jí, podle toho, co říkal otec, vybrala zemřelá matka. Moc ráda totiž poslouchala právě Mozartovu píseň *Fialka* a byla už dávno rozhodnutá tak pojmenovat svou dceru. Doma v obýváku na polici s gramodeskami měli Mozartovy *Písně* (bezpochyby album, co poslouchávala matka) a když byla Fialka malá, často tu těžkou LP desku pokládala na talíř gramofonu a znovu a znovu poslouchala právě *Píseň o fialce*. Verzi se zpěvem Elisabeth Schwarzkopfové a klavírním doprovodem Waltera Gieseckinga. Obsahu písně nerozuměla. Soudě ale podle graciéznosti hudebního motivu, nemohlo být příliš pochyb o

tom, že se v ní zpívá o kráse fialky, co rozkvetla někde v lukách. Fialka si ten výjev hrozně ráda představovala.

Když se jí ale na nižší střední dostal ve školní knihovně do rukou japonský překlad textu, byla Fialka v šoku. V písni se totiž zpívalo o tom, jak prostý a krásný kvítek fialky smutně skončí pod nohou nějaké pitomé pasačky ovcí. A ta si ani nevšimne, že na nějakou květinu šlápla. Ta báseň byla od Goetheho a scházela v ní jakákoliv útěcha nebo ponaučení.

„Proč mi máma musela dát jméno zrovna podle takový hrozný písničky?“ ptala se Fialka celá zamračená.

Mjú srovnala cípy ubrousku, který měla na kolenou, vyloudila na tváři neutrální úsměv a zadívala se na Fialku. Oči měla velice tmavé. Mísily se jí v nich všechny možné barvy, přitom ale byly průzračné, bez jediného stínu.

„A melodie se ti líbí?“

„Líbí. Samotná melodie mi připadá krásná.“

„Já na tvém místě bych se asi spokojila s tím, že je to krásná hudba. Na tomhle světě člověk prostě nemůže získat jen samé báječné a krásné věci. Tvoje maminka měla tu píseň ráda tolik, že už jí ani nevadilo, o čem se v ní zpívá. A navíc, jestli se budeš pořád tolik mračit, nadělají se ti zanedlouho vrásky a už se jich pak nezbavíš.“

Fialka se přinutila k normálnějšímu výrazu.

„To je možná pravda, ale mě to prostě otrávil. No ne? To jméno je totiž to jediný, co mi tu po mámě vůbec zbylo. Samozřejmě kromě *mě samotný*.“

„I přesto je Fialka krásné jméno. Mně se aspoň líbí,“ řekla Mjú a trochu naklonila hlavu, málem jako by chtěla naznačit, že je na čase pozměnit trochu úhel pohledu. „Mimochodem, přišel dneska i tvůj tatínek?“

Fialka se rozhlédla kolem sebe a očima vyhledala otce. Sál byl velký, ale najít v něm někoho tak vysokého jako její

otec nebylo vůbec těžké. Natočený bokem k nim si právě o dva stoly dál cosi vyprávěl se solidně vyhlížejícím, pomenším staříkem ve fraku. Na rtech mu pohrával úsměv tak srdečný, že by pohnul i čerstvě umrzlým ledovcem. Ve svitu lustrů se jeho noblesní nos rýsoval jako vystřižovaná rokoková silueta a jeho krása byla taková, že se jí musela nanovo podívat i sama Fialka, která ji vídala dnes a denně. Otcovy rysy byly prostě pro podobná slavnostní shromáždění jako stvořené. Dodal každému místu vznešenou atmosféru už jen svou přítomností. Tak jako kytice ve velikých vázách nebo dlouhatánské černé limuzíny.

Když zahlédla Fialčina otce, nebyla Mjů na okamžik mocna slova. Fialka ji jasně slyšela polknout. Znělo to, jako když někdo tiše odhrne záclonu ze sametu, aby klidným, ranním denním světlem probudil nějakou význačnou osobnost. Fialce blesklo hlavou, že si snad měla vzít s sebou divadelní kukátko. Byla ale zvyklá na to, jak dramaticky lidé (a zvláště pak dámy ve středních letech) reagují na otcův vzhled. Vždycky jí pak vrtalo hlavou, co je to vlastně krása a jakou má vůbec cenu. Nikdo jí ale nikdy neposkytl odpověď. Přetrvával jen ten neoddiskutovatelný efekt.

„Jaké to je, mít za tatínka takového fešáka?“ vyptávala se Mjů. „Ptám se jen ze zájmu, nic víc v tom není.“

Fialka si povzdechla – kolikrát si už takovou otázku musela vyslechnout? – a řekla: „Žádná velká radost to teda není. Oni si totiž všichni v duchu říkají tohle: Teda, to je ale fešák. Prostě k neuvěření. Ale ta dcera teda není vážně nic moc. To nejspíš nastala nějaká genetická regrese.“

Mjů se naplno obrátila zpátky k Fialce a s nepatrně skloněnou bradou se na ni zadívala. Tak, jako když se v galerii zastavíme před obrazem, který se nám líbí, a prohlížíme si ho.

„Poslechni, jestli sis opravdu zatím připadala takhle, tak ses pěkně pletla. Vždyť jsi hrozně hezká. Rozhodně o nic méně než tvůj tatínek,“ řekla Mjú. Pak natáhla ruku a docela samozřejmě, zlehka, se dotkla Fialčiny ruky na stole. „Ty snad ani sama nevíš, jak moc jsi okouzlující.“

Fialka zrudla. Srdce se jí v hrudi rozbouchalo hlasitě jako kopyta splašeného koně, který se žene tryskem přes dřevěný most.

Pak se Fialka a Mjú zabraly až po uši do konverzace ve dvou. Přestaly vnímat, co se děje okolo. Svatební hostina byla rušná. Nejrozumnější lidé vstávali a pronášeli proslovy (čemuž samozřejmě neušel ani Fialčin otec) a podávané chody rozhodně stály za ochutnání. Jim z toho však nezůstalo v paměti vůbec nic. Nemohly by říct, jestli měly maso, nebo rybu, jestli způsobně stolovaly nožem a vidličkou, nebo nabíraly jídlo rukama a vylizovaly talíře.

Povídaly si o hudbě. Fialka byla velký fanoušek vážné hudby a už odmalička měla naposlouchanou otcovu sbírku gramodesek. Co do hudebního vkusu měly ty dvě hodně společného. Obě měly rády klavírní hudbu a Beethovenovu *Klavírní sonátu číslo 32* považovaly za nejdůležitější skladbu v její historii vůbec. A obě věřily, že standard pro veškeré interpretace, podání krásné tak, že se mu nevyrovná nic, je verze, kterou nahrál Wilhelm Backhaus pro Decca Records. Verze navíc tak krásná, tak plná radosti ze života! Chopin z období, kdy Vladimír Horowitz ještě nahrával mono, a z něj zvlášť scherza jsou vzrušující tak, že to nemá jedinou chybičku. Friedrich Gulda hraje Debussyho *Preludia* s humorem a citem, Giesekingův Grieg je zase naprosto okouzlující. Způsob, jakým Svjatoslav Richter interpretuje Prokofjeva s citlivým odstupem, spojeným přitom s úžasnou hloubkou spontaneity, dělá z každé skladby, kterou zahraje,

kus hodný pozorného poslechu. A jak to, že Wandu Landowskou, která hraje Mozartovy klavírní sonáty tak vřele a s takovým citem pro detail, ještě nedokázali líp ocenit?

„Čím se teď zabýváš?“ zeptala se Mjú, když byl hovor o hudbě skoro u konce.

Fialka řekla, že nechala univerzity, občas má nějakou krátkodobou brigádu a při tom píše. Nato se jí Mjú zeptala, co přesně. Fialka odpověděla, že se to těžko vysvětluje v krátkosti. Mjú tedy chtěla vědět, jaké knihy Fialka ráda čte. Ta řekla, že kdyby je měla všechny vyjmenovat, nebralo by to konce, a že v poslední době hodně pročítá Jacka Kerouaca. A tak došlo i na hovor o „sputnicích“.

Co se týkalo Mjú, nebrala krom vyloženě lehké četby k ukrácení chvíle knihy téměř do ruky. Říkala, že nikdy nedokáže zapomenout, že jsou to všechno jen vymyšlené příběhy, a proto že se jí nedaří vcítit do postav. Že prý to tak bylo vždycky. A proto že prý čte jen knihy, které se o skutečnosti zmiňují jen jako o skutečnosti. A i ty že čte většinou jen proto, že to potřebuje ke své práci.

Fialka se jí zeptala, cože to dělá za práci.

„Většinou mám nějaká jednání s cizinou,“ vysvětlovala Mjú, „Jako nejstarší dcera jsem před třinácti roky převzala otcovu obchodní firmu. Studovala jsem původně na pianistku, jenže otec zemřel na rakovinu, matka na tom jednak nebyla dobře fyzicky, jednak ani neuměla pořádně japonsky, a mladší bratr byl ještě teprve středoškolák. A tak jsem tedy převzala zodpovědnost a začala se o firmu starat. Pracovalo v ní i pár našich příbuzných, a tak s tím prostě nešlo jen tak jednoduše praštit.“

Krátce si vzdychla, jako by za svou větou chtěla udělat tečku.

„Původně ta otcova firma hlavně dovážela z Koreje sušené potraviny a léčivé rostliny, ale teď už máme sortiment

zboží mnohem širší. Dokonce snad vozíme i nějaké součástky do počítačů. Firmu oficiálně pořád zastupuju já, ale samotnou úředničinu na sebe vzali manžel s bratrem, a tak už nemusím být úplně u všeho. Takže se teď soustředím hlavně na svoji soukromou práci mimo firmu.“

„Jako třeba?“

„Většinou na dovoz vína. Někdy i pomáhám zařizovat hudební akce. V jednom kuse pendluju mezi Evropou a Japonskem. Takovýchle transakce se totiž povětšinou uzavírají na základě osobních konexí. A proto i jen já sama můžu vyjednávat s těmi nejlepšími obchodními společnostmi jako rovný s rovným. Abych si ale takovýchle osobní řetězec vytvořila a udržela, musím tomu věnovat odpovídající námahu a čas. Docela pochopitelně.“ Načež vzhlédla, jako by ji právě něco napadlo. „Mimochodem, umíš anglicky?“

„V konverzaci dvakrát nevynikám. No, jakž takž se snad domluvím. Ale moc ráda anglicky čtu.“

„A dovedeš pracovat s počítačem?“

„Počítačům moc nerozumím, ale dovedu zacházet s textovým procesorem. Takže myslím, že bych se to dovedla naučit.“

„A co takhle řídit auto?“

Fialka zavrtěla hlavou. Od chvíle, kdy se v prvním roce na vysoké pokoušela zacouvat otcovo Volvo Station do garáže a nabourala zadní dveře o sloup, se téměř nedotkla volantu.

„A dovedla bys třeba ve dvou stech slovech vysvětlit rozdíl mezi *znakem* a *symbolem*?“

Fialka zvedla ubrousek, který měla na kolenou, zlehka si otřela ústa a zase jej vrátila na místo. Dost dobře nechápala, kam tím Mjú míří. „Znakem a symbolem?“

„Nemyslela jsem tím nic zvláštního. Je to jenom příklad.“

Fialka znovu potřásla hlavou. „O tom nemám ponětí.“

„Já bych se tě totiž ráda zeptala, jaké reálné schopnosti vlastně máš? Jinými slovy, co ti jde vůbec ze všeho nejlíp? Kromě čtení spousty knih a poslouchání spousty hudby?“

Fialka tiše položila nůž a vidličku na talíř, a zatímco zírala do anonymního prázdna, které se vznášelo nad stolem, zamyslela se sama nad sebou.

„Spíš než to, co mi jde nejlíp, bude rychlejší, když ti vyjmenuju, co mi naopak nejde vůbec. Neumím vařit a s uklízením jsem na tom taky pěkně bledě. Neumím si udělat pořádek ve věcech a hned všechno poztrácím. Mám ráda hudbu, ale když mám zpívat, zní to hrozně falešně. Jsem hrozně nešikovná a neumím ani zatlouct hřebík. Nemám žádný smysl pro orientaci a pořád si pletu levou a pravou. Když se rozvztekám, mám sklony ničit věci. Talíře, tužky, budíky. Pak toho vždycky lituju, ale v tu chvíli si prostě nemůžu pomoci. Nemám vůbec žádný úspory. Před lidma jsem vždycky hrozně ztrémovaná a skoro ani nemám kamarády.“

Fialka si trochu vzdychla a pak pokračovala dál.

„Na klávesnici ale dovedu psát všema deseti naslepo, a pěkně rychle. Sporty mi moc nejdu, ale krom příušnic mi v životě nebylo nic vážnějšího. A pak jsem ještě kupodivu puntičkářská na čas a nikdy se neopozdím na žádnéj sraz. Ani si nevybírám v jídle. Nedívám se na televizi. Občas se zbytečně vytahuju, to je fakt, ale myslím, že se na druhou stranu skoro nikdy na nic nevymlouvám. Asi tak jednou za měsíc mi ztuhne krk a nemůžu spát, ale jinak spávám dobře. Periodu nemívám nijak obtížnou. A nemám ani jednu plombu. A taky umím docela dobře mluvit španělsky.“

Mjú zvedla hlavu. „Ty umíš španělsky?“

Když byla Fialka na střední, strávila měsíc v Mexico City u strýčka, který tam pracovně zastupoval jednu obchodní

společnost. Připadalo jí to jako vynikající příležitost, a tak se ze všech hil vrhla na španělštinu, dokud se ji nenaučila. Dokonce i na univerzitě si zapsala hodiny španělštiny.

Mjú vzala do prstů stopku vinné sklenky a lehce s ní otáčela, jako když se utahuje šroub. „Poslechni, neměla bys chuť pro mne nějaký čas pracovat?“

„Pracovat?“ Fialka neměla tušení, jak se na to zatvářit, a tak jen udržovala svůj obvyklý zamračený výraz. „Hele, já jsem ještě v životě ani jednou pořádně nechodila do zaměstnání a neumím ani pořádně zvedat telefony, tak jak se to má. Nikdy nesednu do vlaku před desátou ranní a jak jsi už asi poznala z toho, jak se spolu bavíme, nedovedu ani správně zdvořile mluvit s lidma.“

„To není vůbec problém,“ řekla na to prostě Mjú. „Mimochodem, měla bys zítra během dne chvíli volna?“

Fialka instinktivně kývla. Nemusela si to nijak rozmýšlet, volný čas byl její hlavní ekonomická deviza.

„Tak spolu tedy zajdeme na oběd, ano? Zarezervuju kousek odtud v jedné restauraci místo, kde nás nebude nikdo rušit,“ navrhla Mjú. A pak pozvedla do vzduchu červené víno, které jí číšník nalil do nové sklenice, pozorně se na něj zadívala, přičichla a nevzrušeně upila první doušek. Celý ten sled činností byl proveden se samozřejmou elegancí, připomínající po léta pilovanou, úsečnou kadenci nějakého hloubavého pianisty.

„Ostatní detaily si tedy probereme zítra. Pro dnešek už chci mít od práce pokoj. Poslechni, netuším sice, odkud je, ale tohle bordeaux není vůbec špatné.“

Fialka se přestala mračit a upřímně se Mjú zeptala: „Poslyš, ale vždyť jsme se sotva setkaly a ty o mně přece ještě skoro nic nevíš?“

„To je pravda. Možná o tobě nevím dokonce vůbec nic,“ přikývla Mjú.

„Tak jak poznáš, že ti k něčemu budu?“ Mjú zlehka zatočila vínem ve sklenici.

„Už odedávna posuzuju lidi podle obličeje, víš?“ řekla Mjú. „A tvoje tvář i mimika se mi líbí. Doopravdy moc.“

Okolní vzduch jako by najednou zřídnul. Fialka cítila, jak jí pod oblečením tuhnou bradavky. Natáhla ruku, napůl mechanicky vzala sklenici s vodou a na jeden lok vypila zbytek obsahu. Zezadu okamžitě přispěchal číšník se supím výrazem a do veliké vyprázdňené sklenky dolil vodu s ledem. Cinkot ledu dutě zněl Fialčinou zmatenou hlavou jako kvílení pirátů uvězněných v jeskyni.

Vždyť já se do ní zamilovala, byla si Fialka najednou jistá. Nemůže o tom být pochyb (docela stejně jako je led jednou provždy studený a správné růže mají jednu provždy červenou barvu). A ta láska mě právě začíná někam unášet. Jenomže to už nevypadá, že bych se z jejího silného proudu ještě mohla vymanit. Nemám totiž už na vybranou, ani co by se za nehet vešlo. Možná, že mě to nese do nějakého zvláštního světa, jaký jsem ještě nikdy neviděla. Anebo někam, kde je to třeba životu nebezpečné. Třeba mě tam něco hluboce, fatálně zraní. Třeba tam přijdu úplně o všechno, co mám. Zpátky se už ale vrátit nemůžu. Nezbyvá mi nic jiného, než se svěřit proudu, který se tu přede mnou valí, a plout. Ať si mě tam třeba plameny celou spálí na uhlí a nadobro zničí.

A s touhle svojí předtuchou – což samozřejmě vím až teprve teď – se trefila na sto dvacet procent.

Když mi Fialka zatelefonovala, byla neděle a krátce před rozbřeskem, přesně dva týdny po svatebním obřadu. Samozřejmě, že jsem v tu chvíli spal tvrdě jako špalek. Týden předtím jsem měl za úkol připravit jednu poradu, a abych dal dohromady všechny potřebné (i když vlastně dokonale zbytečné) materiály, musel jsem podstatně zkrátit dobu spánku. Proto jsem se aspoň o víkendu chtěl vyspat opravdu dosyta. Do čehož mi pak zazvonil telefon. A ještě k tomu před rozedněním.

„Spal jsi?“ otázala se zkoumavě Fialka.

„Mhm,“ zabručel jsem tiše já. A pak jsem se, čistě mechanicky, podíval na budík u postele. Ručičky byly veliké a navíc i určitě opatřené světélkující barvou, vůbec jsem ale nemohl poznat, kolik je hodin. Obraz promítnutý na sítnici se mi ne a ne spojit s částí mozku, která by jej registrovala a analyzovala. Jako když nějaká babička nemůže navléknout nit. Jediné, co jsem jakž takž pochopil, bylo, že je kolem ještě

úplná tma, čas blízký tomu, co Scott Fitzgerald kdysi nazval *temnou nocí duše*.

„Už brzo začne svítat, víš?“

„Uhm,“ vypravil jsem ze sebe zoufale.

„Kousek ode mě bydlí jeden člověk, co ještě má doma kohouty. Vsadím se, že ti ptáci ještě pamatují nejmně návrat Okinawy. A už brzo začnou kokrhát. Tak do půl hodiny, řekla bych. Víš, já mám tuhle denní dobu vůbec ze všeho nejradši. Jak se temná noc začne směrem od východu postupně jasnit a do toho se, tak mocně jako nějaká pomsta, ozve kohoutí zakokrhání. Má tam u vás taky někdo kohouty?“

Jen jsem na své straně slabě zavrtěl hlavou.

„Volám ti z budky kousek od parku.“

„Mhm,“ udělal jsem já. Telefonní budka byla asi dvě stě metrů od domu, kde bydlela. Fialka neměla doma telefon, a tak vždycky musela zajít až tam. Byla to jen úplně obyčejná telefonní budka.

„Promiň prosímte, že ti volám takhle brzo. Já vím, že se to nemá. Když ještě ani nezakokrhali kohouti. Když v koutku nebe na východě jako stará opotřebená ledvina visí v prázdnu ten otrava měsíc. Ale víš, já se taky musela doploužit temnou nocí až sem, abych ti mohla zavolat. S telefonní kartou, co jsem dostala na svatbě sestřenice jako dárek, sevřenou ve svý malý pěstičce. Jak je na ní ta památeční fotografie, kde si ti dva tisknou ruce. Dokážeš si snad představit, jak mi z toho bylo úzko? Dokonce i ponožky jsem si dala každou jinou. Jedna je s Mikymauzem a druhá jenom čistě vlněná. V pokoji ti mám binec, že ani netuším, kde tam co mám. Asi bych to neměla říkat nahlas, ale i s kalhotkama mám teď dost problém. Nejspíš nám tu kolem obchází úchyl, co krade prádlo. Kdybych teď narazila na někoho z těch, co jim ruplo

v bedně a zabíjejí na setkání, asi bych se musela tak, jak jsem, navěky obracet v hrobě. Takže ti sice nebudu říkat, že se mnou máš mít soucit, ale co kdybys mi aspoň věnoval pár normálních slov? Něco jiného než jenom samý trapný studený *aha* nebo *mhm*? Aspoň třeba nějakou spojku. Co třeba *ale*? Nebo *jenomže*?“

„Jenže,“ hlesl jsem já. Byl jsem příšerně unavený, neměl jsem sílu ani na to, aby se mi něco zdálo.

„*Jenže*?“ zopakovala ona. „No dobře, dejme tomu, že už je to pokrok. I když jenom ten nejmenší první krůček.“

„No, takže, chtělas mi teď něco?“

„No jasně, chtěla jsem se tě zeptat na jednu věc. Proto ti taky volám,“ řekla Fialka a trochu si odkašlala. „Hele, nevíš náhodou, jak se od sebe liší *znak* a *symbol*?“

V hlavě jsem měl najednou divný pocit, jako by mi tam tiše táhl nějaký průvod. „Prosím tě, zopakuj mi to ještě jednou?“

Zopakovala. Jakkak se od sebe liší znak a symbol?

Posadil jsem se na posteli a přendal si sluchátko z levé do pravé ruky. „Takže tebe zajímá, jak se od sebe liší znak se symbolem, a proto mi voláš. V neděli ráno a ještě k tomu někdy před rozedněním, mhm...“

„Je čtvrt na pět,“ poznamenala Fialka. „Nemohla jsem si pomoci, hrozně mě to zajímalo. Jak se jenom ty znaky a symboly můžou lišit? Je to pár dní, co se mě na to někdo zeptal a já na to dočista zapomněla, ale když jsem se teď odstrojovala, že jako půjdu spát, najednou se mi to zas vybavilo. A nemohla jsem usnout. No dovedl bys to vysvětlit? Ten rozdíl mezi symbolem a znkem?“

„Tak třeba,“ řekl jsem a zadíval se do stropu. Vysvětlovat Fialce něco teoreticky byla činnost náročná, dokonce i když byl člověk plně při vědomí. „Tak třeba císař je symbolem Japonska. Chápeš?“

„Jakž takž,“ odpověděla.

„Jakýpak *jakž takž*. Vždyť to tak stojí v naší ústavě,“ řekl jsem co možná trpělivě. „Můžeš s tím nesouhlasit, můžeš o tom i pochybovat, ale dokud to nepřijmeš jako fakt, nehneme se z místa.“

„Jasně. Takže bych to měla radši přijmout, co?“

„To by bylo fajn. Takže, opakuju to ještě jednou, císař je symbolem Japonska. To ale neznamená, že by se císař Japonsku rovnal, rozumíš?“

„Ne.“

„Šipka prostě vede jen jedním směrem. Císař je symbol Japonska, ale Japonsko není symbolem císaře. Tomu rozumíš, ne?“

„Myslím, že jo.“

„Kdyby se ale psalo: Císař je znakem pro Japonsko,“ znamenalo by to, že je mezi oběma ekvivalentní vztah. Že když řekneme Japonsko, už to znamená císař, a když řekneme císař, už to znamená Japonsko. A dál by to znamenalo, že jde obojí libovolně zaměňovat. Stejně jako pokud je a ekvivalentní b , musí být i b rovno a . Což, zjednodušeně řečeno, je i význam znaků.“

„To chceš jako říct, že by se císař zaměnil za Japonsko? Copak to jde?“

„To ani náhodou, tak jsem to nemyslel,“ zavrtěl jsem prudce i se sluchátkem hlavou. „Jen se ti teď co možná srozumitelně pokouším vysvědit rozdíl mezi symbolem a znakem. Císaře s Japonskem tu nikdo prohazovat nechce. To byla jenom pomůcka pro lepší vysvětlení.“

„Mhm,“ udělala jen Fialka. „Ale myslím, že jsem to už jakž takž pochopila. Aspoň jako představu. Je to teda rozdíl jako mezi jednosměrkou a obousměrným provozem, co?“

„Odborník by ti to asi vysvětlil líp. Když to ale mám definovat co možná jednoduše, mám dojem, že to zhruba takhle nějak stačí.“

„Tak si, člověče, vždýcky říkám, jak ti to vysvětlování opravdu dobře jde.“

„Vždyť je to taky moje práce,“ řekl jsem. Má slova zazněla tak nějak ploše, bezvýrazně. „Taky by sis někdy měla zkusit, jaký to je vyučovat na základní škole. Nosím si domů vážně všechny možný dotazy. Proč není země hranatá? Proč má sépie deset chapadel a ne osm? Za chvíli už dovedeš odpovědět skoro na všechno.“

„Poslechni, ty budeš určitě vynikající učitel, řekla bych.“

„No, kdo ví,“ odtušil jsem. Kdo to taky mohl vědět?

„Mimochodem, a proč má teda sépie těch chapadel deset a ne osm?“

„Hele, nenechala bys mě už spát? Jsem fakt úplně groggy, víš? Už jen držet tohle sluchátko je pro mě jak podpírat rýtí se kamennou zed’.“

„Víš co?“ řekla Fialka. A pak se docela nakrátko odmlčela. Jako když před příjezdem vlaku do Petrohradu zavře zestárlý hradlař s rachotem šraňky. „Zní to vážně pitomě, ale já se asi zamilovala.“

„Mhm,“ přendal jsem si sluchátko zase z pravé ruky do levé. „A asi ne do mě, co?“

„Ne, *do tebe* vážně ne,“ odtušila Fialka. Bylo slyšet, jak si laciným zapalovačem připaluje cigaretu. „Máš dneska chvíli času? Chtěla bych tě vidět a popovídat si.“

„To jako o tom, jak ses zamilovala do někoho jinýho, než jsem já?“

„Přesně tak,“ řekla Fialka. „O tom, jak jsem se *beznadějně* zaláskovala.“

Se sluchátkem sevřeným mezi krk a rameno jsem se protáhl. „Můžu večer, jestli se ti to hodí.“

„V pět budu u tebe,“ prohlásila Fialka. A pak dodala, jako by si na to právě vzpomněla: „Díky moc.“

„Za co?“

„Za to, žes mi ještě před svítáním tak laskavě odpověděl na mý dotazy.“

Zabručel jsem jí na to něco neurčitého, zavěsil, a pak zhasl u postele lampu. Pořád byla černočerná tma.

Než jsem znovu usnul, přemýšlel jsem, jestli mi Fialka už někdy předtím řekla *děkuju*. Někdy už asi ano, ale přesně jsem si nedokázal vzpomenout.

Fialka na mně zazvonila něco před pátou. Na první pohled jsem ani nepoznal, že je to ona. Dočista se totiž změnila. Vlasy měla úpravně a chic sestřižené nakrátko a na ofině, co jí padala do čela, jako by ještě byly vidět stopy nůžek. Přes šaty s krátkým rukávem v barvě námořnické modři měla přehozenou tenkou pletenou vestu, na nohou černě lakované lodičky se středně vysokými podpatky. Dokonce měla i punčochy. Punčochy? V dámské garderobě jsem se moc dobře nevyznal, stačilo to ale na to, abych poznal, že má Fialka na sobě nejspíš pořádně drahé věci. Takhle ustrojená vypadala mnohem krásnější, mnohem elegantnější než obvykle. Nepůsobilo to nijak nepatřičně, spíš jí to ohromně padlo. Jenomže, abych byl upřímný, mně osobně se Fialka spíš líbila tak, jak vypadala předtím. I když to pochopitelně byla jen otázka vkusu.

„To nevypadá zle,“ řekl jsem poté, co jsem si ji zběžně prohlédl od hlavy k patě. „I když fakt nevím, co by ti na to řekl Jack Kerouac.“

Fialka se usmála, o maličko víc *chic* než jindy. „Nešel by ses trochu projít?“

Prošli jsme bok po boku Univerzitní třídou směrem k nádraží, cestou se zastavili v naší oblíbené kavárně a dali si kávu. Fialka si k ní objednala i svůj obvyklý Mont Blanc. Byl soumrak po slunečné neděli na sklonku dubna. Před květinářskými krámy se řadily krokusy a tulipány. Foukal mírný větřík, který jemně pohupoval sukněmi mladých dívek a po okolí roznášel příjemnou vůni mladých stromů.

Složil jsem ruce za hlavou a sledoval, jak Fialka pomalu a s nadšením vychutnává svůj dort. Z malých reproduktorů na stropě kavárny se linula stará bossanova od Astrud Gilbertové. *Take me to Aruanda*, zpívala. Když jsem zavřel oči, zněl cinkot šálků o talířky skoro jako šum vzdáleného přílivu.

„Ještě se ti chce spát?“

„Už ne,“ řekl jsem a zase oči otevřel.

„A máš se?“

„Mám se skvěle. Mám elánu jak Vltava zjara.“ Fialka chvíli pozorovala prázdný talířek od dortu. Pak zvedla hlavu a zadívala se na mě.

„Asi se divíš, proč jsem teď takhle oblečená, co?“

„No, to víš.“

„To jsem si nekupovala sama za svoje peníze. Vždyť bych na to ani neměla. Za tím je celá spousta věcí, víš?“

„Můžu si je zkusit představit?“

„Poslouchám.“

„Takže, zrovna když sis v těch svých kerouacovských hadrech a s cigaretou u pusy drhla někde na toaletě ruce, veplula dovnitř celá zadýchaná nějaká dobře oblečená paní, vysoká tak asi 155 čísel, a povídá:“ „Prosím vás, nemohla byste si se mnou teď komplet vyměnit všechno oblečení? Nemůžu vám to říct do detailu, ale honí mě jedni mizerové. Chci jim teď zkusit utéct v převlečení. A vy máte šťastnou

náhodou stejnou postavu jako já.“ „Viděl jsem to v jednom filmu z Hongkongu, víš?“

Fialka se rozesmála. „A ta paní by čistě náhodou měla i číslo bot 22 a číslo šatů 7, co?“

„A vyměnila by s tebou rovnou i ty kalhotky s Mikymauzem.“

„S Mikymauzem nemám kalhotky, ale ponožky.“

„To je přece jedno,“ řekl jsem já.

„Hm,“ udělala Fialka. „Ale jsi dost blízko, abys věděl.“

„Jak moc blízko?“

Naklonila se nad stůl. „To je ale povídání na dlouho. Chceš ho slyšet?“

„Na tom až tak nezáleží, jestli chci nebo nechci, přece jsi přišla, abys mi to řekla, ne? Tak bys to taky měla říct, ať to bude dlouhý, jak chce. I kdyby to kromě hlavního příběhu mělo mít ještě i předeheru a tanec elfů, jen to pěkně všechno vyklop.“

A Fialka začala vyprávět. O svatbě své sestřenice a o obědě s Mjů v jednom restaurantu v Aojamě. Opravdu to bylo hodně dlouhé vyprávění.

Druhý den po sestřenčině svatbě přšelo. Déšť se spustil přesně po půlnoci a neúnavně padal až do svítání. Laskavý, jemný deštík, který zbarví jarní zemi do černá a tichounce probere ze spaní všechny ty bezejmenné tvory, kteří se v ní skrývají.

Při pomyslení, že se zas uvidí s Mjú, se Fialce rozklepaly nohy a nedokázala se na nic pořádně soustředit. Připadalo jí, že snad stojí na vrcholu kopce a ze všech stran ji ovívá vítr. Posadila se za stůl, zapálila si cigaretu a tak jako vždycky spustila svůj textový procesor, ať ale obrazovku hypnotizovala jak chtěla, nenapadl ji ani řádek. To se jí nestávalo skoro nikdy. Nakonec to Fialka vzdala, vypnula přístroj, natáhla se v těsném pokojíku na podlahu a s nezapálenou cigaretou v puse se ponořila do bezcílných úvah.

Mám se teď s Mjú zase vidět a popovídat si a už jen z toho mám takovouhle trému. A je fakt, že kdybych se s ní po svatební hostině jen tak beze všeho rozloučila, hrozně by mě to mrzelo. Cítí snad člověk takovouhle příchynost ke všem

krásným, elegantním dámám, co jsou starší než vy? To určitě ne, musela Fialka popřít. Téhleté paní chci být nablízku, dotýkat se jí, co to jenom jde. To je prostě něco jiného než obyčejná přitažlivost.

Fialka si povzdechla, na chvíli se zadívala do stropu, a pak si zapálila cigaretu. Čím víc o tom přemýšlela, tím divnější to bylo. Člověku je dvaadvacet, poprvé v životě se vážně zamiluje, a *zrovna* to musí být do ženy.

Restaurace, kterou Mjú vybrala, byla asi deset minut pěšky od stanice metra Omotesandó. Podnik sám i vchod do něj se dost špatně hledaly, pokud jste sem šli poprvé. A jeho jméno si člověk na jedno poslechnutí ani nemohl zapamatovat. Když se Fialka u dveří ohlásila Mjúiným jménem, odvedli ji do malého salonku v patře. Mjú už tam seděla u stolu, upíjela perrier s ledem a byla celá zabraná do hovoru s číšníkem o menu.

Měla na sobě tmavomodrou polokošili a bavlněný svetřík stejné barvy a ve vlasech prostou stříbrnou jehlici bez ozdob. K tomu bílé úzké džínsy. V rohu stolu ležely nádherně modré sluneční brýle. Na židli raketa na squash a vinylová sportovní brašna od Missoniho. Nejspíš si před polednem dala několik zápasů squashe a rovnou po nich šla na oběd. Tváře ještě měla trochu zružovělé. Fialka si ji představila, jak vchází po zápase do sprchy a mýdlem s exotickou vůní smývá z těla pot.

Když Fialka ve svém věčném saku se vzorkem rybí kosti, khaki kalhotách a vlasech rozcuchaných tak, že vypadala jako nějaký sirotek, vešla do místnosti, zvedla Mjú hlavu od jídelního lístku a oslnivě se usmála. „Tuhle jsi říkala, že nejsi vybíravá v jídle, vid’? Nebude ti proto vadit, když sama vyberu, co uznám za vhodné?“

Samozřejmě že ne, odpověděla Fialka.

Mjú jim oběma objednala to samé. Jako hlavní chod měly rybu, dokonale čerstvou a s bílým masem, pečenou na dřevěném uhlí, s jen docela malou trochou *saka verde* s houbami. Rybí filety byly nádherně opečené. Opravdu tak krásně, že z nich byla hotová malá umělecká díla. K tomu leželo na talíři ještě několik noků z dýňového těsta, a luxusně naaranžovaný štěrbákový salát. *Crème de blé*, který podávali jako dezert, snědla už jen Fialka. Mjú dělala, že ho nevidí. A nakonec přišlo espresso. Tahle dáma si tedy nějak dává pozor na to, co jí, usoudila Fialka. Mjú měla šíji útlou jako stonek nějaké rostliny a po těle evidentně ani gram navíc. Nevypadalo to, že by snad musela držet dietu. Ale možná, že se jen rozhodla si bez nejmenších kompromisů uhájit to, co právě má. Jako Řekové ze Sparty, opevnění na baště v horském průsmyku.

Nad jídlem spolu obě vedly dost nesouvislé hovory. Mjú se Fialky vyptávala na její dětství a Fialka upřímně odpovídala, nač byla tázaná. Vyprávěla o otci, matce, o školách, do kterých chodila (a žádnou z nich si nikdy neoblíbila), o cenách, které tam vyhrála v soutěžích ve slohu (byly to jízdní kolo a naučný slovník), o tom, jak odešla z univerzity i o tom, jak žije teď. Nijak zvlášť vzrušující osudy to tedy nebyly. Mjú však Fialčiným osobním historiím naslouchala velice pozorně. Tak, jako nasloucháme vyprávěním o zemi s opravdu zajímavými zvyklostmi, ve které jsme ještě nikdy nebyli.

I Fialka se toho o Mjú toužila spoustu dozvědět. Mjú však o sobě nemluvila právě ráda. „To je přece jedno, co jsem zač,“ řekla s úsměvem. „Radši bych se chtěla dozvědět víc o tobě.“

Oběd byl u konce, ale Fialka toho o Mjú nevěděla o moc víc než na začátku. Leda snad to, že její otec do svého rodiště, malého městečka v severní části Koreje, poslal

spoustu peněz vydělaných v Japonsku a vybudoval pro místní obyvatele několik výstavných obecně prospěšných zařízení, čímž si na náměstí města vysloužil vlastní bronzový pomník.

„Je to takové mrňavé městečko v horách. Snad to bylo tím, že byla právě zima, ale už jen od pohledu na něj člověka roztrásl chlad. Skalnaté červenohnědé hory, pokroucené stromy. Když jsem byla ještě malá, jednou jsme tam s tatínkem jeli. Když tam odhalovali tu sochu, víš? Byly tam všude spousty našich příbuzných, kteří mě objímali se slzami v očích. Já jsem ale nerozuměla ani slovo z toho, co říkali, a pamatuju si jenom, jak jsem se bála. Bylo to pro mě jen neznámé město v docela cizí zemi.“

A jakpak vypadala ta socha, zajímala se Fialka. Nikomu z lidí, které znala, ještě žádný pomník nepostavili.

„Byla to jen docela obyčejná socha z bronzu. Málem by se dalo říct, že standardní typ. Takové najdeš po celém světě. Bylo ale vážně divné vidět, jak ji odhalují vlastnímu otci. Vždyť by ses určitě taky musela cítit divně, kdyby před nádražím v Čigasaki odhalili sochu tvého tatínka? Můj táta nebyl zrovna vysoký, ale na pomníku vypadal jako hotový obr. Tehdy mě napadlo, že na světě není nic takové, jak se to jeví navenek. I když mi v tu chvíli bylo jenom pět.“

Jako pomník by táta možná svým vzhledem tak neznepokojoval, napadlo Fialku. Na živého ten člověk ale vypadá vážně až moc dobře.

„Abychom se ale vrátily k tomu, o čem jsme mluvily včera,“ nadhodila Mjú, když jí donesly už druhé espresso. „Co ty na to, nechtělo by se ti u mě pracovat?“

Chtěla si zapálit cigaretu, ale nikde neviděla popelník. Proto to Fialka nakonec vzdala a radši upila lok studeného perrieru.

Odpověděla pak naprosto upřímně. „No jo, pracovat, o co by ale šlo konkrétně? Myslím, že už jsem to jednou říkala, ale

já kromě vyloženě fyzický práce ještě nikdy nikde pořádně nedělala. Navíc k tomu nemám ani co na sebe. Ty šaty, co jsem v nich byla na svatbě, ty mi půjčila jedna známá.“

Mjú s nezměněným výrazem přikývla. Vypadalo to, že Fialčina odpověď nijak nevybočovala z rámce jejích očekávání.

„O tom, co jsi zač, jsem si už celkem udělala představu z našeho povídání a práci, kterou bych ti chtěla svěřit, myslím zvládneš bez problémů. To ostatní už jsou jen detaily. Důležité je jenom jedno: jestli se mnou chceš pracovat, nebo ne. Nic jiného. Ano, nebo ne, a žádné složitosti v tom hledat nemusíš.“

Fialka velice pečlivě volila slova. „Já jsem samozřejmě hrozně ráda, že mi to nabízíš, ale víš, pro mě je teď hlavní věc přece jenom *psaní knih*. Vždyť jsem kvůli tomu nechala i školu.“

Mjú se na Fialku zadívala přes stůl. Když na sobě Fialka ucítila její klidný pohled, nahnula se jí krev do tváří.

„Můžu ti upřímně říct, co si myslím?“ zeptala se Mjú.

„Samozřejmě. Co jen budeš chtít.“

„Ale nebude se ti to možná líbit.“

Jako by chtěla říct, že jí to nevadí, zadívala se jí Fialka se semknutými rty rovnou do očí.

„Myslím, že teď nejspíš ještě nemůžeš napsat nic pořádného, ani kdybys nad tím strávila nevímkolik času,“ řekla Mjú klidně, ale naprosto rozhodným tónem. „Talent každopádně máš. Jednoho dne určitě svedeš napsat něco vynikajícího. To neříkám jen jako lichotku, doopravdy si to myslím. Jasně cítím, že k tomu v sobě máš přirozené vlohy. Zatím ale ještě nejsi připravená. Ještě jsi nenastřádala dost síly, abys dokázala otevřít dveře a vejít. Nemáš taky ten dojem?“

„Potřebuju čas a zkušenosti, co?“ shrnula Fialka.

Mjú se pousmála. „Ted’ ale každopádně zůstaň nějakou dobu se mnou. To ti myslím jenom prospěje. A až budeš cítit, že nadešel čas, vůbec se nerozpakuj, všeho nech a piš si, jak se ti zlíbí. Nejsi bohužel moc obratná a aby se ti povedlo něco, co bude opravdu stát za to, potřebuješ víc času než ostatní. Jestli se ti nepovede uspět do osmadvaceti let, rodiče ti přestanou dávat podporu a octneš se na mizině, svět se proto přece nezboří. Možná, že budeš mít trochu hlad, ale taková zkušenost přece spisovateli nikdy neuškodí, no ne?“

Fialka na to chtěla něco říct a už už otvírala pusou, nevydala ze sebe ale ani hlásku. Nakonec jenom mlčky kývla.

Mjú natáhla pravačku doprostřed stolu. „Podej mi taky ruku, ano?“

Když jí Fialka ruku podala, ukryla ji Mjú do svých dlaní. Měla je teplé a hebké. „Nemusíš si dělat žádné starosti. Takže se už tolik nemrač, ano? Myslím, že se nám dvěma bude dobře spolupracovat.“

Fialka jen polkla slinu. A pak se pokusila uvolnit svaly ve tváři. Když se na ni Mjú takhle beze všeho dívala, měla pocit, že se dočista scvrkává. Že snad dokonce za okamžik docela zmizí, jako led, který položili na výsluní.

„Od pondělka se začni třikrát týdně ukazovat u mě v kanceláři. V pondělí, ve středu a v pátek. Stačí, když přijdeš v deset ráno a domů půjdeš už ve čtyři. Tak se myslím bez problému vyhneš nacpaným vlakům. Moc velký plat ti dávat nebudu, ale práce není obtížná, a když si ve volných chvílích budeš chtít něco číst, nebudu mít nic proti. Dvakrát do týdne tě ale pošlu na hodiny italštiny se soukromým učitelem. Když už umíš španělsky, nebude pro tebe snad takový problém naučit se i italštinu. A udělej si každopádně čas i na procvičování konverzace v angličtině a řízení auta. Zvládneš to?“

„Myslím že ano,“ odpověděla Fialka. Její vlastní hlas jí ale v tu chvíli zněl jako slova, co za ni vyslovil někdo docela jiný, v docela jiné místnosti. V tuhle chvíli by asi řekla bez zaváhání ano úplně na všechno, na jakékoli přání a jakýkoli příkaz. Mjú ji držela za ruku a dívala se jí do očí. Fialka se v těch černočerných panenkách mohla celá jasně vidět. Jako by viděla svoji vlastní duši, co se octla na opačné straně zrcadla. Pohled, který se jí líbil, a který ji současně hluboce děsil.

Když se Mjú usmála, nadělaly se jí kolem očí okouzlující vrásky. „A teď půjdeme ke mně. Chtěla bych ti něco ukázat, víš?“

Když jsem měl své první vysokoškolské prázdniny, potuloval jsem se jen tak nazdařbůh po oblasti Hokuriku, až jsem v tom kraji nakonec ve vlaku narazil na jednu o osm let starší osaměle cestující ženu, a s tou pak strávil noc. Připadalo mi to tehdy málem jako to známé vyprávění ze začátku *Sanširóa*.

Má nová známá pracovala v jedné tokijské bance, kde měla na starosti devizové kurzy. Když dostala dovolenou, popadla vždycky náruč knih a vydala se sama na cesty. „Cestovat s někým mě jenom unavuje,“ řekla mi. Byla doopravdy okouzlující a dost dobře nechápu, co vlastně viděla na takovém vyčouhlém, zamlklém osmnáctiletém studentíkovi, jako jsem byl já. Ona se ale ve vlaku posadila naproti mně, vedla se mnou nevinné řeči a zdálo se, že se cítí moc příjemně. Dokonce se i smála nahlas. I já jsem najednou dokázal bezstarostně vyprávět o všem možném. Ukázalo se, že náhodou oba vystupujeme na stejném nádraží v Kanazawě.

„Máš kde zůstat na noc?“ zeptala se mě, a když jsem řekl, že nemám (ještě jsem tenkrát neměl ponětí o nějakých rezervacích noclehů), řekla, že ona má objednaný pokoj a že bych mohl přenocovat u ní. „To není vůbec žádný problém. Cenově vyjde úplně nastejno, jestli tam bude spát jeden, nebo dva.“

Byl jsem tak vystresovaný, že z našeho prvního sexu nebylo dohromady nic, co by stálo za řeč. Moc jsem se jí za to omlouval.

„Za tohle se přece nemusíš tak omlouvat,“ řekla ona. „Ty jsi leda nějak zdvořilý.“

Když vyšla z koupelny, dala si na sebe župan, vyndala z lednice dvě vychlazená piva a jedno mi nabídla.

Když vypila asi polovinu piva, řekla najednou, jako by si právě vzpomněla: „Hele, umíš řídit auto?“

„Umím,“ odpověděl jsem já.

„A řídíš dobře?“

„Zrovna jsem udělal řidičák, takže to není žádná sláva. Tak nějak normálně, no.“

Zasmála se. „Já jsem na tom podobně. Teda, já sama si myslím, že mi to docela jde, ale lidi, co mě znají, na to mají jináčí názor. Takže asi taky budu řídit normálně. Ale určitě budeš znát i pár lidí, co se o nich říká, že jezdí skvěle, vid’?“

„Znám, no jasně.“

„A pak zas naopak i takové, co jim to moc dobře nejde, vid’?“

Přikývl jsem. Ona v poklidu upila ještě jeden hlt piva a pak se trochu zamyslela.

„Ony tyhle věci asi budou tak trochu vrozené. Snad se tomu dá říkat talent. Někdo má třeba šikovné ruce, někdo zase ne. Jenže, zároveň má člověk kolem sebe i lidi, co jsou pozorní, a lidi, co takoví nejsou. Žejo?“

Ještě jednou jsem přikývl.

„Takže si teď zkus představit tohle: Máš se třeba s někým vydat autem na dalekou cestu. Stanou se z vás dva partáci a občas se vystřídáte u řízení. Takže, koho by sis v tom případě vybral do party? Člověka, co skvěle řídí, ale není pozorný, nebo člověka, co řídí jen jakž takž, ale zato je pozorný ve všem všudy?“

„Toho druhýho,“ odpověděl jsem.

„Já taky,“ řekla ona. „No, a v těchhle věcech je to myslím dost podobně. Jestli je někdo šikovný, nebo nešikovný, jestli umí, nebo neumí, na tom opravdu zas až tak nezáleží. Aspoň já si to myslím. Být pozorný, to je úplně nejdůležitější. Vnitřně se zklidnit a pozorně naslouchat nejrůznějším věcem.“

„Naslouchat?“ opakoval jsem já.

Ona se jenom usmála a neřekla už nic.

Když jsme se o chvíli později milovali podruhé, šlo už všechno docela hladce, v dokonalé vnitřní shodě. Měl jsem dojem, že opravdu začínám tušit, co to znamená pozorně naslouchat. A tehdy jsem taky vůbec poprvé viděl, čeho všeho jsou schopné ženy, když se vám takové milování doopravdy podaří.

Druhého dne, poté, co jsme ještě společně posnídali, jsme se rozešli každý po svém. Ona pokračovala ve své cestě a já ve své. Při loučení mi řekla, že se má za dva měsíce vdávat za svého kolegu z práce. „On je hrozně fajn,“ řekla mi celá usměvavá. „Chodíme spolu už pět let a teď se konečně budeme brát. Na nějakou dobu mám teď s osamělým cestováním utrum. Tohle bylo nejspíš naposledy.“

Byl jsem tehdy ještě mladý, a proto jsem si myslel, že se život dost možná skládá ze samých takových zajímavých událostí. Že tomu tak není, mi došlo až mnohem později.

Je to už dost dávno, co jsem tenhle příběh při nějaké příležitosti vyprávěl Fialce. Už si přesně nepamatuju, proč. Možná to bylo tehdy, když jsme se bavili o tom, jaké že to vlastně jsou lidské sexuální touhy. Ať je to ale jak chce, jsem už jednou takový, že když se mě někdo na rovinu zeptá, dostane ode mě na většinu věcí pravdivou odpověď.

„A co teda z toho tvýho vyprávění plyne?“ zeptala se tenkrát Fialka.

„Řekl bych že to, že je pozornost důležitá,“ odpověděl jsem. „Že nemá mít člověk hned zkraje ve všem jasno, ale spíš pěkně pokorně našpicovat uši, mít srdce i hlavu otevřený a dávat pozor, co se to kolem něj děje.“

„Hmmm,“ udělala jen Fialka. Vypadalo to, že právě v duchu rozebírá moje malé milostné dobrodružství. Možná přemýšlela, jestli by třeba nešlo zasadit do některého z jejích románů.

„Ty jsi už stejně musel zažít spoustu věcí, co?“

„Žádnou *spoustu*“ odporoval jsem jí klidně. „*Občas* jsem prostě měl štěstí na nějakou podobnou příhodu.“

S nehem v puse se na chvíli ponořila do úvah. „Jenže co má teda člověk vlastně dělat, aby se choval pozorně? To přece nejde tak, že si, když je potřeba, řekneš: tak, teď už jenom pozorně a nezapomenout pěkně našpicovat uši, a ono ti to hned půjde jako nic. Buď trochu konkrétnější, jo? Uveď když tak i nějaký příklady.“

„Nejdřív ze všeho se musíš uklidnit. Třeba tak, že si v duchu počítáš.“

„Jenom to?“

„Nebo si třeba můžeš představovat okurku v ledniče za letního odpoledne. To je samozřejmě jenom *příklad*.“

„Počkej,“ řekla Fialka po krátké odmlce. „To chceš říct, že se miluješ se ženskejma a myslíš při tom na nějaký okurky v lednici?“

„Ne vždycky.“

„Ale někdy jo.“

„Někdy,“ připustil jsem.

Fialka se zamračila a několikrát zavrtěla hlavou. „Ty jsi teda mnohem větší blázen, než vypadáš.“

„Každý člověk je svým způsobem cvok,“ poznamenal jsem.

„Když mě Mjú v té restauraci vzala za ruku a zadívala se mi do očí, taky jsem myslela jen na samý okurky. Abych se zklidnila a pořádně nastražila uši,“ prozradila mi Fialka.

„Na okurky?“

„Na ty okurky, co se za letního odpoledne chladí v ledničce, jak jsi mi o nich jednou vyprávěl. To už se na ně nepamatuješ?“

„No jo, to je pravda,“ vzpomenu si. „A co, pomohlo to trochu?“

„Jakž takž,“ přikývla Fialka. „Tak to jsem rád,“ řekl jsem já.

Potom se Fialka zas vrátila k vyprávění.

„Dům, kde Mjú bydlí, byl skoro hned u restaurace. Místa u sebe moc nemá, ale i tak je to nádhera. Balkon na výsluní, spousta rostlin v květináčích, kožená pohovka z Itálie, reproduktory Bose, na zdi sbírka rytin, jaguár v garáži. A navíc žije úplně sama. Její manžel bydlí někde v Setagaji. O víkendu se tam za ním vždycky vrací. Většinu nocí ale přespává sama v bytě toho domu v Aojamě. A co myslíš, že mi tam chtěla ukázat?“

„Skleněnou vitrítku a v ní sandály Marca Bolana z hadí kůže. Naprosto nepostradatelnou památku na historii rokenrolu. Nechyběla na nich ani šupinka. Vlastnoručně

podepsané majitelem na vyklenutí podrážky. Největší sen všech fanoušků.“

Fialka se zamračila a vzdychla si. „Kdyby někdo vyrobil auto, co jezdí na stupidní fóry, dojel bys myslím pořádně daleko.“

„Pokud by mi nedošel humor, to se lidem občas stává,“ podotkl jsem skromně.

„OK, zasmáli jsme se, a teď se ale zkus zamyslet vážně. Co myslíš, že mi tam asi ukázala? Když uhodneš, tak klidně zaplatím účet.“

Odkášlal jsem si. „Ukázala ti tyhle ty luxusní šaty, co máš právě na sobě. A řekla ti, ať je koukáš nosit do práce.“

„Uhodls,“ přikývla Fialka. „Má jednu kamarádku, co má skoro stejnou postavu jako já, a ta je taky bohatá a má spousty šatů, co nemůže všechny unosit. Svět je vážně divnej. Někdo má po skříních hadrů, že neví, co s nima, a někdo zas jako já nosí z nouze každou fusekli jinou. Ale to je fuk. Ona každopádně za tou kamarádkou zašla a přinesla mi od ní náruč těch šatů, co se už nedaly unosit. Když se člověk koukne líp, jsou už trošku z módy, ale na první pohled se to snad tolik nepozná, ne?“

Nepozná se to, ani když se člověk kouká jak chce, uklidňoval jsem ji.

Fialka se spokojeně usmála. „Padnou mi tak, že se tomu skoro nechce věřit. Šaty, blůza, sukně, všecko. Jenom v pase jsou mi ty věci trochu volnější, ale stačí, abych si vzala pásek, a můžu to bez problémů nosit. Co se týká obutí, mám naštěstí skoro stejně velkou nohu jako Mjú. Takže jsem dostala i něco málo jejích bot. S vysokýma podpatkama i bez nich a taky letní sandály. Všechny s nějakou italskou značkou. A k tomu všemu i kabelky. A ještě i věci na líčení.“

„Hotová Jana Eyrová,“ komentoval jsem to.

A tak se stalo, že začala Fialka docházet třikrát týdně ke Mjú do kanceláře. V kostýmku anebo v šatech, dokonce i trochu nalíčená nasedala ráno do vlaku a z Kičidžódži dojížděla do práce na Haradžuku. Vůbec jsem si ji v tom ranním vlaku nedovedl představit.

Krom pracoviště ve firmě v Akasace měla Mjú ještě svou vlastní malou kancelář v Džingúmae. Stál v ní její pracovní stůl, stůl pro asistentku (tou byla pochopitelně Fialka), registratury pro ukládání spisů, fax, telefon a PowerBook, a to bylo všechno. V jednopokojovém bytě, s kuchyní a koupelnou tak mrňavými, že působily spíš jako parodie. Byl tu CD přehrávač, maličké reproduktory a asi tucet cédéček klasické hudby. Byt byl ve druhém patře budovy, s výhledem na východ do nevelkého parku. Přízemí domu zabíraly předváděcí prostory s nábytkem dováženým ze Skandinávie. Dům sám stál trochu stranou od hlavních ulic a hluk města k němu doléhal jen z dálky.

Když dorazila do kanceláře, zalila Fialka květiny a uvařila v kávovaru kávu. Pak si poslechla vzkazy na záznamníku a v PowerBooku zkontrolovala e-maily. Pokud přišly nové maily, vytiskla je a vyrovnala je Mjú na pracovní stůl. Spousta z nich byla od zahraničních firem nebo agentů, a tak byly skoro všechny psané anglicky nebo francouzsky. Když přišla pošta, rozřízla obálky a evidentně nepotřebné zásilky vyhodila. Telefony zvonily několikrát za den. Některé hovory byly z ciziny. Fialka si zapsala jméno a telefonní číslo volajícího, případně i záležitost, ve které volá, a pak přepojila telefonát Mjú na mobil.

Mjú se v kanceláři ukazovala většinou mezi první a druhou hodinou odpoledne. Pobyla tam asi tak hodinu, zadala Fialce potřebné instrukce, vypila si kávu a několikrát si zatelefonovala. Pokud bylo potřeba odpovědět na nějaký

dopis, nadiktovala odpověď, Fialka ji přepsala na textovém procesoru a buď ji rovnou poslala mailem, nebo odfaxovala. Povětšinou šlo o jednoduchou úřední korespondenci. Občas pro ni taky vyřídila rezervaci ke kadeřníkovi, zamluvila místo v restauraci nebo kurt na squash. Když zařídila těchhle pár záležitostí, klábosila Mjú ještě chvíli jen tak s Fialkou a pak se zase někam vydala.

Při tomhle hlídkování v kanceláři Fialka často po několik hodin nepromluvila s nikým ani slovo, nikdy však neměla pocit, že je jí smutno nebo že se nudí. Opakovala si látku z lekcí v italštině, na které dvakrát týdně chodila. Biflovala skloňování nepravidelných sloves a nahrávala se na magnetofon, jestli má dobrou výslovnost. Učila se, jak funguje počítač, a začala sama zvládat jednoduché problémy. Otvírala si informace uložené na disku a ukládala si do hlavy přibližný nástin práce, kterou se zabývala Mjú.

Její obsah povětšinou odpovídal tomu, co se už Fialka dozvěděla při svatební hostině. Mjú uzavírala výhradní smlouvy se zahraničními (hlavně francouzskými) malými vinaři, dovážela jejich víno do Japonska a prodávala do tokijských restaurací a specializovaných obchodů. Občas se podílela i na nějakém tom pozvání zahraničních interpretů vážné hudby. Většinu z komplikované průvodní administrativy přitom obstarali profesionálové, najatí z těch nejlepších agentur, a na Mjú vybylo jen naplánování a nějaké to počáteční zařizování. Její chloubou bylo objevovat mladé talentované hudebníky, kteří se ještě nestačili příliš proslavit, a dostávat je na japonské koncerty.

Nebylo jasné, kolik Mjú takovéhle „soukromé podnikání“ asi může vynášet. Účetnictví bylo uložené na zvláštních discích a na některé z nich se nešlo dostat bez hesla. Ať už ale podnik nesl kolik chtěl, byla Fialka k zbláznění šťastná už jen z toho, že se můžou s Mjú vídat a povídat si; bušilo jí z

toho vždycky srdce. Tohle je židle, na které sedává Mjú, tohle je propisovačka, kterou píše, z tohoto hrnku Mjú vždycky pije kávu, říkala si v duchu. Všechno, co dostala za úkol, proto vykonávala ze všech sil, ať šlo o jakoukoli maličkost.

Občas ji Mjú i pozvala a šly se společně najíst. Jelikož pracovaly s vínem, bylo třeba, aby pravidelně obcházely vyhlášené restauranty a ukládaly si do hlav nejružnější informace. Mjú si vždycky objednávala rybu s bílým masem (pokud to někdy bylo kuře, nechávala půlku porce netknoutou) a vynechávala moučník. Pečlivě vždycky zkoumala nabídku vín a pak vybrala láhev, sama však nikdy nevypila víc než sklenku. „Ty se napij, kolik chceš,“ říkala Fialce, ta ale sama nemohla takové množství vůbec zvládnout. V lahvích drahých značek proto pokaždé zbyla víc než polovina obsahu, Mjú tomu však nevěnovala zvláštní pozornost.

„Není to škoda, objednávat ve dvou celou láhev, když pak nevypijeme ani půlku?“ zeptala se jednou Fialka.

„To je docela v pořádku,“ usmála se Mjú. „Víš, čím víc vína takhle zbyde, tím víc lidí z podniku z něj může ochutnat. Sommelier, vrchní, až po poslední pikolíky, co jen nalévají vodu. Tímhle způsobem si všichni mohou zapamatovat, jak to víno chutná. Objednat drahé víno a pak všechno nevypít proto není plýtvání.“

Mjú přezkoumala barvu vína z Médocu, ročník 1986, a pak si nápoj pečlivě vychutnávala zrakem z různých úhlů, jako by zkoumala finesy literárního textu.

„Ono je to tak se vším – nakonec ti vždycky nejlíp poslouží to, k čemu ses dopracovala vlastním úsilím a za vlastní peníze. Žádné instantní vědomosti vyčtené z knih.“

Fialka uchopila sklenici, pozorně po Mjúině vzoru upila vína, nakonec polkla. V ústech jí na okamžik setrval příjemný buket, po pár vteřinách ale i ten zmizel beze stopy, dočista

jako když vyschne ranní rosa na letních listech. Tím způsobem se připraví jazyk k vychutnání dalšího sousta jídla. Fialka se při hovorech s Mjú během stolování ve dvou pokaždé naučila něco nového. Sama byla překvapená, kolik je věcí, o kterých neměla ani nejmenší tušení.

„Doted' mě v životě nenapadlo, abych se chtěla stát někým jiným, než jsem,“ přiznala se Fialka jednou Mjú, tak trochu i proto, že vypila trochu víc vína než obvykle. „Ale občas si říkám, že bych se docela ráda stala někým jako ty.“

Mjú chvíli ani nedýchala. Pak, jako by si to naráz rozmyslela, vzala do ruky sklenici a donesla ji k ústům. Vlivem světla, jaké právě bylo, se její zornice na okamžik zazdály být zbarvené do odstínu temně rudého vína. Z tváře se vytratil obvyklý distingovaný výraz.

„Ty o tom asi ještě nevíš,“ řekla Mjú klidně a postavila sklenku zpátky na stůl. „Nevíš, že člověk, kterého vidíš před sebou, nejsem *doopravdy* já. Je to už čtrnáct let, co jsem to doopravdy já tak sotva z poloviny. Škoda, že jsi mě nepoznala, když jsem ještě byla sama sebou naplno. Ted' už se s tím ale nedá nic dělat.“

Fialka byla tak překvapená, že už ze sebe nevypravila ani slovo. Nedokázala se zeptat ani na to, co se v tu chvíli samozřejmě nabízelo, totiž, co že se to s Mjú vlastně stalo před těmi čtrnácti roky? Jak to, že už z ní zbývá „sotva polovina“? Polovina čeho vlastně? Ale i takhle tajuplné tvrzení nakonec jen tím víc utvrdilo Fialčin obdiv vůči Mjú. Je to opravdu zvláštní člověk, pomyslela si.

Z útržků běžných rozhovorů si nakonec Fialka dokázala dát o Mjú dohromady několik dalších faktů. Měla za manžela o pět let staršího Japonce, který ale strávil dva roky na stáži na ekonomické fakultě Soulské univerzity, a uměl proto naprosto plynne korejsky. Měl vlídnou povahu, v práci byl

opravdu velice schopný, byl to prakticky on, kdo celou Mjúinu firmu ve skutečnosti vedl, a i když se jednalo vlastně o rodinný podnik, jediný člověk o něm za to neřekl nic špatného.

Mjú sama už od dětských let nádherně hrála na klavír. Než jí bylo dvacet, dokázala na několika soutěžích mladých interpretů vyhrát cenu pro nejtalentovanějšího hráče. Dostala se na hudební akademii, ve studiu ji vedli slavní pianisté, načež ji doporučili ke studiu na francouzském hudebním institutu. Těžiště jejího repertoáru tvořili skladatelé od pozdních romantiků jako Schumann a Mendelssohn, až někam po Poulenca, Ravela a Prokofjeva. Jejími zbraněmi byly pronikavý, citlivý tón a pevná, dokonalá technika. Od studentských let uspořádala několik vlastních koncertů, kterým se navíc dostalo vynikajících kritik. Zdálo se, že se před ní otevírá zářná budoucnost koncertní klavíristky. Během zahraniční stáže se ale – mimo jiné – zhoršil zdravotní stav jejího otce, a tak Mjú musela zaklapnout klavír a vrátit se domů. Od té doby se kláves už nikdy nedotkla.

„Jak jsi ale mohla toho klavíru tak jednoduše nechat?“ zeptala se Fialka ostýchavě. „Jestli o tom nechceš mluvit, neříkej mi to, ale mě to prostě nepříjde úplně v pořádku. Přece jsi obětovala spoustu věcí, aby ses tou pianistkou mohla stát, nebo ne?“

Mjú odpověděla velice tiše. „Já jsem klavíru neobětovala *spoustu věcí*. Já mu obětovala *všechno*. Celou dobu, co jsem vyrůstala. Klavír po mně chtěl oběti, mé maso, i mou krev, a já nedokázala říct ne. Ani jedinkrát.“

„A to ti pak nepřišlo líto, když jsi toho nechala? Vždyť už ti scházel jen krůček?“

Mjú se jí zadívala do očí, jako by hledala odpověď naopak v nich. Přímým, pronikavým pohledem. Na dně páru jejích černých zornic se, jako když v bystřině narazíme na

tišiny, navzájem svářilo několik nemluvných proudů. Trvalo dobu, než to, co jejich proud vynesl ven, zase zapadlo na staré místo.

„Pardon, ptám se tě na věci, po kterých mi nic není,“ omlouvala se Fialka.

„Nic se neděje. Jen o tom ani sama nedovedu moc dobře mluvit.“

A už se k tomu tématu víckrát nevrátily.

V kanceláři platil zákaz kouření a Mjú neměla ráda ani, když se kouřilo v její společnosti. Proto se Fialka, jen co u ní začala pracovat, rozhodla, že s cigaretami skoncuje, jelikož ale kouřila dvě krabičky marlborek denně, nešly věci tak jednoduše, jak by se jí líbilo. Asi měsíc pak nemohla vůbec najít rovnováhu (i když nejde říct, že by jí snad předtím měla na rozdávání), jako zvíře, kterému někdo usekl jeho huňatý chvost. Samozřejmě, že u mě kvůli tomu neustále vprostřed noci zvonil telefon.

„Nemůžu myslet na nic kromě cigaret. Nemůžu spát, a když už usnu, mám noční můry. A mám i příšernou zácpu. Nemůžu číst a nemůžu napsat ani řádku.“

„Tím si přece projde každý, kdo přestává kouřit. Za chvíli to ale přejde, většinou,“ řekl jsem jí.

„To se ti to mluví, když nejde o tebe,“ pronesla Fialka. „Vždyť ty sis snad v životě nedal jedinou cigaretu.“

„Kdyby se člověk nemohl volně vyjadřovat, pokud jde o ostatní, bylo by na světě zakrátko k uzoufání a k nepřežití. Vzpomeň si třeba na Josifa Stalina.“

Fialka se na druhém konci drátu nadlouho odmlčela. V těžkém tichu člověk skoro cítil duchy všech padlých z východní fronty.

„Haló,“ zavolal jsem do sluchátka.

Konečně se Fialka zas ozvala. „Ale víš, já mám dojem, že to, že nemůžu napsat ani řádek, nebude jenom tím, že už nekouřím. Jasně že to asi bude jeden z důvodů, ale jenom tím to určitě není. Mám spíš dojem, že ten zákaz kouření je jen taková výmluva. Že si v duchu říkám: *To je tím zákazem, že nemůžu psát. Nedá se s tím vůbec nic dělat.*“

„A proto se vztekáš, i když je to k ničemu?“

„No jo,“ přikývla Fialka s překvapivou upřímností. „Ono totiž nejde jenom o to, že nemůžu psát. Nejhorší je, že už ani v samotný psaní nevěřím tak jako dřív. Když si teď zkusím přečíst, co jsem napsala ještě přednedávnem, přijde mi to jako totální nuda a sama nechápu, co jsem tím vlastně chtěla říct. Cítím se při tom tak prázdně, jako bych se zdálky dívala na pár fuseklí, co se válí po podlaze, jak je někdo zrovna sundal našpiněný z nohy. Když si pomyslím, kolik jsem do toho vrazila času a úsilí, abych to všechno sepsala, nechce se mi skoro žít.“

„V tom případě je vážně úplně nejlepší vzít po třetí hodině ráno telefon a čistě symbolicky vyburcovat ze sna někoho, kdo si v poklidu spí svoje znakovitý sny.“

„Hele, byls ty vůbec někdy na rozpacích, jestli to, co právě děláš, je správný, nebo špatný?“ zeptala se Fialka.

„Řekl bych, že je spíš hrozně málo chvil, kdy takhle neváhám,“ řekl jsem já.

„Fakt?“

„Fakt.“

Fialka si poklepala nehtem na zuby. Byl to jeden z jejích zlozvyků ve chvílích, kdy o něčem usilovně přemýšlela.

„Jestli chceš něco vědět, já takhle neváhala ještě nikdy. Nejde o to, jestli si věřím, ani jestli jsem si jistá svým talentem, to ne. Tak pitomá vážně ještě nejsem. Dobře o sobě vím, co jsem za lajdáka a sobce. Jenže tyhleto pochybnosti jsem ještě v životě nezažila. Já věřila, že se přes všechny

chyby, co dělám, ubírám pořád víceméně správným směrem.“

„Tak tos až doted’ měla pěknou kliku,“ poznamenal jsem. „Kliku jak hrom a nic víc. Jako když v období sázení rýže v jednom kuse prší.“

„Možná jo.“

„Ale teď už kliku nemáš.“

„Přesně tak. V poslední době mám smůlu. Občas mě napadne, jestli jsem se třeba až dosud nepletla na celý čáře, a začnu se strašně bát. Jako když se člověku zdá tak hrozně živěj sen, že se probudí strachy a chvíli neví, co je vlastně pravda – přesně takovej mám strach. Rozumíš?“

„Myslím, že jo,“ ujistil jsem ji.

„Možná, že už v životě žádnou knihu nenapíšu. V poslední době mě to často napadá. Že jsem jen blbá naivní holka, která se plácá sem tam a z přehnanýho sebevědomí se žene za nesplnitelným snem. Že bych asi měla co nejdřív zaklapnout klavír a odejít z pódia. Dokud není ještě úplně pozdě.“

„Zaklapnout klavír?“

„To myslím jako metaforu.“

Přendal jsem sluchátko z levé ruky do pravé.

„To já si jistě jsem. Ty o tom možná pochybuješ, ale *já ne*. Já vím, že jednou napíšeš skvělou knihu. Cítím to, kdykoliv si čtu, co jsi zatím napsala.“

„To si vážně myslíš?“

„Celou duší. Nelžu ti,“ řekl jsem já. „V těchhle věcech já nikdy nelžu. V tom, cos doted’ stačila napsat, je spousta hrozně silnejch míst. Třeba když popisuješ pobřeží moře v květnu, úplně slyším foukat vítr a cítím, jak kolem voní mořská voda. Cítím, jak mi ruce slabě zahřívá sluneční teplo. A když třeba popisuješ těsnou, zakouřenou místnost, přistihnu se, že začnu při čtení mít skoro potíže s dechem. A

pálení mě oči. Takhle živě opravdu neumí psát kdekdo. To, co píšeš, má v sobě spád a jiskru, jako by ty věci samy chytaly dech a pohybovaly se. Jenom se prostě ještě nespojily do jednoho celku. Teď opravdu není čas zaklapávat klavír.“

Fialka nějakých deset patnáct vteřin mlčela.

„Neříkáš to teď jenom proto, abys mě utěšil a povzbudil?“

„Neutěšuju tě, nepovzbuzuju tě. Je to holej, evidentní fakt.“

„Evidentní jako řeka Vltava?“

„Evidentní jako řeka Vltava.“

„Děkuju ti,“ řekla Fialka.

„Nemáš zač,“ řekl jsem já.

„Ty umíš být někdy tak hrozně milej. Jako Vánoce a letní prázdniny a zrovna narozený štěňata dohromady.“

Tak jako vždycky, když mě někdo chválí, jsem jen zamumlal něco nesrozumitelného.

„Někdy mi to ale dělá starost, víš,“ řekla Fialka. „Že se i ty zakrátko oženíš s nějakou normální ženskou a na mě úplně zapomeš. A já pak už nebudu mít komu telefonovat uprostřed noci, jak se mi zlíbí. Vid’?“

„Jestli budeš mít telefon, můžeš přece volat kdykoliv ve dne?“

„Ve dne to nejde, víš? Ty fakt *vůbec nic* nechápeš!“

„To ty sama *nic nechápeš*. Většina lidí totiž pracuje, když svítí slunce, a proto pak v noci zhasne světlo a spí, víš?“ bránil jsem se já. Znělo to ale spíš, jako by si někdo vprostřed lánu tykví pobrukoval pro sebe nějakou idylku.

„Tuhle psali v novinách jednu věc,“ ignorovala Fialka úplně, co jsem právě řekl. „Že prej mají lesbičky od narození nějakou kost v uchu tvarovanou úplně jinak než u normální ženský. Nějakou mrňavou kostičku s hrozně složitým názvem. Čili že když je někdo lesba, nejsou to žádný naučený sklony, ale je to geneticky daný. Objevil to jeden doktor v

Americe. Netuším, jak ho napadlo něco takovýho zkoumat, ale já každopádně od té doby musím na tu blbou kost v uchu pořád myslet. Furt si říkám, jak mám asi tvarovanou já tu svoji.“

Nevěděl jsem, co bych tak měl říct, a proto jsem neříkal nic. Chvilí bylo jen ticho, jako když člověk na širokánskou pánev nalije nový olej a nechá ho, aby se rovnoměrně rozlil do všech stran.

Nakonec jsem řekl: „Nepletu se, když se teď zeptám, jestli to, co cítíš k Mjú, náhodou není právě ta tvoje nepoznaná sexuální touha?“

„Myslím, že se nepleteš ani trochu,“ odpověděla Fialka. „Jen co ji uvidím, začne mi ta kůstka v uchu klinkat jako zběsilá. Jak zvonek, co se dává v létě do průvanu, udělanej z nějaký tenký mušle. A začnu hrozně toužit po tom, aby mě obejmula, a pak aby se dělo, co chce. Jestli tohle není ta sexuální touha, tak mi v žilách nejspíš proudí rajčatová šťáva a ne krev.“

„Hmm,“ udělal jsem jenom. Neměl jsem jinak co odpovědět.

„Když o tom všem tak přemýšlím, začíná mi spousta věcí do sebe skvěle zapadat. Tak třeba proč jsem pořád měla dojem, že jsem nějaká jiná než všichni ostatní.“

„Můžu říct, co si myslím?“ zeptal jsem se.

„Jasně že jo.“

„V každým vysvětlení, nebo teorii, co ti navenek všecko dokonale a hladce vysvětlí, se někde skrývá zádrhel. Tolik už jsem se naučil. Jak někdo řekl: Věci, co se dají vysvětlit jednou jedinou knížkou, je lepší nevysvětlovat vůbec. Tím chci říct, že by ses neměla za každou cenu moc unáhlovat v závěrech, víš?“

„Dám si na to pozor,“ řekla Fialka. A pak, možná trochu unáhleně, zavěsila telefon.

Představil jsem si ji, jak pokládá sluchátko a vychází z telefonní budky. Ručičky hodin ukazovaly půl čtvrté ráno. Šel jsem do kuchyně, vypil sklenici vody a pak zase zalezl do postele a zavřel oči. Nemohl jsem ale pořád usnout. Když jsem poodhrnul záclonu, visel za ní na obloze měsíc mlčenlivý jako nějaký vychytralý sirotek. Na spánek to už nevypadalo ani náhodou. Uvařil jsem si čerstvou silnou kávu, přistavil si k oknu židli a posadil se na ni, a dal si několik krekrů se sýrem. A pak jsem nad rozečtenou knihou čekal, až se rozední.

Měl bych vám teď povědět i něco málo o sobě.

Tohle je pochopitelně příběh o Fialce, ne příběh o mně. Když už se tu ale o té Fialce a o tom, co ji potkalo, vypráví z mého pohledu, je aspoň do jisté míry nutné vám vysvětlit i to, kdo jsem vlastně já.

Kdykoliv však mám mluvit o sobě samém, padne na mě jakýsi zmatek. Octnu se tím totiž v moci klasického paradoxu, který se k otázce „kdo jsem já?“ nevyhnutelně pojí. Podle prostého množství informací soudě, by toho o mně neměl na celém světě nikdo být s to povědět víc, než právě já sám. Jenomže, jakmile se do toho vážně pustím, jsem pokaždé jakožto předmět vyprávění sebou samým coby vypravěčem – svými hodnotami, měřítky vkusu, pozorovacími schopnostmi, svými nejrůznějšími reálnými zájmy – nevyhnutelně tříděn, vymezován a eliminován. Z čehož následně vyvstává otázka, nakolik je vlastně takový můj vyprávěný obraz objektivní a věrohodný. Hrozně mě to vždycky trápí. A vlastně mě to trápilo, co mi jen paměť sahá.

Vypadá to ale, že většina ostatních lidí takovýhle strach a nejistotu téměř nepocituje. Když dostanou příležitost, pokoušejí se o sobě povídat překvapivě otevřeně. Řeknou vám třeba: „Já hraju vždycky tak fér a na rovinu, až je to málem o strach,“ nebo „Mně vždycky všichni snadno ublíží a neumím vycházet s lidma,“ anebo „Nemám nikdy problém poznat, o co komu jde.“ Viděl jsem ale bohužel už hezkou řádku lidí, co o sobě vykládali, kdovíjak nejsou citliví a zranitelní, jak sami naprosto bezdůvodně ubližují druhým. Viděl jsem ty takzvaně férové a otevřené mávat kolem sebe podlými argumenty, jak se jim právě hodilo do krámu, a nevěnovat tomu nejmenší pozornost. Viděl jsem, jak lidé pyšní na to, že kdekoho prokoukli, skáčou bez odporu na lep průhledným, prázdným lichotkám. Jak si pak může člověk být jistý, že o sobě vůbec něco ví?

Čím dál jsem o tom tak přemýšlel, tím víc jsem si podobné řeči o sobě snažil co možná odpustit (a to i v případech, kdy byly nezbytné). Spíš než to bych se byl rád dozvěděl alespoň o trochu víc objektivních faktů o světě, který tu existuje nezávisle na mé osobě. Abych pak z toho, jaké místo jednotlivé záležitosti a postavy toho světa zaujímají ve mně, nebo z rovnováhy mého já, ve kterém jsou obsažené, mohl co možná objektivně postihnout svou vlastní existenci.

Takovýhle názor, nadneseně by snad šlo říct i světonázor, jsem si vypěstoval, ještě než mi bylo dvacet. Docela stejně jako když zedník buduje zeď podle napnutého provazu, vybudoval jsem zase já v sobě podobný pohled na věci. Spíš než nějaké teoretizování v tom byla zkušenost. Spíš než o spekulace šlo o tvrdou praxi. Takový pohled na věci se ale druhým lidem srozumitelně vysvětlí jen stěží – sám jsem se o tom nesčetněkrát přesvědčil víc, než by mi bylo milé.

Snad právě proto jsem od jisté doby ve svém dospívání začal mezi sebou a ostatními rýsovat neviditelné hranice. Vůči každému člověku jsem si držel jistou vzdálenost, nezkracoval ji a jen sledoval, jak si dotyčný povede. Naučil jsem se nevěřit slepě všemu, co kdo říká. Nespoutané nadšení pro svět jsem už objevoval jen v knihách a v hudbě. A tak, což ale je snad celkem jasné, se ze mne stal samotář.

Narodil jsem se a vyrostl v docela obyčejné rodině. Byla tak naprosto obyčejná, že málem nevím, odkud své vyprávění o ní vlastně začít. Otec absolvoval přírodní vědy na státní univerzitě v oblasti, ze které pocházel, a pracoval pak ve výzkumném ústavu jedné přední potravinářské firmy. Zajímal se o golf. V neděli se na něj vždycky vypravil. Matka zbožňovala básně tanka a každou chvíli docházela na básnická setkání. Když se její jméno objevilo v novinách ve sloupku tanka poezie, chodila pak nějaký čas jako ve snách. Ráda uklízela, nerada vařila. Moje o pět let mladší sestra nesnášela ani úklid, ani vaření a žila v přesvědčení, že takové věci má správně dělat někdo jiný. Takže jsem začal postávat v kuchyni a připravovat si jídlo sám. Koupil jsem si kuchařku a naučil se vařit skoro všechno. Žádně jiné z dětí, co jsem znal, nic podobného nedělalo.

Narodil jsem se v tokijském Suginami, ale ještě když jsem byl malý, stěhovali jsme se odtud do Cudanumy v prefektuře Ciba za hranicí Tokia a vyrůstal jsem až tam. Kolem nás bydlely jen samé dočista stejné rodiny, jejichž otcové úředničili po firmách. Moje sestra se učila nejlíp z celé školy a jelikož byla navíc taková, že nebyla spokojená, dokud nebyla ve všem první, jaktěživa neudělala nic, co ji neposunulo dál. V životě mě třeba nedoprovodila, když jsem bral na procházku našeho psa. Vystudovala na Tokijské univerzitě práva a v tom samém roce, kdy absolvovala,

složila zkoušky do advokátní komory. Za muže si vzala jednoho schopného konzultanta. Bydlela v elegantním čtyřpokojovém bytě, který si koupili poblíž parku na Jojogi, uvnitř ale měla permanentně binec jako někde v chlívků.

Já na rozdíl od sestry o učení neměl vůbec zájem a to samé se týkalo i školních pořadí prospěchu. Protože jsem nechtěl, aby mě rodiče hubovali, ukazoval jsem se z povinnosti na vyučování a prováděl aspoň minimální přípravu a opakování. Po ní jsem chodil hrát do školního fotbalového klubu a po návratu domů se natáhl na postel a četl a četl a četl. Nechodil jsem na doučování, neučil se s domácím učitelem. Přesto ale můj prospěch nebyl nijak zlý. Spíš naopak – celkem ušel. Říkal jsem si, že jestli to takhle půjde dál, dost možná se i bez biflování na přijímačky dostanu na nějakou slušnou univerzitu, a taky že jsem se dostal.

Po přijetí na vysokou jsem si najal mrňavý byt a začal bydlet sám, ale ani v době, kdy jsem ještě bydlel s rodinou v Cudanumě, jsem si toho s nimi neměl moc co říct. Neměl jsem skoro ponětí, co jsou vůbec za lidi ti rodiče a sestra, se kterými bydlím pod jednou střechou, ani co chtějí od života, a oni zas myslím zrovna tak ne a ne chápat, kdo jsem a co chci od života já. Když už jsme u toho, mám dojem, že jsem to vlastně netušil ani já sám. Čtení knih jsem měl rád jako už málokdo, ani náhodou jsem si však nemyslel, že snad mám takový talent, abych mohl pomýšlet na spisovatelskou dráhu, a na to, abych se stal editorem nebo kritikem, jsem měl psaní zase trochu moc rád. Knihy pro mne představovaly čistě osobní potěšení, cosi, co je potřeba držet vskrytu a odděleně od učení a práce. Proto jsem si taky na univerzitě nezvolil za obor studia literaturu, ale historii. Nijak zvlášť mě sice nepřitahovala, když jsem se do ní ale zkusil pořádně ponořit, zjistil jsem, že je to nad očekávání zajímavý obor. Neměl

jsem ale dojem, že je takové zjištění dost na to, abych po škole rovnou začal dělat doktorát (přestože mi to můj vedoucí profesor vážně doporučil) a věnoval se cele jenom historii. Opravdu jsem neměl nic proti čtení knih a přemýšlení o věcech, ale na vědce jsem se přece jenom nehodil. Pokud to můžu vyjádřit Puškinovými verši z Oněgina, jednoduše jsem:

netoužil vůbec přehrabovat nahromaděný dějin prach.

Stejně tak jsem si ale nemohl zvyknout na představu, že si najdu zaměstnání v nějaké firmě, jakých jsou tisíce, budu žít v jednom velkém konkurenčním boji, o kterém sám nebudu tušit, kdy skončí, a krůček za krůčkem šplhat vzhůru po stěně pyramidy rozvinuté kapitalistické společnosti.

A tak jsem si nakonec takzvanou vylučovací metodou vybral povolání učitele. Školu jsem měl z domova jen několik stanic vlakem. V té části Tokia náhodou na odboru pro vzdělávání seděl můj strýček a ten se mě přímo zeptal, jestli bych u nich nechtěl učit na základní škole. Kvůli předpisům nejdřív jen jako pomocná síla, ale po krátkodobém zaškolení jsem už mohl začít pracovat jako řádný učitel. Sám za sebe jsem původně na učitelství vůbec nepomýšlel. Když jsem to ale opravdu zkusil, začal jsem k té práci mít hlubší respekt a lásku, než bych kdy tušil. I když přesnější než to, možná bude říct, že se mi spíš podařilo objevit sebe samotného, který ten respekt a lásku má.

Stál jsem na stupínku a vyprávěl školákům základní věci o světě, o životě a o jazyce, zároveň jsem to všechno ale vlastně nanovo vyprávěl a ukládal do hlavy i sám sobě, viděné dětskýma očima a dětským rozumem. Podle toho, jak to člověk prováděl, to někdy byla i osvěžující a hluboká práce. A s žáky, kolegy i rodiči jsem vycházel povětšinou víc než dobře.

Přesto ve mně ale pořád hlodaly základní pochybnosti. Co jsem zač? A za čím a kam mám vlastně namířeno?

Nejintenzivnější pocit, že žiju, jsem míval vždycky ve chvílích, kdy jsem se bavil s Fialkou. Mnohem radši, než abych sám mluvil, jsem naslouchal tomu, co říká ona. Vypτάvala se mě na všechno možné a chtěla vědět, co jí na to řeknu. Kdykoliv jsem jí neodpověděl, nespokojeně se ozvala, a v případě, že moje odpověď nebyla skutečně uspokojivá, se dokonce doopravdy rozzlobila. V tom byla docela jiná než spousty ostatních lidí. Když se mě totiž na něco ptala, chtěla můj názor na své dotazy znát *celou svojí duší*. A proto jsem se snažil jí na její dotazy odpovídat tak dobře, jak se jen dalo, a prostřednictvím podobných debat se jí (a současně i sám sobě) začal čím dál tím víc otvírat.

Kdykoliv jsme se s Fialkou potkali, byla z toho dlouhá debata. Nikdy jsme se povídání nenabažili. Nikdy jsme nevyčerpali témata. Povídali jsme si s větším nadšením a důvěrněji než všechny zamilované páry kolem nás. O knížkách, o světě, o krajinách a výjevech, o jazyce.

Vždycky mě při tom napadalo, jak by bylo skvělé, kdybychom takový zamilovaný pár doopravdy byli. Toužil jsem na těle cítit její teplo. Dokonce si ji vzít i za ženu a žít s ní, kdyby to bylo jen trochu možné. Zároveň ale bylo docela jisté, že Fialka ke mně žádné takové city nechová a že ji ani fyzicky nepřitahuju. Občas se stalo, že ke mně přišla na návštěvu, zapovídala se, a když pak bylo už moc pozdě, zůstala i na noc. Nikdy v tom ale nebyl žádný skrytý náznak. Ve dvě nebo ve tři ráno vždycky zívla, zalezla do postele, položila hlavu na můj polštář a okamžitě usnula jako dřevo. Já si rozložil na podlahu futon a natáhl se na něj, ale nemohl jsem usnout a jen jsem ležel, pronásledovaný představami, pochybnostmi, odporem k sobě samému a někdy i tělesnými

reakcemi, proti kterým jsem toho moc nezmohl, dokud venku nezačalo svítat.

Připustit si, že ji jako muž skoro (nebo vlastně vůbec) nezajímám, pro mě samozřejmě nebylo nic snadného. Když byla Fialka nablízku, pociťoval jsem občas bolest tak prudkou, jako by mi někdo zarýval do těla ostrý nůž. Ať už mi ale přinášely jakékoli utrpení, představovaly pro mne okamžiky strávené s ní čas, který mi byl nade všechno drahý. Když mi byla nablízku, dovedl jsem na chvíli zapomenout na jinak všudypřítomný podtón své osamělosti. Rozšiřovala hranice mého světa, díky ní jsem se mohl volněji nadechnout. Něco takového dokázala jedině ona, jenom Fialka.

A proto jsem taky, abych zmírnil utrpení a vyhnul se riziku, začal udržovat tělesné vztahy s jinými ženami. Myslel jsem si totiž, že tím dost možná dokážu zamezit tomu, aby mezi nás dva vstoupilo sexuální napětí. Nechci tím říct, že na mě snad ženské *braly*, jak se tomu slovu v obecném smyslu rozumí. Jako muž jsem nebyl nijak zvlášť okouzlující typ, ani jsem neměl žádné skvělé schopnosti. Ženské jistého druhu ale kdovíproč (ani mě samotnému ten důvod nebyl příliš jasný) projevovaly o mou osobu zájem a jako by nic se ke mně samy stahovaly. A když jsem jedné takové příležitosti docela nenásilně využil, zjistil jsem najednou, že navázat s nimi intimnější vztah už není nic tak těžkého. O nějaké vášni v něm sice nemohlo být řeči, ale minimálně to bylo celkem příjemné.

Fialce jsem se s těmihle svými vztahy nijak zvlášť netajil. Do detailů jsem nezabíhal, ale většinu věděla. Nijak zvlášť se o to ale nestarala. Pokud v tom všem vězel nějaký problém, pak snad jen ten, že všechny ty ženy byly starší než já a všechny měly své manžely, snoubence anebo aspoň stálé partnery. A nejnovější z nich byla matkou jednoho mého

žáka. Asi tak dvakrát do měsíce jsme se vždycky tajně sešli a vyspali se spolu.

Jen jedinkrát mě Fialka varovala, že se mi to všechno jednou vymstí. Pomyslel jsem si, že má nejspíš pravdu. Ale ani já si v tom nemohl nijak pomoci.

První červencovou sobotu se konal školní výlet. V čele pětatřiceti žáků ze třídy jsem šplhal na hory v Okutamě. Jako vždycky to celé začínalo radostným vzrušením a skončilo nekontrolovaným zmatkem. Sotva jsme vystoupali na vrchol, ukázalo se, že si dva z žáků zapomněli přibalit do batohů krabice s obědem. Široko daleko nebyl ani stánek s občerstvením. Nedalo se nic dělat, musel jsem rozdělit svůj oběd se suší závitky, co jsem nafasoval ve škole, a dát každému z nich polovinu. Čímž jsem přišel o všechno, co jsem měl k jídlu. Kdosi se se mnou rozdělil o mléčnou čokoládu, ale to bylo taky všechno, co jsem za ten den dal od rána do večera do úst. Nato jedna z holčiček prohlásila, že už opravdu dál nemůže, a nakonec jsem ji musel snášet dolů z hor na vlastním hřbetě. Dva kluci se napůl z legrace začali spolu prát, a jen se svalili na zem, narazil jeden hlavou o skálu. Byl z toho lehký otřes mozku a spousty krve z nosu. Naštěstí nic tragického, ale košili měl pak stejně zakrvácenou jako po nějakém masakru.

Že všech těch důvodů jsem se pak vrátil domů omlácený jako starý železniční pražec. Naložil jsem se do vany, pak vypil něco studeného, úplně bezmyšlenkovitě zalezl do postele, zhasl světlo a okamžitě usnul spokojeným spánkem. Do kterého mi pak zavolala Fialka. Pohled na budík u postele ukázal, že spím sotva hodinu a něco. Ale nestěžoval jsem si. Byl jsem tak unavený, že už jsem neměl sílu ani na to. To se člověku občas stává.

„Hele, mohli bysme se zítra odpoledne vidět?“ zeptala se mě.

V šest večer se u mě měla stavit jedna žena. Svou červenou Toyotu Celica nechá na parkovišti o kus dál, pak mi zazvoní u dveří. „Mám čas asi tak do čtyř,“ řekl jsem jenom.

Fialka měla k bílé blůze bez rukávů tmavomodrou minisukni, na nose malé sluneční brýle. Z doplňků jen plastikovou sponu do vlasů. Žádné zbytečnosti. Skoro ani nebyla nalíčená. Ukazovala se světu téměř tak, jak vypadala od přírody. Stejně jsem ji ale kdovíproč nemohl v první chvíli málem poznat. Od chvíle, co jsme se viděli naposledy, neuběhly ani tři týdny, Fialka, která teď seděla proti mně za stolem, mi oproti té minulé připadala jako člověk z jiného světa. Řečeno velice skromně, Fialka ohromně zkrásněla. Něco jako by v ní rozkvetlo.

Objednal jsem si malou sklenici točeného piva, ona si dala grapefruitový džus.

„Poslechni, já tě poslední dobou skoro nepoznávám,“ řekl jsem.

„Teď prostě nastalo takový období, víš?“ poznamenala, mezitím co usrkávala brčkem džus, dočista jako by mluvila o někom cizím. „Období?“ zeptal jsem se já.

„No, jako by na mě přišla opožděná puberta. Když se ráno vzbudím a podívám do zrcadla, přijde mi občas, že vypadám jako někdo docela jinačí. Skoro mám strach, že když si nedám pozor, ještě se sama sobě ztratím.“

„A nebylo by lepší tomu nechat volný průběh?“ zeptal jsem se jí.

„A kam se asi tak vrátí, až takhle ztratím sama sebe?“

„Pár dní můžeš bydlet třeba u mě. Nikoho tu neuvidím tak rád jako tebe bez tebe.“ Fialka se usmála.

„Vtipy stranou, jo?“ řekla. „Netušíš, kam se to teď vlastně řítím?“

„To já nevím. Ale každopádně jsi nechala kouření, nosíš čistý šaty, máš obě ponožky stejné a ještě umíš italsky. Naučila ses vybírat vína, pracovat s počítačem a přinejmenším začala v noci spát a ráno vstávat. Někam určitě směřuješ.“

„A s psaním jsem pořád nepostoupila ani o řádek.“

„Všechno má svoje pro i proti.“

Fialka našpulila pusy. „A není to ode mě tak trochu zrada?“

„Zrada?“ Na okamžik jsem vůbec nechápal, kam tím míří.

„No jo, zrada. Že člověk zradí své přesvědčení a názory.“

„Tím, žes začala pracovat, dbáš o sebe a nechala jsi psaní?“

„Jo.“

Zavrtěl jsem hlavou. „Až doted' jsi psala, protože jsi psát chtěla. Když už se ti psát nechce, nemusíš. Když toho necháš, nezačnou z toho přece hned lehat vesnice popelem, potápět se lodi nebo se zpožďovat příliv. Ani to neopozdí o pět let revoluci. Něčemu takovému přece nikdo zrada neřekne.“

„A jak teda asi?“

Znovu jsem zavrtěl hlavou. „Ono je totiž možný, že samotný to slovo ‚zrada‘ už poslední dobou ani nikdo nepoužívá. Možná, že už vyšlo z módy a že ho lidi zavrhlí. Možná, že bys na něj narazila, jít někam mezi lidi z komun, co ještě přežily. Ale jistě to nevím. Vím jenom, že když se ti nechce psát, není třeba, abys to dělala.“

„Komuny jsou takový to, co vytvořil Lenin?“

„Lenin vytvořil kolchozy. Z těch už nejspíš nezbyvá ani jeden.“

„Jenomže ono to není tak, že se mi nechce psát,“ řekla Fialka a na chvíli se zamyslela. „Já prostě nemůžu psát, ani když chci. Vysedávám u stolu a v hlavě mi nevypluje jedinej nápad, slovo ani výjev. Fakt ani to pitomý ň. Přesto, že jsem

toho ještě přednedávnem chtěla sepsat takovou spoustu. Co se to sakra stalo?“

„To se ptáš mě?“

Fialka přikývla.

Upil jsem hlt studeného piva a pokusil se uspořádat si myšlenky.

„Možná, že se teď prostě celá přesouváš někam do úplně nového okruhu fiktivního světa. A to ti dává tak zabrat, že už není třeba, abys ještě ventilovala v textech, jak se cítíš. Tak to asi bude. Možná na to psaní prostě nemáš čas a energii.“

„To nemůžu dobře posoudit. Ale co ty? Ty se snad sám pohybuješ někde ve fikci?“

„Ve fiktivních světech žije většina lidí, co jich svět nosí. Mě pochopitelně nevyjímaje. Představ si třeba takovou převodovku v autě. Fiktivní světy jsou právě něco jako taková převodovka, vložená do drsného světa reality. S použitím ozubených kol šikovně upravuje působení sil, co přicházejí zvenčí, a mění je tak, aby se daly snáz zvládat. Čímž ochraňuje naše slabý a zranitelný těla z masa a kostí. Rozumíš tomu, co říkám?“

Fialka nepatrně přikývla. „Většinou jo. Že prostě ještě nejsem dobře zabydlená v nějakém takovém fungl novém fikčním rámci. To jsi chtěl říct, ne?“

„Hlavní problém je, že ani ty sama ještě nevíš, co přesně je to za fiktivní svět. Neznáš synopsi a ani styl se ještě neustálil. Známé je jen jméno jeho hrdiny. Přes to všechno se tě ale ten svět právě pokouší *reálně* přetvořit. Až uplyne ještě trochu víc času, začne nejspíš i tahle nová fikce pracovat naplno na tom, aby tě ochránila. Dost možná začneš vidět svět docela jinak než dřív. Teď se to ale ještě neděje. Což má samozřejmě svoje rizika.“

„Takže já vlastně dala pryč tu starou převodovku, ale na nový, co ji má nahradit, se ještě dotahují šrouby. A motor přitom pořád jede dál. Tak jsi to myslel?“

„Nejspíš.“

Fialka nasadila svůj obvyklý zamračený výraz, a dlouhou dobu jen tak šťouchala koncem brčka do opuštěného kousku ledu, co se ne a ne rozpustit. Pak zvedla hlavu a zadívala se na mě.

„To vím taky, že to má rizika. Jak bych to jenom řekla? Občas na mě padá strašná úzkost. Taková bezmoc, jako by ten můj rámec najednou někdo sakumprásk odstranil. Jako by přestala působit přitažlivost a mě to samojedinou vystřelilo do černý prázdnoty ve vesmíru. Ani já sama nevím, kam se to vlastně řítím.“

„Jako Sputnik, co se ztratil?“

„Možná.“

„Máš přece Mjú,“ řekl jsem.

„Zatím,“ hlesla Fialka.

A pak bylo chvíli ticho.

„Víš jistě, že *to* chce i Mjú?“ zeptal jsem se jí.

Fialka přikývla. „Myslím, že *to* určitě chce taky. Nejspíš úplně stejně silně jako já.“

„A je v tom zahrnutá i fyzická stránka věci?“

„Těžko říct. Pořád na to nemůžu přijít. Chci říct: co se jí týče. A proto asi tolik váhám a jsem zmatená.“

„Prostě starý klasický zmatení,“ neodpustil jsem si.

Fialka místo odpovědi jen trochu nakrčila sevřené rty.

„Ale co se týče tebe, ty připravená jsi?“

Fialka jedinkrát kývla hlavou. Pevně a rozhodně. Ona to myslí vážně. Zaklonil jsem se do židle a sepnul si ruce za hlavou.

„Neměj mi to prosímtě za zlý,“ řekla Fialka. Její hlas zněl zvnějšku rámce mého vědomí jako replika z černobílého filmu Jeana-Luca Godarda.

„To víš, že ti to nebudu mít za zlý,“ ujistil jsem ji.

Znovu jsem se pak s Fialkou setkal v neděli o dva týdny později, když jsem jí pomáhal se stěhováním. Stěhování to bylo náhlé a na výpomoc jsem proto přišel jenom já, ale jelikož měla Fialka kromě knih už jen minimum věcí, moc námahy mi to nedalo. Chudé živobytí má přinejmenším jednu dobrou stránku.

Vypůjčil jsem si od známého Toyotu Hiace a převezl všechno do nového bydliště na Jojogi Ueharu. Dům nebyl nijak nový ani zvlášť pěkný, ale v porovnání s dřívějším bytem v hotové historické konzervě dřevěného baráku v Kičidžódži šlo rozhodně o změnu k lepšímu. Poněvadž objekt vyhledal jeden Mjúin dobrý známý realitní makléř, bylo nájemné vzhledem k vynikající poloze relativně nízké a z okna byl navíc pěkný výhled. Nehledě na to, že byt sám byl minimálně dvakrát větší než ten předchozí. Zkrátka nebyl jediný důvod, proč do toho nejít. Do parku Jojogi to bylo coby kamenem dohodil, a když na to měl člověk náladu, dostal se odtud do práce klidně po svých.

„Příští měsíc už začnu pracovat pět dní v týdnu,“ řekla Fialka. „Chodit do práce jen třikrát je takový blbý, to už je lepší dělat pěkně den co den. A taky se mi teď trochu zvedlo nájemné a i Mjú říká, že pro mě bude z nejrůznějších důvodů lepší, když začnu žít jako každej normální zaměstnanec. Stejně bych teď doma nenapsala ani řádku.“

„Možná to tak bude opravdu lepší,“ přikývl jsem já.

„Když budu denně pracovat, budu taky raz dva mít pravidelnou životosprávu, i kdybych nechtěla, a možná ti i

přestanu telefonovat v půl čtvrtý ráno. To je přece taky výhoda, ne?“

„To je *opravdu podstatná* výhoda,“ uznal jsem. „I když mi je trochu líto, že to teď k tobě mám od nás z Kunitači takový lán světa.“

„Vážně je ti to líto?“

„Jasně že je. Mám skoro chuť si vyrvat duši, abych ti mohl předvést, jak je upřímná a čistá.“

Seděl jsem na holých prknech podlahy a opíral se o zeď. Bylo tu tak zoufale málo zařízení, že byt zel prázdnotou a působil jako mrtvý. Na okně nebyly záclony a hory knih, které se nevešly do polic, se hromadily na podlaze jako dav intelektuálních emigrantů. Jen na zdi nápadně viselo úplně nové veliké zrcadlo, ale to byl dárek od Mjú k přestěhování. Podvečerní vítr přinášel z parku krákání vran. Fialka se posadila vedle mě. „Hele?“ zeptala se pak.

„No?“

„Budeš se mnou kamarádit i teď, když je ze mě takováhle budižkničemu a lesba?“

„I kdyby to tak bylo, na tom přece nezáleží. Bez tebe by můj život byl jak album *The Best of Bobby Darin*, ve kterém by scházel *Mackie Messer*.“

Fialka přimhouřila oči a zadívala se na mne. „Asi jsem tu tvoji metaforu nepochopila úplně, ale myslels to tak, že by ti bylo hrozně smutno?“

„Něco v tom smyslu,“ řekl jsem.

Fialka mi položila hlavu na rameno. Vlasy měla vzadu sepnuté sponkou a bylo vidět její pěkné malé ucho. Krásné tak, jako by zrovna vzniklo. Měkké, zranitelné ucho. Cítil jsem na kůži, jak dýchá. Měla na sobě krátké růžové kalhoty a vybledlé tmavomodré tričko beze vzorku. Bylo přes něj trochu vidět, jak se jí rýsuji bradavky. Slabě jsem cítil pot. Její i můj, jak se sotva znatelné prolínají v jedno.

Zatoužil jsem Fialku obejmout. Přepadla mě prudká touha povalit ji jedním rázem na podlahu. Bylo mi ale jasné, že je to marné. Že i kdybych to udělal, nikam by to nevedlo. Měl jsem dojem, že se dusím, že se mi drasticky zužuje vidění. Čas najednou nevěděl kudy dál a jen kroužil a kroužil kolem dokola. V mých kalhotách se nadouvala touha a utvrzovala se na kámen. Ztrácel jsem hlavu, nevěděl jsem, kudy kam. Ale jakž takž se mi podařilo se ovládnout. Nabral jsem do plic čerstvý vzduch, zavřel oči, a v bezcílné tmě za nimi pak začal pomalu počítat. Z touhy, kterou jsem v tu chvíli cítil, mi vyhrkly slzy do očí.

„Já tě mám přece taky ráda,“ řekla Fialka. „Víc než všechny ostatní lidi na světě.“

„Kromě Mjú, chceš říct.“

„S Mjú je to něco jinýho.“

„Jak to myslíš?“

„To, co cítím k ní, je něco jinýho, než cítím k tobě. No... jak bych to jenom řekla?“

„My, co jsme pro změnu budižkničemu heterosexuálové na to ve svojí průměrnosti máme jeden prima výraz,“ odušil jsem. „V takovou chvíli prostě řekneme: *mám erekci*.“

Fialka se usmála. „Já zatím kromě touhy stát se spisovatelkou v životě po ničem zvlášť netoužila. Žila jsem si docela spokojené s tím, co jsem měla, a úplně mi to stačilo. Jenomže teď, zrovna teď, toužím po Mjú. Hrozně silně. Chci ji. Chci, aby byla moje. Nemůžu si pomoci. Nemám v tom vůbec na vybranou. Sama nevím, proč to tak je. Ty jsi na tom taky tak, vid’?“

Přikývl jsem. Můj penis ani teď neztrácel nic ze své nezvladatelné skálopevnosti. Modlil jsem se, ať si toho Fialka nevšimne.

„Groucho Marx má jednu skvělou repliku,“ řekl jsem.
„Ona mě tak miluje, že už nekouká napravo ani nalevo. A proto mě tak miluje!“

Fialka se zasmála.

„Přeju ti jenom to nejlepší,“ řekl jsem. „Ale dávej prosím
tě pozor. Ještě nejsi úplně mimo nebezpečí. Nezapomeň na
to.“

Fialka neřekla ani slovo, jen mě vzala za ruku a trochu ji
stiskla. Měla jemné a malé ruce, trochu propocené. Představil
jsem si, jak se ty ruce dotýkají mé erekce, jak se se mnou
mazlí. Bránil jsem se těm představám, ale ono to nešlo.
Nemohl jsem na to nemyslet. Přesně jak to řekla Fialka,
neměl jsem vůbec na vybranou. Představoval jsem si, jak jí
vlastnoručně stahuju tričko, sundávám kalhoty, svlékám
prádlo. Představoval jsem si dotek jejích vztyčených,
pevných bradavek pod svým jazykem. A pak jsem jí rozevřel
nohy a vstupoval do vlhkosti uvnitř. Pomalu, až na samo dno
temnot. Vábilo mne, objímalo a pak zase vytlačovalo ven...
nemohl jsem ty vidiny za žádnou cenu zastavit. Ještě jednou
jsem pevně zavřel oči a prodrál jsem se skrz ten hustý knedlík
matérie času. S tváří skloněnou k zemi jsem čekal, až žhavý
vichr nad mou hlavou odvane a zmizí.

Fialka mě pak pozvala, jestli bych se s ní nešel navečeřet.
Já ale ještě ten samý den musel zajet vrátit vypůjčenou
dodávku do Hino. Především jsem ale chtěl být co nejrychleji
se svou spalující touhou sám. Fialku z masa a kostí už jsem
do toho zkrátka nechtěl tahat ani o trochu víc. Nevěřil jsem,
že bych se ještě dokázal ovládat, kdybych jí byl nablízku.
Měl jsem skoro dojem, že překročit jistou hranici, už bych
nadobro přestal být sám sebou.

„Tak to tě teda co nejdřív musím pozvat na pořádnou večeři. S bílým ubrusem a vínem. Třeba příští týden,“ slibovala mi Fialka, když jsme se loučili. „Tak si na mě koukej o víkendu nechat volno, jo?“

Slíbil jsem jí, že to udělám.

Když jsem přešel kolem velikého nástěnného zrcadla a jakoby nic se přitom do něj podíval, zahlédl jsem tam svůj obličej. Visel na něm dost zvláštní výraz. Byla to docela jistě má vlastní tvář, její výraz mi však nepatřil. Neměl jsem ale náladu se znovu otáčet a přezkoumávat ho podrobněji.

Zastavila se na prahu svého nového domova a dívala se, jak odcházím. Dokonce mi i zamávala, což jinak neměla ve zvyku. Jako ale s tolika jinými krásnými sliby v životě, nebylo nakonec z pozvání na večeři nic. Začátkem srpna jsem od Fialky dostal dlouhý dopis.

Na obálce byla nalepená veliká pestrobarevná italská známka. Razítko bylo z Říma, datum se mi nepovedlo rozluštit.

Toho dne jsem se po dlouhé době vydal znovu na Sindžuku, v knihkupectví Kinokunija si koupil pár nově vydaných knih a zašel do biografu na film od Luca Bessona. Pak jsem si taky dal v jedné pivnici pizzu s ančovičkami a velké černé pivo. A potom jsem, ještě než vypukne odpolední dopravní špička, sedl do vlaku na Centrální trať a cestou zpátky do Kunitači si četl právě koupené knihy. Hodlal jsem si uvařit něco jednoduchého k večeři a pak se v televizi podívat na fotbalový zápas. Ideální způsob trávení letních prázdnin. Je vedro k zalknutí, člověk je sám a svobodný, nikdo vás neobtěžuje a ani vy nejste nikomu na obtíž.

Když jsem se vrátil do svého bytu, našel jsem ve schránce u vchodu dopis. Nikde na něm sice nestálo jméno odesilatele, ale podle písma jsem hned poznal, že je od Fialky. Bylo expresivní, plné, hutné, nekompromisní. Málem jste nad ním museli myslet na takové ty broučky z dávných dob, jaké sem

tam někdo objeví v egyptských pyramidách. Jako by se mělo každým okamžikem zahemžit a zmizet zpátky v temnu historie. Řím?

Nejdřív ze všeho jsem srovnal do lednice potraviny, které jsem cestou od nádraží koupil v supermarketu, nalil si velkou sklenici ledového čaje a napil se. Pak jsem se v kuchyni posadil na židli, nožem na ovoce, co byl zrovna při ruce, rozřízl obálku a přečetl si dopis. Pět listů dopisního papíru s hlavičkou římského hotelu

Excelsior bylo hustě, drobně popsáno modrým inkoustem. Napsat to všechno muselo určitě zabrat spoustu času. V rohu posledního listu jako by bylo vidět nějakou skvrnu (nejspíš od kávy).

Jak se máš?

Představuju si, jak musíš být asi překvapený, že ti takhle bez výstrahy zčistajasna píšu z Říma. Ale dost možná, že jsi natolik cool, že s tebou jeden dopis z Říma neudělá nic zvláštního. Na to je možná Řím moc turisticky profláklé místo. Snad kdybych Ti napsala z Grónska, Timbaktu nebo

Magalhãesova průlivu. Mezi námi, já sama jsem z toho, že jsem v Římě, ještě celá pryč.

Na každý pád se Ti musím omluvit, že z večere, na kterou jsem Tě zvala, když jsi mi pomáhal při stěhování, nebylo nic. Hned po přestěhování mě totiž ničehonic čekala tahle cesta do Evropy. Takže jsem honem honem sháněla pas, kupovala kufr a musela jsem nechat být všechno, co jsem měla rozdělaného. Měla jsem v ty dny fakt strašný frmol. Sám víš, že nemám moc dobrou paměť, ale sliby, na které nezapomenu, se snažím plnit co nejpoctivěji. Proto jsem se Ti taky nejdřív ze všeho chtěla ospravedlnit.

V novém bytě se mi bydlí moc příjemně. Stěhování bylo vážně otrava (jsem Ti moc vděčná, žeš toho většinu obstaral Ty, ale stejně), ale jakmile skončilo, není to vůbec zlé. Na rozdíl od Kičidžódži tu nikdo nechová kohouty, zato jsou tu ale spousty vran, které nadělají rámusu jako nějaká ubřečená ženská. Když se rozední, shluknou se do hejn, slétnou se do parku Jojogi a tam pak nařikají, jako by měl za chvíli nastat konec světa. Jeden se v tom randálu moc nevyspí. Skoro ani nepotřebuju budík. Díky tomu teď taky podobně jako ty chodím brzo spát a brzo vstávám, jako bych pracovala někde na poli. Myslím, že už trochu tuším, jaké to je, když člověka v půl čtvrté ráno probudí telefon. Zatím ale právě jenom trochu.

Tenhle dopis píšu, zatímco sedím na zahrádce kavárny v jedné z uliček Říma a usrkávám espresso silné, jako když se zpotí čert, a nevím, jak bych to řekla, ale mám při tom takový divný pocit, jako bych to ani nebyla já. Nesvedu to moc dobře vysvětlit, ale možná bude stačit, když řeknu, že se cítím skoro, jako by mě něčí ruce rozebraly na kusy a pak zase ve velkém spěchu složily zpátky, zatímco já samotná tvrdě spala. Chápeš, jak to myslím?

At' se obhlížím jak obhlížím, jsem to opravdu pořád jenom já, cítím se ale nějak jinak než obvykle. Jenomže si zároveň ani nedovedu vzpomenout, jaké to vlastně bývalo „obvykle“. Od chvíle, co jsem vystoupila z letadla, mě pronásledují takovéhle živé, dekonstrukcionistické halucinace – nejspíš to totiž vážně nebude nic jiného.

Když teď proto začnu uvažovat o tom, jak je možné, že jsem se musela octnout zrovna v Římě, začíná mi i všechno kolem připadat divné k nesnesení. Samozřejmě, že když si znovu projdu všechny okolnosti, najde se pro „to, že jsem teď tady“ jakás takás příčina, jenomže ta mě pořád ne a ne přesvědčit „doopravdy“. Můžu si to zdůvodňovat sebelepší logikou, ale pořád si prostě nesvedu zvyknout, že já, která jsem právě tady, a já, jak o sobě samé přemýšlím, jsou vlastně jen jedna a ta samá osoba. Když to řeknu ještě jinak, mám pocit, „že bych tu vlastně ani nemusela být“. Říkám to teď dost zamotaně, ale chápeš mě aspoň trochu, vid'?

Jednou věcí jsem si ale úplně jistá. A sice tím, že by bylo opravdu fajn, kdybys tu mohl být se mnou. Když Tě nemám nablízku – a nic na tom nemění, že jsem tady s Mjú – připadám si hrozně opuštěná. A určitě by mi bylo smutno ještě víc, kdybych byla na nějakém vzdálenějším místě. A ráda bych si představovala, že se teď cítíš nějak podobně jako já.

Takže jsme se teď octly s Mjú ve dvou v Evropě. Měla původně v plánu cestovat sama zhruba dva týdny po celé Itálii a Francii, aby vyřídila několik pracovních záležitostí, ale nakonec jsem s ní jela i já, jako sekretářka. Sama jsem byla překvapená, když mi to jednou ráno jen tak beze všeho oznámila. No, i když tomu řekneme sekretářka, nemám po pravdě moc dojem, že by jí moje společnost mohla na něco být, ale Mjú tvrdí, že není všem dnům konec a že mě hlavně musí nějak „odměnit za to, že jsem dokázala přestat kouřit“.

Takže snad nakonec přece jen k něčemu bylo, že jsem takovou dobu vydržela tu hrůzu a nezapálila si.

Co se naší cesty týká, dorazily jsme nejdřív letadlem do Milána a prohlédly si město, pak jsme si půjčily modré alfa romeo a zamířily po autostradě dolů na jih. V Toskánsku jsme objely několik vinařství, vyřídily obchodní jednání, několik nocí spaly v úžasném hotýlku v jednom malém městě a pak dorazily do Říma. Obchodní rozhovory se vždycky vedly v angličtině nebo francouzštině, a tak jsem neměla co na práci, ale při každodenním cestování je tu moje italština doopravdy k užitku. I když myslím, že kdybychom mohly jet do Španělska (k tomu ale tentokrát bohužel nedojde), byla bych jí asi užitečná víc.

Alfa romeo, co jsme si půjčily, nemá automatickou převodovku, a tak si s ním nesvedu poradit. Proto taky všechno řízení zůstalo na samotnou Mjů. Zdá se ale, že jí takové dlouhé šoférování ani trochu nevyvádí z míry. Jak ji tak pozoruju, když rytmicky dál řadí a řadí a vede naše auto jakoby nic po klikatých silnicích kopcovité toskánské krajiny, srdce se ve mně (a myslím to vážně) chvěje. Už jen tím, že tu takovou dálku od Japonska sedím beze slova vedle ní, se cítím naplněná a šťastná. Říkám si, že bych byla nejradši, kdyby to tak zůstalo navěky.

Kdybych se tu měla rozepisovat, jak mají v Itálii skvělé víno a kuchyni, bylo by to tak nadlouho, že si to radši nechám na někdy jindy. V Miláně jsme brouzdały z obchodu do obchodu a nakupovaly. Šaty a boty a prádlo a další věci. Co se mě týká, koupila jsem si jenom pyžamo, které jsem si zapomněla přivést z Japonska, a pak už nic (neměla jsem s sebou tolik peněz a tady mají tolik krásných věcí, že jeden vůbec neví, co si koupit dřív, což je přesně situace, kdy se moje schopnost rozhodování dočista vypaří, asi jako když vypadnou pojistky), ale hrozně mě baví i jenom doprovázet

při nakupování Mjú. Ať si kdo chce co chce říká, ona je v nakupování přímo kovaná, vybírá si opravdu jen to nejhezčí a nekupuje toho nijak moc. Jako by jen tu a tam uzobávala ta nejchutnější sousta z nějakého jídla. Je hrozně stylová a má šarm. Když se na ni dívám, jak si vybírá ponožky a prádlo z prvotřídního hedvábí, málem se z toho začínám zalykat. Dokonce mi i vyrazí na čele pot. Je to vážně zvláštní. Vždyť jsem přece holka, ne? Jenomže kdybych tu měla psát jenom o nákupech, trvalo by to věčnost, a tak toho už radši nechám.

V hotelech spíme každá v jiném pokoji. Na to Mjú hrozně dbá. Jenom jednou, když byla ve Florencii nějaká chyba s rezervací, jsme spaly obě v jednom velikánském. Postele byly dvě a každá zvlášť, ale z toho, že spolu spíme v jedné místnosti, mi stejně srdce poskakovalo jako splašené. Viděla jsem ji, jak vychází z koupelny zabalená jen do osušky a viděla jsem, i jak se převléká. Samozřejmě, že jsem dělala, že nevidím nic a čtu si knížku, ale koutkem oka jsem na ní v jednom kuse visela. Mjú ti má senzační tělo! Úplně nahá nebyla, měla na sobě nějaké titěrné prádlo, ale stejně byla krásná tak, že by si člověk vzdychnul. Je štíhlá, zadek má pevný, hotové umělecké dílo. Nejradši bych Ti ho taky předvedla – ale co to tady vlastně píšu?

Představovala jsem si, jak mne to štíhlé, hladké tělo obejmě. Jak jsem tak v jedné místnosti s ní myslela natažená v posteli na takové věci, měla jsem najednou dojem, že mě celou něco odnáší na nějaké docela jiné místo. Asi to bylo tím, že jsem byla tak vzrušená, ale tu noc mi začala menstruace, mnohem dřív, než jsem ji čekala, a bylo to něco příšerného. Hm. Nevím, proč ti vlastně píšu do dopisu i o tomhle, ale bylo to prostě tak.

Včera večer jsme šly v Římě na koncert. Je mimo sezonu a od hudby jsem toho proto moc nečekala, ale nakonec to byl jedinečný, nádherný zážitek. Martha Argerichová totiž hrála Lisztův Klavírní koncert číslo 1. Tu skladbu mám moc ráda. Dirigoval Giuseppe Sinopoli. A bylo to doopravdy vynikající představení. Hudba napjatá jako struna, hudba, co člověku rozšiřuje obzory, a linula se s takovou elegancí. I když na můj vkus byla podaná skoro až moc monumentálně. Mě ta skladba nejlíp vyhovuje zahraná až málem nedbale, jako na nějaké veliké vesnické pouti. Bez nějakých hlubokomyslností, hlavně aby v ní bylo to radostné vzrušení, kvůli kterému ji mám tak ráda. V tom ohledu jsme se s Mjů dokonale shodly. Ted' uvažujeme, že se pojedeme podívat ještě do Benátek, kde začal Vivaldiho festival. Jak se s Mjů začneme bavit o hudbě, nemá to konce, podobně, jako když se s Tebou bavím o knížkách.

Napsala jsem Ti toho teda pěknou spoustu. Jak já jednou vezmu do ruky pero a dám se do toho, už pak, zdá se, vůbec nevím, kdy přestat. Tak to se mnou bylo odjakživa. Říká se, že slušně vychovaná holka ví přesně, kdy odejít, ale co se týká psaní (a možná, že nejenom psaní), jsem se svým slušným vychováním dost na štíru. I ten pán v bílém plášti, co tu obsluhuje u stolů, se občas zadívá mým směrem a je ze mě evidentně celý bez sebe. Ale ted' už mě z toho psaní opravdu rozbolela ruka, takže už budu končit. Navíc mi i začíná docházet dopisní papír.

Mjů je ted' na návštěvě u nějakých starých známých, co má v Římě, a já se samotná šla jen trochu projít po okolí hotelu, kde jsem narazila na jednu kavárnu, ve které právě odpočívám a ze všech sil Ti píšu tenhle dopis. Připadá mi to úplně, jako bych posílala vzkaz v láhvi odněkud z pustého

ostrova. Když jsem teď sama bez Mjú, kupodivu nemám už vůbec chuť se někam vydávat. Jsem sice poprvé v životě v Římě (do kterého se už možná víckrát nedostanu), ale neláká mě už vidět žádnou pamětihodnost nebo bůhvíjakou fontánu ani chodit po nákupech. Jen sedět na téhle kavárenské židli, nasávat vůni ulic, jako když čenichá pes, naslouchat hlasům a zvukům a dívat se na lidi, co chodí kolem; to mi docela stačí.

No, zdá se, že jak Ti tu takhle píšu, stačil ten „zvláštní pocit, že jsem rozložená na kusy“, o kterém jsem mluvila výš, o něco zeslábnout. Už mě tolik netrápí. Cítím se přesně tak, jako kdybych po strašně dlouhém nočním telefonátu s Tebou vylezla z budky. Máš snad doopravdy takovou moc?

Co si o tom myslíš Ty? Každopádně, přej mi prosím Tě hodně štěstí. Docela určitě ho budu potřebovat.

Tak se měj.

PS:

Vracíme se nejspíš někdy 15. srpna. Pak, dokud ještě bude léto, spolu zajdeme na tu slíbenou večeri.

Pět dní nato mi přišel druhý dopis, z nějaké francouzské vesnice, jejíž jméno jsem v životě neslyšel. Tentokrát byl o něco kratší. Fialka s Mjú nechaly auto z půjčovny v Římě a vydaly se vlakem do Benátek. Tam pak dva dny do syta poslouchaly Vivaldiho. Koncerty se povětšinou konaly v kostele, ve kterém Vivaldi sloužíval mše. *Slyšely jsme tolik Vivaldiho, že už ho mám minimálně na půl roku dost*, napsala mi. Pak se zmínila, jak moc jim chutnaly v papíru pečené dary moře, které si v Benátkách daly v restauraci. Popsala to tak živě, že jsem sám dostal chuť se tam vydat a dát si to jídlo taky.

Z Benátek se obě vrátily zpátky do Milána a odtud odletěly do Paříže. Když se tam trochu aklimatizovaly (a vyřídily další nákupy), zamířily vlakem do Burgundska.

Nějací Mjúini noví známí tam měli veliký dům, hotové panské sídlo, a nechali je v něm obě bydlet. I tady Mjú, stejně jako v Itálii, objela několik malých vinařství a vyřídila obchodní záležitosti. Za volných odpolední si daly do košíku svačinu a procházely se po nedalekém lese. Samozřejmě, že přitom nikdy nechybělo ani nějaké to víno. *Víno tu mají tak dobré, že máš pocit, že se Ti to snad zdá*, psala Fialka.

Mimochodem, patnáctého srpna, jak bylo původně v plánu, se do Japonska nejspíš ještě nevrátíme. Vypadá to, že až nám tu ve Francii skončí práce, pojedeme do Řecka na ostrovy a budeme se tam chvíli rekreovat. Jeden anglický džentlmen, kterého jsem tu náhodou poznala (a je to vážně opravdový džentlmen), tam má na nějakém malém ostrůvku vilu a řekl nám, že v ní můžeme bydlet, jak se nám zlíbí. K neuvěření, co? I Mjú se ten nápad zamlouvá. I my přece potřebujeme aspoň na chvíli hodit všechnu práci za hlavu a udělat si pohodovou dovolenou. Takže se teď natáhneme na bílé pobřeží Egejského moře, nastavíme obě slunci svoje krásná řadra, a pak budeme už jen popíjet víno s příměsí borové pryskyřice a dosytosti se dívat na mraky, co táhnou po nebi Nemyslíš, že je to senzační?

Napadlo mě, že to opravdu musí být senzační.

To odpoledne jsem zašel do jednoho soukromého bazénu, trochu si zaplaval a cestou zpátky se pak stavil v jedné klimatizované kavárně a asi hodinu si tam četl. Pak jsem se vrátil domů, poslechl si obě strany starého LP alba od Ten Years After a vyžehlil při tom tři košile. Když jsem s tím byl hotový, naředit jsem si perrierem laciné bílé víno z výprodeje a podíval se na fotbal, co jsem měl nahraný na videu. „Takhle bych teda uměl přihrávat taky,“ napadalo mě při některých sehrávkách, a vždycky jsem při tom zavrtěl hlavou a vzdychl

si. Kritizovat chyby cizích, neznámých lidí je snadné a příjemné.

Když byl zápas u konce, zabořil jsem se do křesla, jen tak koukal do stropu a představoval si Fialku v té francouzské vísce. I když touhle dobou už je možná dávno na nějakém tom řeckém ostrově. Dost možná právě natažená na pláži pozoruje bílé mraky plující oblohou. Někde nepředstavitelně daleko ode mne. V Římě, v Řecku, v Timbuktu, v Aruandě, kdekoliv. Každopádně někde hrozně, neuvěřitelně daleko. A dost možná, že mi zmizí ještě dál. Z toho pomyšlení jsem propadal zoufalství. Cítil jsem se jako nevědomý hmyz, co se za větrné noci bez důvodu, bez cíle a bez víry tiskne k vysoké kamenné zdi. Fialka tvrdila, že když nemůže být se mnou, je jí smutno. Ona ale měla aspoň Mjú. Já neměl nikoho. Měl jsem jenom sám sebe. Tak jako ostatně vždycky.

Přišel patnáctý srpen a Fialka se nevracela. Její telefonní záznamník mi pořád stejně bezcitně odpovídal, že *je právě na cestách*. Hned po přestěhování si totiž Fialka pořídila telefon se záznamníkem. Aby už nemusela za deštivých nocí roztahovat deštník a chodit volat do budky. Což byl jediné správný nápad. Nenechával jsem jí žádný vzkaz.

Osmnáctého jsem jí zavolal ještě jednou. Pořád ještě *byla na cestách*. Když se ozval krátký, studený tón, řekl jsem své jméno a nechal jí jednoduchý vzkaz: „Zavolej mi, až se vrátíš.“ Ale pořád nikdo nevolal. Asi se Mjú a Fialce na tom ostrově v Řecku zalíbilo tak, že nadobro ztratily chuť vracet se do Japonska.

Mezitím jsem se na jeden den zapojil do cvičného zápasu fotbalového klubu naší školy a jednou se vyspal se svou „přítečkou“. Ta se právě vrátila z dovolené, kterou s manželem a oběma dětmi strávila na ostrově Bali, a byla

proto nádherně opálená. Díky tomu jsem při milování s ní musel pořád myslet na Fialku, která zrovna musí být někde v Řecku. Díky tomu jsem, když jsem do ní vnikl, nemohl nemyslet na Fialčino tělo.

Kdybych neznal Fialku, možná, že bych tu o sedm let starší paní (která navíc byla matkou mého žáka) mohl aspoň do určité míry mít doopravdy rád. Možná bych se do vztahu s ní dokázal aspoň trochu ponořit. Byla krásná, plná energie, laskavá. Na můj vkus se možná trochu moc líčila, ale zato chodila pěkně oblékaná. Taky si dělala starosti, jestli není moc tlustá, to ale opravdu nebyla ani trochu. Měla vyvinuté, zralé tělo, kterému se nedalo nic vytknout. A moc dobře věděla, co chci a co naopak nemusím. Přesně chápala, kde jsou meze, co není radno překračovat – v posteli i mimo ni. Hýčkala si mě, tak jako si v letadlech hýčkají cestující první třídou.

„S manželem už jsem nespala skoro rok,“ přiznala se jednou v mém objetí. „Mám teď jenom tebe.“

Milovat naplno jsem ji ale nedokázal. Ten přirozený, skoro by šlo říct bezpodmínečný pocit blízkosti, který jsem cítil pokaždé, když jsem byl s Fialkou, mezi námi kdovíproč nikdy nevznikl. Stále jako by nás dělil jakýsi tenký, průsvitný závoj. Napohled skoro neznatelný, ale nemohlo o něm být pochyb. Kvůli němu jsem si při našich setkáních – a zvlášť při loučeních, co následovala – nebyl nikdy jistý, co mám vlastně říct. Něco podobného jsem s Fialkou jakživ nepoznal. Každým setkáním s tou paní jsem si jenom nezvratně potvrdil, jak moc Fialku potřebuju.

Když pak odešla domů, vyšel jsem si sám na procházku do parku, chvíli bezcílně chodil sem a tam, pak zašel kousek od nádraží do baru a objednal si Canadian Club s ledem. A stejně jako vždycky jsem si připadal jako ten největší

zoufalec na celém světě. První sklenici jsem vypil skoro okamžitě a objednal si hned druhou. A pak jsem zavřel oči a myslel na Fialku. Na Fialku, která se právě opaluje bez podprsenky na sněhobílé pláži řeckého ostrova. U vedlejšího stolu se nad pivem nahlas smáli čtyři kluci a holky, co vypadali na vysokoškoláky. Z reproduktorů nostalgicky hrál Huey Lewis & the News. A bylo cítit, jak se peče pizza.

Zničehonic jsem začal vzpomínat, jaké to bývalo dřív. Kdy to vlastně bylo, kdy skončily doby, co jsem vyrůstal (nebo jak to vlastně nazvat)? To už je doopravdy po všem? Jen docela nedávno jsem bez nejmenších pochyb byl přece ještě beznadějně nedospělý. Tenkrát, co letěly písně Hueyho Lewise & the News. Je to jenom pár let. A teď jsem se tedy octl tady, v uzavřeném okruhu. Obíhám pořád dokola kolem jednoho a téhož místa. Víím, že se nikam nedostanu, nemůžu ale přestat. Můžu jen pokračovat dál a dál. Nedokázal bych už bez toho ani žít.

Tu noc jsem měl telefonát z Řecka. Ve dvě hodiny ráno. Nevolala mi ale Fialka. Byla to Mjů.

Nejdřív ze všeho pronesl nějaký hluboký mužský hlas moje jméno angličtinou s hrozným přízvukem a zahalekal: „Dovolal jsem se vám správně, ne?“ Ve dvě hodiny ráno jsem ještě samozřejmě spal jako dřevo. V hlavě jsem měl pusto jak na rýžovišti v lijáku a nerozeznával vůbec nic. Na povlečení ještě slabě ulpívala vzpomínka na sex a všechno kolem se zdálo o stupeň ztrácet kontakt s realitou, asi jako když si člověk špatně zapne knoflíky u vesty. Muž ještě jednou vyslovil mé jméno. „Dovolal jsem se správně?“

„Dovolal,“ odpověděl jsem já. Neznělo to sice moc jako moje jméno, nic jiného to ale nemohlo být. Pak se chvilku ozýval praskot, jako by se o sebe násilím třely nesourodé proudy vzduchu. Podle všeho mi právě volala Fialka

mezinárodní linkou z Řecka. Trochu jsem odtáhl ucho od sluchátka a čekal, až uslyším její hlas. V telefonu se mi však neozvala Fialka, ale Mjú. „Asi jste o mně už slyšel od Fialky, vidíte?“

Řekl jsem, že ano.

Telefon její hlas zkreslil tak, že zněl jen vzdáleně a uměle, přesto v něm však bylo slyšet jasnou stopu nervozity. Ze sluchátka se do mého bytu jako kouř ze suchého ledu linulo cosi napjatého, co mě dokonale probudilo. Posadil jsem se na posteli, narovnal se a pevněji sevřel sluchátko.

„Není čas na dlouhé hovory,“ řekla Mjú ve spěchu. „Volám z jednoho řeckého ostrova a dovolat se odsud do Tokia je skoro nemožnost; i když se to povede, spojení se hned přeruší. Zkousím to v jednom kuse, ale nikdy to nevyšlo, až teď. Zdvořilosti proto nechám stranou a přejdu rovnou k věci, ano?“

Řekl jsem, že beze všeho.

„Mohl byste přijet?“

„To myslíte do Řecka?“

„Ano. Nejrychleji, jak to půjde.“

Řekl jsem nahlas první věc, která mi vytanula na mysli. „Stalo se něco Fialce?“

Mjú udělala pauzu, na jediný nádech. „To ještě nevím. Mám ale dojem, že by si přála, abyste sem přijel. Docela určitě.“

„Máte dojem?“

„To se mi do telefonu špatně vysvětluje. Nevím, kdy se přeruší spojení, a je to celé takové divné, chtěla bych s vámi proto pokud možno mluvit osobně. Cestovní náklady vám proplatím. Hlavně sem ale prosím vás přileťte. Co možná nejrychleji. I kdybyste si měl koupit třeba First Class.“

Za deset dní nám mělo začít nové pololetí. Do té doby bych musel být zpátky, ale cestovat do Řecka pro mě v tuhle

chvíli ještě rozhodně nebylo nemožné. Do konce prázdnin mě ještě čekaly dvě záležitosti, kvůli kterým se bude třeba zastavit ve škole. To ale určitě půjde nějak zařídit.

„Myslím, že bych mohl přijet,“ řekl jsem. „To by neměl být problém. Kam mám ale dorazit?“

Řekla mi jméno ostrova. Poznamenal jsem si to na záložku knížky na nočním stolku. Už jsem ten název určitě někdy někde slyšel.

„Poletíte z Atén na Rhodos a tam nastoupíte na trajekt. Na ostrov jezdí jen dva spoje denně, dopoledne a vpoledvečer. Pokusím se v tu dobu být v přístavu. Přijedete?“

„Myslím, že bych to měl zvládnout. Jenomže mám...“ nakousl jsem větu, ale vtom telefon oněměl. Náhle a prudce, jako by někdo přesekl šňůru sekáčkem. A pak to zas začalo ve sluchátku hlasitě chrastit jako předtím. V naději, že se spojení snad ještě podaří obnovit, jsem pak ještě asi minutu čekal se sluchátkem u ucha, ale bylo slyšet jen to ohlušující praskání. Radši jsem sluchátko nakonec položil a vstal z postele. V kuchyni jsem si nalil sklenici studeného ječmenného čaje a opřený o dveře lednice si pokoušel uspořádat myšlenky. Opravdu teď hodlám sednout do tryskáče a vydat se na ten řecký ostrov? Odpověď zněla: ano. Nic jiného jsem prostě dělat nemohl.

Vytáhl jsem z knihovny velký atlas světa a našel si ostrov, o němž mluvila Mjú. I když jsem věděl, že není daleko od Rhodosu, najít jej mezi všemi těmi spoustami ostrovů a ostrůvků, rozestých v Egejském moři, nebylo vůbec nic snadného. Nakonec se mi ale jeho jméno, vytištěné drobným písmem, přece jen podařilo objevit. Maličký ostrůvek nedaleko hranic s Tureckem. Tak malý, že ani nebylo poznat, jaký má tvar.

Vyndal jsem ze zásuvky pas a přesvědčil se, že je ještě platný. Posbíral jsem po bytě hotovost a nacpal si ji do peněženky. Moc velká suma to nebyla, ale zbytek si můžu ráno vybrat svou platební kartou. Na účtě mi ještě krom předešlých úspor zbývaly skoro netknuté letní prémie. A navíc ještě mám i kreditní kartu, takže si takovou zpáteční letenku do Řecka myslím můžu dovolit. Do umělohmotné sportovní brašny, kterou nosívám do posilovny, jsem naskládal věci na převlečení a přidal toaletní potřeby. A dva romány Josepha Conrada, co jsem si už dlouho chtěl ve vhodnou chvíli znovu přečíst. Nad plavkami jsem trochu váhal, ale nakonec jsem si je přece jenom vzal. Bylo přece docela dobře možné, že se na ostrově všechno v pořádku vyřeší, všichni budou šťastní a zdraví, slunce bude poklidně viset na obloze a já si pěkně zaplavu a vrátím se domů – a nemusím snad říkat, že by takové řešení bylo pro všechny to nejlepší.

Nic víc jsem pak už nechystal a vrátil se pěkně do postele. Zhasl světlo a položil hlavu na polštář. Bylo jen něco málo po třetí a do rána snad ještě něco naspím. Nenaspal jsem ale nic. V žilách mi ještě kroužily vzpomínky na ten hlasitý šum. Mužský hlas v uších dál volal mé jméno. Rozsvítil jsem, vstal z postele a šel do kuchyně, připravil si ledový čaj a napil se. A pak jsem si v hlavě znovu slovo od slova přehrál celý svůj rozhovor s Mjú. Všechno to bylo takové nejasné, nekonkrétní, plné nejednoznačných hádanek. Mezi tím, co Mjú řekla, byla jen dvě jasná fakta. Pokusil jsem se je podle pravdy shrnout na poznámkový papír.

1. S Fialkou se něco stalo. Ale ani sama Mjú netuší, co.
2. Musím se za ní co nejrychleji vypravit. To chce i sama Fialka (jak se aspoň Mjú domnívá).

Prohlížel jsem si ty poznámky celou věčnost. A pak jsem propiskou podtrhl slova *netuší a domnívá*.

1. S Fialkou se něco stalo. Ale ani sama Mjú netuší, co.
2. Musím se za ní co nejrychleji vypravit. To chce i sama Fialka (jak se aspoň Mjú domnívá).

Netušil jsem, co se Fialce na tom malém řeckém ostrůvku mohlo přihodit. Bylo ale jisté, že jde o nějakou nemilou událost. Otázkou zůstávalo jen, do jaké míry nemilou. Do rána jsem s tím ale stejně nemohl nic udělat. Posadil jsem se na židli, dal si nohy na stůl a s pohledem upřeným do knihy jsem čekal, až začne svítat. Pořád ale nesvítalo.

Když se rozednilo, svezl jsem se po Centrální trati na Šindžuku, tam přestoupil na Narita Express a dojel na letiště. V devět hodin jsem pak zkusmo obešel několik cestovních kanceláří, ale dozvěděl jsem se, že mezi Naritou a Aténami neexistuje žádné přímé spojení. Po několika pokusech a omylech se mi nakonec podařilo sehnat letenku business class do Amsterodamu. Odtamtud mi potom navazoval let do Atén. A v Aténách jsem pak měl přestoupit na vnitrostátní linku Olympic Airlines a letět už přímo na Rhodos. Dokonce mi i udělali potřebnou rezervaci. Pokud nenastanou nečekané komplikace, měly mi oba přestupy hladce navazovat. Alespoň z časového hlediska to tedy byla optimální trasa. Zpáteční letenka byla otevřená a do tří měsíců od zahájení cesty jsem se mohl vrátit, kdykoli se mi zlíbilo. Zaplatil jsem to kreditní kartou. Ráčím snad mít nějaká zavazadla? Neráčil jsem mít žádná.

Do odletu ještě zbývala trocha času a tak jsem se na letišti nasnídal v jedné restauraci. Platební kartou jsem si vybral peníze a vyměnil si je za dolarové cestovní šeky. Pak jsem si v letištním knihkupectví koupil průvodce po Řecku. V malé publikaci sice nebylo jméno Mjúina ostrova vůbec uvedené, já ale potřeboval získat aspoň základní znalosti o řecké měně, lokálních podmínkách a podnebí. Mimo znalost starověkých dějin a několika tragédií jsem toho o Řecku věděl už jen moc málo. Zhruba stejně, kolik vím o geologických podmínkách na Jupiteru nebo o chlazení motorů Ferrari. Do dneška jsem jedinkrát nepomyslel na to, že se do té země snad někdy sám vydám. Minimálně tedy do dneška do dvou hodin ráno.

Během dopoledne jsem ještě zavolal jedné nové kolegyni z učitelského sboru. Řekl jsem jí, že jsem právě přišel o jednu osobu z příbuzenstva, musím proto na týden jet pryč z Tokia a jestli by se po tu dobu neujala ve škole mých povinností. Pravila, že ráda. Už jsme předtím za sebe takhle párkrát zaskakovali, takže se to obešlo bez dlouhých řečí. „A kam to vlastně jedeš?“ zeptala se mě. „Na Šikoku,“ odpověděl jsem. Nešlo jí přece vykládat, že se právě chystám do Řecka.

„No, tak se hlavně drž. Ale buď prosím tě zpátky, než začne pololetí. A když tak mi odtamtud něco přivez, jo?“ řekla mi na to.

„To je přece jasný,“ odtušil jsem já. Dárek z cesty se už vždycky nějak zařídí.

Odešel jsem do salonku pro cestující business class, natáhl se na pohovku a trochu se prospal. Nebylo to klidné spaní. Ze světa kolem se vytratilo reálné jádro. Barvy působily nepřírozeně a detaily do sebe navzájem nezapadaly. Pozadí bylo celé udělané z papírmašé a hvězdy ze staniolu. Zřetelně jsem rozeznával lepidlo i hlavičky hřebíků. A kolem v jednom kuse zněla nějaká hlášení. „Žádáme cestující letu

Air France 275 do Paříže...“ Ve svém nesouvislém spánku – nebo spíš v nejistém bdění – jsem myslel na Fialku. Vzpomínky na chvíle a místa, kdy jsme byli spolu, mi táhly nesouvisle hlavou jako dokumentární filmy z dávných dob. Uprostřed frmolu letiště se spoustami cestujícími chodících sem a tam se ale můj a Fialčin společný svět zdál strašně bezbranný a neurčitý. Neměli jsme rozumu a chytrosti, co by se za nehet vešlo, neměli jsme ani schopnosti, kterými by je šlo nahradit. Neměli jsme nic, o co bychom se mohli opřít. Byli jsme jen dvě beznadějně nuly. Dvě bezvýznamné maličkosti, potácející se od ničeho k ničemu.

Probudil jsem se naskrz propocený. Promáčená košile se mi lepila na tělo. Byl jsem celý rozlámaný, nohy jsem měl oteklé. Cítil jsem se, jako bych snad do sebe vpil celé mraky zakryté nebe. Musel jsem vypadat hrozně. Slečna, co měla salonek na starost, prošla kolem a zeptala se: „Není vám něco?“ – „Jsem v pořádku, jen mi je trochu moc horko,“ řekl jsem já. Navrhla, že mi přinese něco studeného k pití a já ji po chvilce přemýšlení požádal o pivo. Přinesla mi studený vlhký ručník, pivo Heineken a sáček solených arašídů. Otřel jsem si zpocený obličej, vypil polovinu piva a udělalo se mi o něco líp. Dokonce jsem se ještě zvládl i trochu prospat.

Letadlo do Amsterdamu odstartovalo z Narity víceméně podle plánu, přeletělo severní pól a přistálo na místě určení. Já mezitím, abych se ještě trochu prospal, vypil dvě whisky, a když jsem se probudil, ujedl jsem pár soust z večere. Snídani jsem si nedal, protože jsem skoro neměl chuť k jídlu. Když jsem zrovna nespal, soustředil jsem se na čtení Conrada, neměl jsem totiž náladu na zbytečné úvahy.

Přestoupil jsem na další spoj, na letišti v Aténách vystoupil, přesunul se do sousedního terminálu a téměř bez čekání nastoupil do sedmsetsedmadvacítky na ostrov Rhodos.

Letadlo bylo narvané rozjívěnou mládeží ze všech koutů světa. Všichni byli opálení, v tričkách, tílkách a džínách s ustříženými nohavicemi. Kluci si nechávali růst (nebo zapoměli oholit) vousy a měli střapaté vlasy, svázané dozadu do ohonu. Mé béžové plátěny, bílá polokošile a tmavomodré bavlněné sako mezi tím vším působily strašně škrobeně a mimo. Kdo mi to ale mohl vyčítat? Ještě před malou chvílí jsem trčel v Kunitači a lámal si hlavu, jak před cestou vyřešit odvoz bioodpadu z kuchyně.

V informacích na rhodoském letišti jsem se přeptal, odkud vyplouvá ostrovní trajekt. Vyplouval z přístavu nedaleko od letiště. Pokud si pospíším, možná ještě stihnu večerní spoj. „A nebude už plno?“ strachoval jsem se. „I kdyby bylo, s jedním pasažérem navíc si přece vždycky nějak poradí,“ zamračila se žena neurčitého věku se špičatým nosem a mávala přitom rukama jako větrný mlýn. „Trajekt není výtah, pane.“

Vzal jsem si taxi a zamířil do přístaviště. Požádal jsem šoféra, ať si pospíší, jak to jen půjde, ale nevypadalo to, že mě pochopil. V autě nebyla klimatizace a spuštěnými okny se dovnitř hrnul žhavý vzduch smíšený s bílým prachem. Řidič mi mezitím strašlivě hrubou upocenou angličtinou sáhodlouze sděloval své pesimistické názory na zřízení Evropské měnové unie. Zdvořile jsem mu přikyvoval, ale nevnímál jsem nic. S přimhouřenými očima jsem sledoval, jak za oknem ubíhají oslňující ulice Rhodosu. Na obloze nebyl jediný mráček a ani náznak, že by snad mělo v dohledné době pršet. Slunce pražilo do domovních zdí. Pokroucené stromy byly celé pokryté prachem a v jejich stínu a pod otevřenými stany seděli lidé a mlčenlivě se dívali na okolní svět. Jak jsem ty výjevy sledoval očima, čím dál tím víc jsem přestával věřit, že jsem opravdu dorazil na správné místo. Velikánské řecky psané billboardy s reklamami na

cigarety a na ouzo, které dočista nemýticky plnily okraje silnice z ostrovního letiště, mi ale nade všechnu pochybnost dokazovaly, že jsem doopravdy v Řecku.

Večerní trajekt ještě neodplul. Byla to mnohem větší loď, než jsem čekal. Na zádi měla dokonce i prostor pro auta, ve kterém čekaly na vyplutí dva menší nákladáky naložené potravinami a vším možným zbožím, a jeden starý peugeot sedan. Skoro vzápětí poté, co jsem si koupil lístek, nalodil se a posadil do sedačky na palubě, odvázáli na lodi lana, co ji poutala k břehu, a začaly rachotit motory. Vzdychl jsem si a zadíval se na nebe. Teď už zbývalo jen čekat, až mě loď zaneše na ostrov, který byl cílem mé cesty.

Svlékl jsem bavlněné sako, prosáklé potem a celé od prachu, složil ho a strčil do batohu. Bylo pět hodin odpoledne, slunce ale ještě stálo vysoko na nebi a pálilo jako o život. Když jsem se ale pod plátěnou střešou nechal ovívat větrem, co vanul od přídě, cítil jsem, že začínám přece jen být o něco klidnější. Černé myšlenky, co mě měly v moci ještě v salonku na Naritě, se někam vytratily. Jen v ústech mi po nich pořád přetrvávala nahořklá pachut'.

Ostrov, kam jsem měl namířeno, zřejmě nepatřil k tak populárním destinacím, jelikož turistů na palubě jsem zahlédl jen pár. Polovina pasažérů byli místní obyvatelé, co se vraceli z pochůzek po Rhodosu, a většina z nich byli starci. Své nákupy měli pečlivě složené u nohou, jako by každý z nich opatroval nějaké slabé, zranitelné zvíře. A jako by se spolu smluvili, byli všichni vrásčití a měli prázdný výraz. Zřejmě je o něj připravilo žhavé slunce a dřina.

Bylo tu i několik mladých vojáků. S ještě dětsky čistýma očima, záda svých khaki košil celá propocená. Dva cestovatelé, co vypadali jako hippies, seděli přímo na palubě

se svými velikými batohy. Oba vyhublí, nohatí a tvářili se napjatě.

A byla tu i dospívající řecká dívka v dlouhé sukni. Oči měla neproniknutelně černé a zdála se být až osudově krásná. Dlouhé vlasy jí vlály ve větru a o něčem se nadšeně bavila s kamarádkami. Na ústech jí neustále hrál laskavý úsměv, jako by označoval místo, kde se ukrývá něco krásného. V paprscích slunce se občas zatřpytily veliké kovové náušnice v jejích uších. Vojáci zatím opření o lodní zábradlí kouřili cigarety, tvářili se, že jsou naprosto cool a nad věcí a jen občas vrhli krátký pohled směrem k dívce.

Upíjel jsem citrónovou limonádu z občerstvení a pozoroval temně modré moře a ostrůvky, co pluly po něm. Většinou to byly spíš jen takové útesy, na kterých nikdo nežil. Bez vody a bez vegetace, jen na vrcholcích skal posedávali bílí mořští ptáci a rozhlíželi se po rybách. Když plula kolem naše loď, ani se po ní neotočili. O úpatí skal se rozbíjely vlny jako oslnivě bílé lemování. Občas jsem zahlédl i obydlené ostrovy. Na nich tu a tam rašil porost nějakých opravdu houževnatých stromů a po svazích místy zasvítl domek s bílými zdmi. Na hladině zátočin se vznášely pestrobarevně natřené čluny a jejich vysokánské stěžně opisovaly vzduchem oblouky v rytmu vln.

Jeden z vrásčitých dědů, co seděl vedle mě, mi nabídl cigaretu. Usmál jsem se a posunkem naznačil, že moc děkuju, ale že nekouřím. Namísto cigarety mi pak nabídl žvýkačku spearmint. Tu jsem si celý vděčný vzal a pak jen žvýkal a žvýkal a dál pozoroval moře.

Trajekt dorazil na ostrov něco po sedmé. Sluneční žár už byl dozajista za zenitem, nebe ale bylo pořád stejně jasné a letní světlo jako by mu ještě spíš na zářivosti přidalo. Na bílé zdi přístavní budovy stál, dočista jako jmenovka na dveřích,

velkými černočernými písmeny vyvedený název ostrova. Lod' přirazila k stěně přístaviště a pasažéři s taškami v ruce jeden po druhém scházeli po lodním můstku na břeh. V přední části přístavu byla zřízená zahrádka kavárny, ve které lidé, co přišli někomu naproti, čekali, až z lodi vystoupí ti, kvůli kterým tu jsou.

Já při vystupování z lodi pátral pohledem po Mjú. Nezahlédl jsem ale žádnou ženu, která by na ni mohla vypadat. Jen mě postupně oslovilo několik lidí, co nabízeli podnájem. „Nesháníte ubytování?“ – „Ne,“ vrtěl jsem pokaždé hlavou já. Než odešli, vtiskli mi aspoň do ruky vizitky.

Pasažéři z lodi se pak vydali každý po svých. Lidé s nákupy domů, turisté někam do hotelů nebo do podnájmů. I lidé čekající na břehu se setkali s těmi, kvůli kterým tu byli, a po chvíli objímání a potřásání rukama nakonec někam společně odešli. Oba nákladňáky i peugeot sjely na břeh, odjely a zbyla po nich jen ozvěna motorů. Pak se jako mávnutím proutku vytratili i psi a kočky, co sem přilákala zvědavost. Zůstala tu jen skupina opálených starých lidí, co už jen zabíjeli čas, a já se svou mastňáckou sportovní brašnou z PVC v ruce.

Posadil jsem se na zahrádce ke stolku a objednal si ledový čaj. A přemýšlel jsem, do čeho se pustím dál. Ale nedalo se už dělat vůbec nic. Blížila se noc a já se na ostrově ani trochu nevyznal. Nebylo opravdu nic, do čeho bych se ještě mohl pouštět. Jediné, co mi zbývalo, bylo ještě chvíli počkat, jestli někdo nepřijde, najít si někde nocleh, a zítra ráno se sem znovu vypravit, až bude připlouvat trajekt. Možnost, že na mě Mjú snad zapoměla, jsem rovnou vyloučil. Podle toho, co mi o ní vyprávěla Fialka, to totiž musela být pozorná a pečlivá ženská. Pokud nemohla dorazit do přístavu, muselo v

tom dozajista něco být. Anebo možná netušila, že stihnu přiletět tak brzo.

Měl jsem strašný hlad. Břicho jsem měl prázdné, až jsem měl skoro strach, že skrz mě za chvíli začne být vidět na druhou stranu. Možná si můj organismus na čerstvém mořském vzduchu vyvzpomněl, že jsem od rána neměl nic v žaludku. Nechtěl jsem se ale minout s Mjú, a tak jsem se rozhodl to ještě chvílku vydržet a dál čekat v kavárně. Kolem občas prošel někdo z místních a udiveně si mne prohlížel.

Já si zatím v kiosku u kavárny koupil malou, anglicky psanou brožuru, ve které se psalo o historii a geografii ostrova. A tu pak prolistoval nad svým podivně mdle chutnajícím ledovým čajem. Počet obyvatel ostrova kolísal v závislosti na roční době od tří do šesti tisíc lidí. V létě, kdy přijížděli turisté, počty stoupaly, v zimě, kdy se jezdí za sezónní prací, lidí ubývalo. Na ostrově nebyl žádný průmysl, co by stál za řeč, a zemědělství jen dost omezené. Sklízely se tu olivy a ještě několik druhů ovoce. Dál zbývalo už jen rybářství a lov mořských hub. Proto taky na začátku století emigrovala spousta ostrovanů do Ameriky. Většina z nich se usadila na Floridě. Tam totiž mohli své zkušenosti s rybařením a lovením hub dobře využít. A dodnes tam prý existuje město, které je spojováno se jménem jejich ostrova. Na vrcholu ostrovního pohoří byl umístěn vojenský radar.

Poblíž civilního přístavu, kde jsem se právě nacházel, byl ještě jeden, menší přístav, kam zajížděly vojenské lodě. To kvůli kontrole případných narušení hranic a pašování na nedaleké hraniční čáře s Tureckem. Ve městě jste proto často narazili na vojáky. V případě nějakého konfliktu s Tureckem (a k potyčkám opravdu sem tam docházelo), ruch ve vojenském přístavu znatelně ožil.

Před počátkem letopočtu, v dobách, kdy řecká kultura a civilizace zažívaly historický rozkvět, prosperoval ostrov jako obchodní přístav. Ležel totiž na obchodní stezce s Asií. Tehdy taky ještě pokrývaly jeho kopce zelené stromy, ze kterých se ostošest stavěly lodě. Kulturu s civilizací však potkal úpadek, stromy na svazích byly rychle vykáceny (jejich svěží zeleň se na ostrov už nikdy nevrátila) a spolu s nimi se rychle vytratil i dřívější lesk. Netrvalo dlouho a ukázali se Turci. Jejich nadvláda byla krutá a neúprosná. Pokud se jim něco znelíbilo, řezali lidem nosy a uši s takovou samozřejmostí, jako by zastříhovali stromy na zahradě – tak to aspoň stálo v brožuře. Ke konci 19. století si ostrov v nesčetných krvavých bitvách s tureckým vojskem konečně vybojoval nezávislost a v přístavu zavlála modrobílá řecká vlajka. Další armáda, která se ukázala, byl Hitlerův Wehrmacht. Němci zřídili na vrcholu hory meteorologickou observatoř s radarem a pilně sledovali okolní moře. Z těchto míst byl totiž daleko široko nejlepší výhled. Z Malty pak tu a tam přilétaly anglické bombardéry a shazovaly bomby, aby základnu zničily. Vyhodily do povětří nejenom ji, ale i celý přístav, a potopily přitom neškodná rybářská plavidla. Zahynulo i několik rybářů. Při náletech celkově přišlo o život mnohem víc Řeků než Němců. Někteří z obyvatel ostrovních vesnic na to dodnes nemohou zapomenout.

Jako na tolika jiných řeckých ostrovech bylo i tady jen málo rovných míst, skoro celou rozlohu zabíraly prudké srázy hor, a lidským usedlostem zůstal vymezený pás jižního pobřeží poblíž přístaviště. Dál od vesnic měl ostrov nádherné, klidné pláže, ale aby se na ně člověk dostal, bylo třeba překročit velice strmé hory.

Pláže na snadno přístupných místech tak pěkné nebyly, což byla nejspíš jedna z příčin faktu, že na ostrov nejezdily

tak velké spousty turistů. Po horách bylo sice roztroušeno několik řeckých pravoslavných klášterů, mniši však žili v přísné řeholi a nepřijímali návštěvníky, co přicházejí jen tak pro zábavu.

Podle toho, co stálo v průvodci, se tedy jednalo o docela obyčejný řecký ostrůvek, který se nevyznačuje ničím zvláštním. Jen jisté skupině Angličanů se kdovíproč velice zalíbil (Angličané jsou všichni tak trochu blázni) a ti si pak s nemalým nadšením vybudovali na vyvýšenině poblíž přístavu kolonii letních vil. Zvlášť ve druhé polovině šedesátých let se tu usadilo i několik anglických spisovatelů a pak tu tvořili, pohled upřený na modré moře a bílá oblaka. Několika z jejich knih se pak dostalo vysokého literárního ohodnocení. Díky tomu všemu získalo jméno ostrůvku v britských literárních kruzích tak trochu romantický nádech. Zdálo se ale, že řecké obyvatelstvo o fakt, že se jejich ostrovu dostalo takového kulturního lesku, jeví jen pramalý zájem.

Tolik jsem si toho tedy z brožury přečetl, abych zahnal hlad. A pak jsem ji zaklapl a ještě jednou se rozhlédl po okolí. Starci, posedávající po kavárně, dál neochvějně pozorovali moře, jako by testovali dlouhodobou výdrž svého zraku. Čas se přibližoval k osmé hodině, můj hlad zase téměř k fyzické bolesti. Vůně pečeného masa a grilovaných ryb, která se začala linout kdoví odkud, mi sevřela útroby jako nějaký milý trýznitel. A zrovna ve chvíli, když už jsem to nemohl vydržet, vstával ze židle a bral do ruky svou brašnu, že půjdu najít restauraci, se tiše objevila jediná osamělá žena.

Jak rychlým krokem scházela po kamenných schodech, ozařovalo ji zepředu slunce, konečně klesající do západního moře, a u kolen se jí zlehka pohupoval lem bílé sukně. Nohy to byly mladistvé, obuté do malých tenisek. K světlounce

zelené blůze bez rukávů měla klobouk s uzounkou střechou, přes rameno malou plátěnou kabelku. Kráčela úplně přirozeně a všedně, způsobem, který dokonale ladil s okolím, takže jsem ji v první chvíli pokládal za místní. Ta žena ale mířila rovnou ke mně, a když se přiblížila, poznal jsem podle tváře, že je od nás z východu. Téměř reflexivně jsem klesl do židle a pak z ní zase vstal. Žena si sundala sluneční brýle a vyslovila mé jméno.

„Omlouvám se za zpoždění,“ řekla. „Zašla jsem na místní policejní stanici a jednání se neuvěřitelně protáhlo. Navíc mě opravdu nenapadlo, že bys dorazil už dnes. Čekala jsem tě nejdřív zítra v poledne.“

„Dobře mi navazovaly spoje,“ řekl jsem já. Policejní stanice?

Mjú se na mne zadívala a pousmála se. „Nešel by ses někam najíst, že bychom si všechno pověděli při tom? Já dnes měla jen snídani, a pak dlouhou dobu vůbec nic. Co ty, nemáš hlad?“

Řekl jsem, že hrozný.

Zavedla mě do taverny za přístavištěm. Před vchodem stál veliký gril se žhavým dřevěným uhlím a na jeho železné mřížce se grilovaly už od pohledu čerstvé dary moře. Zeptala se mne, jestli mám rád ryby. Odpověděl jsem, že ano. Mjú objednala u číšníka lámanou řečtinou. Na stůl nejprve přinesli karafu s bílým vínem, chléb a olivy. Bez zvláštních pozdravů a přípitků na shledání jsme si nalili do sklenic víno a každý zvlášť se napili. Abych trochu utišil nejkrutější hlad, pustil jsem se nejprve do zrnitého chleba a oliv.

Mjú byla velice krásná žena. Tohohle jasného a prostého faktu jsem si na ní všiml ze všeho nejdřív. I když vlastně dost možná tak docela jasný a prostý nebyl. Možná že to byl jen nějaký můj hloupý omyl. Možná že mě to jen zvláštní

okolnosti vtáhly do proudu nějakého cizího snu, který nepřipouští odpor. Když o tom teď tak přemýšlím, mám dojem, že takovou možnost nemůžu úplně vyloučit. Jediné, co můžu říct s úplnou jistotou, je fakt, že jsem ji v tu chvíli za velice krásnou pokládal.

Na útlých prstech měla Mjů několik prstenů. Jeden z nich byl i docela prostý, zlatý snubní prsten. Zatímco jsem si v hlavě rychle pořádal svůj první dojem z ní, Mjů mne pozorovala klidným pohledem a sem tam zvedla ke rtům sklenku.

„Ani nemám dojem, že se vidíme poprvé,“ řekla mi. „Snad proto, že jsem toho o tobě pořád tolik slyšela.“

„I mně o vás Fialka často vyprávěla,“ řekl jsem já.

Mjů se na mě usmála. Na ten kratičký moment se jí kolem očí udělaly okouzlující vrásky. „Nemusíme se tedy jeden druhému nijak zvlášť představovat, že?“

Přikývl jsem.

Co se mi na Mjů líbilo nejvíc, byl fakt, že se nijak nesnažila skrývat svůj věk. Podle toho, co říkala Fialka, jí muselo být třicet osm nebo třicet devět. A opravdu na to vypadala. Se svou krásnou pletí a štíhlým, pevným tělem, by možná při troše nalíčení zvládla vypadat ještě ani ne na třicet. Ona se o to ale nijak zvlášť nesnažila. Co jí věk přinášel, brala tak, jak to přicházelo, a zdálo se, že je s tím velice dobře srovnaná.

Vložila do úst olivu, vzala do prstů pecku, a dočista jako když básník pořádá interpunkční znaménka, ji elegantně odložila na talíř.

„Omlouvám se za ten noční telefonát,“ pravila. „Měla jsem ti to vysvětlit nějak souvisleji, ale nemohla jsem se v tu chvíli pořádně sebrat a nevěděla jsem, odkud začít. Ani teď samozřejmě nejsem vůbec klidná, ale ten nejhorší otřes jsem už snad nějak překonala.“

„Prosím vás, a co se ale vlastně stalo?“ zeptal jsem se já. Mjú propletla nad stolem prsty obou rukou, rozpojila je a znovu propletla.

„Fialka totiž zmizela.“

„Zmizela?“

„Tak jako dým,“ řekla Mjú a zlehka upila doušek vína. Pokračovala dál. „Je to myslím na delší vyprávění a mám dojem, že bude nejlepší, když to celé probereme pěkně pomalu od začátku. Jinak bys nemusel pochopit všechny nuance. To vyrávání je totiž opravdu moc divné. Nejdřív ze všeho se ale najezme, ano? V tuhle chvíli na nějaké minutě nesejde a s prázdným žaludkem se navíc špatně přemýšlí. A tady je navíc na pořádný rozhovor trochu moc rušno.“

Restaurant byl plný místních lidí, kteří spolu vedli hlasité hovory provázené rozmáchlými gesty. Abychom se mohli navzájem slyšet bez překřikování, museli jsme se k sobě navzájem naklonit nad stolem tak, že jsme se málem dotýkali čely. Ve veliké míse přinesli salát v řeckém stylu a k němu velkou grilovanou rybu s bílým masem. Mjú svou porci posolila, vymačkala na ni polovinu citronu a pokapala ji olivovým olejem. Udělal jsem to samé. Většinu času jsme se soustředili hlavně na jídlo. Jak podotkla sama Mjú, nejdřív ze všeho bylo třeba utišit hlad.

Položila mi otázku: Jak dlouho bych se tu mohl zdržet? Za týden začne nové pololetí a do té doby musím být zpátky, odpověděl jsem jí. Jinak bych mohl mít trochu nepříjemnosti. Mjú zlehka, formálně přikývla. Pak semkla rty a něco v duchu počítala. Neřekla ani „není problém, do té doby se zpátky dostaneš“, nebo „jen jestli to tak rychle zvládneme“. Sama v duchu posoudila celou věc, výsledek zavřela někam do šuplíku a jen dál tiše pokračovala v jídle.

Když jsme dojedli a upíjeli kávu, přivedla Mjú řeč na proplacení letenky. Zeptala se, jestli mi tu částku může dát v

dolarových cestovních šecích. Nebo bych ti ji mohla po návratu do Tokia poslat převodem na účet v jenech. Co mi prý vyhovuje víc? Řekl jsem, že momentálně nejsem ve finanční tísní a že si prozatímní náklady můžu dovolit uhradit i sám. Mjú zdůraznila, že je chce zaplatit ona. Ona to přece byla, kdo mě žádal, ať přijedu.

Zavrtěl jsem hlavou. „Nehraju na vás žádné zdvořilé upejpání. Možná mi jde o to, že uplynout jen o něco víc času, asi bych přiletěl sám od sebe. To jsem chtěl říct.“

Mjú chvíli uvažovala a pak přikývla. „Ani nevíš, jak moc jsem ti vděčná. Myslím za to, že jsi přišel. Ani to neumím dost dobře vyjádřit,“ řekla potom.

Když jsme vyšli ven, halila všechno kolem zářivá podvečerní tma, jako by tam někdo rozpustil barvivo. Modrá tak, že jsem měl dojem, že stačí, když se nadechnu, a samotnému mi zmodrá hrud'. Na obloze začaly poblikávat hvězdy. Místní, co právě dovečeřeli, vycházeli z domů, jako by se už nemohli dočkat pozdního letního západu slunce, a procházeli se neklidně kolem přístavu. Byly tu rodiny, dvojice i skupinky přátel. Silnici zahalovala laskavá vůně moře na sklonku dne. Prošli jsme s Mjú ve dvou pěšky městem. Po pravé straně silnice se jeden za druhým táhly obchody a hotýlky, také restaurace s řadami stolků na chodníku. Za malými okny s dřevěnými žaluziemi planulo příjemné domácí světlo a z rádií hrála řecká hudba. Nalevo od cesty se prostíralo moře a černé noční vlny poklidně narážely na kamennou zeď přístavní navigace.

„Teď budeme trochu stoupat,“ oznámila mi Mjú. „Můžeme buď po takovém strmém schodišti, nebo pozvolnou cestou do kopce; po těch schodech je to kratší. Nebude ti vadit, když půjdeme po nich?“

Řekl jsem, že vůbec ne.

Stoupali jsme do svahu po úzkých kamenných schodech. Schodiště bylo dlouhé a strmé, Mjúiny nohy obuté v teniskách ale jako by neznaly únavu, neztrácely nic ze svého tempa. Před mýma očima se příjemně pohupoval lem její sukně, měsíc, co neměl daleko do úplňku, ozařoval její pěkně tvarovaná opálená lýtka. Dech došel nejprve mně. Místy jsem se musel zastavit a zhluboka nadechnout. Čím výš jsme byli, tím vzdálenější a menší se zdála světla přístavu. Lidský ruch, který mě obklopoval ještě před malou chvilkou, se rozplýval v řadách anonymního třpytu. Byl to pohled tak nádherný, že se mi skoro zachtělo ho celý tak, jak je, vystříhnout a přišpendlit do paměti jako plakát.

Byly ubytované v malé vilce s verandou obrácenou k moři. Měla bílé zdi a střechu z červených pálených tašek, dveře byly natřeny tmavě zeleně. Na nízké kamenné zídce, která obklopovala dům, divoce rozkvétal zářivě rudý trojčatový květ. Mjú otevřela dveře, které nebyly vůbec zamčené, a pozvala mne dál.

Uvnitř v domě byl příjemný chládek. Byl tu obývací pokoj, byla tu přiměřeně velká jídelna a kuchyně. Stěny byly bíle omítnuté, místy na nich visely abstraktní obrazy. V obývacím pokoji stálo několik pohovek a knihovna, byla tu i kompaktní stereo souprava. A byly tu i dvě ložnice a nevelká, ale čistá, dlaždičkami obkládaná koupelna. Zařízení domu nebylo ničím zvlášť nápadné, zato z něj ale dýchala přirozená útulnost.

Mjú smekla klobouk, sundala z ramene kabelku a položila je na kuchyňskou linku. A zeptala se mě, jestli si dám něco k pití, nebo budu chtít nejdřív do sprchy. Řekl jsem, že bych se nejdřív osprchoval. Umyl jsem si hlavu a oholil se strojkem. Osušil jsem si vlasy fénem a převlékl se do čistého trička a krátkých kalhot. Cítil jsem se pak zas o trochu víc jako

člověk. Pod zrcadlem u umývadla ležely dva zubní kartáčky. Jeden modrý, jeden červený. Kterýpak z nich byl asi Fialčin?

Když jsem se vrátil do obývacího pokoje, našel jsem Mjů sedět v křesle se sklenicí brandy v ruce. Nabídla mi to samé, já ale chtěl raději chlazené pivo. Sám jsem si otevřel lednici, vyndal jeden amstel a nalil si do vysoké sklenice. Mjů zabořená v křesle velice dlouho mlčela. Spíš než že přemýšlí co říct, to vypadalo, že se právě noří do osobních vzpomínek, které nemají ani začátek, ani konec.

„Jak je to dlouho, co jste sem přijely?“ prolomil jsem konečně ticho.

„Myslím, že už osm dní,“ řekla Mjů po krátké úvaze. „A Fialka tu tedy už není?“

„Přesně tak. Jak jsem už říkala: vytratila se jako dým.“

„Kdy se to stalo?“

„V noci před čtyřmi dny,“ řekla a rozhlédla se po pokoji, jako by tam chtěla najít nějakou stopu. Pak pokračovala. „Odkud mám jenom začít?“

Pomohl jsem jí. „Z Fialčiných dopisů vím, že jste jely z Milána do Paříže. A že jste pak pobývaly v jedné vesnici v Burgundsku, kde prý má jeden váš známý dům veliký jako panské sídlo.“

„Začněme tedy odtud,“ řekla Mjů.

„S lidmi, co v okolí té vsi provozují vinařství, se přátelím už odedávna a víno, co produkují, znám jako svoje boty. Vím vždycky, jaké je to víno, z jakého svahu a ze které vinice. Vím, jaký na něj mělo vliv počasí toho roku, vím, kdo na něm poctivě pracoval, vím, z jaké rodiny je syn, co svému otci při práci s nadšením pomáhal. Vím, kdo se zadlužil, a vím, kdo si koupil nový citroen. Až do takovýchhle detailů. S vinařstvím je to stejné jako s chovem plnokrevníků, musíš znát rodinný původ i nejaktuálnější informace. K obchodování s ním ti opravdu nestačí jen poznat, jestli dobře chutná.“

Tady se Mjú odmlčela a jen popadala dech. Úplně jako by váhala, jestli má vůbec vypravovat dál. Nakonec ale přece jen pokračovala.

„Já mám v Evropě několik výchozích bodů pro nákupy, tahle burgundská vesnice je ale ze všech nejdůležitější. Proto se tam taky jednou do roka snažím co možná nejdéle pobýt. Oživit staré známosti a nabrat nové informace. Jezdím tam vždycky sama, ale tentokrát mě hned zkraje čekala cesta po

Itálii, a jelikož podnikat takové dlouhé přesuny sama je jednak náročné, a Fialka se už taky učí italsky, rozhodla jsem se, že ji vezmu s sebou.“

„Měla jsem vážně radši jet sama, říkala jsem si ale nakonec, a byla jsem rozhodnutá, že než se vydáme do Francie, vymyslím si nějaký příhodný důvod a pošlu ji domů napřed. Na osamělé cestování jsem zvyklá od mládí, a ono ani není nic příjemného, muset se na někoho dívat od rána do večera, i kdyby mi byl bůhvíjak milý, že.

Fialka se však ukázala být mnohem schopnější, než bych do ní řekla a sama od sebe se ujala každodenních drobných zařizování. Kupovala vstupenky, rezervovala hotely, dohadovala ceny, vedla záznamy o výdajích, pátrala po vyhlášených místních restauracích a tak dále. Italštinu zvládala opravdu znamenitě, hlavně ale překypovala zdravou zvědavostí, a já tak mohla poznat spousty věcí, které by mě jinak dozajista minuly. Byla jsem doopravdy překvapená, jak moc může být příjemné s někým být. Víš, možná, že je mezi námi s Fialkou nějaké zvláštní souznění.“

„No jistě, že si vzpomínám, jak jsme si hned zkraje prvního setkání povídaly o Sputniku. Vyprávěla mi o beatnických spisovatelích a já si je spletla se sputniky. Zasmály jsme se a to uvolnilo napětí z toho, že se vidíme úplně poprvé. Poslyš, věděl jsi, co znamená to slovo, sputnik, v ruštině? V angličtině by se tomu řeklo *traveling companion*. Doprovod na cestě. Onehdy jsem si to náhodou vyhledala ve slovníku a tak jsem se to poprvé dozvěděla. Zvláštní náhoda, když se nad tím zamyslím. Pročpak ale ti Rusové dávali tak neobvyklé jméno umělé družici? Vždyť to byl jen takový zoufalý kus šrotu, co osaměle obíhá pořád dokola kolem Země.“

Tady se Mjú odmlčela a jen docela krátce o něčem uvažovala.

„Takže jsem Fialku nakonec vzala s sebou do Burgundska. Mezitím, co jsem v té vesnici obnovovala staré známosti a vyřizovala obchodní jednání, Fialka, která francouzsky neuměla, si půjčila auto a projela v něm celé okolí. A pak se v jednom městečku úplnou náhodou setkala se staršími bohatými manžely ze Španělska, a jak si tak španělsky povídali o všem možném, velice se spřátelili. Paní pak Fialce představila jednoho Angličana, který bydlel ve stejném hotelu co oni. Bylo mu už přes padesát, zabýval se nějakým psaním a byl to pohledný, kultivovaný muž. Myslím, že byl nejspíš gay. Měl za doprovod takového sekretáře, co vypadal jako jeho přítel.

A tehdy nám ten Angličan navrhl takovouhle věc. Víte, mám na jednom řeckém ostrově takovou malou vilku, nechtěly byste tam nějaký čas pobýt? On že tam každé léto tráví zhruba měsíc, ale letos se pro samou práci do Řecka nedostane. Domům neprospívá, když v nich nikdo nebydlí, a jeho správce není vždycky nejpečlivější. Pokud by nás to tedy neobtěžovalo, bude rád, když tam pobudeme. Tím myslel tenhle domek, pochopitelně.“

Mjú se rozhlédla kolem sebe po pokoji.

„Já už za studentských let jednou po Řecku cestovala. Bylo to jen takové uspěchané cestování výletní lodí sem tam po ostrovech, ale přesto jsem díky němu začala být do té země úplný blázen. Možnost ubytovat se v domě na řeckém ostrově a pobýt tu, jak dlouho budeme chtít, byla proto prostě neodolatelná. I Fialka byla samozřejmě pro. Řekly jsme, že pokud nás tam nechá bydlet, samozřejmě mu za to zaplatíme odpovídající poplatek, o tom však on nechtěl ani slyšet.

„Nejsem přece žádný pronajímatel chat,“ říkal nám. Několikrát jsme se s ním o tom bavily a nakonec jsme se dohodli, že mu na oplátku pošleme domů do Londýna bednu červeného vína.

Pobyt na ostrově byl jako sen. Po velice dlouhé době jsem si konečně mohla naplno užít dovolenou, neomezovanou jakýmkoliv pevným rozvrhem. Vzhledem k místní situaci s komunikačními prostředky jsem nemohla používat ani telefon, ani fax, ani internet. Tím, že jsem se nevrátila do Japonska podle plánu, jsem možná svým lidem v Tokiu způsobila trochu potíže, ale jakmile jsme dorazily sem, naprosto mi na tom přestalo záležet.

Ráno jsme pokaždé časně vstaly, strčily do tašky ručníky, vodu a krém na opalování, a vydaly se pěšky na pláž na druhé straně kopců. Pobřeží je tam krásné, až to bere dech. Písek na pláži je čistě, dokonale bílý, a nedělají se tam téměř žádné vlny. Jelikož je ale pláž tak nepřístupná, moc lidí tam nechodí, a zvláště dopoledne tam nebývá skoro nikdo. Všichni, muži i ženy se tam proto docela samozřejmě koupají nazí. I my jsme se tomu přizpůsobily. Koupat se nahé jako v den narození po ránu v azurově modrém, průzračném moři byla nádhera, kterou nejde s ničím srovnat. Dočista jako bychom se rozplývaly a ztrácely v nějakém jiném světě.

Když už jsme byly unavené plaváním, natáhly jsme se s Fialkou samy dvě na pláži na písek a opalovaly se. Nejdřív jsme se před sebou nahé trochu styděly, ale jakmile si na to člověk zvykl, už mu to ani nepřišlo. Určitě na tom měla svůj podíl i jakási energie místa, kde jsme právě byly. Namazaly jsme si navzájem záda krémem na opalování, natáhly se na slunce a pak si buď četly a podřimovaly, nebo se bavily o všem možném. Pomyslela jsem si, jak báječně poklidný je takový svobodný život.

Z pláže jsme se zase přes kopce vrátily domů, osprchovaly se a daly si něco jednoduchého k jídlu, a pak jsme se společně vypravily po schodech dolů do města. V přístavní kavárně jsme si daly čaj, koupily si a přečetly anglické noviny. Po obchodech jsme nakoupily potraviny, vrátily se domů a tam si každá zvlášť četly na verandě knihy a poslouchaly v obývacím pokoji hudbu až do večera. Fialka myslím taky občas něco psala ve svém pokoji. Otevřela si totiž vždycky PowerBook a pak začala ostřešit ťukat do klávesnice. Večer jsme se často vypravily do přístavu podívat se na příjezd trajektu. Popíjely jsme vždycky něco studeného a bez omrzení se dívaly na lidi vystupující na břeh.“

„Jsem na samém konci světa, v poklidu si tu sedím a nikdo mě tu nevidí. Přesně tak jsem si připadala. Jsem tu jen já a Fialka. Na nic jiného už nemusím myslet. Odsud už se nechci hnout, říkála jsem si. Nikam už nechci chodit. Takhle už chci žít napořád. Jistěže jsem dobře věděla, že je to nemožné. Že život, jaký vedeme tady, není nic než pomíjivá iluze a že si nás dřív nebo později zase povolá realita. A až se to stane, budeme se muset vrátit do našeho starého světa. No nemám pravdu? Alespoň do té doby jsem ale chtěla hodit všechno marné přemýšlení za hlavu a do sytosti si užít každý den. A taky že jsem si život tady jen a jen užívala. Samozřejmě že jen do té chvíle před čtyřmi dny.“

Čtvrtého dne ráno šly jako vždycky na pláž, plavaly si nahé, a jen co se vrátily domů, vydaly se do přístavu. Číšník z kavárny si je už obě pamatoval (kromě nich samotných i štědré spropitné, které mu Mjú pokaždé dávala) a velice srdečně je pozdravil. Poznamenal i něco o tom, jak jim to dnes sluší. Fialka koupila v kiosku anglicky tištěné noviny z Atén. Byl to jediný zdroj informací, který je tu spojoval s vnějším světem. Číst noviny byla Fialčina úloha. Podívala se

na směnné kurzy a nejdůležitější a nejzajímavější články nahlas překládala Mjú.

Článek, který jí četla toho dne, byl o sedmdesátileté paní, kterou sežraly kočky, co chovala. Stalo se to v malém městečku na předměstí Atén. Zemřelá paní ztratila před jedenácti lety manžela, který se živil zahraničním obchodem, a od té doby poklidně žila jen ve společnosti několika koček v malém dvoupokojovém bytě. Jednoho dne ji však postihl srdeční záchvat a dodýchala, zhroucená tváří do pohovky. Nebylo jisté, za jak dlouho po svém zhroucení vlastně zemřela. Na každý pád se však zřejmě její duch po průchodu patřičnými stadii nakonec navěky oddělil od těla, které mu bylo po sedmdesát let věrným domovem. Neměla žádné příbuzné ani známé, kteří by ji pravidelně navštěvovali, takže trvalo přibližně týden, než tělo někdo objevil. Dveře byly pevně zavřené a v oknech byly mříže, takže se kočky po smrti své paní nemohly nijak dostat ven. V bytě už nezbývalo nic, co by mohly žrát. Něco možná bylo v lednici, na otevření lednice však kočky bohužel neměly dost inteligence. Byly už tak vyhládlé, že se lačně pustily do své zesnulé paní.

Fialka občas usrkla kávy z miniaturního šálku a překládala ten článek odstavec po odstavci. Přiletělo několik drobných včel a začaly spěšně sát jahodový džem, který ukápnul na stůl předchozím hostům. Mjú svými slunečními brýlemi pozorovala moře a poslouchala, co jí Fialka čte.

„A co se stalo pak?“ zeptala se jí.

„Už nic,“ odpověděla Fialka. Přeložila bulvární list napůl a nechala ho ležet na stole. „Nic víc se v těch novinách nepíše.“

„Co pak asi bylo s těmi kočkami?“

„No to víš,“ ušklíbla se Fialka. „S novinama je to všude stejný. To, co se člověk chce dozvědět nejvíc, se v nich nikdy nepíše.“

Včely, jako by něco vycítily, se zničehonic všechny naráz vznesly a se slavnostním bzučením zakroužily ve vzduchu, za chvíli se ale vrátily zpátky. A zas skoro tak pilně jako prve sály sosáky džem.

„Co s těma kočkama asi bylo?“ uvažovala Fialka. A pak si přehnula a uhladila límec u trika, které jí bylo trochu velké. Měla na sobě triko a krátké kalhoty, a Mjú náhodou věděla, že pod nimi už nemá vůbec nic. „Možná, že je utratili, jelikož vyhnat je teď, když vědí, jak chutná člověk, ještě by se z nich mohly stát kočky lidožroutky. Anebo jim řekli *Chudinky, taky jste to neměly jednoduchý* a osvobodili je?“

„A co bys udělala ty, být v tom městě šéfem policie?“

Fialka chvíli přemýšlela. „Co je třeba šoupnout někam do ústavu na převýchovu? Že by tam z nich nadělali vegetariánky?“

„To je přece nápad!“ zasmála se Mjú. Pak si sundala sluneční brýle a zadívala se na Fialku. „Jak to tak říkáš, vzpomínám si na úplně první přednášku o katolictví, co jsem slyšela, když jsem se dostala na nižší střední školu. To jsem ti přece už určitě říkala, že jsem chodila šest let do hrozně přísné katolické dívčí školy, ne? Obecnou školu jsem vychodila obyčejnou obvodní, ale na střední jsem přestoupila tam. A hned po slavnostním přijetí si nás všechny nové studentky svolala jedna hrozně staříčká řeholní sestra do auly, že nám bude vyprávět o katolické morálce. Byla to Francouzka, ale japonsky mluvila úplně bez problémů. Vyprávěla nám tam myslím všechno možné, ale já si z toho dodneška pamatuju jen příběh o ztroskotání s kočkou na pustém ostrově.“

„To zní zajímavě,“ zareagovala Fialka.

„Je to příběh o tom, jak ztroskotá loď a ty se dostaneš na pustý ostrov. Do záchranného člunu jsi stihla nastoupit jen ty a jedna kočka, pak už nikdo jiný. Po dlouhé plavbě doplujete

na nějaký ostrov, ale je neobydlený, jen samé skály, a není tam nic, co by se dalo jíst. Ani tam není žádná voda. Ve člunu je jen zásoba sucharů a vody pro jednoho tak asi na deset dní. A to je vlastně celé.

Když sestra dovyprávěla až sem, rozhlédla se dokola po posluchárně a pronesla mocným, pronikavým hlasem: *Jen pěkně zavřete oči a zkuste si to představit. Doplnily jste spolu s kočičkou na pustý ostrov. Je to ostrůvek uprostřed moří a není téměř naděje, že by vás někdo do deseti dnů připlul zachránit. Až vám dojde jídlo a voda, nezbude vám než zemřít. Nuže, milé dívenky, co uděláte? Rozdělíte se s kočičkou o skrovné jídlo, které vám zbývá, protože jste spolutrpitečky v neštěstí?* Na tom místě se sestra odmlčela a znovu přelétla pohledem po našich řadách. A pokračovala dál. *V žádném případě, to by byla chyba. Poslouchejte mě dobře, děvčátka, s kočičkou se o potravu dělit nesmíte. To proto, že vy jste Bohem vyvolené, vzácné bytosti, ale kočka není. A proto musíte ten chléb sníst všechen samy,* pronesla sestra se slavnostním výrazem.

Nejdřív zc všeho mě napadlo, že to musí být nějaký vtip. Že musí určitě ještě přijít nějaká veselá pointa. Ale žádná se nekonala. Hovor se pak přesunul k otázkám důstojnosti a hodnoty člověka a já tam zůstala sedět dokonale zmatená. K čemu je proboha dobré dělat takováhle kázání sotva přijatým studentkám? Dodnes jsem to nepochopila.“

Fialka se nad tím problémem hluboce zamyslela. „To teda ale znamená, že nakonec můžeš sníst i tu kočku, žejo?“

„No, kdoví. O tom nám tehdy nic neřekli.“

„A ty jsi vážně katolička?“

Mjú zavrtěla hlavou. „Nejsem. Do té školy jsem to jen náhodou měla blízko z domova, tak mě do ní poslali. A taky se tam nosila moc pěkná školní uniforma. Byla jsem ale v té škole jediná, kdo neměl japonské občanství.“

„Mělas kvůli tomu někdy problémy?“

„Myslíš proto, že jsem Korejka?“

„Jo.“

Mjú zavrtěla hlavou. „Ta škola byla opravdu hodně liberální.“

Školní řád byl přísný a několik ze sester bylo i bigotních, ale celkově panovala dost pokroková atmosféra a nějakou diskriminaci jsem nepocítila snad ani jednou. Našla jsem si tam i fajn kamarádky a vedla vcelku příjemný studentský život. Samozřejmě, že problémy jsem měla, ale to přišlo, až když jsem dostudovala a začala pracovat. Jenomže, tak mě napadá, kdo je v té situaci z nejrůznějších důvodů neměl?“

„Já jsem slyšela, že se v Koreji kočky fakt jedí, je to pravda?“

„Taky jsem o tom slyšela. Ale neznám nikoho, kdo by je opravdu jedl.“

Po poledni nezůstala na náměstí málem ani noha. Nastaly nejžhavější hodiny z celého dne. Obyvatelé města se všichni zabeznili v chládku svých domovů a většina si jich užívala odpolední siestu. Jediní blázni, kteří v tuhle denní dobu zůstávali venku, byli tak leda nějací cizinci.

Město mělo na náměstí sochu hrdiny. V reakci na povstání na pevnině se vzbouřil proti tureckému vojsku, které okupovalo ostrov, byl však chycen a popraven naboděním na kůl. Turci vztyčili na náměstí do špičata naostřenou tyč, nešťastného hrdinu svlékli do naha a posadili nahoru. Působením váhy těla vnikal kůl pomalu konečnčkem hloub a hloub, až konečně vyšel ven ústy, smrt na sebe však nechala čekat ještě dlouho. Pomník prý stál právě na místě někdejšího kůlu. Když býval nový, musel to být opravdu znamenitý a heroický bronzový pomník, dnes už ale vinou nejrůznějších neúprosných vlivů zubu času (jako je slaný vítr, prach nebo

trus racků) byly rysy tváře stěží rozeznatelné. Obyvatelé ostrova ošuntělé soše téměř nevěnovali pozornost a i pomník sám se tvářil, že už mu je nějaký osud světa dočista lhostejný.

„Jak teď mluvíme o kočkách, vzpomněla jsem si na jednu takovou divnou věc,“ řekla najednou Fialka.

„Když jsem ještě chodila sotva do druhé třídy, měla jsem asi půlroční, trojbarevnou kočičku. Jednou, když jsem si večer četla na verandě knížku, začalo to kotě s ohromným zápalem poskakovat kolem veliký borovice, co nám rostla v zahradě. To přece kočky často dělají. Nikde nic, a ony stejně začnou příst, prohnou záda a poskakují, ježí se jim srst a zvedají výhrůžně ocas.

Kočka byla už tak bez sebe, že evidentně skoro nevnímala, že se na ni z verandy dívám. Byl to hrozně zvláštní pohled. Položila jsem knížku a jen to kotě pozorovala a pozorovala. Kočka se svým osamělým poskakováním ne a ne přestat. Spíš ještě skákala s čím dál větší vervou. Dočista jako by byla něčím posedlá.“

Fialka upila ze sklenice vody a chvíli se šťourala v uchu.

„Jak jsem ji tak sledovala, začala jsem pomalu mít strach. Chci říct, že mi připadalo, že snad ta kočka vidí něco, co já sama nevidím, a to že ji tak rozrušilo. Zakrátko začala kolem kmene běhat dokola. S neuvěřitelnou energií, jako ti tygři z knížky pro děti, jak se nakonec rozpustili na máslo. A když takhle chvíli pobíhala, vyběhla najednou nahoru na strom. Ještě jsem ji krátce zahlédla vykounout z nejsvrchnějších větví. Zavolala jsem ji z verandy hlasitě jménem. Zdálo se ale, že mě neslyší.

Zanedlouho se setmělo a začal foukat studený vítr sklonku podzimu. Usazená na verandě jsem pořád čekala, až kotě sleze dolů. Bylo to takový moc přátelský kotě, tak jsem

myslela, že bude stačit, když zůstanu, kde jsem, a ono se ke mně vrátí. Jenomže ono se nevracelo. Nebylo ho ani slyšet mňoukat. Kolem se čím dál tím víc stmívalo. Začala jsem se bát a šla jsem to říct domů našim. Určitě brzo sleze dolů, nemusíš se bát, uklidňovali mě všichni. Jenomže nakonec se nevrátilo.“

„Nevrátilo?“ ujišťovala se Mjú.

„Ne. Prostě dočista zmizelo. Úplně jako dým. Všichni mi říkali, že určitě slezlo ze stromu dolů, když nastala noc, a teď se jen někde toulá. Že se přece stává každou chvíli, že kočka, co je v ráži, vyleze někam vysoko na strom, a zatímco nahoru jí to šlo, dolů se bojí. A že kdyby na tom stromě ještě pořád byla, musela by přece mňoukat jako o život, abysme se o ní dozvěděli. Já si to ale nemyslela. Říkala jsem si, že se teď určitě tiskne někde k větvi a je tak vylekaná, že nemůže ani pípnout. Takže jsem se pak vždycky po návratu ze školy posadila na verandu a dívala se na borovici a občas kotě nahlas zavolala jménem. Nedostala jsem ale žádnou odpověď. Asi po týdně jsem to nakonec vzdala i já. Měla jsem to kotě moc ráda a bylo mi z toho proto hrozně smutno. Kdykoliv jsem pak zahlédla borovici, představila jsem si, jak se tam chudinka kočička tiskne nahoře ke větvi, celá ztuhlá a mrtvá. Nemohla se odtamtud dostat a nakonec tam umřela hlady.“ Fialka vzhlédla a obrátila se k Mjú.

„Od té doby už jsem nikdy žádnou kočku nechovala. Mám je ráda i teď. Jenže jsem si řekla, že ta chudinka malá, co mi utekla na strom a už se nevrátila, je pro mě na světě jen jedna. Že na ni fakt nedokážu zapomenout a pořídit si nějakou jinou.“

„O tom jsme se tedy odpoledne toho dne bavily v přístavní kavárně,“ řekla Mjú. „Tehdy jsem to považovala jen za takové neškodné vzpomínky, ale teď s odstupem začínám

mít dojem, že v tom všem musel být nějaký smysl. Ale možná, že si to prostě jen připouštím víc, než je zdravo.“

Mjú se ke mně při těch slovech natočila z profilu a zadívala se z okna. Vítr od moře povíval plisovanými okenními závěsy. Jak se zahleděla do noční tmy, připadalo mi тихо v pokoji najednou ještě o stupeň hlubší.

„Mohl bych se vás na něco zeptat? Promiňte, že vám do toho skáču, ale mě na tom už od začátku vrtá hlavou jedna věc,“ ozval jsem se. „Říkala jste, že se Fialka ztratila na tomhle ostrově a že *zmizela jako dým*. Před čtyřmi dny. A že jste to nahlásila na policii. Vidíte?“

Mjú kývla.

„A proč jste v takovéhle situaci volala mně, a ne Fialčiným příbuzným?“

„Podívej, já nemám nejmenší tušení, co se s Fialkou vlastně stalo. A nevím, jestli se hodí, abych tu záležitost oznamovala Fialčiným rodičům, ještě než se vyjasní, a přidělovala jim starosti. Velice jsem nad tím přemýšlela, ale nakonec jsem si řekla, že ještě musím obhlédnout situaci.“

Představil jsem si Fialčina otce, elegantního a nad věcí, jak nastupuje na trajekt a plaví se k tomuhle ostrovu. Pojede s ním i utrápená Fialčina macecha? Z toho by nejspíš koukaly nepříjemnosti. Měl jsem ale dojem, že celý případ už stejně do stadia nepříjemností dávno zabředl. Když se na takhle mrňavém ostrůvku už po čtyři dny marně hledá cizinec, něco tu zřejmě nebude v pořádku.

„A proč jste ale zavolala mně?“

Mjú si si znovu přehodila jednu holou nohu přes druhou a dvěma prsty si posunula níž lem sukně.

„Kromě tebe už nezbýval nikdo, na koho by se šlo obrátit.“

„I když jsme se v životě neviděli?“

„Fialka ti důvěřovala jako nikomu jinému. Říkala, že jsi člověk, kterému se dá říct úplně všechno, a on to přijme celou duší.“

„To si tedy právě moc lidí nemyslí,“ řekl jsem já.

Mjú přimhouřila oči, až se objevily její obvyklé drobné vrásky, a usmála se.

Zvedl jsem se, přešel k ní, z ruky jí tiše vzal prázdnou sklenici. Do té jsem pak v kuchyni nalil courvoisier, vrátil se do pokoje a nabídl jí. Mjú poděkovala a brandy si vzala. Čas plynul, okenní závěsy se tu a tam neslyšně zachvěly závanem větru. Byl cítit cizí, neznámou zemí.

„Poslyš, chceš vědět, jak to bylo *doopravdy*?“ zeptala se Mjú. Hlas jí zněl nějak suše, jako by se konečně k něčemu rozhodla.

Vzhlédl jsem a zadíval se na ni. Pak jsem se ozval. „Jen jedna věc je teď dokonale jistá. A to ta, že kdybych se nechtěl dozvědět pravdu, nikdy bych sem nepřišel.“

Mjú chvíli pozorovala závěsy pohledem, jako by ji něco oslnilo. Pak začala tiše vypravovat „Stalo se to v noci ten den, co jsme si v přístavní kavárně povídaly o kočkách.“

Když si v přístavu popovídaly v kavárně o kočkách, šly si Mjú s Fialkou dokoupit zásoby jídla a pak se vrátily domů. Až do večere pak trávily čas každá zvlášť. Fialka odešla do svého pokoje a něco tam sepisovala na laptopu. Mjú se usadila na pohovce v obýváku, ruce složila za hlavu a se zavřenýma očima se zaposlouchala do Brahmových Balad v provedení Julia Katchena. LP deska byla už stará, přednes však v člověku vyvolával tiché pohnutí. Nebyl nijak vtravý, přitom ale naprosto sdělný a obsažný.

„Neobtěžuje tě ta hudba?“ zvedla se Mjú v jednu chvíli od gramofonu a nakoukla k Fialce do dveří. Nebyly vůbec zavřené.

„Brahms mě neobtěžuje nikdy,“ ohlédla se po ní Fialka.

To bylo poprvé, co ji Mjú uviděla soustředěnou na psaní. Ve tváři se jí zračilo doposud nevídané napětí. Měla semknuté rty a zapadlé oči, jako nějaká šelma na lovu.

„Copak to tam píšeš?“ zajímala se Mjú. „Novou knížku o Sputnicích?“

Fialčin napjatý výraz trochu povolil. „Ale, nic důležitýho. Jen si zapisuju, co se mi honí hlavou, pro případ, že by se to třeba někdy hodilo.“

Mjú se vrátila na sofa a jak se tak nořila do mikrokosmu, který do odpoledního slunce vykreslovala hudba, říkala si, jak by bylo úžasné, kdyby taky uměla Brahmse tak pěkně zahrát. Brahmsovy kratší kusy mi kdysi ani trochu nešly, a Balady obzvlášť. Nedovedla jsem se prostě úplně odevzdat světu jejich proměnlivých, pomíjivých stínů a povzdechů. Dnes bych Brahmse dozajista za hrála mnohem a mnohem lépe než tehdy. Mjú ale dobře věděla, jak se teď věci mají. *Už si nezahraju nikdy nic.*

V půl sedmé si společně uvařily v kuchyni večeři a na verandě se najedly. Měly polévku z pražmy s aromatickými bylinkami, zeleninový salát a chleba. Otevřely si bílé víno a po jídle si daly horkou kávu. Viděly, jak zpoza ostrova vyplula rybářská loď a s krátkou bílou brázdou za zádi vplouvá do přístavu. Rybáře už nejspíš čeká doma teplá večeře.

„Mimochodem, do kdy tu vlastně budeme?“ zeptala se Fialka, zatímco myla u dřezu nádobí.

„Chtěla bych se tu v poklidu rekreovat ještě tak týden, ale to je opravdu maximum,“ řela Mjú, zahleděná do kalendáře na zdi. „I když, abych byla upřímná, vůbec se mi odtud nechce.“

„Ani *mně ne*“ usmála se Fialka. „Ale nedá se nic dělat. Všechno pěkný jednou skončí.“

Před desátou pak jako vždycky odešly každá do svého pokoje. Mjú se převlékla do dlouhé bílé bavlněné noční košile a usnula, sotva položila hlavu na polštář. Zakrátko se však sama od sebe probudila, jako by ji roztřásl tlukot

vlastního srdce. Podívala se na cestovní budík u postele: ukazoval něco po půl jedné. V pokoji byla úplná tma a hluboké ticho. A přesto měla dojem, jako by se docela blízko kdosi skrýval se zatajeným dechem. Přitáhla si přikrývku až k bradě a nastražila uši. Srdce jí v hrudníku vyklepávalo ostré signály. Jinak už nebylo slyšet nic. Nemohlo být ale pochyb, někdo tu byl. Nešlo jen o pokračování nějakého zlověstného snu, to bylo jasné. Natáhla ruku a potichounku o pár centimetrů odhrnula okenní závěs. Do místnosti se jako bledá voda vkradlo měsíční světlo. Mjú se bez hnutí, jen očima porozhlédla po pokoji.

Jak si její zrak postupně zvykal na tmu, uviděla v koutě místnosti pomalu vyvstávat jakousi černou siluetu. Za šatníkem u dveří, v místech, kde byla tma nejhlubší a nejplnější. *Ta věc* nebyla moc vysoká, bylo to malé, podsadité, kulaté. Jako by tam někdo zapomněl veliký poštovní pytel. Mohlo to být nějaké zvíře. Že by nějaký velký pes? Ale vchod do domu byl zamčený na klíč a dveře do pokoje byly taky zavřené. Žádný pes se tam dostat prostě nemohl.

Mjú dál dýchala co nejtišeji a upřeně *tu věc* pozorovala. Ústa měla vyprahlá jako troud a ještě jí v nich slabě přetrvávala pachut' brandy, které pila před spaním. Natáhla ruku, ještě trochu odhrnula závěs a vpustila do pokoje ještě víc měsíčního svitu. A pak, jako by rozplétala zamotanou nit, začala v černém shluku jeden po druhém rozeznávat jednotlivé obrysy. Zdálo se, že je to nějaké lidské tělo. Vlasy splývaly dopředu, dvě útlé nohy byly ohnuté v ostrých úhlech. Někdo tu dřepěl na podlaze a choulil se do klubíčka, hlavu mezi kolena. Jako by se chtěl aspoň trochu umenšit, aby ho nezasáhlo něco, co má spadnout shora.

Byla to Fialka. Ve svém obvyklém modrém pyžamu se tu choulila mezi dveřmi a šatníkem jako nějaký červ. Ani se nepohnula. Nebylo ani slyšet, jestli dýchá.

Když ji Mjú poznala, oddechla si. Co tu ale Fialka u všech všudy dělá? Tiše se posadila na posteli a stiskla vypínač lampy na nočním stolku. Žluté světlo se bez rozpaků rozlilo do všech koutů pokoje. Fialka se ale ani nepohnula. Dokonce ani nezaregistrovala, že je rozsvíceno.

„Poslechni, není ti něco?“ oslovila ji Mjú. Nejdřív jenom potichu, pak hlasitěji.

Nic se ale nedělo. Vypadalo to, že ji Fialka neslyší. Slezla tedy z postele a vydala se k ní. Hrubý koberec ji tlačil do bosých chodidel víc než kdy jindy.

„Není ti dobře?“ Mjú si dřepala na zem vedle Fialky.

Ani teď nedostala odpověď.

A tehdy si Mjú všimla, že má Fialka něco v ústech. Malý růžový ručník, který obvykle mívaly v koupelně. Pokusila se ho vytáhnout, ale marně. Fialka měla zuby zatnuté neuvěřitelnou silou. Oči měla otevřené, nikam se ale nedívaly. Mjú přestala tahat za ručník a položila Fialce ruku na rameno. A zjistila, že má Fialka úplně mokré pyžamo.

„To pyžamo by sis asi měla sundat,“ řekla Mjú. „Jsi hrozně zpocená, aby ses ještě nenastydla.“

Fialka ale jako by byla dočista bez sebe. Neviděla, neslyšela. Mjú se každopádně rozhodla, že jí pyžamo svlékne. Jinak by Fialka ještě mohla prochladnout. Byl sice srpen, ale ostrovní noci bývaly občas dost chladné. Obě se spolu navíc den co den koupaly bez plavek v moři a byly navzájem zvyklé na to, jak vypadají nahé. V takovém případě snad Fialce nebude vadit, když ji vysvlékne.

Mjú Fialku podepřela, rozepnula jí knoflíky a pomalu jí svlékla pyžamový kabátek. Potom jí stáhla kalhoty. Fialka

byla nejdřív celá ztuhlá, postupně se však uvolňovala a brzy už byla úplně vláčná. Mjú jí vytáhla z úst ručník. Byl celý promáčený slinami a jako na nějaké oběti se na něm úplně jasně rýsovaly otisky zubů.

Fialka neměla pod pyžamem kalhotky. Mjú vzala jiný ručník, co ležel opodál, a otřela Fialce z těla pot. Nejprve otřela záda, podpaždí, hrud'. Otřela břicho a zlehka otřela i boky a stehna. Fialka byla klidná a nechala si to líbit. Zdálo se, že stále není při smyslech, když se jí však Mjú podívala do očí, rozeznala tam něco jako slabý záblesk vědomí.

Bylo to vůbec poprvé, co se Mjú dotkla Fialčina nahého těla. Fialčina pokožka byla pokrytá silnou vrstvou potu a hladká, jako u malých dětí. Když zkusila Mjú Fialku zdvihnout, zjistila, že je těžší, než čekala, a že je silně cítit potem. Jak ji tak celou utírala, cítila, že jí znovu začíná bušit srdce. Ústa měla plná slin; několikrát musela polknout.

Zalité měsíčním svitem se Fialčino tělo lesklo jako starodávná porcelánová nádoba. Ňadra byla malá, ale pěkně tvarovaná, s párem pevných bradavek. Tmavé ochlupení bylo celé zmáčené potem a třpytilo se jako tráva zalitá ranní rosou. Bezvzládná a v záři měsíce vypadala Fialka docela jinak, než když ji viděla na mořském břehu v paprscích spalujícího slunce. S nepříjemně přetrvávajícími, dětskými prvky se v ní v jednom velkém víru mísila série úplně nové zralosti, s níž se sem slepě vevalil proud času, a společně na ní vykreslovaly utrpení života.

Mjú připadalo, že právě zahlédla tajemství, které neměla nikdy spatřit. S pohledem co možná odvráceným od pokožky si v duchu procházela jednu skladbičku od Bacha, kterou jako dítě hrála z listu, a dál klidně otírala Fialce z těla pot. Otřela jí i ofinu, kterou vlhkost přilepila k čelu. Fialka měla od potu mokro dokonce i v uších.

A tehdy Mjú ucítila, jak ji tiše obtáčejí Fialčiny ruce. Na krku ucítila její dech.

„Jsi v pořádku?“ zeptala se Mjú.

Fialka neodpověděla. Jen o něco silněji sevřela paže. Mjú ji v náručí dopravila do své postele. Tam ji uložila a přikryla přikrývkou. Fialka se převálila na bok a pro změnu zavřela oči.

Mjú ji pak chvíli sledovala, ale Fialka se už ani nepohnula. Vypadalo to, že spí. Mjú odešla do kuchyně a nalila si několik sklenic minerálky. Potom se posadila v obýváku na sofa a pomalu zhluboka dýchala, aby se uklidnila. Pulz už se jí celkem uklidnil, ale od dlouhotrvajícího napětí ji trochu pobolívalo mezi žebry. Kolem vládlo skoro dusivé ticho. Nikde nikdo nepromluvil, neštěkali psi. Nebylo slyšet dunět příboj, ani foukat vítr. Mjú nevycházela z údivu, jak hluboký se najednou udělal klid.

Šla do koupelny a strčila propocené Fialčino pyžamo, ručník, kterým jí otřela pot, i ručník, který prve Fialka kousala, do koše na prádlo, a pak si mýdlem umyla obličej. Nato se na sebe zadívala do zrcadla. Od příjezdu na ostrov si nebarvila vlasy a měla je teď bílé jako padlý sníh.

Když se vrátila do pokoje, měla Fialka otevřené oči. I když na nich stále visel lehký neprůhledný závoj, už se do nich vrátil odlesk vědomí. Fialka ležela na boku s peřinou u ramen.

„Promiň. Tohleto se mi občas stává,“ řekla chraplavým hlasem.

Mjú se posadila na roh postele, usmála se, natáhla ruku a sáhla Fialce na vlasy. Byly ještě promáčené potem. „Běž se přece trochu osprchovat a osvěžit. Jsi zpocená jak myš.“

„Děkuju, ale chvilku bych teď ráda zůstala, jak jsem,“ řekla na to Fialka.

Mjú přikývla, podala jí nový ručník, ze své zásuvky vytáhla čisté pyžamo a položila je u postele. „Obleč si tohle. Stejně asi nemáš rezervní pyžamo, vid’?“

„Hele, myslíš, že bych mohla dneska spát tady?“ zeptala se Fialka.

„To víš, že ano. Zůstaň tu a já si lehnu do tvój postele.“

„Ta ale nejspíš bude taky celá promáčená,“ řekla na to Fialka. „Matrace, peřiny, všechno. A já navíc nechci být sama. Nenechávej mě tu samotnou. Nelehla by sis ke mně? Jenom na jednu noc. Já už nechci mít žádný strašidelný sny.“

Mjú chvíli uvažovala a pak kývla. „Ale nejdřív si obleč aspoň to pyžamo. Na takhle úzké posteli by mě znervózňovalo spát vedle někoho, kdo na sobě nic nemá.“

Fialka se pomalu zvedla a vylezla z peřin. Pak se nahá postavila na podlaze a oblékla si Mjúino pyžamo. Nejdřív se předklonila a natáhla si kalhoty, potom si oblékla vršek. Chvíli trvalo, než si zapnula knoflíky. Zdálo se, že skoro nemá sílu v prstech. Mjú jí však nepomohla, jen ji sledovala pohledem. Pohled na Fialku, zapínající knoflíky u pyžama, působil jako nějaká náboženská ceremonie. Měsíční světlo dodávalo jejím bradavkám podivnou tvrdost. Ona je snad ještě panna, napadlo najednou Mjú.

Když si Fialka dooblékla hedvábné pyžamo, natáhla se znovu na postel a posunula se dozadu. Když si lehala do postele Mjú, ještě v ní bylo cítit pot.

„Hele,“ zeptala se Fialka. „Mohla bych tě obejmout, aspoň trochu?“

„Ty mě chceš obejmout?“

„Jo.“

Zatímco byla Mjú na rozpacích, co odpovědět, natáhla se Fialka a vzala ji za ruku. Měla ještě zpocené i dlaně. Byly teplé a jemné. Pak ovinula ruce kolem Mjúiných zad. Kousek

nad svým břichem ucítila Mjů dotek Fialčiných ňader. Mezi Mjůina prsa se tiskla Fialčina tvář. Dlouho tak obě zůstaly bez pohnutí. Nakonec se Fialka začala nepatrně chvět. Mjů napadlo, že se nejspíš chce dát do pláče. Ale že ten pláč pořád ne a ne přijít. Vzala Fialku kolem ramen a přitiskla ji k sobě. Vždyť je to ještě dítě, pomyslela si. Připadá si osamělá, bojí se, touží po něčí blízkosti. Je jak ta kočička na borové větvi.

Fialka se přisunula o něco výš. Nosem se dotýkala Mjůina krku. Jejich ňadra teď byla těsně u sebe. Mjů polkla sliny, co se jí nashromáždily v ústech. Fialčiny ruce jí bloudily po zádech.

„Mám tě ráda,“ řekla Fialka tiše.

„Taky tě mám ráda,“ hlesla Mjů. Nevěděla totiž, co říct jiného. A nakonec to byla i pravda.

Pak jí Fialčiny prsty začaly rozepínat knoflíky u košile. Mjů se je pokusila zastavit. Jenže Fialka nepřestala. „Jenom trochu,“ prosila. „Jenom docela maličko, prosím.“

Mjů se už nezmohla na odpor. Fialčiny prsty se dotkly jejích ňader. Pomalu sledovaly jejich křivky. Špička Fialčina nosu se na Mjůině krku chvěla sem a tam. Fialka se dotkla Mjůiných bradavek. Trochu je pohladila, vzala do prstů. Nejprv jen váhavě, potom o trochu silněji.

V té chvíli Mjů přerušila vyprávění. Vzhledla a zadívala se na mě, jako by po něčem pátrala. Trochu jí zčervenaly tváře.

„Asi bych ti měla říct, že se mi kdysi stala jedna divná věc a díky ní mi úplně zbělely vlasy. Za jedinou noc, do posledního. Od té doby si je pořád barvím načerno. Fialka ale věděla, že to dělám, a po příjezdu sem s tím byly stejně problémy, takže jsem toho nechala. Říkala jsem si, že mě tu stejně nikdo nezná, a tak že je to jedno. Když jsem se ale

dozvěděla, že nejspíš přijedeš, znovu jsem si je obarvila. Sice se vidíme poprvé, ale nechtěla jsem na tebe udělat divný dojem.“

Čas pomalu uplýval do ticha.

„Nikdy jsem neměla žádnou homosexuální zkušenost a nikdy mě ani nenapadlo, že bych mohla mít takové sklony. Jenže když to Fialka tak moc chtěla, řekla jsem si, že jí přece můžu vyhovět. Minimálně jsem k tomu necítla žádný odpor. Tím myslím, pokud šlo o Fialku. Když mne tedy Fialčiny prsty začaly hladit po těle a její jazyk začal zajíždět do mých úst, nebránila jsem se. Byl to tedy trochu zvláštní pocit, ale doufala jsem, že si zvyknu. Proto jsem si to nechala líbit. Měla jsem Fialku ráda a nechala bych ji, ať mi dělá cokoli, pokud to jí samé udělá dobře.

Ať jsem si to ale říkala sebevíc, mé tělo a má duše jako by byly každé někde úplně jinde. Rozumíš mi, ne? To, že se mě Fialka s takovou něhou dotýká, mi dokonce bylo v jistém smyslu příjemné. Ať jsem si to ale v duchu přála sebevíc, mé tělo se tomu bránilo. To Fialku přijmout nedokázalo. To jediné, co ve mně třeštilo vzrušením, bylo mé bušící srdce a hlava. Všecko ostatní bylo tvrdé a suché jako nějaké kamení. Bylo to smutné, ale nedalo se s tím nic dělat. To samozřejmě poznala i Fialka. Byla celá rozpálená, jemná, zvlhlá. Já to ale nesvedla.

Vysvětlila jsem jí to. Já k tobě necítím žádný odpor. Já to prostě jenom nedokážu. Od té doby, co se mi před čtrnácti lety stala *ta věc*, nedovedu se milovat s nikým z *tohoto světa*. Rozhodlo se o tom někde daleko odtud. A řekla jsem jí, že jestli pro ni můžu něco udělat, že to ráda udělám. Myslím svými prsty nebo ústy, a tak. O tohle jí ale nešlo a já to věděla.

Políbila mne tiše na čelo a omluvila se. Já tě prostě mám ráda, to je všechno. Hrozně jsem nad tím váhala, ale nakonec jsem musela udělat, co jsem udělala. Já tě mám přece taky ráda, řekla jsem Fialce. Tak si z toho prosím tě nic nedělej. A chci, abys se mnou byla i dál. Takhle jsem jí to řekla.

Fialka pak hrozně dlouho tiskla hlavu do polštáře a brečela, jako když se protrhne přehrada. Celou tu dobu jsem ji při tom hladila po nahých zádech. Od ramen až po boky, a pod prsty jsem cítila každou její kost. Chtělo se mi plakat zrovna tak jako jí. Plakat jsem ale nemohla.

Tehdy jsem to konečně pochopila. Že jsme si sice byly navzájem skvělým doprovodem na cestě, ale nakonec že jsme jen osamělé kusy železa, kroužící každý po jiné oběžné dráze. Zdálky se zdáme být nádherné jako padající hvězdy. Ve skutečnosti ale nejsme nic víc než vězni v celách, kteří nemohou nikam jít. Když se dráhy, po kterých obíháme, občas protnou, můžeme se setkat svými pohledy, nebo se možná mohou dotknout i naše duše. To je ale jen na krátkou chvíli. V příštím okamžiku už jsme zase beznadějně samy. Dokud jednoho dne neshoříme na prach a nevrátíme se zpátky k nule.“

„Když tak nějakou dobu plakala, Fialka nakonec vstala, sebrala z podlahy pohozené pyžamo a tiše se oblékla,“ pokračovala Mjú. „A pak řekla, že už půjde k sobě, že by teď chtěla být chvíli sama. Řekla jsem jí, ať si z toho všeho vůbec nic nedělá. Zítra že nás čeká další den a všechno že určitě zas půjde tak dobře jako dřív. Já vím, souhlasila Fialka. A pak se ke mně naklonila, až jsme se dotkly tvářemi. Obličej měla celý horký a mokrý. Měla jsem dojem, že mi něco zašeptala do ucha. Ale tak potichu, že jsem tomu nedokázala porozumět. Když mě napadlo, že se jí na to zeptám, byla už ke mně zády.“

Otřela si slzy do osušky a vyšla z pokoje. Dveře se zavřely a já se znovu zachumlala do peřin a zavřela oči. Říkala jsem si, že po takovéhle příhodě dozajista nebudu dobře spát, ale kupodivu jsem okamžitě usnula jako dřevo.

Když jsem se druhý den ráno v sedm hodin probudila, nebylo po Fialce v domě ani vidu ani slechu. Napadlo mě, že se asi probudila brzo ráno (anebo možná taky vůbec neusnula) a vydala se samotná na pláž. Říkala přece, že chce být chvíli sama. Bylo mi trochu divné, že mi nenechala žádný vzkaz, ale řekla jsem si, že je asi ještě rozrušená po tom, co se stalo v noci.

Dala jsem prát prádlo, nechala sušit povlečení z Fialčiny postele, a pak se usadila s knihou v ruce na verandě a čekala, až se Fialka vrátí. Pak už bylo ale skoro poledne, a ona pořád nikde. Už mi to bylo divné, a proto jsem, i když se to nemá, šla prohledat její pokoj. Začala jsem totiž mít obavy, jestli snad neodjela sama z ostrova. Její věci ale byly rozložené tak jako obvykle, peněženka a pas zůstaly na svých místech a v koutě pokoje se sušily plavky a prádlo. Na stole se povalovaly drobné mince, papíry s poznámkami, a taky různé klíče. Byl mezi nimi i klíč od dveří téhle vilky.

Měla jsem z toho trochu nepříjemný pocit. Abys mi rozuměl, kdykoliv jsme se tu vypravily na pláž, obuly jsme si vždycky pevné sportovní boty, oblékly si plavky a natáhly trička, a pak se vydaly přes hory. S ručníkem a lahví vody v plátěné brašně, pochopitelně. Ale brašna, boty i plavky ležely v pokoji netknuté. Zmizely jenom jedny laciné sandály, které jsem koupila nedaleko odtud v jednom obchůdku, a tenké hedvábné pyžamo, co jsem jí půjčila. I kdyby se šla jenom projít po okolí, v něčem takovém by přece nemohla být venku takhle dlouho, ne?

Během odpoledne jsem se vydala ven a hledala ji, kde se jenom dalo. Kolem vilky jsem to prochodila křížem krážem,

vydala se i na pláž, pak jsem sešla do městečka a chodila sem tam ulicemi, a nakonec se vrátila zas domů. Fialka ale nebyla k nalezení. Pomalu se setmělo a nastala noc. Hrozně vichrná, úplně jiná než ta předchozí. Do samého rána bylo slyšet vlnobití. Budila jsem se té noci při sebemenším šustnutí. Nechala jsem odemčené dveře. Rozbřesklo se, ale Fialka nikde. Její postel zůstala tak, jak jsem ji ustlala. A tak jsem zašla k přístavu na místní policejní stanici.“

„Jeden z policistů mluvil plynne anglicky a já mu všechno řekla. Že jedna dívka, se kterou společně cestujeme, zmizela a už druhou noc se nevrátila domů. Nebrali to ale moc vážně. Vaše kamarádka se určitě co nevidět vrátí sama, říkali. Tyhle věci se tu dějí pořád. Tady prostě do kdekoho vjede divoká krev. To víte, je léto a všichni jsou tu mladí. Když jsem se ukázala i další den, vyslechli si mě už s větší pozorností. Ani pak ale ještě nezačali nic dělat. Takže jsem zavolala do Atén na japonský konzulát a vysvětlila jsem situaci. Člověk, kterému jsem se dovolala, byl naštěstí opravdu moc ochotný. Důrazně si řecky promluvil s náčelníkem policejní stanice a díky tomu se policie konečně pustila s plným nasazením do pátrání.

Nenašli však vůbec žádné stopy. Policie se sice vyptávala v přístavu i tady v okolí, nikdo ale Fialku neviděl. Ani kapitán trajektu, ani prodavač lístků se navíc nepamatovali, že by se v posledních několika dnech na trajekt nalodila nějaká mladá Japonka. Což znamenalo, že Fialka musí být stále na ostrově. Vždyť u sebe vlastně ani neměla žádné peníze, za které by si mohla koupit lístek na trajekt. A na takhle mrňavém ostrůvku je prostě vyloučené, že by si nikdo nevšiml japonské holky, co se plouží kolem, oblečená jenom v pyžamu. Možná, že se šla koupat do moře a utopila se. Policie vyslechla německé manžele středních let, kteří se to

ráno na pláži za horami koupali opravdu dlouhou dobu. Řekli jí, že ani u moře, ani cestou tam a zpátky žádnou Japonku neviděli. Policie mi slíbila, že bude pokračovat v pátrání, jak to jen půjde, a myslím, že opravdu udělali pořádný kus práce. Čas ale plynul a nezjistilo se vůbec nic.“

Mjú si zhluboka vzdychla a zakryla si ústa sepjatými dlaněmi.

„Nenapadlo mě už nic lepšího, než zavolat do Tokia a poprosit tě, abys přiletěl. Já sama už udělala všechno, co bylo v mých silách.“

Představil jsem si Fialku, jak bloudí samotná pustými horami. V tenkém hedvábném pyžamu a plážových sandálkách.

„Jakou barvu mělo to pyžamo?“ zeptal jsem se.

„Jaké pyžamo?“ opakovala po mně Mjú s podezřívavým výrazem.

„Myslím pyžamo, ve kterém Fialka zmizela.“

„Hm, jakou barvu? Já už si ani nevzpomínám. Koupila jsem ho v Miláně a ani jednou ho ještě neměla na sobě. Jakou mělo barvu? Bylo takové bledé. Možná světle zelené. Bylo hrozně lehké a nemělo ani kapsy.“

Vložil jsem se do toho. „Zavolejte ještě jednou na konzulát do Atén a zařídte, aby někdo přijel přímo sem na ostrov. Za každou cenu, rozumíte? A taky zařídte, aby konzulát vyrozuměl Fialčiny rodiče. Chápu, že to pro vás nebude jednoduché, ale na nějaké tutlání už teď opravdu není kdy, nemyslíte?“

Mjú nepatrně přikývla.

„Jak jistě sama víte, je Fialka v některých věcech trochu radikální a občas vyvede nějakou nepředloženost. Docela určitě by ale neodešla na čtyři dny z domu a nic vám o tom neřekla,“ pokračoval jsem. „V tom smyslu je ona vždycky

férová. Takže jestli se už po čtyři dny nevrací, bude to jenom z toho důvodu, že se vrátit nemůže. Nevím, jaký přesně ten důvod byl, ale nejspíš bude dost vážný. Třeba při procházce spadla někde na planině do studny a teď čeká, až ji přijdeme zachránit. Nebo ji někdo někam násilím odvedl. Nebo ji mohli zabít a pak někde zahrabat. Pokud se takováhle mladá holka prochází v noci po horách, na sobě jen pyžamo jak za dva nic, musíme bohužel počítat se vším. V každém případě musíme co nejrychleji vymyslet, co dál. Pro dnešek už ale navrhuju jít spát. Mám dojem, že nás toho ani zítra nečeká právě nejmně.“

„A ty si nemyslíš, že by se Fialka... no, že třeba někde nemohla spáchat sebevraždu?“ zeptala se Mjú.

Zamyslel jsem se. „Samozřejmě, že tu možnost nemůžeme úplně vyloučit. Jenomže pokud by se tu Fialka k něčemu takovému rozhodla, docela jistě by nechala nějaký vzkaz. Nikdy by nehodila jen tak všechno za hlavu a nadělala vám tak problémy. Má vás přece ráda a ze všeho nejdřív by ji muselo napadnout, co vám tím všechno způsobí.“

Mjú si mne prohlížela se založenýma rukama. „Opravdu si to myslíš?“

Přikývl jsem. „Opravdu. Taková ona prostě je.“

„Děkuju ti. Tohle jsem teď potřebovala slyšet nejvíc.“

Mjú mne odvedla do Fialčina pokoje. Holá čtvercová místnost připomínala hrací kostku. Byla tu jen malá dřevěná postel, psací stůl a židle, malá šatní skříň a zásuvky na drobnosti. U stolu stál červený kufr prostřední velikosti. Z okna před námi byl výhled na hory. Na stole ležel zbrusu nový Macintosh PowerBook.

„Její věci jsem odklidila, abys tu mohl spát ty.“

Jen co jsem osaměl, začalo se mi chtít strašně spát. Bylo už skoro dvanáct hodin. Svlékl jsem se a zalezl do peřin.

Nemohl jsem ale usnout. Pořád mě napadalo, že ležím v posteli, kde ještě docela nedávno spávala Fialka. A taky ve mně pořád přetrvávaly dozvuky napětí z dlouhé cesty sem. Nataženého na tvrdé posteli mě přepadaly halucinace, že ještě pořád pokračuju v dlouhé cestě bez konce.

V peřinách jsem si ještě jednou vybavil Mjúino dlouhé vyprávění a pokoušel se z něj vybrat a uspořádat ty nejdůležitější části. Hlava mi ale vypovídala službu. Nezvládal jsem už systematicky uvažovat o ničem. Nedá se nic dělat, musím to všechno nechat na zítřek. Pak jsem si najednou vybavil Fialčin jazyk, jak zajíždí Mjú do úst. Tohle taky necháme až na zítřek, řekl jsem si. Nebyly bohužel skoro žádné vyhlídky, že by snad zítra mělo být líp než dnes. Když tu ale teď budu myslet na podobné věci, stejně se tím nic nespraví. Zavřel jsem oči a za chvíli už jsem tvrdě spal.

Když jsem se vzbudil, měla už Mjú na verandě skoro připravenou snídani. Bylo půl deváté a nové slunce zaplavovalo novým světlem svět. Zasedli jsme s Mjú ke stolu na verandě a posnídali s výhledem na oslnivě zářící moře. Snědli jsme tousty a vajíčka, vypili kávu. Dva bílí ptáci klouzali dolů ze svahu směrem k pobřeží. Odněkud ze sousedství se ozývalo rádio. Hlasatel četl rychlou řečtinou zprávy.

Vlivem časového rozdílu jako by mi uvnitř v hlavě všechno podivně zdřevěnělo. Snad i vinou toho jsem nedokázal pořádně rozeznat hranice mezi skutečností a tím, co jako realita jen vypadá. Jsem na mrňavém řeckém ostrůvku a snídám tu s krásnou ženou, která je starší než já a se kterou jsem se seznámil teprve včera. Ta žena má moc ráda Fialku. Nedokáže ale cítit sexuální touhy. Já cítím silnou sexuální touhu k jiné, anonymní ženě. Nedokážu ji ale mít opravdu rád. Je to celé hrozně zamotané. Jako nějaká zápletková existenciální drama. Všechno se najednou ocitlo

ve slepé uličce a nikdo se už nemůže hnout z místa. Nikdo už nemá na výběr. A Fialka teď právě sama samojediná zmizela pryč z jeviště.

Mjú mi do prázdného šálku nalila další kávu. Poděkoval jsem. „Ty jsi měl Fialku rád, vid’?“ zeptala se mě. „Myslím jako ženu?“

Mazal jsem si dál chleba máslem a jen krátce kývnul. Máslo bylo studené a tvrdé a namazat ho trvalo dlouho. Pak jsem vzhlédl a dodal: „Řekl bych, že to ale nebyla otázka mé volby.“

Mlčky jsme dál pokračovali ve snídani. Zprávy v rádiu skončily a ozvala se řecká hudba. Vítr povíval trojčatovými květy. Když člověk napjal zrak, uviděl, že se moře v dáli čeří nesčetnými bílými vlnkami.

„Ještě jsem o tom všem uvažovala a myslím, že dnes co nejrychleji pojedu do Atén,“ řekla Mjú, zatímco loupala ovoce. „Mám dojem, že po telefonu se s touhle věcí moc dopředu nepohne a že bude nejlepší zajít přímo na konzulát a všechno jim říct osobně. Možná, že se mnou pak díky tomu rovnou pojedete někdo z konzulátu sem na ostrov, anebo počkám v Aténách, než dorazí Fialčini rodiče a přijedu sem pak s nimi. V každém případě bych tě ale chtěla poprosit, abys mezitím zůstal tady. Možná, že se s něčím ozve ostrovní policie, anebo se zničehonic vrátí Fialka. Mohla bych tě o to požádat?“

Souhlasil jsem.

„Teď půjdu na policii a přeptám se, jak pokračuje pátrání, pak si v přístavu hodlám najmout člun a přeplavit se na Rhodos. Cesta do Atén a zpátky je dlouhá a dost možná budu muset nocovat v hotelu. Může to trvat takové dva tři dny.“

Přikývl jsem.

Když Mjú doloupala pomeranče, otřela pečlivě čepel nože do ubrousku. „Mimochodem, ty ses s Fialčinými rodiči už někdy setkal?“

Přiznal jsem, že ani jednou jedinkrát.

Mjú si povzdechla tak hluboce, že to znělo jako vítr, co vane až na sám kraj světa. „Jak jen jim tohle všechno vysvětlíme?“

Dokonale jsem chápal její rozpaky. Jakkpak má totiž člověk vysvětlovat nevysvětlitelné?

Doprovodil jsem Mjú až do přístavu. Vzala si malou brašnu s věcmi na převlečení, boty na podpatcích, kabelku Mila Schón. Stavil jsem se s ní na policii a poslechl si, jak se věci mají. Stal se tak ze mne rázem její příbuzný, který zrovna náhodou cestoval kolem. Stopy stále veškeré žádné. „To je ale v pořádku,“ tvrdili nám s optimistickým výrazem. „Nemusíte si dělat takové starosti. Jen se podívejte kolem sebe. Tohle je klidný, mírumilovný ostrov. Nějaká ta kriminalita se tu samozřejmě najde. Máme tu hádky milenců, opilce, i politické třenice. Nakonec tu máme co dělat jen s lidmi a ti jsou všude na světě stejní. Jenomže to jsou vždycky jen takové neshody mezi příbuznými. Za posledních patnáct let se tu jedinkrát nestalo, že by byl cizinec obětí nějakého vážného trestného činu.“

Asi to tak doopravdy bylo. Co se tedy ale s Fialkou vlastně přihodilo, to už nám vysvětlit nedokázali.

„Na severu ostrova je velická krápníková jeskyně, a pokud by zabloudila tam, už by se nemusela dostat zpátky,“ řekli ještě. „Vevnitř je to hotový labyrint. To je ale moc a moc daleko. Tam by se taková slečinka pěšky dostat nemohla.“

Zeptal jsem se, jestli se nemohla utopit v moři.

Zavrtěli hlavou. Tady poblíž nejsou žádné silné proudy. A tenhle týden navíc bylo i docela slušné počasí a moře nijak

zvlášť rozbouřené. Den co den se na něj vydávají spousty rybářů lovit ryby. Kdyby se slečna nedejbože utopila, už by ji určitě někdo našel.

„A co takhle studny?“ zeptal jsem se. „Není možné, že tu někde je nějaká hluboká studna a ona do ní při procházce spadla?“

Policisté znovu zavrtěli hlavou. „Tady na ostrově nikdo studny nekope. Není to totiž třeba. Vyvěrá tu spousta pramenů a je tu i několik studánek, které nikdy nevysychají. Navíc je tady tvrdé podloží a kopat díry do země je hrozná dřina.“

Když jsme vyšli z policejní stanice, řekl jsem Mjú, že bych se pokud možno ještě teď ráno chtěl zajít podívat na pláž za horami, kam se každé ráno chodily koupat. Koupila mi v kiosku jednoduchou mapu ostrova, označila v ní cestu a poradila, ať si radši vezmu pořádné boty, protože jen cesta tam trvá nějakých pětadvaceti minut. Pak odešla do přístavu a s řidičem malého taxičlunu v rychlosti vyjednala směsicí angličtiny a francouzštiny cenu za přepravbu na Rhodos.

„Doufám, že nakonec všechno dobře dopadne,“ řekla mi Mjú, když jsme se loučili. Její pohled však říkal něco jiného. Bylo docela jasné, že takhle jednoduché to být nemůže. To věděla ona a věděl jsem to i já. Lodní motor naskočil, Mjú si levou rukou přidržela klobouk a pravou mi podala na pozdrav. Když její lodní taxi odplulo z přístaviště, měl jsem dojem, jako by mi z těla vymontovali pár součástek. Chvilí jsem se bezcílně procházel kolem přístavu a v obchodě se suvenýry si koupil tmavé sluneční brýle. Potom jsem vystoupal po příkrých schodech a vrátil se do vilky.

Jak slunce stoupalo výš, nabýval jeho žár na síle. Oblékl jsem si plavky, přes ně bavlněnou košili s krátkým rukávem, nasadil sluneční brýle, obul běžecké boty a vydal se úzkou,

srážnou horskou stezkou na pláž. Litoval jsem, že jsem si s sebou nevzal nějakou čepici nebo klobouk, už bylo ale samozřejmě pozdě. Sotva jsem začal trochu stoupat do svahu, vyschlo mi v krku. Zastavil jsem, upil hlt vody a namazal si obličej a paže opalovacím krémem, který mi půjčila Mjů. Cesta byla bílá od prachu, suchého jako troud, který při poryvech větru vířil ve vzduchu. Občas jsem míjel venkovany s osly. Hlasitě mě zdravili. „Kalimera!“ volali vždycky. Opakoval jsem to slovo po nich. Snad to tak bylo správně.

Stromy, porůstající kopce, byly všechny nízké a pokroucené. Po skalnatých srážech chodily s mrzutými výrazy sem a tam kozy a ovce. Zvonky, co měly na krku, přitom suše poklinkávaly. Dohlížely na ně hlavně malé děti a starci. Když jsem procházel kolem, po očku se na mě nejdříve podívali a pak, jako nějaké znamení, zvedli docela nepatrně ruku. I já zvedal ruku a zdravil je stejným způsobem. Bylo opravdu vyloučené, že by Fialka mohla, osaměle bloudit na takovýchhle místech. Nebylo se tu kde schovat a vždycky by si jí tu musel někdo všimnout.

Na pláži nebyla ani noha. Sundal jsem si košili i plavky a nahý vstoupil do moře. Voda v něm byla vlahá a průzračná. I dost daleko od břehu byl na dně jasně vidět každý kamínek. U ústí zátoky kotvila veliká jachta a vysoký stěžeň se skasanou plachtou se kýval pomalu sem a tam jako obrovský metronom. Na palubě však nebyla živá duše. Jen když opadával příboj, znělo okolím melancholické chřestění bezpočtu přesýpaných oblázků.

Když jsem si trohu zaplaval, natáhl jsem se nahý na ručník a díval se nahoru na azurové nebe. Ve vzduchu nad zálivem kroužili mořští ptáci a slídili po rybách. Na nebi nebyl vidět ani nejmenší mráček. Ležel jsem tak asi třicet minut a trochu při tom i poklimbával, na pláž však za tu dobu

nepřišel jediný člověk. Zanedlouho se ve mně rozhostil až neskutečný klid. Tohle pobřeží bylo až moc tiché, až moc krásné na to, aby sem člověk mohl chodit sám. Viselo tu kolem ve vzduchu cosi, co málem člověka nutilo pomýšlet na smrt. Oblékl jsem se a po stejné horské stezce se vrátil do vilky. Vedro bylo čím dál tím větší. Mechanicky jsem dál a dál našlapoval a uvažoval při tom, o čem asi mohla přemýšlet Fialka, když po téhle cestě chodila společně s Mjů.

Možná, že přemítala o tělesné touze, kterou v sobě má. Tak jako já občas přemýšlel o mé, když jsme byli spolu. Dovedl jsem si představit, jak se tehdy asi musela cítit. Nejspíš si představovala nahou Mjů vedle sebe a myslela na to, jak moc se s ní chce objímat. Doléhalo na ni očekávání, vzrušení, zoufalství, zmatek, hněv i strach. Nálada jí v jednom okamžiku stoupala, v dalším zas padala pod bod mrazu. Zdálo se jí, že všechno určitě dobře půjde, pak zas hned měla dojem, že se všechno musí pokazit. A nakonec to pak doopravdy nevyšlo.

Vystoupal jsem až na vrcholek hory, trochu si tam vydechnul a napil se vody a pak sestoupil po svahu dolů. Když se na dohled ukázala střecha vily, rozpomněl jsem se na Mjůina slova o tom, jak se Fialka od doby, co přijely na ostrov, zavírala ve svém pokoji a něco tam horlivě sepisovala. Copak to asi psala? Mjů pak k té věci už nic víc neříkala a ani já se už na nic dalšího neptal. V tom, co napsala, se ale mohl skrývat nějaký klíč k jejímu zmizení. Jak to, že jsme si toho nevšimli?

Po návratu do vilky jsem šel do Fialčina pokoje, zapnul počítač a pokusil se dostat na hard disk. Nic zvláštního jsem tam ale neobjevil. Rozpisy výdajů během jejich stávající cesty po Evropě, záznamy adres, denní rozvrhy. Jen samé praktické záznamy, týkající se Mjůiny práce. Co Fialka psala

sama pro sebe, nebylo nikde k nalezení. Zkusil jsem zapátrat přes *naposledy otevřené dokumenty*, ale nebylo v nich zaznamenáno vůbec nic. Možná Fialka ten text záměrně smazala. Protože nechtěla, aby si ho přečetl někdo cizí. V tom případě ale musela to, co napsala, překopírovat na disketu a tu pak někam uložit. Nedokázal jsem si dost dobře představit, že by si ji na odchodu brala s sebou. Pyžamo přece nemělo žádné kapsy.

Podíval jsem se do zásuvek u stolu. Nějaké diskety tam opravdu byly, ale všechno jen zálohy informací z hard disku, anebo další pracovní materiály. Nic, co by mohlo mít nějaký význam. Posadil jsem se za stůl a uvažoval, kam bych tak ukryl disketu, být na Fialčině místě. Pokoj byl malý a nikde žádná myslitelná skrýš. A Fialka byla vždycky extrémně citlivá na to, aby si to, co napsala, četl někdo cizí.

Musel to samozřejmě být ten červený kufr. To byla jediná věc v celé místnosti, která se dala zamknout.

Ten zbrusu nový kufr byl lehký, jako by byl prázdný, a nevydal žádný zvuk, ani když jsem s ním zatřásl. Byl ale zamčený na čtyřmístný číselný kód. Vyzkoušel jsem několik kombinací, které si Fialka mohla vybrat jako heslo. Její datum narození, čísla jejího domu, telefonní číslo, poštovní směrovací číslo... všechno naprosto marně. No pochopitelně. Čísla, na která přijde kde kdo, jsou jako heslo k ničemu. Musí to být kombinace, kterou si Fialka pamatuje zpaměti a která nemá nic společného s jejími osobními údaji. Po dlouhých úvahách mě nakonec něco napadlo a zkusil jsem nastavit telefonní předvolbu do Kunitači – to jest k sobě domů. 0425. Zámek se s cvaknutím otevřel.

V postranní kapse uvnitř byla zastrčená malá taška z černé látky. Rozepnul jsem zip a uviděl malý notýsek v zelené obálce, do jakých se psávají deníky, a u něj disketu. Nejdřív jsem otevřel notýsek. Obvyklé Fialčino písmo.

Nepsalo se tam ale nic, co by mohlo mít nějaký význam. Jenom kam jely a co tam dělaly. S kým se setkaly. Názvy hotelů. Ceny benzínu. Večerní menu. Značky vína a co připomínají chutí. Zápisy byly vedené stručně, téměř jen jednotlivými slovy. Vypadalo to, že většina stránek zůstala čistá, bez jediného řádku. Psát deník nejspíš nebyla zrovna Fialčina silná stránka.

Disketa neměla žádný název. Na nálepce bylo jen Fialčiným specifickým písmem napsané datum. 19**, srpen. Zastrčil jsem disketu do počítače a zkusil ji otevřít. Menu mi nabídlo dva dokumenty. Ani jeden neměl žádný titul. Jenom čísla: 1 a 2.

Ještě než jsem text otevřel, rozhlédl jsem se pomalu kolem sebe po pokoji. V šatníku visely Fialčiny svršky. Ležely tu její plavecké brýle, její slovník italštiny, její cestovní pas. V šuplíku bylo její pero a mikrotužka. Za oknem nad stolem se táhl mírný, kamenitý svah. Po plotě vedlejšího domu se procházela kočka, černá jako uhl. Čtyři stejné holé stěny pokoje se nořily do ticha časného odpoledne. Když jsem zavřel víčka, přetrvával mi ještě v uších hukot vln, valících se znovu a znovu na osamělou pláž. Znovu jsem oči otevřel a zaposlouchal se tentokrát do reálného světa. Neslyšel jsem nic.

Kliknul jsem dvakrát na ikonku a dokument se otevřel.

DOKUMENT 1

(Když někoho trefí kulka, vždycky teče krev.)

Tak jsem se teda octla, v prozatím finální fázi osudu, co by byl na delší povídání (ponechám tu stranou ten zajímavý problém, jestli takový osud vůbec může mít nějakou finální fázi v jiné než prozatímní podobě), na tomhle ostrově v Řecku. Na mrňavém ostrůvku, jehož jméno jsem donedávna vůbec neznala. Je právě... po čtvrté hodině ráno. Jasně že ještě není světlo. Nevinné kozičky spí svým poklidným, stádním spánkem. Řady olivovníků v sadě za oknem ještě asi chvíli budou nasávat hlubokou, životadárnou tmou. A pak je tu jako vždycky měsíc. Chladně si visí nad střechami jako melancholický kněz a oběma rukama pozdvihuje k očím neplodné, sterilní moře.

Můžu být ve které chci zemi, ale tuhle hodinu mám radši než všechny ostatní. V tuhle denní dobu jsem jen sama se sebou. A sedím za stolem a píšu. Zanedlouho se už asi rozední. Jako Buddha, narozený z matčina boku (bylo to z levého, nebo z

pravého?), vystrčí nové slunce nad hory svou kulaťoučkou tvář. Brzy už asi tiše otevře oči i ta přehleduplná Mjú. V šest hodin si připravíme a sníme nějakou jednoduchou snídani a zamíříme asi jako vždycky přes hory vzadu na to nádherné pobřeží. Než tímhle stylem začne zase další den, ráda bych si vyhrnula rukávy a dokončila teď, co dokončit mám.

Pokud nebudeme počítat těch pár dlouhých dopisů, je to už strašně dlouho, co jsem naposled něco psala čistě jen sama pro sebe, a tak si už ani trochu nevěřím, jestli to zvládnou napsat na jeden zátať až do konce. Jenže když nad tím tak přemýšlím, vlastně jsem ještě v životě pořádně nevěřila, že něco zvládnou „pořádně sepsat na jeden zátať“. Psala jsem prostě jenom proto, že se *bez psaní neobejdu*.

A pročpak se bez něj asi neobejdu? Tak to je úplně jasné. Abych se nad něčím mohla zamyslet, musím si o tom *něčem* nejdřív zkusit něco napsat.

Už od dob, co jsem byla úplně malá. Jakmile něčemu nerozumím, začnu jedno po druhém zdvihát slova, co se mi válí u nohou, a zkouším je řadit do jednoho souvislého textu. Pokud mi ten text nevyhovuje, tak ho znovu rozeberu na kusy a přeskládám do jiné podoby. Když jsem to takhle párkrát zopakovala, začala jsem konečně být s to uvažovat jako všichni ostatní. Samotné psaní pro mne nebylo nijak zvlášť otravné ani namáhavé. Tak jako jiné děti sbírají pěkné kamínky nebo žaludy, byla jsem zas já blázen do psaní. Úplně přirozeně, jako bych dýchala, jsem brala papír a tužku a psala a psala a psala. A tak jsem *uvažovala*.

Ty asi řekneš, že pokud jsem si vždycky, když jsem se pokoušela o něčem přemýšlet, prošla opravdu tímhle vším, není se ani co divit, že tak dlouho trvá, než se v něčem dopracuju k závěrům. No, možná, že to neřekneš. Ale trvalo mi to *vážně* hodně dlouho. Když jsem začala chodit do školy, kdekdo si o mně myslel, že jsem snad „mentálně zaostalá“. Nedokázala jsem udržet krok s ostatními dětmi ze třídy.

Pocitů nejistoty, co ve mně vyvolávala takováhle moje *jinakost* znatelně ubylo, když jsem přešla z obecné na nižší střední. Naučila jsem se se světem okolo aspoň *trochu* srovnat. *Jinakost* samotná ale ve mně zůstávala až do chvíle, kdy jsem nechala univerzity a přerušila veřejné styky s lidmi. Tak jako němý had v trsu trávy.

Ted' přijde první teze.

Pravidelným psaním si vlastně potvrzuju sama sebe.

Je to tak?

Přesně tak!

A proto jsem toho do dneška sepsala už takovou spoustu. Dělal jsem to pravidelně – skoro každý den. Jako bych samojediná ze všech sil dál a dál kosila na ohromné pastvině trávu, která zas bez oddechu velikou rychlostí dorůstá. Dneska tady, zítra tam... a když se pak zase vrátím na místo, odkud jsem vyšla, najdu tam zase šustit porost trávy stejně vysoké jako předtím.

Od té doby, co jsem ale potkala Mjú, jsem už *nenapsala málem ani řádku*. Proč? K. to vysvětloval tak, že jsou fiktivní světy vlastně taková převodovka v autě a znělo to vážně přesvědčivě. Z určitého pohledu to bude nejspíš naprostá pravda. Jenže mám dojem, že to nebude jenom tím. Jasně, co se nad tím tak zkusit zamyslet s větší prostotou? Prostota, prostota...

Bude to nejspíš tím, že jsem přestala – samozřejmě v tom smyslu, v jakém si tuhle činnost představuju já – *uvažovat a přemýšlet*. Mám dojem, že jsem teď Mjú tak blízko, jako bychom byly dvě lžiice, položené na sobě, a že mě to v jejím doprovodu někam (a měla bych asi říct, že ani nevím kam) unáší.

Je totiž fakt, že abych mohla takhle být Mjú nablízku, musím se strašně moc odlehčovat. A i taková základní činnost, jako je myšlení, pro mě představuje dost velkou zátěž. O to tady jde především.

Už vůbec (hm) nevím, jak moc asi narostla na pastvině tráva. Ležím v ní, dívám se nahoru na nebe a pozoruju plynoucí bílé mraky. A do toho plynutí pak svěřuju svůj osud. Tíše se celá odevzdávám svěží vůni trávy a šepotu vanoucího větru. Už je mi i úplně jedno, co vlastně vím, a co naopak nevím.

Kdepak, je to trochu jinak. Ono mi to totiž bylo jedno *vždycky*. Budu se teď muset vyjádřit s větší přesností. Přesnost, přesnost...

Když se nad tím tak zamyslím, tak se i o tom, co vím (nebo co si aspoň myslím, že vím), pokouším psát tak, jako o něčem, „co nevím“ – to pro mě bylo při psaní *vždycky* první pravidlo. Jakmile začnu uvažovat stylem „no jo, tohleto už přece dávno vím, o tom se nemusím tak zdlouhavě a namáhavě rozepisovat“, je konec. To už se nejspíš nepohnu z místa. Když budu konkrétnější, o někom z lidí, co jsou nám nablízku, si třeba člověk řekne „no jo, toho přece dobře znám, toho nemusím nijak řešit, všechno je v pořádku“, a cítit se docela bezpečně, jenže pak se třeba dočkám (nebo dočkáš) od toho samého člověka nějakého nechutného podrazu. Za tím, o čem si myslíme, že to známe jak svoje boty, se totiž *vždycky* skrývá minimálně ještě jednou tak velká dávka neznáma.

To, čemu se říká pochopení, je vždycky jen velikánská masa nejrůznějších omylů.

To (ať to ale zůstane jen mezi námi) je tedy můj nanicovatý osobní způsob jak poznávat svět.

Ve světě, kde žijeme, totiž ve skutečnosti „věci, které známe“ a „věci, které neznáme“, existují fatálně neoddělitelně, jako siamská dvojčata, jako jeden velký chaos. Chaos, chaos...

Kdo vůbec dokáže dokonale odlišit moře od toho, co se v něm zrcadlí? Nebo oddělit deštivý den od smutku?

A proto jsem nekompromisně a bez lítosti odhodila všechno rozlišování mezi znalostmi a neznalostmi. To je můj výchozí bod. Někomu se možná bude zdát strašný. Jenomže on člověk, hmmm, musí *vždycky* odněkud vyjít. No nemám pravdu? A z těchhle důvodů pak veškeré rozlišování na téma a styl, subjekt a objekt,

příčiny a následky nebo mne a klouby na mé ruce považuju za nemožnost. Když to řeknu jinak – všechno sypké se vysypalo na podlahu kuchyně a sůl, pepř, mouka i škrob se promíchaly v jedno.

Já a moje klouby na rukou – je to tak, už tady zase před počítačem praskám kloubama. Zlovyk, co se mi vrátil chvíli potom, co jsem přestala s kouřením. Nejdřív jich zapraská pět u kořenů prstů na pravačce, potom dalších pět na levé ruce. Ne že bych se tím snad chtěla vytahovat, ale umím to pěkně hlasitě a energicky – zlověstný, suchý zvuk, jako bych někomu lámala holýma rukama vaz. Už od základní školy jsem to dovedla tak hlasitě, že se mi ve třídě nevyrovnali ani kluci.

Zanedlouho potom, co jsem se dostala na vysokou, mi K. mezi čtyřma očima vysvětlil, že to opravdu není žádná schopnost, na kterou bych snad měla být hrdá. Že prý by holky od jistého věku alespoň před lidmi takhle ukrutně nahlas praskat kloubama neměly. Že potom vypadám dočista jako Lotte Lenya v *Srdečných pozdravech z Ruska*. V tu chvíli – proč mi to nikdo do té doby neřekl – jsem si pomyslela „no jo, to je fakt“ a ze všech sil jsem se snažila s tím přestat. Lotte Lenyu mám docela ráda, ale vypadat jako ona v tom filmu by se mi moc nelíbilo. Jenomže poté, co jsem přestala kouřit, jsem se najednou přistihla, jak sedím za stolem a každou chvíli nevědomky zapraskám. Lup lup, lup lup lup. Jmenuju se Bond, James Bond...

Ale zpátky k věci. Nemám zrovna moc času. Na odbočky teď není kdy. I Lotte Lenya je mi v tuhle chvíli ukradená. Není ani kdy na nějaké plácání se v metaforách. Jak už jsem psala na začátku, neseme si v sobě „věci, které (jak si aspoň myslíme) známe“ a „věci, které neznáme“ nevyhnutelně spojené jedny s druhými. A spousta lidí žije tak, že si mezi ně pro usnadnění staví zástěnu. Je to tak přece příjemnější a pohodlnější. Já ale tuhle zástěnu jednoduše strhla dolů. Nemohla jsem totiž jinak. Nesnáším totiž jakékoliv zástěny. Jsem už holt jednou taková.

Jenomže, jestli můžu ještě jednou použít svůj příměr se siamskými dvojčaty, ty dvě sestry si rozhodně nežijí pořád v klidu a pohodě. Vážně jim nejde pořád jen o to, aby jedna druhou chápaly. Spíš tomu bývá přesně naopak. Pravá ruka neví, co dělá levá, levá zas neví nic o pravé. A na nás tak padá zmatek, přestáváme jasné vidět a nakonec se s něčím srazíme. Bum.

Tímhle tím vším chci zkrátka říct, že když se člověk pokouší jen tak beze všeho sladit „to, co zná (anebo si to aspoň myslí)“, s „tím, co nezná“, vyžaduje to nutně nějakou šikovnou strategii. A takovouhle strategii – jasně, to je přesně ono – je právě uvažování a myšlení. Jinými slovy, člověk musí sám sebe někde pevně ukotvit. Pokud to neuděláme, octneme se nevyhnutelně a úplně zbytečně na záhubné „cestě do srážky“.

Otázka.

Takže, co má vlastně člověk dělat, aby nemusel myslet (natažený někde na pláni, zatímco se tiše dívá na bílé mraky na nebi a poslouchá, jak roste tráva) a přesto se (bum!) s ničím nesrazil? Že je to těžké? Ale kdepak, čistě teoreticky řečeno, je to docela prosté. *Cest simple*. Musíme snít. Musíme snít, co to jenom jde. Musíme vejít do říše snů a už z ní nikdy, nikdy nevyjít. Musíme v ní žít už navěky.

Ve snu od sebe nemusíš rozlišovat a oddělovat nic. Vůbec nic. Protože v něm nikdy neexistovaly žádné hranice. Proto se taky ve snu skoro nikdo s ničím nesrazí, a pokud přece jenom, nebolí to. V reálném světě je to ale jiné. Realita kouše. Realita, realita...

Kdysi dávno, když dorazila do kin *Divoká banda* Sama Peckinpaha, zvedla při tiskové konferenci jedna novinářka ruku a položila takovouhle otázku. „Prosím vás, z jakého důvodu musíme v tom filmu vidět tolik krveprolití?“ tázala se ta dáma přísným hlasem. Jeden z herců, Ernest Borgnine, jí na to s překvapeným výrazem odpověděl: „Podívejte, madam, když někoho trefí kulka, vždycky teče krev.“ Ten film natočili právě když vrcholila válka ve Vietnamu.

Mám tu repliku moc ráda. Možná proto, že je tak hluboce zakořeněná v realitě. Přijímá složité a neoddělitelné jako složité a neoddělitelné, a proto musí téct krev. Vystřel, krveprolití.

Podívejte, když někoho trefí kulka, vždycky teče krev.

A právě proto jsem se vrhla na psaní. Den za dnem přemýšlím a uvažuji, a na bezejmenném území, ležícím v prodloužení úvah, pak počnu svůj sen – slepé embryo, zvané porozumění, plující ve vesmírné, drtivé plodové vodě nepochopení. Snad i vinou toho jsou mé spisovatelské pokusy vždycky neuvěřitelně dlouhé, a nakonec (aspoň prozatím) se vymknou jakékoliv kontrole. Ještě nedovedu udržet zásobovací linii, která by odpovídala takovým měřítkům. Technicky, anebo asi ani morálně.

Tohle ale nemá být žádný takový spisovatelský pokus. *Tohle* – jak bych tomu vlastně měla říkat – je prostě jen takový text. Není třeba, aby nějak zvlášť elegantně vyzněl. Jen sí tu prozatím tak nahlas uvažuji o všem možném. Tady se mě nějaká morální odpovědnost netýká. Já... nooo, prostě si tu jen tak uvažuji. Už strašně dlouho jsem neuvažovala vůbec o ničem, a jak to vypadá, ještě asi ani nějakou chvíli nebudu. Teď ale každopádně právě přemýšlím. A budu uvažovat, dokavad se nerozední.

Jenomže, stejně se mi nedaří docela zbavit těch důvěrně známých, vágně šedivých pochyb. Neinvestuju teď náhodou čas a energii do něčeho úplně zbytečného? Nenosím jenom ze všech sil kýble vody někam, kde se už nikdo nemůže dočkat, až přestane pršet? Neměla bych radši nechat námahy, co nikam nevede, a jen se svěřit přirozenému běhu věcí?

Srážka? Co to vůbec je?

Řeknu to radši nějak jinak.

No jo, ale jak?

Jasně – řeknu to takhle.

Nebylo by mnohem lepší, než tu teď psát tyhle blbosti, si ještě zalézt do vyhřáté postýlky, udělat si to a myslet při tom na Mjů? Přesně takhle to řeknu.

Mám moc ráda křivky Mjůina pozadí, líbí se mi její vlasy, bílé jako sníh. Chloupky má ale, na rozdíl od vlasů, úplně černé a nádherně tvarované. Sexy je její zadek, i když si přes něj natáhne ty malé černé kalhotky. Musím si pořád představovat chloupky v nich, tvořící zrovna tak černočerné písmeno T.

Těchhle představ už teď ale radši nechám. Hezky rezolutně s nima přestanu. Pěkně vypnu spínač (cvak) na kanále s erotickou fantazií, která stejně nikam nevede, a soustředím se hlavně na psaní. Ráda bych co možná nejlíp využila ten vzácný čas, co ještě zbývá do rozednění. Co je a není efektivní, to ať si rozhodne někdo úplně jiný někde úplně jinde. Kdo to bude, to mi v tuhle chvíli přijde zajímavé asi jako sklenice obilného čaje.

Je to tak?

Přesně tak!

A proto rychle kupředu.

Říká se, že je nebezpečné popisovat v literárním díle sny (ať už se člověku vážně zdály, nebo si je vymyslel). Převádět do slov iracionální strukturu snů dovede jen mizivý počet skutečně talentovaných spisovatelů. S tím tu nehodlám polemizovat ani já. Přesto bych se teď ale chtěla pokusit vyprávět o jednom snu. Zdál se mi před jen docela krátkou dobou. Zaznamenám ho tu jako jeden z faktů, které se týkají mě samotné. Dělán to jen jako takový poctivý správce skladu, nějaké literatury se to teď (hm) skoro vůbec netýká.

Abych řekla pravdu, podobný sen se mi už zdál několikrát. Podrobnosti se pokaždé lišily. A místa, kde se odehrával, taky. Základní motiv byl ale vždycky stejný. I bolest, kterou jsem cítila po probuzení (a taky její hloubka a trvání), byly povětšinou ty samé. Opakovalo se v nich stále jedno jediné téma. Tak jako noční vlak pokaždé zahouká před zatáčkou, kam není dobře vidět.

FIALČIN SEN

(Tuhle část napíšu ve třetí osobě. Mám dojem, že to tak bude přesnější).

Fialka stoupala po dlouhých točitých schodech, aby se setkala se svou matkou, která zemřela už před hrozně dlouhou dobou. Matka docela určitě čekala na konci těch schodů. Chtěla totiž Fialce něco říct. Někaký *fakt*, který má zásadní důležitost pro Fialčin další život, a ona se ho musí dozvědět. Fialka se setkání s matkou bála. Bylo to poprvé, co se měla setkat s někým mrtvým, a svou matku ani dobře neznala. Možná, že matka dokonce vůči Fialce – z důvodů, které si Fialka nedokázala ani představit – cítí nepřátelství a zášť. Setkání se ale nešlo nijak vyhnout. Byla to Fialčina jediná a poslední šance.

Schodiště bylo dlouhé. Stoupala a stoupala, ale pořád to nebralo konce. Fialka sotva popadala dech a hnala se pořád výš. Ještě chvíli a vyprší jí čas. Matka na ni opravdu nebude v téhle budově čekat věčně. Fialce se lil z čela pot. A najednou stála nahoře.

V závěru schodiště bylo veliké odpočívadlo, které končilo zdí. Masivní kamennou stěnou. Přesně ve výšce očí v ní byla vyražená kulatá díra jako průduch. Úzký otvor sotva půl metru v průměru. A její matka vlezla v té díře, jako by ji tam někdo vtahoval za nohy. Fialka pochopila, že stanovený čas už vypršel.

Matka se dívala přímo před sebe, natažená v úzké prostoro. Hleděla Fialce prosebně, naléhavě do očí. Ta na první pohled věděla: tohle je moje matka. Tahle paní mi dala život i tělo. Z nějakého důvodu to ale byla úplně jiná žena než matka z fotografie v rodinném albu. Tahle pravá matka byla krása a mládí samo. Takže ta ženská opravdu nebyla moje máma, napadlo Fialku. Takže mě otec podvedl.

„Mami!“ zavolala Fialka, co jen měla sil. Měla dojem, jako by se jí v prsou uvolnila nějaká přehrada. Jen co ale Fialka ta slova vyřkla, začalo to matku vtahovat do díry, jako by ji táhla zevnitř nějaká obří vývěva. Matka otevřela ústa a něco na Fialku volala. Její slova ale zanikla v dutém kvílení větru deroucího se z díry. A v následujícím okamžiku ji to už vtáhlo do temnoty v díře a nadobro zmizela.

Když se Fialka obrátila, nebyly tam už ani schody. Byla teď ze čtyř stran obklopena kamennými zdmi. Tam, kde bývalo schodiště, teď objevila dřevěné dveře. Když vzala za kliku a otevřela je, bylo za nimi nebe. Stála na vrcholu vysokánské věže. Podívala se dolů a zatočila se jí z té výšky hlava. Po nebi létaly spousty něčeho, co vypadalo jako nějaká malá letadla. Jednoduchá jednomístná letadélka, jaká svede vyrobit úplně každý. Z bambusu a z lehounkého dřeva. Vzadu za sedadlem měla asi jako pět veliký motorek a vrtuli. Fialka hlasitě volala na piloty, poletující kolem, ať ji odtamtud zachrání. Nikdo se však na ni ani nepodíval.

Nevidí mě, protože jsem takhle oblečená, napadlo Fialku. Měla na sobě uniformní, dlouhý bílý župan, jaký člověku dávají v nemocnicích. Svlékla ho, zahodila, a stála tam pak nahá. Pod županem neměla už nic. vyslečený župan odhodila do prostoru za dveřmi. Jako duše odpoutaná od těla se třepotal sem a tam ve větru, až nakonec zmizel v dálce. Ten samý vítr jí hladil tělo, rozechvíval ochlupení. Najednou si všimla, že se letadélka, kroužící doposavad kolem, všechna proměnila ve vážky. Obloha byla plná velikých vážek nejrůznějších barev. Jejich ohromné, kulovité oči se blyštěly do všech stran. Bzučení křídel bylo čím dál hlasitější, jako když se zesiluje rádio. Nakonec se změnilo v nesnesitelný rachot. Fialka se schoulila do klubíčka, zavřela oči, zacpala si uši.

A v tu chvíli se probudila.

Fialka si ten sen pamatovala do nejmenších podrobností. Tak, že by ho snad svedla rovnou namalovat. Jen tvář matky, vtahované do temného otvoru, si za žádnou cenu nedovedla vybavit. I ten tak důležitý matčin vzkaz byl nadobro ztracený v bílé, prázdné nicotě. Fialka v posteli zaťala vši silou zuby do polštáře a chvíli jen plakala a plakala.

HOLIČ UŽ ŽÁDNOU DÍRU NEVYKOPE

Po tomhle snu jsem udělala jedno důležité rozhodnutí. Špička mého zatím celkem pilného krumpáče konečně narazí na skálu. Krach. Hodlám Mjú dát úplně jasně najevo, cože to vlastně chci. Nemůže to přece pořád jen takhle viset ve vzduchu. Nebudu přece jako nějaký srab holič kopat vzadu na dvorku nějakou nanicovatou díru a pak do ní tiše šeptat: „Miluju Mjú!“. Pokračovat v něčem takovém, budu se nejspíš jen pořád víc vytrácet. Každé další svítání a každý další soumrak by ze mne jen kousek po kousku ubíraly čím dál víc. A nakonec by mě nejspíš co nevidět celou podemlel proud a pak by ze mne nezbylo než „zhola nic“.

Vždyť je to přitom úplně jasné, jako křišťál. Křišťál, křišťál...

Chci Mjú objímat, chci, aby i ona objímala mě. Důležitých věcí, kterých jsem se vzdala, je už totiž trochu moc. Nic víc už nikomu dávat nechci. Ani teď ještě není pozdě. Musím se proto s Mjú vyspat. Proniknout až dovnitř, do ní. Pustit ji dovnitř, do sebe. Jako když se spojí dva lačnické, kluzcí hadi.

Co udělám, jestli mě Mjú nebude chtít?

V tom případě budu asi muset nanovo spolknout daný fakt.

Podívejte, když někoho trefí kulka, vždycky teče krev.

Ta krev musí být prolitá. Brousím nůž a teď budu muset někde zaříznout nějakého psa.

Je to tak, ne?

Je to přesně tak.

Tenhleten text, to je vzkaz, který posílám sama sobě. Je tak trochu jako bumerang. Vyletí, prořízne dalekou černou tmu, šoupne k ledu dušičku nějakého chudáka klokana a nakonec se mi vrátí zpátky do ruky. Takový bumerang, co se vrátil, není nikdy ten samý, kterým jsme hodili. To je mi úplně jasné. Bumerang, bumerang...

DOKUMENT 2

Jsou právě dvě hodiny po poledni. Venkovní svět je žhavý a oslnivý jako samo peklo. Skály i nebe i moře, všechno se stejně bíle leskne a třpytí. Jen se na ně chvilku dívám, cítím, jak se jejich vzájemné hranice vpíjejí do sebe a rozpouštějí se do jediného velkého chaosu. Všechno, co je při vědomí, utíká před přímým slunečním svitem a noří se do dřímoty stínu. Dokonce ani nelétají ptáci. Uvnitř v domě je ale příjemný chládek. Mjú poslouchá v obýváku Brahmsa. Na sobě má modré letní šaty s úzkými pásky, své bělostné vlasy si sepla do malého uzlu dozadu. Já sedím u svého stolu a sepisuji tenhle text.

„Neruší tě ta hudba?“ vyptává se Mjú.
Odpovídám, že Brahms mě neruší nikdy.

Propátrávám paměť a vybavuji si ještě jednou příběh, který mi vyprávěla před pár dny Mjú v té burgundské vesnici. Není to vůbec nic lehkého. Její vyprávění bylo nesouvislé, děje a časy se v jednom kuse pletly. Občas ani nebylo poznat, co se stalo dřív a co

až potom, co je příčina a co je následek. Samozřejmě, že to Mjú nemůžu vyčítat. Řežou ji nelítostné břitvy spiknutí pohřbeného v její paměti. Spolu s tím, jak chladnou jitřní hvězdy, visící nad vinicemi, vytrácí se jí život ze tváří.

Přesvědčuju ji, aby mluvila. Povzbuzuju, hrozím, utěšuju, chválím, svádím. Přihýbáme si ze sklenic červeného vína a pokračujeme v hovorech až do svítání. Ruku v ruce sledujeme, rozebíráme a znovu sestavujeme stopy její paměti. Na některé věci si ale nedokáže vzpomenout ani sama Mjú. Jakmile do těch míst zabrousí, padne na ni tichý zmatek a začne pít ještě víc vína. Jsou to nebezpečné kraje. Necháváme radši dalšího zkoumání, opatrně odtud odcházíme a zamíříme někam, kde to je bezpečnější.

Přesvědčila jsem Mjú, aby mi ten příběh vyprávěla, když jsem si všimla, že si barví vlasy načerno. Mjú si dává veliký pozor, a tak o tom, že si barví vlasy – až na docela málo výjimek – nikdo neví. Já si toho ale všímám. Na dlouhé cestě spolu sdílíme svůj každodenní život a tak to občas prostě zahlédnu. Anebo se to možná Mjú zas tolik skrývat nesnažila. Pokud by o to stála, svedla by určitě být ještě mnohem opatrnější. Možná si myslela, že by to přede mnou stejně neutajila. Anebo dokonce chtěla, ať se to dozvím. (No, to je samozřejmě jen takový můj dohad.)

Na rovinu se jí na to ptám. Jo, jsem už prostě taková, že se na všechno otevřeně ptám. Má těch bílých vlasů hodně? A odkdy si je začala barvit? Už prý to dělá čtrnáct let, říká ml. Před čtrnácti lety jí zbělely do posledního, dodá. Byla snad nějak nemocná? Ne, to ne, vrtí hlavou Mjú. Stala se *jedna věc* a její vlasy změnily barvu. Za jedinou noc.

Říkám, že bych si ten příběh ráda poslechla – naléhám a prosím. Chci o tobě vědět všechno – úplně všechno. Vždyť před tebou taky nic neskrývám a všechno ti řeknu. Ale Mjú jen tiše vrtí hlavou. Ještě nikdy o tom nikomu neřekla. Ani manžel se od ní nedozvěděl pravdu. Žila s tím tajemstvím sama po celých čtrnáct let.

Nakonec si ale o té události povídáme až do svítání. Pro každou věc nadejde čas, kdy je o ní třeba mluvit, přesvědčuju Mjů. Jinak pak takové tajemství navěky svazuje člověku srdce.

Když to vyslovím, zadívá se na mne Mjů, jako by se dívala na krajinu někde v dálce. V jejích zornicích se něco mihne a pak to zas pomalu mizí. Pak promluví. „Poslyš, já sama se nemusím za nic zodpovídat. Skládat účty by měli spíš oni, já to dělat nemusím.“

Nedokážu pochopit pravý smysl Mjůiných slov. Na rovinu jí to říkám.

Mjů odpovídá. „Pokud ti to teď řeknu, budeme ten příběh obě sdílet. Nemyslíš? Já si ale nejsem vůbec jistá, jestli to bude správné. Jestli teď odklopím víko skříňky, zapleteš se do toho příběhu možná i ty. Je to opravdu to, co chceš? Chceš se vážně dozvědět to, za co bych já obětovala cokoliv, jen abych na to mohla zapomenout?“

Ano, říkám jí. Chci to s tebou sdílet, ať už je to co chce. Nechci, abys ještě něco skrývala.

Mjů upije hlt vína a zavře oči. Je ticho, jako by se právě uvolňoval sám čas. Váhá.

Nakonec se ale dává do vyprávění. Pomalu. Po kouskách. Něco z toho se hned dává do pohybu, něco naopak zůstává nepohnuté. Vznikají nejrozmanitější druhy pomlk. A někdy jako by i pomlky samy začaly nabírat smysl. Jako vypravěč to teď budu muset všechno opatrně sesbírat dohromady.

MJÚINA PŘÍHODA NA RUSKÉM KOLE

To léto trávila Mjů sama v malém švýcarském městě poblíž francouzských hranic. Bylo jí pětadvacet, bydlela v Paříži a studovala hru na klavír. Do toho švýcarského města se vydala, aby tam na žádost svého otce vyřídila jedno obchodní jednání. Samo jednání nebylo nijak složité a stačilo proto, aby jednou zašla na večeři se zástupcem obchodního partnera a pak už jen podepsala

smlouvu. Jí se ale v tom městě na první pohled zalíbilo. Bylo to takové milé, krásné městečko. Bylo tam jezero a u jezera stál středověký hrad. A jí se zachtělo zkusit v tom městě ještě nějakou dobu pobýt. V nedaleké vesnici dokonce pořádali letní hudební festival. Stačí si půjčit auto a může tam dojíždět třeba každý den.

Šťastnou shodou náhod byl právě v městečku ke krátkodobému pronájmu plně vybavený byt. V malém, útulném a příjemném domě, co stál na vrcholu kopce na konci města. Byl odtud i krásný výhled. A nedaleko odtud mohla dokonce chodit cvičit na klavír. Nájemné nebylo nijak laciné, ale pokud na něj nestačí sama, požádá otce, a nějak už se to snad zařídí.

Tak začala Mjů svůj dočasný, ale poklidný pobyt ve městě. Jezdila na hudební festival, procházela se po okolí, začala od vidění rozeznávat některé lidi. Našla si oblíbenou restauraci a kavárnu. Z okna jejího pokoje byl vidět zábavní park na kraji města. V tom parku stálo veliké ruské kolo. Na obvodu jeho velikého kruhu, připomínajícího osud, byly upoutané různobarevné gondoly s dvířky a bylo vidět, jak se pomalu otáčejí dokola. Dosáhly daného místa ve vzduchu a potom začaly klesat. Na ruském kole totiž nikam nedojedete. Jen vystoupáte nahoru a pak se zas vrátíte zpátky. Bylo to zvláštním způsobem příjemné.

V noci se kolo rozsvítilo spoustami světel. Osvětlení nezhaslo, ani když už byl park zavřený a kolo stálo. Jeho kruh svítil až do svítání, jako by chtělo kolo soupeřit s hvězdami na nebi. Mjů sedávala na židli u okna, poslouchala hudbu z rádia a s neutuchajícím zájmem se dívala, jak se kolo točí nahoru a zas dolů (anebo stojí nehnutě jako nějaký monument).

Ve městě se seznámila s jedním mužem. Byl asi padesátiletý, pohledný, latinského typu. Vysoký, s charakteristicky krásným nosem, rovné černé vlasy. Oslovil ji v kavárně. Optal se, odkudže je. Z Japonska, odpověděla mu. Dali se spolu do řeči. Jmenoval se Ferdinando. Narodil se v Barceloně, ale už pět let v tomhle městě pracoval jako nábytkový designér.

Mluvil příjemným tónem, vtipkoval. Poklábosili o všem možném a nakonec se rozloučili. Dva dny nato se znovu setkali ve stejné kavárně. Ukázalo se, že je rozvedený a žije sám. Říkal, že ze Španělska odjel proto, že chtěl začít znovu na jiném místě. Zjistila ale, že na ní ten člověk nedělá zrovna dobrý dojem. Cítila, že ji fyzicky chce. Rozpoznávala ve vzduchu tělesnou žádostivost. A to ji vyděsilo. Začala se té kavárně vyhýbat.

Od té doby však začala Ferdinanda často vídat ve městě. Připadalo jí málem, že ji sleduje. Dost možná to byly jen neopodstatněné představy. Město bylo malé, žádný div, že se tam člověk v jednom kuse s někým setkával. Kdykoli ho potkala, usmál se a vlídně ji pozdravil. Pozdrav mu opětovala. Postupně však Mjů začala pociťovat podrážděnost a strach. Připadalo jí, že její poklidný život v městě začíná být tímhle pánem zvaným Ferdinando víc a víc ohrožen. Jako když na začátku taktu symbolicky zazní disharmonický akord, vloudila se do jejího poklidného léta skvrna zlověstné předtuchy.

Setkání s Ferdinandem ale bylo jen pouhou součástí celé té skvrny. Nebyla ve městě ještě ani deset dní a začala se tam cítit jak v nějaké pasti. Začalo jí připadat, že je sice celé město krásné a čisté, zároveň ale i jaksi upjaté a samolibé. Lidé byli laskaví a přátelští. Ona z jejich chování ale začala cítit jakousi okem neviditelnou diskriminaci vůči lidem z Asie. Víno, které jí přinesli v restauraci, mělo divnou pachut'. V zelenině, kterou si koupila, byly housenky. Představení na hudebním festivalu zněla do jednoho unaveně a sklesle. Nedokázala se na hudbu soustředit. I ten byt, který se jí ze začátku zdál tak útulný, začal najednou vypadat jako nevkusná, venkovsky zařízená cimra. Věci valem ztrácely svůj počáteční lesk. A nakonec tu skvrnu už viděla naprosto všude.

V noci zvonil telefon. Natáhla ruku a zvedla sluchátko. „Alló?“ řekla. Telefon natotata oněměl. Tak se to opakovalo několikrát. Napadlo ji, jestli to třeba není Ferdinando. Neměla pro to ale žádné důkazy. Jak by se vůbec mohl dozvědět telefonní číslo? Její

telefon byl staromódní model, jaký nešlo vytáhnout ze zásuvky. Mjů začala špatně spát. Musela si brát prášky. Ztratila chuť k jídlu.

Musím odtud rychle pryč, řekla si. Jenomže z nějakého důvodu se z toho města vůbec nedokázala utrhnout. Začala si hledat záminky. Nájem je přece zaplacený na celý měsíc, má i permanentku na koncerty. Svůj byt v Paříži během letních prázdnin nakrátko pronajala někomu jinému. Teď se tam přece nemůžu vracet, přesvědčovala sama sebe. A navíc se toho reálně vzato zase tolik nestalo. Nestaly se jí přece žádné konkrétní škody. Nikdo jí neudělal nic zlého. Jen si to možná všechno trochu moc bere k srdci.

Navečeřela se v té nedaleké malé restauraci jako obvykle. Tou dobou už ve městě bydlela nějaké dva týdny. Když se najedla, zachtělo se jí po dlouhé době nadýchat nočního povětří a vyšla si na dlouhou procházku. Zabraná do úvah bezcílně přecházela z ulice do ulice. Než se nadála, stála před vchodem do lunaparku. Do toho, kde stálo ruské kolo. Rušná hudba, hlasy vyvolávačů, nadšené výskání malých dětí. Návštěvníci skoro samé rodiny s dětmi nebo mladé dvojice z okolí. Mjů si vzpomněla, jak ji tatínek vořoval do lunaparků, když byla malá. Dodnes si pamatovala, jak vonělo jeho vlněné tvídové sako, když se s ní šel povozit v ohromném, otáčejícím se kávovém šálku. Po celou dobu se ho totiž držela za rukáv. Jeho vůně tehdy pro Mjů znamenala hrozně vzdálený svět dospělých, představovala pro ni bezpečí. Teď se jí po otci začínalo stýskat.

Aby přišla na jiné myšlenky, koupila si lístek a vešla do lunaparku. Stály tam nejrůznější boudy a stánky. Byla tam střelnice. I bouda, kde předváděli hady. A jiná, ve které předpovídali budoucnost. Žena s kříšťálovou koulí před sebou na Mjů mávala. „Mademoiselle, račte dál! Je to moc důležité! Co nevidět se váš osud úplně změní!“ volala ta velická ženská. Mjů se jen zasmála a šla dál.

Koupila si zmrzlinu, posadila se s ní na lavičku, a zatímco ulizovala z kornoutu, pozorovala postavy kolemjdoucích. Cítila přitom, jak se její mysl čím dál víc vzdaluje od lidského hemžení kolem. Přišel nějaký mladík a oslovil ji německy. Bylo mu asi třicet, byl pomešší a blondatý a pěstoval si knírek. Takový ten typ, jakým slušivají uniformy. Zavrtěla hlavou a usmála se. Ukázala na hodinky. „Na někoho čekám,“ řekla francouzsky. Cítila, že přitom má její hlas vyšší a sušší tón než jindy. Muž už nic dalšího neřekl, rozpačitě se zasmál, maličko pozvedl ruku jako na pozdrav a odešel.

Mjú vstala a začala se bez cíle procházet kolem. Kdosi házel šipky, praskaly balónky. Medvědi s bručením tancovali. Flašinet hrál *Na krásném modrém Dunaji*. Zdvihla hlavu a uviděla, jak se vzduchem pomalu otáčí ruské kolo. „To je ono, projedu se na ruském kole,“ napadlo ji. A z gondoly se pak může podívat na dům, kde bydlí – opačným směrem než obvykle. Šťastnou náhodou měla zrovna v kabelce malé divadelní kukátko. Vzala si ho, když šla na hudební festival, aby se mohla ze svého vzdáleného místa na trávníku dívat na pódium, a pak ho zapoměla vyndat. Bylo malé a lehké, ale fungovalo skvěle. S tím určitě krásně uvidí až do svého pokoje.

V pokladně u ruského kola si koupila lístek. „Mademoiselle, už brzy budeme zavírat,“ řekl jí stařík, který měl atrakci na starost. Díval se přitom do země, jako by si něco brblal pro sebe. A pak zavrtěl hlavou. „Už budeme co nevidět končit. Tohle je poslední runda. Kolo se otočí ještě jednou a konec.“ Nechával si růst bílou bradku. Měl ji celou zažloutlou od cigaretového dýmu. Neustále pokašlával. Tváře měl červené, jako by mu je ošlehal severák.

„To nevádí, mně to jednou bude úplně stačit,“ ujistila ho Mjú. Pak si koupila lístek a vystoupila na nástupní plošinu. Zdálo se, že je na ruském kole jedinou návštěvnicí. Kam jen oko pohlédlo, nebyla v žádné z gondol ani noha. Vzduchem tu zbůhdarma kroužily jen jejich prázdné spousty. Dočista jako by se to sám svět blížil k svému konci.

Když nastoupila do červené gondoly a posadila se na lavici, přišel ten děda z pokladny, zavřel dveře a zamkl je zvenčí. Nejspíš z bezpečnostních důvodů. Kolo se rozklepalo jako nějaké staré zvíře a začalo stoupat vzhůru. Boudy s nejrůznějšími atrakcemi, tísňící se tu jedna na druhou, začaly mizet někde dole. Zároveň s tím zasvitla do temnoty noci světla městských lamp. Po levé straně bylo vidět jezero. I na výletních lodích, které po něm pluly, planula světla a jejich zář se graciálně odrážela na hladině jezera.

Po svazích hor v dálce byla rozesetá světla vesnic. Krása toho všeho jí tiše sevřela hrud'

Na vrcholu kopce stranou města bylo vidět místo, kde bydlela. Mjů zaostřila kukátko a hledala svůj dům. Nešlo to ale tak snadno. Kolo se čím dál víc blížilo k vrcholu. Musí si pospíšet. V rychlosti kroužila kukátkem doprava doleva, nahoru a dolů, a snažila se zahlédnout budovu, o kterou jí šlo. V té čtvrti ale byla spousta navzájem podobných domů. Kolo zanedlouho dorazilo k vrcholu a zahájilo svůj nevyhnutelný sestup. Konečně objevila dům, který hledala. To je on! Jenomže tam bylo mnohem víc oken, než čekala. Hodně bytů mělo okna dokořán, aby jimi mohl proudit dovnitř čerstvý letní vzduch. Pátrala kukátkem od okna k oknu a nakonec našla ve druhém patře druhý pokoj zprava. Tou dobou se ale kolo už zase přiblížilo k zemi. Výhled jí zastínila hradba jiných domů. To byla tedy smůla. Ještě chvíli a dokázala by nahlédnout až do pokoje.

Blížili se k nástupní plošině. Pomalu. Chystala se, že otevře dveře a vystoupí ven. Dveře se ale neotvíraly. Vzpomněla si, že jsou vlastně zamčené zvenčí. Hledala očima postavu staříka z pokladny. Po tom ale nikde nebylo vidu. Nebyl vůbec k nalezení. A v pokladně už bylo navíc i zhasnuté světlo. Napadlo ji začít křičet a někoho zavolat. Neviděla ale nikoho, na koho by mohla volat. Kolo začalo znovu stoupat. To už přestává všechno, rozzlobila se. Zhluboka si povzdechla. Co se to proboha děje? Stařík asi šel

někam na záchod a pak propásl chvíli, kdy se její gondola vracela dolů. Nezbývá jí než objet další kruh a ještě jednou sjet dolů.

A vždyť se vlastně nic nestalo, řekla si nakonec. Může to brát tak, že díky zapomnětlivosti toho dědy vlastně získala jízdu navíc. Tentokrát už své okno musí najít, rozhodla se Mjú. Sevřela kukátko pevně v ruku a vyklonila se z okna gondoly. Zнала už přibližný směr a polohu a díky tomu tentokrát okno svého bytu našla bez problémů. Bylo otevřené a vevniř se stále svítilo (nerada se totiž vracela do potměšitého bytu a byla původně rozhodnutá jít hned po večeri domů).

Dívat se zdálky dalekohledem do svého vlastního bytu bylo trochu zvláštní. Cítila se při tom tak provinile, jako by tu snad pozorovala sebe samotnou. Jenomže tam teď nejsem. To se samo sebou rozumí. Na stolku stojí telefon. Kdyby to šlo, hned bych tam zkusila zavolat. Na psacím stole leží rozepsaný dopis. Mjú napadlo, že by si ho ze svého místa chtěla přečíst. Tak dobře tam ale samozřejmě nemohla vidět.

Zanedlouho už kolo projelo vzduchem a začalo klesat. Sjelo ale jen docela malý kousek a pak se s velkým rámusem najednou zastavilo. Silně se uhodila ramenem o stěnu a dalekohled jí málem vypadl z ruky. Zvuk motoru pohánějícího kolo utichl a okolí zahalilo nepřirozené ticho. Ryčná hudba, která ještě před chvilkou zněla okolím, už nehrála. Skoro ve všech boudách už měli zhasnuté světlo. Nastražila uši. Foukal mírný větřík, jinak už nebylo slyšet nic. Jen naprosté ticho. Nikdo hlasitě nevyvolával, nevýskaly žádné děti. V první chvíli nepochopila, co se vlastně stalo. Vzápětí na to ale přišla. Zapomněli na mě a nechali mě tady.

Vyklonila se z napůl otevřeného okénka a ještě jednou se zadívala dolů. Viděla, že je opravdu hrozně vysoko. Napadlo ji, že začne hlasitě křičet. Že přivolá pomoc. Ještě to ale ani nezkusila a věděla, že se nejspíš nikoho nedovolá. Na to byla moc vysoko nad zemí a měla navíc i dost slabý hlas.

Kam se asi poděl ten stařík? Určitě byl opilý, napadlo Mjů. Barva tváře, dech, jeho zastřený hlas – nemohlo být pochyb. Ten chlap v opilosti zapomněl, že ji má na ruském kole a zastavil stroj. Teď určitě někde v hospodě nasává pivo nebo gin, opil se ještě víc a nebude mít už páru vůbec o ničem. Mjů se kousla do rtů. Odsud se nejspíš dostane tak nejdřív zítra přes den. Anebo až večer? Netušila, v kolik hodin můžou v lunaparku otvírat.

I když to bylo uprostřed léta, nejsou noci ve Švýcarsku nijak horké. Mjů byla nalahko, měla jen tenkou blůzu a k ní bavlněnou minisukni. Začínal foukat vítr. Ještě jednou se vyklonila z okna a zadívala pod sebe. Světla bylo ještě míň než předtím. Zaměstnanci lunaparku už asi všechno uklidili a odešli. Přece tam ale musel zůstat aspoň někdo z nějaké ostrahy. Zhluboka se nadechla a zakřičela, co jen měla síly. „Pomoc!“ A znovu nastražila uši. Několikrát to tak opakovala. Nikdo jí neodpověděl.

Vytáhla z kabelky zápisník, napsala propiskou francouzsky: *Uvázla jsem na ruském kole v lunaparku, pomoc!* a hodila to z okna. Útržek papíru se zatřepotal ve větru. Protože foukalo směrem k městu, doletí možná při troše štěstí až někam do ulic. I když ho ale někdo najde a přečte si ho, bude ten pán (nebo ta paní) vzkazu opravdu věřit? Na další papír připsala ještě své jméno a adresu. Tohle by mělo vzkazu dodat na důvěryhodnosti. Lidem snad dojde, že se nejedná o nějakou klukovinu nebo vtip, ale o vážnou věc. Vytrhala ze sešitu přes polovinu stránek a jednu po druhé je nechala unášet větrem.

Pak ji něco napadlo, vytáhla z kabelky peněženku, vyprázdnila ji až na jednu desetifrankovou bankovku a vložila dovnitř papír: *Uvázla jsem v kabině ruského kola nad vámi. Pomozte mi, prosím.* Vyhodila peněženku z okna. Padala přímo k zemi. Nebylo ale vidět, kam dopadla, nebylo ani slyšet, jak bouchla o zem. A to samé Mjů udělala ještě i s malým pouzdrem na drobné.

Podívala se na hodinky. Ručičky ukazovaly půl jedenácté. Podívala se, co má vlastně všechno v kabelce. Malou soupravu líčidel a zrcátko, pas. Sluneční brýle. Klíče od auta z půjčovny a od svého bytu. Švýcarský kapesní nůž, kterým si loupávala ovoce. Tři

kreky v malém celofánovém sáčku. Francouzsky psaný paperback. Stihla se navečeřet a tak ji do rána snad nebude trápit hlad. V téhle zimě ji snad ani nebude moc trápit žízeň. A naštěstí se jí zatím ani nechtělo na malou.

Posadila se na plastickou sedačku a opřela hlavu o stěnu gondoly. A myslela na nejrůznější věci, o kterých už teď nemělo vůbec cenu přemýšlet. Měla to zapotřebí, chodit sem do lunaparku a lézt akorát nato hloupé ruské kolo? Byla by udělala líp, kdyby se hned po večeři v restauraci vrátila pěkně domů. Touhle dobou by se už dávno pěkně naložila do vany s horkou vodou, zalezla do postele a četla si knížku. Tak jako vždycky. Proč to jenom neudělala? A proč sakra provozovatelé téhle atrakce museli zaměstnat zrovna takového mizerného dědku?

Kolo skřípělo ve větru. Aby na ni nefoukalo, pokusila se zavřít okénko, ale nesvedla ho zdvihnout ani o kousek. Nakonec to Mjú vzdala a posadila se na podlahu. Litovala, že si nevzala aspoň tu vestu. Před odchodem z domu totiž váhala, jestli si ji nemá alespoň přehodit přes blůzu. Letní noc ale působila tak příjemně a restaurant byl od jejího domu jen tři bloky daleko. V tu chvíli ji vážně ani nenapadlo, že půjde procházkou až do lunaparku a bude se vozit na ruském kole. Zkomplikovalo se prostě všechno, co jen mohlo.

Aby se trochu uvolnila, sundala si hodinky, tenký stříbrný náramek a náušnice ve tvaru mořských mušlí a uložila je do kabelky. Pak se schoulila v koutě podlahy do klubíčka a řekla si, že jestli to jen trochu půjde, bude spát jako dřevo až do rána. Ale tak snadno to samozřejmě nešlo. Bylo jí zima a měla strach. Občas silně zadul vítr a kolo se roztřásl. Se zavřenýma očima začala zlehka pohybovat prsty na imaginárních klávesách a pokusila se zahrát Mozartovu Sonátu C moll. Bez nějakého zvláštního důvodu ten kus, hrávaný v dětství, dodnes do poslední noty znala z paměti. Během volnější druhé věty ale o sobě přestala vědět. A upadla do spánku.

Jak dlouho mohla spát, neměla potuchy. Nemohlo to ale být tak dlouho. Najednou se probudila a na okamžik vůbec netušila, kde je. Potom se pomalu rozpomněla. No samozřejmě, jsem zavřená v lunaparku na ruském kole. Vytáhla z kabelky hodinky a ručičky ukazovaly dvanáctou. Mjú se pomalu posadila na podlaze. Ze spaní v nepřírozené poloze ji teď bolelo celé tělo. Několikrát zívla, protáhla se, promnula si zápěstí.

Nevypadalo to, že zase hned tak usne, a proto, aby přišla na jiné myšlenky, vyndala z kabelky rozečtený paperback a začala číst pokračování nové detektivky, kterou si koupila v knihkupectví ve městě. Ruské kolo naštěstí zůstávalo osvětlené po celou noc. Jak tak ale pomalu obracela stránky, uvědomila si najednou, že jí obsah knihy dokonale uniká. Oči svědomitě pročítaly každý řádek, vědomí se ale toulalo někde docela jinde.

Nakonec toho Mjú nechala a odložila knížku. Vzhledla a dívala se na noční nebe. Jako by bylo jemně zamlžené, nerozeznávala ani hvězdičku. I srpek měsíce byl celý zastřený. Ve skle okénka se díky osvětlení kola podivně jasně odrážela její tvář. Mjú ji dlouho nepohnutě pozorovala. „Tohle taky jednou skončí,“ oslovila sama sebe. „Hezky hlavu vzhůru. Jednou to určitě bude pěkná veselá příhoda. O tom, jak jsi strávila celou noc zavřená na ruském kole ve Švýcarsku.“

Žádné veselé příhody se ale nikdy nekonaly. To hlavní mělo totiž teprv přijít.

O něco později vzala Mjú do ruky kukátko a zkusila se ještě jednou podívat do oken svého bytu. Vůbec nic se tam nezměnilo. To je přece jasné, pomyslela si. A sama pro sebe se usmála.

Zadívala se na další z oken domu. Bylo po půlnoci a spousta lidí už šlo spát. Za většinou oken byla tma. Někteří ale ještě byli vzhůru a svítili. Ti v nižších patrech z opatrnosti zatáhli okenní závěsy. Ti, co bydleli výš, se však nestarali, že je někdo uvidí, a se závěsy dokořán pouštěli dovnitř studený noční vzduch. Uvnitř se tiše, anebo naopak docela bez zábran odehrávaly lidské životy.

(Kdo by taky čekal, že se někdo skrývá vprostřed noci s dalekohledem na ruském kole?) Mjú však podobné výjevy ze soukromého života jiných lidí nijak zvlášť nepřitahovaly. Pozorovat svůj vlastní prázdný byt bylo mnohem a mnohem zajímavější.

Když její zrak propátral celý dům a vrátil se k jejímu bytu, zalapala Mjú po dechu. Za oknem ložnice zahlédla nahého muže. Samosebou, že ji v první chvíli napadlo, že si snad spletla byt. Zapátrala kukátkem vodorovně i svisle. Nemohlo ale být pochyb, okna byla její. Souhlasil nábytek, květiny ve váze, i obrazy na stěnách. A tím mužem byl Ferdinando. Doopravdy. Přesně *ten* Ferdinando. Seděl dočista nahý na její vlastní posteli. Hrud' a břicho měl porostlé černými chlupy a dlouhý penis mu visel ochable dolů jako nějaké bezvládné zvíře.

Co ten chlap proboha dělá v mé ložnici? Čelo se jí trochu orosilo potem. Jak se vůbec mohl dostat dovnitř? Mjú to nechápala. Zlostí začala být celá bez sebe. A potom se ukázala nějaká žena. V bílé blůze s krátkými rukávy a modré bavlněné minisukni. Žena? Mjú sevřela kukátko a napnula zrak. Byla to ona sama.

Už nesvedla uvažovat vůbec o ničem. Jsem tu a pozoruju dalekohledem svůj vlastní byt. A v tom bytě jsem já sama. Mjú několikrát znovu a znovu zaostřila kukátko. Viděla ale doopravdy jen a pouze sebe samotnou. Ve stejných šatech, jako měla právě na sobě. Ferdinando ji objal a odnesl do postele. A zatímco ji líbal, něžně té druhé vysvlékl šaty. Svlékl jí blůzu, sundal podprsenku, stáhl jí sukni, přitiskl jí rty na šíji, vzal do dlaní její ňadra a polaskal je, a když to tak chvilku pokračovalo, nakonec jí jednou rukou svlékl kalhotky. I ty byly stejné, jako měla právě na sobě. Mjú stěží popadala dech. Co se to pro všechno na světě děje?

Než se nadála, měl už Ferdinando erekci a penis mu stál jako tyč. Byl doopravdy veliký. Tak velký, že to snad Mjú ještě v životě neviděla. Ferdinando ji vzal za ruku a přiměl ji, aby jej uchopila. Sám Mjú laskal po celém těle, rukama i jazykem. Dopřával si na to

spousty času. A ona neodporovala. Ona se (ta Mjú v ložnici) tomu laskání poddávala a vypadala, že si ty chvíle touhy doopravdy užívá. Občas natáhla ruku a pohrála si s Ferdinandovým penisem a šourkem. A pak se mu bez zábran otevřela dokořán.

Mjú od toho podivného výjevu nedokázala odtrhnout oči. Bylo to odporné. V krku jí vyschlo tak, že nedokázala ani polknout.

A chtělo se jí zvracet. Všechno to bylo groteskně přehnané jak na nějakém alegorickém obraze ze středověku a všechno se to zdálo být tak zlé. To mi ukazují schválně, napadlo Mjú. Oni totiž moc dobře vědí, že se na ně dívám. Nedokázala od toho ale odtrhnout oči.

Prázdnó.

A cože se prý dělo pak?

Co se dělo potom, na to se Mjú nepamatovala. Paměť jí v tom místě vypověděla službu.

Nemůžu si na to vzpomenout, říká Mjú. Tiskne si oběma rukama obličej a mluví úplně potichu. Ví jenom, že to bylo něco naprosto příšerného. Já byla tady a zároveň jsem byla ještě tam a on, ten Ferdinando, tam se mnou dělal úplně všechno.

Co? Co úplně všechno?

Nemůžu si na to vzpomenout. Ale doopravdy *úplně všechno*, co jen jde. Zavřel mě na ruském kole a pak si se mnou tam na druhé straně dělal, co se mu zlíbilo. Já doopravdy nemám žádný strach ze sexu. Byly doby, kdy jsem si to užívala hezky naplno. To, co jsem viděla tam na druhé straně, ale nebylo nic takového. To totiž bylo jen nesmyslné, sprosté jednání, které mělo za cíl mě zneuctít a znevážit. Ferdinando udělal svými tlustými prsty a obřím penisem všechno, co svedl, aby pošpinil celou moji bytost (ale vypadalo to, že si z té špíny tam na druhé straně vůbec nic nedělám). A nakonec už to ani vůbec nebyl Ferdinando.

Už to ani nebyl Ferdinando? Dívám se upřeně na Mjú. Když už to nebyl Ferdinando, tak kdo to teda byl?

Já nevím. Já si nemůžu vzpomenout. Rozhodně to ale nakonec už vůbec nebyl Ferdinando. Anebo to taky možná nebyl Ferdinando už od začátku.

Když přišla k sobě, ležela Mjú na nemocniční posteli. Na nahém těle měla bílý nemocniční župan. Cítila, jak ji všechno bolí.

Lékař jí vysvětlil situaci. Brzy zrána objevili zaměstnanci lunaparku její peněženku a pochopili, co se stalo. Nechali gondolu sjet dolů a zavolali sanitku. V gondole ležela Mjú, v bezvědomí a zhroutená. Zdálo se, že je v hrozném šoku. Zornice měla bez obvyklé reakce. Na pažích a obličeji měla nemalé množství oděrek a blůzu měla ušpiněnou od krve. Převezli ji do nemocnice a ošetřili ji. Nikdo netušil, jak si mohla svá zranění způsobit. Žádné z nich ale nebylo tak hluboké, aby zanechalo nějaké stopy. Policie si předvolala toho dědu, co měl ruské kolo na starost. Vůbec si nevzpomínal, že nechal Mjú těsně před zavírací dobou lunaparku nastoupit do gondoly.

Příštího dne navštívili nemocnici policisté z místního oddělení. Nesvedla jim dát uspokojivou odpověď. Porovnali fotografii v jejím pase a Mjú samotnou a zamračili se. Na tváři měli zvláštní výraz, jako by omylem spolkli něco nevhodného. A pak se jí dost váhavě zeptali. Mademoiselle, odpusťte, že se tak ptáme, ale vám je opravdu jen pětadvacet let? Přesně tak, odpověděla ona. Tak, jak to stojí v mém pase. Nedovedla pochopit, proč se jí na to ptají.

Když se ale o něco později v umývárně myla a uviděla sebe samu v zrcadle, zjistila to. Vlasy měla do posledního bílé. Jako padlý sníh. Nejprve si myslela, že se tam odráží někdo jiný. Ohlédla se za sebe. Nikdo tam ale nebyl. V umývárně stála jen samotná Mjú. Pohlédla do zrcadla ještě jednou. Pochopila, že ta žena s bílými vlasy, na kterou se dívá, je ona sama. Omdlela a skácela se na podlahu.

A od té doby je Mjú ztracená.

„Já sama jsem zůstala tady. Ale je tu ještě jedna Mjú, anebo možná moje druhá polovina, a ta zmizela tam na druhé straně.

Spolu s mými černými vlasy, s mojí sexuální touhou, periodami a ovulací, a nejspíš taky s čímsi jako mou vůlí k životu. Ta půlka, která tu zbyla, to jsem já. Vždycky jsem to tak cítila. V kabině ruského kola v tom malém švýcarském městě jsem se z nějakého důvodu jednou provždy rozštěpila ve dva různé lidi. Anebo se tam možná odehrála nějaká transakce. Nemysli si ale, že jsem snad byla o něco připravená. Všechno, co mi patří, musí docela určitě existovat ještě i teď, tam na druhé straně. Vím to. Dělí nás od sebe jen jediné zrcadlo. Za jeho skleněnou stěnu se ale nedostanu, ať dělám co dělám. Nikdy.“ Mjú si tiše kouše nehty.

„Samozřejmě, člověk nemá nikdy říkat slovo nikdy. Nemyslíš? Možná, že se jednou obě znovu setkáme a budeme se moci znovu spojit v jedno. Zůstává ale jeden veliký problém. Nesvedu už vůbec posoudit, který z obrazů po obou stranách zrcadla je vlastně má pravá podoba. Jsem já ta, která Ferdinanda neodmítla, nebo ta, která ho nenávidí? Nevěřím, že bych se ještě kdy dokázala znovu vypořádat s takovou nejistotou a chaosem.“

Prázdniny skončily, ale Mjú se už do školy nevrátila. Ukončila svůj studijní pobyt a odjela okamžitě zpátky do Japonska. A víckrát se už nedotkla kláves. Neměla už v sobě sílu hrát. Následujícího roku jí zemřel otec. Převzala po něm vedení firmy.

„Byl pro mě pochopitelně šok, že už nemůžu hrát, ale zas tolik jsem nelitovala. Jako bych tak trochu tušila, že mě to dřív nebo později čeká. Na každý pád –“ odmlčela se Mjú a usmála se. „Pianistů je na světě jako smetí. Stačí, když těch aktivních špičkových bude dvacet, víc ani není třeba. To poznáš i ty sama, když půjdeš do obchodu s nahrávkami a zkusíš si tam vyhledat třeba *Waldsteina* nebo *Kreislerianu*, nebo cokoliv jiného. Klasika má jen omezený repertoár a zrovna tak omezený je i prostor na policích s cédéčky. Pro světový hudební průmysl je dvacet aktivních vrcholových klavíristů vážně víc než dost. A nikomu nic neudělá, když mezi nimi nebudu já.“

Mjú roztáhla prsty obou rukou a několikrát je obě otočila dlaněmi dolů a zpět. Jako by se ještě jednou utvrzovala ve svých vzpomínkách.

„Když jsem byla ve Francii sotva rok, uvědomila jsem si zvláštní věc. Totiž to, že lidé, jejichž technika jasně pokulhává za mojí a zdaleka se nesnaží tolik jako já, dojímají obecenstvo mnohem víc než já. A i když jsem se přihlásila na hudební soutěž, vždycky mě v konečné fázi někdo takový porazil na celé čáře. Nejprve jsem si myslela, že to musí být nějaký omyl. Opakovalo se to ale pořád dokola. Rozčilovalo mě to a vztekalo. Připadalo mi to nespravedlivé. Zakrátko to ale začalo pomalu docházet i mně samotné. Že mi prostě něco chybí, víš? Nevěděla jsem pořádně co, ale bylo to něco důležitého. Možná nějaká hloubka, nutná k tomu, aby člověk mohl hrát dojmavou hudbu. V Japonsku jsem si toho nikdy nevšimla. Tam mě neporazil nikdo a neměla jsem ani čas na pochybování o tom, jak hraju nebo nehraju. V Paříži, mezi všemi těmi spoustami talentovaných lidí, jsem to konečně pochopila. Tak jasně, jako když vysoko vystoupá slunce a rozzáří rosu na zemi.“

Mjú si povzdychla, pak zvedla hlavu a usmála se.

„Už od dob, co jsem byla dítě, se mi líbilo si vytvářet nezávisle na ostatních vlastní pravidla a chovat se podle nich. Byla jsem hodně samostatná a brala všechno strašně vážně. Narodila jsem se v Japonsku, chodila do japonských škol, hrála si s japonskými kamarády. Takže jsem se cítila dočista jako Japonka, ale to nic neměnilo na tom, že podle národnosti zůstávám pořád cizinkou. Čistě technicky vzato pro mě Japonsko byla naprosto cizí země. Rodiče mi nikdy nedělali žádná kázání, ale tohle mi už odmala důkladně vtloukali do hlavy. Ty jsi v téhle zemi cizinec, říkali mi. A já si začala myslet, že abych v takovém světě mohla žít, budu muset být alespoň o trochu silnější.“

Mjú klidným tónem pokračovala dál.

„Samo o sobě není nic špatného na tom, že člověk zesílí. Samozřejmě, že ne. Jenomže, když se nad tím zamýšlím teď, já si na svou sílu až přespříliš zvykla a nepokoušela se chápat nikoho,

kdo byl slabý. Moc jsem si zvykla na to, že mi přeje štěstí, a nechtěla jsem chápat ty, kterým zrovna nepřeje. Brala jsem jako samozřejmost, že jsem zdravá, a nepokoušela se pochopit, jak je těm, co náhodou zdraví nejsou. Když jsem viděla někoho, koho trápily nejrůznější problémy a nemohl se hnout z místa, pomyslela jsem si, že se prostě ten člověk jenom málo snaží. Ty, kdo si hodně stěžovali, jsem měla za obyčejné lenochy. Sice jsem tehdy měla pevné a realistické názory na život, ale chyběla mi vřelost a velkomyslnost. A nebyl nikdo, kdo by mě na to snad upozornil.

V sedmnácti jsem přišla o panenství a těch, se kterými jsem pak spala, nebylo vůbec málo. Měla jsem spousty milenců, a když jsem si na to zvykla, spávala jsem i s lidmi, které jsem pořádně neznala. Že bych ale měla někoho z nich ráda – upřímně a ze srdce ráda, to se mi ani jednou nestalo. Abych řekla pravdu, neměla jsem na to. Měla jsem plnou hlavu toho, že chci být špičkovou pianistkou a naprosto jsem na své cestě nepomýšlela na nějaké objížděky a odbočky. Že mi něco schází, že jsem prázdná, jsem zjistila, až když bylo pozdě.“

Ještě jednou se zadívala na svých deset roztažených prstů a chvilku přemýšlela.

„V tom smyslu jsem si tedy to, co se mi stalo před čtrnácti lety ve Švýcarsku, možná tak trochu způsobila sama. Občas mě to napadá.“

V devětadvaceti se Mjú provdala. Neví, co je to tělesná touha. Od té nehody ve Švýcarsku už s nikým nemůže mít poměr. Něco v ní totiž navěky zmizelo. Tenhle fakt – a už nic víc – sdělila partnerovi, co si ji chtěl vzít. A že prý se proto vdávat nemůže. On však řekl, že má Mjú moc rád a chce s ní žít, i kdyby to mělo být bez fyzického vztahu. Mjú prostě nedokázala najít důvod, aby mu ten návrh odmítla. Zнала ho už od dětství a vždycky k němu cítila tichou náklonnost. Jako partnera pro život, ať už jaký chce, si opravdu neuměla představit nikoho jiného než právě jeho. A navíc, když se věc vzala realisticky, bylo při jejím řízení firmy opravdu velice výhodné, aby byla vdaná.

Mjú pokračuje.

„S mužem se vídáme jen o víkendech, ale v zásadě nám to spolu pěkně klapě. Máme se rádi jako přátelé a jako s životním partnerem s ním zažívám doopravdy příjemné chvíle. Povídáme si o všem možném, navzájem jeden druhému věříme. Netuším, jak a kde se odreagovává po sexuální stránce, ale nemám s tím žádný velký problém. Mezi námi každopádně sexuální vztah není.

Nikdy se jeden druhého nedotýkáme. Mrzí mě to, ale nechci, aby se mne dotýkal. Prostě to nechci.“

Mjú už vyprávění unavuje a tiše si zakrývá oběma rukama tvář. Za oknem je už úplně světlo.

„Žila jsem dřív a žiju i v tuhle chvíli a skutečně si s tebou povídám. To, co ale máš před sebou, to nejsem opravdu já. Díváš se na pouhý stín toho, čím jsem byla dřív. Ty, ty žiješ doopravdy. Já už ne. I když teď s tebou mluvím, zní mi vlastní hlas jen jako prázdná ozvěna.“

Mlčky Mjú беру kolem ramen. Nenapadá mě, co bych mohla říct. A tak jen dál a dál svírám její ramena.

Mám Mjú moc ráda. Samozřejmě, že tu Mjú, která zůstala tady. Ale skoro úplně stejně miluju i tu Mjú, co musí být někde tam na druhé straně. Hrozně silně to cítím. Sotva na to pomyslím, cítím v sobě praskot, jako bych se měla sama rozdělit vedví. Mjúino rozštěpení jako by se promítlo i do mě, jako by padalo i na mě samotnou. Hrozně naléhavě a bez možnosti volby.

A taky si nejsem jistá jednou věcí. Co kdyby to *tady*, kde Mjú zrovna teď je, náhodou vůbec nebyl svět její původní podoby (čili co kdyby *tady* bylo vlastně *tam*), co jsem pak vlastně zač já, která existuju současně s ním a jsem s ním neoddělitelně spjatá?

Oba dokumenty jsem přečetl hned dvakrát. Poprvé jen tak zběžně, podruhé pomalu, pozornost upřenou na každý detail, abych si je co nejlíp vryl do hlavy. Oba je bez pochyby psala Fialka. Na každém řádku jsem narážel na specifická slova a výrazy, jakých nemohl použít nikdo jiný než ona. Tón, který z toho všeho zazníval, se poněkud lišil od obvyklého tónu Fialčiných textů. Byla z něj cítit jakási dosud nevídaná sebekontrola, a jako by si držel o krok odstup. Nemohlo být ale pochyb, že to vážně psala ona.

Chvilku jsem váhal, ale pak jsem disketu zasunul do kapsy své vlastní brašny. Jestli se Fialka v pořádku vrátí, bude stačit, když disketu dám na původní místo. Problém by nastal ve chvíli, kdyby se Fialka nevrátila. V takovém případě by se určitě někdo pustil do přerovnávání jejích zavazadel a disketu by našel. A já v žádném případě nechtěl, aby to, co bylo na disketě uloženo, četl kdokoliv další.

Po přečtení Fialčiných textů jsem už neměl v domě stání. Převlékl jsem se do nové košile, vyšel z vilky, sešel po

schodech a vydal se do města. V bance u přístaviště jsem rozměnil cestovní šeky za sto dolarů, v kiosku si koupil anglicky psaný bulvár a přečetl si ho pod slunečníkem kavárny. Zavolal jsem rozespale vyhlížejíciho číšníka a objednal si limonádu a sýrový toust. Pomalu si to zapsal krátkou tužkou do objednávkového bloku. Na zádech jeho bílé košile visela veliká skvrna od potu. Vypadala naléhavě, jako by po něčem volala.

Když jsem zběžně, mechanicky pročetl polovinu novin, zahleděl jsem se bezcílně na scénérii přístavu. Odkudsi se vynořil vyhublý černý pes, očichal mi nohy, a pak, jako bych ho úplně přestal zajímat, zas někam zmizel. Kam jsem se podíval, trávili lidé lenivé letní odpoledne. Jediný, kdo se tu ještě jakž takž pohyboval, byl číšník v kavárně a pes, ale ani u těch se nedalo říct, jak dlouho jim to vydrží. Stařík z kiosku, který mi před chvílí prodal noviny, teď spal s široce rozevřenýma nohama v židli pod slunečníkem. Socha hrdiny naraženého na kůl dál jako vždycky bez jediného slova nesla na svých zádech pražící paprsky odpoledního slunce.

Chladil jsem si studenou sklenicí limonády dlaně a čelo a zkoušel se zamyslet nad možnými souvislostmi mezi tím, co Fialka napsala, a jejím zmizením.

Fialce bylo psaní už hodně dlouho vzdálené. Touha něco napsat ji nadobro přešla od chvíle, co se u stolu na svatební hostině setkala s Mjú. A přesto zrovna na tomhle řeckém ostrově sepsala, téměř současně, tyhle dva dokumenty. Ať dovedla psát seberycheji, napsat podobně dlouhé texty jí muselo stát nemálo času a soustředění. Něco jí dalo hodně silný impulz, přimělo ji pustit se do díla a usednout za stůl.

Copak to asi mohlo být? Konkrétněji vyjádřeno: jestli mají oba texty nějaký společný motiv, jaký motiv to asi je?

Vzhlédl jsem, zadíval se na řady mořských ptáků na molu, a přitom přemýšlel.

Svět okolo byl ale trochu moc rozpálený na úvahy o podobných složitostech. A já byl zas trochu moc rozrušený a unavený. Přesto jsem ale, úplně jako bych znovu sestavoval šiky rozprášeného vojska, sebral – bez trubek a bubnů – veškeré soustředění, které ve mně ještě zbylo. Zburcoval jsem vědomí a přemýšlel jsem.

„I maličkost, kterou jsi svedl vymyslet sám, je důležitější, než velká věc, kterou vymyslel někdo jiný,“ řekl jsem si tiše. Věta, co vždycky říkávám dětem ve třídě. Byla to ale pravda? Slovy se to lehko řekne. Doopravdy ale vlastní hlavou vymyslet třebas i nepatrnou maličkost je strašně těžké. A dost možná, že čím menší maličkost, tím hůř na ni člověk přijde. Zvlášť ve chvíli, kdy je tak daleko od domácí mety jako já. Fialčin sen. Mjúino rozštěpení.

Vždyť tu jde o dva jiné světy, napadlo mě po chvíli. To bylo to, co měly oba Fialčiny „dokumenty“ společného.

(Dokument 1)

V něm Fialka psala hlavně o snu, který se jí tu noc zdál. Jde vzhůru po dlouhých schodech, aby se setkala se svou zemřelou matkou. Když ale dorazí na místo, chystá se už matka zmizet ve světě na druhé straně. Fialka tomu nedokáže zabránit. Pak ji, na vrcholku věže, odkud už nevede žádná cesta, obklopí tvorové z jiného světa. Podobný sen se Fialce zdál už mockrát.

(Dokument 2)

V tom je popsána podivná nehoda, která se před čtrnácti lety přihodila Mjú. V lunaparku v malém švýcarském městečku byla po celou noc zavřená v gondole ruského kola a

odsud dalekohledem uviděla ve svém pokoji sebe samotnou. Svou vlastní věrnou dvojnici. A tahle zkušenost Mjú jako osobnost nakonec zničila (anebo její destrukci jen naplno odhalila). Jak to vyjádřila sama Mjú, rozdělilo ji napůl zrcadlo. Fialka Mjú přesvědčila, aby jí ten příběh odvyprávěla, a potom ho sepsala do textové podoby.

Společným motivem obou dokumentů byly docela jasné vztahy mezi „touhle“ a „druhou stranou“. Způsob, jakým spolu jednaly. To nejspíš musel být motiv, který vzbudil Fialčin zájem. Právě kvůli tomu nejspíš zasedla za stůl a takovou dobu sepisovala oba texty. Řečeno Fialčinými vlastními slovy, pokoušela se jejich psaním nad něčím uvažovat a přemýšlet.

Přišel číšník, aby odnesl talířek od toustu, a tak jsem si objednal další limonádu. Poručil jsem si ji se spoustou ledu. Když mi ji přinesl, upil jsem jenom doušek a znovu si začal chladit čelo.

„Co udělám, jestli mě Mjú nepřijme?“ ptala se Fialka na konci prvního z dokumentů. „V tom případě budu asi muset jen znovu spolknout daný fakt. Ta krev musí být prolitá. Nezbyvá mi než nabrousit nůž a pak někde podříznout nějakého psa.“

Co tím Fialka vlastně chtěla říct? Chtěla snad naznačit, že se zabije? To se mi opravdu nezdálo. Ani trochu jsem z toho všeho necítil pach smrti. Ten pes i ta krev byly jen a pouze metafora – jak jsem jí sám vysvětlil na lavičce v parku Inokašira. Znamenaly čarodějný dar života. Tu historku o čínských branách jsem jí totiž vyprávěl jako příměr k procesu, kterým člověk dosahuje magičnosti příběhu.

Nezbyvá, než někde podříznout nějakého psa.

Někde?

Mé úvahy a přemítání narazily na tlustou zeď a ne a ne se dostat dál.

Kam to sakra Fialka zmizela? Kde je tu na ostrově jaké místo, kam by musela chodit?

Nemohl jsem za žádnou cenu zahnat z hlavy představu, že se Fialka někde daleko od lidí propadla do díry hluboké jak studna, a teď tam osaměle čeká, až ji přijdu zachránit. Nejspíš je zraněná a sama, umírá hladem a žízní. Stačilo na to jen pomyslet a už jsem nadobro ztrácel klid.

Jenomže policie tvrdila, že na tomhle ostrově nic podobného jako studna neexistuje. Ani neslyšeli nic o tom, že by v blízkosti města byla nějaká taková díra. Tohle je tak malý ostrov, že tu není jediná díra, není tu jediná studna, o které bychom nevěděli, tvrdili. A tak tomu taky dozajista bylo.

A tak jsem nakonec zkusil vyslovit jednu odvážnou hypotézu.

Že totiž Fialka odešla tam *na druhou stranu*.

Tím by se vysvětlovalo ledacos. Fialka prošla zrcadlem a zmizela na druhé straně. Možná, že se tam vydala setkat s tou druhou Mjů. Nebylo by něco takového vlastně jen přirozené, když už ji Mjú na téhle straně vyslyšet nemohla?

Napsala – zkusil jsem se rozpomenout: „Takže, co vlastně máme dělat, abychom se vyhnuli kolizi? Teoreticky je to prosté. Musíme snít. Musíme snít, co to jenom jde. Vkročit do světa snů a už se z něj nevracet. Zůstat v něm žít už navěky.“

Zbývá tu ovšem jedna otázka. Zásadní. Jakkak se tam vlastně člověk dostane?

Teoreticky je to třeba i prosté. Konkrétně se to ale samozřejmě nedá nijak vysvětlit.

A já se vracím zase tam, odkud jsem vyšel.

Přemýšlím o Tokiu. O svém bytě, o škole, ve které učím, o smetí z kuchyně, které jsem nakonec tajně vyhodil do nádražního koše. Nejsou to ještě ani dva dny, co jsem odjel z Japonska, a přesto si připadám jako v docela jiném světě. Ani ne za týden začíná nové pololetí. Zkusil jsem si představit sám sebe, jak stojím před třídou pětatřiceti dětí. Z takovéhle dálky se mi fakt, že ve svém povolání někoho něco učím, zdál hrozně zvláštní a nelogický. I kdyby to měly být jen desetileté děti.

Sundávám sluneční brýle, otírám kapesníkem z čela pot a pak si brýle znovu nasadím. A pozoruju mořské ptáky.

Myslím na Fialku. Na nesnesitelnou erekci, kterou jsem v její blízkosti dostal, když se tehdy přestěhovala. Na erekci tak prudkou a silnou, jak jsem to ještě v životě nepoznal. Byla tak silná, jako bych měl v tu chvíli sám prasknout vedví. A potom jsem se, ve svých představách – dost možná, že v té „říši snů“, o které mluví – s Fialkou vyspal. Ten pocit byl v mých vzpomínkách ale mnohem a mnohem opravdovější než reálný sex s jinými ženami.

Zapíjím zbytkem limonády, co se mi nahromadilo v ústech.

Ještě jednou se zkouším vrátit ke své „hypotéze“. Posunout ji ještě o krok dál. Čistě předpokládat, že se Fialce někde podařilo šťastnou náhodou najít vchod. Jaký to byl vlastně vchod a jak ho Fialka mohla objevit, na to se mi už přijít nedaří. Tenhle problém budu zatím muset odložit. Řekněme ale, že to nejspíš byly nějaké dveře. Zavírám oči a co možná nejkonkrétněji, nejplastičtěji si ty dveře představím. Jsou docela obyčejné, zasazené do docela obyčejné zdi. Fialka je někde objevila, natáhla ruku a vzala za kliku, a naráz se octla venku – z naší strany přešla tam na

druhou. V tenkém hedvábném pyžamu a plážových sandálkách.

Jak to vypadalo na druhé straně dveří, nemám ani tušení. Dveře jsou ale zavřené a Fialka se už nevrátí.

Vrátil jsem se do vily a z toho, co bylo v lednici, jsem připravil jednoduchou večeři. Těstoviny s rajčaty a bazalkou, salát, pivo Amstel. Pak jsem se posadil na verandu a pohroužil se do bezcílných úvah. Anebo jsem možná taky nemyslel vůbec na nic. Nikdo netelefonoval. Mjú v Aténách se sem dost možná dovolat pokoušela, se spojením na tenhle ostrov to ale bylo všelijaké.

Modř oblohy tak jako včera nabývala každým okamžikem na hloubce, nad moře stoupal veliký kulatý měsíc, tmavnoucí nebe prořízlo několik hvězd. Vítr, vanoucí vzhůru po stráních, jemně rozechvěl ibiškové květy. Na konci mola poblikávalo staromódní světlo automatického majáku. Po cestách ve svazích pomalu scházeli lidé s osly. Hlasitý hovor se přibližoval a zase slábl. A já ty jinozemské výjevy všechny tiše přijímal, jako by pro mě byly bezmála přirozené.

Telefon nakonec nezazvonil a Fialka se taky neukázala. Jen poklidně a volně plynul čas a prohlubovala se noc. Přinesl jsem si z Fialčina pokoje několik kazet a zkusil si je pustit na stereu v obýváku. Bylo mezi nimi i album Mozartových písní. *Elisabeth Schwarzkopfová a Walter Gieseking (p)* stálo Fialčíným písmem na štítku. V klasice se sice moc nevyznám, ale okamžitě jsem pochopil, že je to nádherná hudba. Zpěv byl trochu staromódní, ale stejně jako když čteme osobitý, elegantní text, měl jsem i teď příjemný pocit, že se samovolně, přirozeně narovnávám. Naprosto živě jsem cítil vzdouvat se a zase klesat, klesat a zase stoupat jemný dech klavíristy i zpěvačky, jako bych ty dva měl přímo před sebou. Některá ze skladeb na pásce byla možná právě

Fialka. Zabořil jsem se do křesla, zavřel oči a sdílel tu hudbu se svou Fialkou.

Probudily mě opět tóny hudby. Nebyla nijak hlasitá. Spíš taková hudební ozvěna, u které si člověk není jistý, jestli slyšel správně. Ta ozvěna mě však vzbudila pomalu, ale o to jistěji, jako když lodník bez tváře navíjí zvolna z nočního moře kotvu. Zvedl jsem se v posteli, vykoukl z otevřeného okna a nastražil uši. Naprosto jistě to byla hudba. Ručičky budíku u postele ukazovaly něco po jedné hodině ráno. Kdopak si to tak hlasitě pouští hudbu v takovýhle čas?

Vklouzl jsem do kalhot, přetáhl si přes hlavu košili, nazul boty a vyšel ze dveří. Světla domů v sousedství byla do posledního zhaslá. A nikde ani noha. Nefoukal vítr, nebylo slyšet šumět příboj. Jen měsíční světlo mlčenlivě omývalo zem. Zastavil jsem se a nastražil uši ještě víc. Vypadalo to, že se hudba line od vrcholků hor. To ale bylo zvláštní. Nahoře na těch strmých kopcích nebyla jediná osada a sídlili tam jen asketičtí mniši a pár pastevců ovcí. Nebylo dost dobře myslitelné, že by se v takovouhle dobu všichni sešli a uspořádali nějakou divokou oslavu.

Na venkovním povětří mi hudba zněla ještě zřetelněji než v domě. Melodii jsem rozpoznat nedokázal, ale podle rytmu jsem cítil, že je řecká. Zněla trochu ostře a neučesaně, jak bývá typické pro živé hraní. Žádné prefabrikáty odněkud z reproduktoru.

Tou dobou jsem už úplně procitl. Letní noc byla příjemná a měla v sobě tajuplnou hloubku. Kdyby mě netrápilo Fialčino zmizení, asi bych pocítil i bezmála slavnostní velebnost. Dal jsem si ruce v bok, dokonale se narovnal, vzhlédl k nebi a zhluboka se nadechl a vydechl. Chladný noční vzduch mi omyl tělo zevnitř. Co jestli Fialka právě v

tuhle chvíli někde poslouchá tu samou hudbu, napadlo mě najednou.

Obrátil jsem se směrem, odkud se hudba linula a rozhodl se trochu projít. Chtěl jsem se, pokud to jenom trochu půjde, ujistit, odkud se hudba ozývá a kdo ji vlastně hraje. Cesta nahoru do kopců byla ta samá, kterou jsem ten den ráno šlapal na pláž a zabloudit se ani nedalo. Zkusím dojít, kam to jen bude možné.

Okolí jasně ozařovalo měsíční světlo, a šlo se mi proto dobře. Záře vrhala mezi balvany spletené stínové vzory a zbarvovala zemi do neproniknutelného, mysteriózního odstínu. Gumové podrážky mých běžeckých bot vydávaly při každém došlápnutí na kamínek nepřírozeně hlasité zvuky. Jak jsem stoupal cestou do svahu, ozývala se i hudba stále silněji a už jsem ji mohl jasně rozeznat. Hrálo se doopravdy někde na vrcholu. Pokud šlo o složení skupiny, bylo slyšet nějaký neznámý bicí nástroj a buzuki, a pak asi i akordeon a příčnou flétnu. Možná že ještě i kytaru. Mimo nástroje už nebylo slyšet nic. Nezpívali zpěváci, nevýskali lidé. Jen se dál a dál, bez přerušení, nevzrušeným, skoro bezvýrazným krokem odvíjela hudba.

Cítil jsem, že chci na vlastní oči zahlédnout, co se na vrcholu hory odehrává, a současně mi připadalo, že bych se tam snad ani neměl přibližovat. Cítil jsem v sobě stěží potlačitelnou zvědavost, i cosi jako instinktivní strach. Ale nedalo se nic dělat, nezbývalo než pokračovat dál. Podobalo se to nějaké činnosti ve snu. Tam taky nemáme nikdy k ruce princip, který by nám umožňoval volbu. Anebo možná nemáme k dispozici volbu, co by nám umožnila tvořit principy.

Co jestli Fialka před pár dny procitla jako dnes já uprostřed noci touhle hudbou a pak hnaná zvědavostí vylezla

jenom v pyžamu touhle stezkou v kopcích, vyvstala mi naráz v hlavě otázka.

Zastavil jsem se a ohlédl se za sebe. Bíle a slizce jako stopa nějaké obří larvy se tam táhla dolů do města cesta ze svahu. Vzhlédl jsem k nebi a pak se v měsíčním světle bez nějakého úmyslu zadíval na své vlastní dlaně. A pak, znenadání, jsem si všiml, že už to nejsou mé vlastní dlaně. Nevím, jak bych to líp vysvětlil. Poznal jsem *to* ale na první pohled. Mé ruce už nebyly mé ruce, mé nohy už nebyly mýma nohama.

V bělavě modrém měsíčním světle scházelo mému tělu teplo života, jako bych byl hliněná figura z mazanice, kterou se nahazují zdi. Po vzoru kouzelníků odněkud z Antil tu kdosi nějakým kouzlem vdechl hroudě hlíny mou pomíjivou živou podobu. Žhnutí skutečného života jí ale schází. Můj opravdový život kdesi usnul, kdosi bez tváře jej vložil někam do tašky a právě teď se s ním chystá kamsi vytrazit.

Roztřásla mě zimnice tak prudká, že jsem málem nemohl dýchat. Odněkud nevím odkud někdo přeskupoval mé buňky, rozplétal vlákna mého vědomí. Neměl jsem už kdy na úvahy. Mohl jsem jenom co nejrychleji utéct do místa obvyklého úkrytu. Nadechl jsem se, co jsem měl sil, a okamžitě klesnul na dno moře vědomí. Oběma rukama jsem rozrážel tíživou vodu, padal střemhlav níž a níž, až jsem se dole oběma rukama přitiskl k velikému balvanu, co tam byl. Vody mi drtily ušní bubínky, jako by chtěly odstrašit vetřelce. Pevně jsem zavřel oči, zatajil dech a vydržel to. Jakmile jsem se jednou rozhodl, už to nebylo tak těžké. Na tlak vod, na nedostatek vzduchu, na mrazivé příšeří, na signály, vydávané chaosem, na to všechno jsem rychle přivykl. Podobnou činnost jsem od dob dětství zopakoval nesčíslněkrát, mistrně jsem ji ovládal.

Čas tekł kupředu a zase zpátky, splétal se, bortil, přeskupoval. Svět se vypínal do nekonečna, hned ho ale zas svíraly hranice. Několik křišťálově jasných představ – jenom a pouze představ – proplulo neslyšně po vlastních temných chodbách. Jako medúzy, jak něčí vznášející se duše. Já se na ně ale nedíval. Dát jim byt' i jen trochu najevo zájem, dozajista by hned začaly nabírat nějaký význam. Ten by se okamžitě spojil s časovostí a časovost by mne nevyhnutelně vynesla zpátky k hladině. Pevně jsem uzavřel svou mysl a nechal jejich průvod odtáhnout pryč.

Netuším, jak dlouho to všechno mohlo trvat. Když jsem se ale vynořil na hladinu, otevřel oči a tiše se nadechl, byla už hudba tatam. Hudebníci už asi svou záhadnou produkci ukončili. Napnul jsem uši. Nezaslechl jsem nic. *Naprosto vůbec* nic. Ani notu, ani hlásek, ani zašvelelit větříček.

Chtěl jsem se kouknout, kolik je hodin, neměl jsem ale na ruce hodinky. Ty jsem nechal na stolku u postele.

Když jsem vzhlédl k nebi, vypadalo to, jako by na něm mezitím o něco přibylo hvězd. Možná to ale bylo jen mé zdání. Připadalo mi dokonce, že snad ani sama obloha už není ta samá co prve. Podivný pocit odcizení, který jsem pociťoval ve svém nitru, už z větší části odezněl. Napřímil jsem se, zkusil zahýbat pažemi a prsty. Všechno bylo v pořádku. Jen mě trochu zábla v podpaždích propocená košile.

Zvedl jsem se z trávy a znovu se vydal vzhůru po stezce úbočím. Když už jsem se dostal sem, zkusím rozhodně dojít až na vrchol. Ujistím se, jestli tam nebudou nějaké stopy po tom, zda tam hudba doopravdy hrála, nebo nehrála. Asi za pět minut už jsem tam stál. Dole pod jižním svahem, po kterém jsem vystoupal, bylo vidět moře, záliv a tvrdě spící město. Pobřežní cestu místy osvětlovalo pár pouličních lamp. Na opačné straně hor tonulo naproti tomu kam jen oko dohlédlo

všechno v úplné tmě. Nikde ani to nejmenší světélko. Když jsem hodně napnul zrak, zahlédl jsem, jak docela vzadu pluje v měsíčním světle obrys hřebene další hory. Za ním visela jen ještě hlubší tma. Nikde ale ani stopy po tom, že by se tu ještě před chvílí odehrávala nějaká rušná slavnost.

Už jsem si ani nebyl jistý, jestli se tu nějaká hudba vůbec ozývala, nebo ne. V uších mi ještě slabě hrála její ozvěna. Jak ale postupoval čas, jistota se čím dál víc měnila v pochyby. Možná, že ani nikdy žádná taková hudba nebyla. Možná mi jen uši v nějakém mámení smyslů omylem zachytily něco z úplně jiného místa a času. Co za lidi by taky v jednu hodinu v noci chodilo koncertovat takhle nahoru do kopců?

Když jsem se z vrcholku zadíval vzhůru k obloze, vypadal měsíc až překvapivě blízko, a navíc divoce. Drsná kamenná koule s tváří ohlodanou zubem neúprosného času. Plynuly po ní zlověstné stíny nejrůznějších tvarů, slepé rakovinné buňky napřahující chapadla po teple životních aktivit. Měsíční světlo křivilo veškeré zvuky, odplavovalo význam, mátlo mysl. To ono ukázalo Mjú její další podobu. To ono někam zavléklo Fialčinu kočku. A ono taky nechalo zmizet Fialku. Ono (nejspíš) zahrálo neexistující hudbu a ono mě dostalo až sem. Přede mnou se prostírala bezedná tma a v zádech jsem měl svět bledého svitu. Stál jsem na vrcholu hory v cizí zemi, vystavený měsíční záři. Až jsem zapochyboval, jestli to celé od začátku nebyl jen nějaký pečlivě naplánovaný trik.

Vrátil jsem se do vily a napil se Mjúina brandy. A pak se hned pokusil usnout. Spánek ale nepřicházel. Nezamhouřil jsem oka. Dokud nezačala bělat na východě obloha, byl jsem pevně v zajetí měsíce, přitažlivých sil a nejasných předtuch.

Viděl jsem kočky, k smrti vyhladovělé, neprodyšně uzavřené v pokoji nějakého bytu. Smečku měkkounkých, malých šelem. A já jsem tam byl s nimi – doopravdy já – a byl jsem mrtvý, a ony byly živé. Viděl jsem je, jak žerou

moje maso, trhají mé srdce, sají moji krev. Když jsem napjal uši, zaslechl jsem, jak mi někde na velice vzdáleném místě ty kočky vysávají mozek. Tři z nich, elegantní a pružné, obklopily utrženou hlavu a vysrkávaly zevnitř rosolovitou, šedou polévku. Jejich červené, drsné jazyky labužnický olizovaly záhyby mého vědomí. S každým olíznutím se mi zatetelilo jak rozžhavený vzduch a vytrácelo se někam pryč.

Nakonec jsme se nikdy nedozvěděli, kam se Fialka poděla. Když to vyjádřím Mjúinými slovy, zmizela jako dým.

Mjú se vrátila na ostrov trajektem v poledne přespříštího dne. S pracovníkem japonského konzulátu a úředníkem řecké turistické policie. Dlouze jednali s místní policií a proběhlo ještě rozsáhlejší vyšetřování, do něhož bylo zahrnuto i obyvatelstvo ostrova. Řecké celostátní noviny otiskly zvětšenou fotografii z Fialčina pasu a pátraly po jakýchkoli informacích. Díky tomu pak dostaly policie i redakce nemalé množství vzkazů, ani jeden z nich ale bohužel nepředstavoval přímou stopu. Šlo vesměs o informace o jiných osobách.

Na ostrov přijeli i Fialčini rodiče. Krátce předtím, než dorazili, jsem odtamtud ale odjel já. Svou roli sehrálo i to, že mělo brzy začít nové pololetí, především jsem se ale opravdu nechtěl s Fialčinými rodiči setkat na podobném místě. Ještě ke všemu se o případu dozvěděla z místních novin i japonská masmédia a hned zkontaktovala japonský konzulát a lokální policii. Řekl jsem Mjú, že se musím co nevidět vrátit do

Tokia. I kdybych na ostrově zůstal déle, k vypátrání Fialky tím stejně nejspíš nijak nepřispěju.

Mjú přikývla. Už jen tím, žeš byl tak hodný a zůstal tu až do dneška, jsi mi moc pomohl, řekla. Myslím to vážně. Kdybys nepřišel, nejspíš bych se tu už dávno samotná zhroutila. Ale teď už je všechno v pořádku. Fialčiným rodičům už to nějak zvládnou vysvětlit. A s těmi novináři to už nějak zaonačím. Ty už si s ničím nedělej starost. Ty za tohle všechno přece žádnou zodpovědnost neneseš. Pokud chci, snesu doopravdy dost, a na řešení praktických záležitostí jsem zvyklá.

Doprovodila mě až do přístavu. Odjížděl jsem odpoledním trajektem na Rhodos. Rovných deset dní od Fialčina zmizení. Mjú mne na rozloučenou objala. Docela přirozeně a samozřejmě. Po dlouhou dobu mi jen beze slova tiskla ruce na záda. Její pokožka byla v žhoucím odpoledním slunci podivně chladná. Dotykem dlaní se mi Mjú pokoušela něco říct. Cítil jsem to. Zavřel jsem oči a zaposlouchal se, aby mi z toho neuniklo ani slovo. Sdělením ale bylo něco, co se slovy vyjádřit nedalo. Anebo možná dokonce ani nemělo. Tiše jsme si tak s Mjú vyměnili hned několik vzkazů.

„Měj se hezky,“ řekla Mjú.

„Vy se taky mějte pěkně,“ řekl jsem já. A pak jsme u nástupiště do trajektu chvilku mlčeli.

„Poslyš, teď mi pověz, ale upřímně,“ zeptala se mě Mjú těsně před naloděním vážným hlasem. „Myslíš, že už Fialka není mezi živými?“

Zavrtěl jsem hlavou. „Nemám pro to žádný konkrétní důkaz, ale mám dojem, že Fialka pořád žije. Já ani teď nemůžu uvěřit, že by nebyla naživu.“

Mjú založila své opálené paže a zadívala se na mne.

„Abych řekla pravdu, jsem na tom stejně,“ řekla mi. „Vnímám to zrovna tak jako ty. Že Fialka možná bude naživu. Současně mám ale tušení, že už ji asi nikdy neuvidím. I když pro to taky nemám konkrétní důkaz.“

mlčel jsem. Mezery mezi vším možným zaplnila naše navzájem provázaná ticha. Mořští ptáci s ostrým křikem brázdili nebe bez jediného mráčku, v kavárně číšník s obvyklým ospalým výrazem roznášel pití.

Mjú chvíli uvažovala s pevně semknutými rty. Pak se zeptala. „Necítíš vůči mě nenávist?“

„Za to, že zmizela Fialka?“

„Přesně tak.“

„A proč bych vás za to měl nenávidět?“

„Já nevím.“ Z hlasu jako by zaznívalo cosi jako dlouho potlačovaná únava. „Měla jsem tak dojem, že už víckrát neuvidím nejen Fialku, ale ani tebe. A proto se ptám.“

„Já k vám žádnou nenávist cítit nebudu.“

„Nemůžeš přece vědět, co přijde?“

„Nemám ve zvyku někoho nenávidět.“

Mjú sňala klobouk, uhladila si vpředu vlasy, pak si klobouk znovu nasadila. Dívala se na mne přivřenýma očima.

„To je dozajista proto, že už od nikoho nic nečekáš,“ řekla mi. Pohled měla hluboký a jasný. Jako podvečerní tmou v den, kdy jsme se poprvé setkali. „Taková já nejsem. Mám tě ale ráda. Moc.“

A tak jsme se rozloučili. Loď, zpěněnou vodu za šroubem, vycouvala pozpátku z přístavu a mezitím, co se pomalu celá obracela o sto osmdesát stupňů, stála Mjú na špičce vlnolamu a dívala se za mnou. Jak tam tak stála, v malém přístavu na řeckém ostrůvku, v dokonale padnoucích bílých šatech a jednou rukou si občas přidržela klobouk, aby jí neuletěl, vyhlížela tak vznešeně, jako by ani nebyla z

tohoto světa. A já se zas díval a díval na ni, opřený o palubní zábradlí. Čas se na okamžik zastavil a celý ten výjev se jasně a živě vypálil na stěnu mého vědomí.

Čas se však dal znovu do pohybu, Mjú byla pořád menší a menší, stala se z ní rozmazaná tečka, a nakonec ji pohltil horký chvějící se vzduch. Pak se začalo vzdalovat město, tvary hor znejasněly, a nakonec se i ostrov samotný rozmlžil a zmizel, jako by se smísil se zářícím oparem. Objevil se jiný ostrov a i on stejným způsobem zmizel z dohledu. Zakrátko jsem už měl dojem, že všechno to, co jsem nechával za sebou, snad vlastně ani nikdy neexistovalo.

Možná, že jsem měl zůstat s Mjú, napadlo mě. Pololetí nepololetí. Že jsem měl zůstat na ostrově, utěšit ji a povzbudit, hledat společně Fialku, dokud ji nenajdeme, a kdyby se dělo něco nepříjemného, pevně ji obejmout a podepřít. Měl jsem dojem, že mě Mjú potřebuje, a i já v jistém smyslu potřeboval ji. Přitahovala mne, podivně silně mě to k ní táhlo.

Přišel jsem na to až tehdy, když jsem z paluby trajektu pozoroval její vzdalující se postavu. Láska se tomu říkat nedalo, ale nemělo to k ní daleko. Cítil jsem se, jako by mne celého svazovaly nesčíslné spousty tenounkých tkanic. Ne a ne se pořádně uklidnit, seděl jsem na palubě na lavičce, svíral na kolenou svou sportovní brašnu a jen se do omrzení díval na dokonale rovnou bílou brázdu, co se tvořila za lodí. Několik racků sledovalo trajekt, jako by čáru chtěli chytit. A na zádech mi jako stín nějaké duše přetrvával dotek malých Mjúiných dlaní.

Měl jsem v úmyslu vrátit se rovnou do Tokia, ale rezervace letenky, kterou jsem předchozího dne docela určitě

udělal, byla kdovíproč zrušená, díky čemuž jsem musel zůstat na noc v Aténách. Svezl jsem se malým autobusem, přistaveným leteckou společností, přenocoval ve městě v hotelu, který mi zařídili. Byl to malý, útulný hotýlek nedaleko Plaky, jenomže přeplněný zájezdem německých turistů, a proto v něm nebyl ani trochu klid. Nepřipadl jsem na nic, co bych mohl dělat, a tak jsem se prošel po městě, nakoupil nějaké drobnosti jako dárky z cesty, aniž bych vlastně měl pro koho, a večer vylezl sám na Akropoli. Tam jsem se natáhl na rovnou skálu a ovívaný podvečerním větrem pozoroval, jak ze soumraku nezřetelně vyplouvají nasvícené bílé svatyně. Krásný, fantastický výjev.

Cítil jsem se přitom ale nevýslovně hluboce osamělý. Podíval jsem se líc a zjistil jsem, že ze světa, který mne obklopuje, se v nestřežené chvíli navždy vytratila část jeho barev. Z toho zchátralého vrcholku hory s opuštěnými ruinami jsem nahlédl daleko dopředu do svého vlastního života. Podobal se pusté, ponuré krajině neobydlené planety, kterou jsem viděl jako malý na ilustraci v jednom vědecko-fantastickém románu. Krajině, ve které nebyla ani stopa po čemkoli živém. Dny tam byly strašně dlouhé a atmosféra buď moc horká, anebo moc studená. A stroje, které mě tam dopravily, se v kdovíkterý moment někam ztratily. Neměl jsem už kam jít. Nezbyvalo mi, než se tam vlastními silami nějak pokusit přežít.

Znovu jsem si uvědomil, jak důležitá a nenahraditelná bytost pro mne Fialka byla. Poutala mě k tomuhle světu tak, jak to už nesvedl nikdo jiný kromě ní. Kdykoli jsem se s ní setkal a povídal si s ní, anebo četl texty, které napsala, rozšiřovaly se mi tiše obzory a viděl jsem krajiny, které mi do té doby zůstávaly skryté. Moje a její duše dokázaly úplně přirozeně splynout v jedno. Právě tak, jako se normální pár

svlékne a poskytne si navzájem svá nahá těla, dokázali jsme my odhalit jeden druhému svá srdce. Byla to věc, co nešla zakusit už nikde jinde a s nikým jiným, a my jsme zdroj té nálady chránili jako oko v hlavě, aby se s ním nic nestalo – ani jsme o něm nemluvili.

Že spolu nemůžeme sdílet i tělesné potěšení pro mne samozřejmě bylo kruté. Kdyby bylo možné i tohle, byli bychom asi ti dva nejšťastnější lidé pod sluncem. Nejspíš se to ale nedalo nijak ovlivnit, tak jako člověk přes veškerou snahu nic nenadělá s přílivem a odlivem nebo střídáním ročních dob. V tom smyslu se o našem osudu dá říct, že byl bezvýchodný. Křehký, přátelství podobný vztah, jaký jsme s Fialkou udržovali, nejspíš nemohl trvat donekonečna, ať bychom o něj pečovali jakkoliv moudře a s klidnou pozorností. Co jsme tehdy měli v rukou, bylo nanejvýš cosi na způsob pořádně protáhlé slepé uličky. To mi bylo dokonale jasné.

Já ale miloval Fialku víc než kohokoli jiného a opravdu moc o ni stál. Nemohl jsem ten cit jen tak zavřít do skříně jako starý krám jenom proto, že to nikamnevede. Nebylo totiž nic, co by mi jej mohlo nahradit.

A tak jsem snil o tom, že jednou nastane nějaký „velký obrat“.

I kdyby pravděpodobnost, že se to vyplní, byla nevím jak malá, měl jsem alespoň právo o tom snít. I když se mi to nakonec samozřejmě doopravdy nesplnilo.

Ukázalo se, že bez Fialky ztrácím možnost vidět nejruznější věci ve svém vlastním nitru. Jako když na mořském pobřeží opadne příliv a vyjde najevo, že tu najednou tu a tam něco schází. Co zůstalo, byl jen prázdný, pokřivený svět, který mi nedával jakýkoliv smysl. Svět

šedivý a studený. Co bylo mezi námi s Fialkou ve starém světě, už v tomhle novém asi nebude. Cítil jsem to.

Pro každého člověka na světě existuje něco zvláštního, čeho nemůže dosáhnout než právě v jistém specifickém věku. Plápolá to jako malý, křehký plamínek. Ti šťastnější ten plamen přepečlivě chrání, nechávají ho růst, a pak ho nad sebou můžou v žití držet jako pochodeň. Jakmile ale jednou zhasne, už se nikdy nevrátí. Nepřišel jsem jenom o Fialku. Spolu s ní mi zmizel i ten tolik důležitý plamínek.

Myslel jsem na svět tam na „druhé straně“. Možná, že tam je Fialka a že je tam i Mjúina ztracená půlka. Ta scházející půle, co má černé vlasy a tělesné žádostivosti na rozdávání. Že se tam obě potkaly, navzájem vyplnily, že jedna druhou milují. „Děláme věci, o kterých se ani nesmí mluvit,“ vyprávěla by mi tam asi Fialka (a nakonec by mi to stejně „směla“ povědět).

Je tam na druhé straně místo i pro mne samého? Mohl bych tam někde být s nimi? Mezitím, co by se měly tak vášnivě rády, bych asi seděl v koutku nějakého pokoje a četl si pro ukrácení chvíle Balzacovy sebrané spisy. A až by pak Fialka vyšla ze sprchy, dlouho bychom se spolu procházeli a povídali si o všem možném (i když hlavní slovo by měla samozřejmě jako vždycky ona). Šlo by takovýhle trojlístek udržet jednou provždy? Bylo by to vůbec přirozené? „Jasně že jo,“ řekla by asi Fialka. „Nemusíš se pořád na všechno tolik ptát. Jsi přece jedinej opravdovej kamarád, kterýho mám.“

Netušil jsem ale, jak bych se do toho světa na druhé straně mohl dostat. Hladil jsem rukama lesklé a tvrdé kamení Akropole a myslel na dlouhé dějiny, které jsou do něj nasáklé a uzavřené. A moje vlastní maličkost je zase, ať chce nebo

nechce, uzavřená do kontinuity jejich časovosti. Nikdy z ní nemůžu vyjít ven. Anebo ne – je to jinak. A sice tak, že jsem vlastně ani nikdy nestál o to, abych z ní někam vycházel.

Zítra nastoupím do letadla a vrátím se zpátky do Tokia. Letní prázdniny už co nevidět skončí a pak znovu vstoupím do nekonečně vleklé každodennosti. To je to místo, kde mám být. Čeká tam byt v našem domě, můj pracovní stůl, moje třída, mí žáci. Čekají tam tiché a klidné dny, romány, které mám přečíst, a občas i nějaký ten můj románec vlastní.

A stejně bylo přes to všechno možné i to, že už se k sobě, jaký jsem doposud býval, už nikdy víckrát nevrátím. Možná se s zítřkem stanu úplně jiným člověkem. Nikdo v mém okolí si ale určitě nevšimne, že jsem se do Japonska vrátil jako jiný člověk. Navenek se totiž naprosto nic nezmění. Jenže něco uvnitř v mém nitru je už přesto nadobro spálené, vypotřebované. Někde byla prolitá krev. Někdo, něco mě navěky opouští. Se sklopenými zraky a beze slov. Dveře se otevrou, a pak se zase zavřou. Světlo zhasne. Dnes je poslední den tohohle mého já. Jeho poslední večer. Až se rozední, už tady takový, jak jsem byl doposud, nebudu. Do mého těla vstoupí někdo jiný.

Uvažoval jsem, proč musíme všichni být tak osamělí. K čemu je podobná osamělost dobrá. Na svět se rodí takové spousty lidí, všichni vzájemně touží jeden po druhém, po tom, co v sobě mají druzí – tak proč musíme být tolik sami? Udržíme snad naši planetu v chodu opuštěnost lidská?

Natažený na zádech na svém plochém kameni jsem hleděl vzhůru k nebi a myslel na spousty umělých družic, které právě dozajista obíhají po oběžné dráze. Obzor ještě lemovala bledá záře a na nebi, zbarveném temně jako víno, se ukázalo několik hvězd. Hledal jsem mezi nimi světla družic. Nebe ale

ještě bylo příliš světlé, než abych je mohl rozeznat pouhým okem. Hvězdy, které bylo vidět, visely každá na tom samém místě, jako by je tam někdo přibil hřebíkem. Zavřel jsem oči, nastražil uši a myslel na pokolení Sputniků brázdících nebeský prostor a spojených se Zemí jen nepatrným poutem gravitace. Na osamělé shluky plechu, které se náhodně setkávají, míjejí a pak zas navěky opouštějí v temnotách volného kosmu. Beze slov, bez závazných slibů.

V neděli odpoledne zazvonil telefon. Druhou neděli poté, co v září začlo nové pololetí. Tou dobou jsem si zrovna připravoval pozdní oběd, a tak jsem vypnul všechny hořáky a rychle zvedl sluchátko. Napadlo mě totiž, jestli to nevolá Mjú ohledně Fialčina zmizení. Ve vyzvánění telefonu znělo něco naléhavého. Alespoň jsem měl ten dojem. Byl to ale telefonát od mé „přítelkyně“.

„Stala se moc vážná věc,“ spustila dočista bez pozdravu. „Mohl bys sem hned přijít?“

Podle tónu hlasu to vypadalo, že se asi stal nějaký průšvih. Možná se o nás dozvěděl její muž. Tiše jsem se nadechl. Pokud by se ve škole dozvěděli, že spávám s matkou svého žáka, nemusím ani říkat, jaké bych z toho měl polízanice. Kdyby došlo k nejhoršímu, možná mě i vyhodí. Současně mě ale napadlo, že se stejně nedá už nic dělat. To všechno jsem přece dobře věděl už od začátku.

„Kam mám dorazit?“ zeptal jsem se.

„Do supermarketu,“ odpověděla.

Když jsem dojel vlakem do Tačikawy a vešel do té samoobsluhy poblíž nádraží, bylo půl třetí. Bylo odpoledne tak horké, jako by se vrátilo opravdové léto, já měl ale na sobě přesně podle instrukcí bílou košili, kravatu a světle šedý oblek. V takovém oblečení budu vypadat, jak se čeká od učitele, a udělá to i dobrý dojem, řekla mi. „Ty totiž občas chodíš spíš jako student.“

Když jsem se mladé prodavačky, která u vchodu rovnala košíky, ptal po místnosti ostrahy, řekla, že není přímo v prodejně, ale ve zvláštní budově přes ulici ve druhém patře. Ta zvláštní budova byl nijak zvlášť honosný mrňavý dvoupatrový barák, ve kterém ani nebyl výtah. Praskliny, které se táhly po betonových zdech, jako by lakonicky říkaly „Toho si nevšímej, tady to už stejně brzo celé strhnou“. Vyšel jsem po úzkých sešlapaných schodech a tiše zaklepal na dveře, na kterých visela tabulka Místnost ostrahy. Odpověděl mi hluboký mužský hlas, a když jsem otevřel dveře, uviděl jsem uvnitř ji a jejího syna. Seděli naproti psacímu stolu tváří v tvář muži středních let v uniformě hlídače. Jinak tam už nikdo nebyl.

Místnost nebyla kdovíjak velká, rozhodně v ní však nebylo nijak těsno. Pod oknem stály v řadě tři stoly, naproti u zdi byly ocelové zamykací skříňky. Na boční stěně byl vylepený rozpis služeb a na polici z nerezů seřazené tři čepice. Za dveřmi s matným sklem na konci místnosti byla nejspíš provizorní nocležna. V celé místnosti nikde žádná výzdoba. Žádné květiny, žádné obrázky, žádné kalendáře. Jen kulaté hodiny na zdi, které se zdály až nepříjemně velké. Místnost působila podivně prázdně a vypadala spíš jako zákoutí starého světa, které z jakýchsi příčin vypadlo z toku času. Visel tu podivný pach, ve kterém se slévaly v jedno letitý kouř z cigaret, lejstra a pot spousty lidí.

Strážný, co měl službu, byl podsaditý chlapík a mohlo mu být něco přes pětapadesát. Paže měl tlusté, hlavu velkou, vlasy, mezi kterými bylo už pár bílých, husté a ježaté a násilím srovnané do účesu lacině vonícím tužidlem. Popelník, co měl před sebou, se plnil nedopalky od cigaret Seven Stars. Když jsem vešel dovnitř, sňal brýle s černou obroučkou, otřel je hadříkem a znovu nasadil. Vypadalo to, že jde o jeho navyklé chování pro chvíle, kdy poprvé potkává nějaké nové lidi. Když si brýle sundal, působily jeho oči studeně jako nějaké kamení sebrané z povrchu Měsíce. Když si je zase nasadil, chlad ustoupil a vystřídala ho jakási významná, silou nabitá odmlka. Ani jeden z těch pohledů nebyl určený k tomu, aby snad člověku dodal nálady.

Bylo tu vedro a přestože okno bylo dokořán, nezavál dovnitř ani větříček. Doléhal sem jen hluk z ulice. Veliký kamion stavěl na červenou s nakřáplým lomozem pneumatických brzd, připomínajícím tón tenorsaxofonu Bena Webstera v pozdních letech. Všichni jsme se potili jak koně. Předstoupil jsem před stůl, krátce pozdravil, předal vizitku. Hlídač ji mlčky vzal, semkl rty a chvíli na ni zíral. Pak ji položil na stůl, vzhlédl a zadíval se mi do očí.

„Na učitele vám teda není zrovna moc,“ pravil. „Kolik už máte odslouženo?“

Dělal jsem, že chvilku uvažuji. „Teď to bude třetí rok.“

„Hm,“ udělal on. Dál už neřekl nic. Ticho samo ale bylo víc než výmluvné. Ještě jednou zvedl vizitku a jako by se znovu chtěl o něčem přesvědčit, hleděl na mé jméno.

„Já jsem nějaký Nakamura, šéf ostrahy,“ představil se mi. Vizitku jsem od něj nedostal. „Vemte si prosím vás nějakou židli z těch, co jsou támhle. Omlouvám se, že je tady takový hic. Máme tu rozbitou klimatizaci, víte? Teď v neděli nám sem nikoho na opravu nepošlou a podobný luxus jako větráky tu taky nevedeme, takže se tu pomalu ale jistě vaříme zaživa.“

Jistě je vám taky horko, takže se, pane učiteli, nijak nežínýrujte a račte si klidně sundat to své sako. Myslím, že si tu ještě celkem posedíme a z vás je mi vedro už jen jak se na vás podívám,“

Přinesl jsem si poslušně židli a svlékl sako. Propocená košile se mi lepila na kůži.

„Víte, já si tak vždycky říkám, že být učitel, to musí být vážně něco,“ pravil hlídač. Na rtech se mu objevil mdlý úsměv. Oči za skly brýlí mě ale propátrávaly do dna, jako hlubokomořští predátoři, číhající na sebemenší pohyb. Styl hovoru byl sice zdvořilý, to ale byla opravdu jen taková povrchní maska. Zvlášť slovo „učitel“ znělo z jeho úst jako dokonalý výsměch.

„Přes měsíc letních prázdnin, žádná práce v neděli, žádné noční šichty, ještě k tomu prémie. Co víc si jeden ještě může přát?

Skoro si říkám, že se já hlupák ve škole víc nesnažil a nešel taky učit. Jenomže marná lásky snaha, je ze mě jen hlídač samoobsluhy. To víte, komu není shůry dáno... Naším dětem to taky vtlokám do hlavy. Až vyrostete, koukejte jít učit. Jó učitelé, ti se panečku mají jako páni.“

Má „přítelkyně“ na sobě měla jednoduché modré šaty s krátkým rukávem. Vlasy měla úhledně sepnuté na temeni a v uších jí visely malé náušnice. Na nohou bílé sandály s podpatky, na kolenou bílou kabelku a malý krémově bílý kapesník. Od svého příjezdu z Řecká jsem ji ještě neviděl. Neříkala nic a očima lehce opuchlýma od pláče se střídavě dívala na hlídače a na mne. Z jejího pohledu jsem pochopil, že tu zatím taky dostávala pěkné kapky.

Na chvíli jsem se s ní setkal pohledem, pak jsem se zadíval na jejího syna. Jmenoval se Sin'iči Nimura, ale ve třídě mu všichni přezdívali Mrkvička. Jak byl hubený, s

podlouhlým obličejem a rozčuchanými vlasy, doopravdy připomínal nějakou mrkev. I já sám jsem mu tak většinou říkal. Byl to tichý kluk, co toho nikdy nenamluvil víc, než bylo třeba. Učil se celkem dobře, nezapomínal domácí úkoly, nezanedbával úklidové služby. Nikdy s ním nebyly problémy. Ve třídě se ale sám od sebe skoro nehlásil a nijak se nehrnul dopředu. Nebyl neoblíbený, ale ani nijak populární. Jeho matce to dost leželo na srdci, ale jako učitel jsem toho kluka radil rozhodně k těm lepším.

„Chlapcova matka vám už jistě vysvětlila po telefonu, o co jde, že?“ otázal se mne hlídač.

„Vysvětlila,“ řekl jsem. „O krádež v obchodě.“

„Přesně tak,“ pravil hlídač. Zvedl papírovou krabici u svých nohou a položil ji na stůl. A pošoupl ji směrem ke mně. V krabici bylo osm malých sešívaček v plastických baleních. Vzal jsem jedno a prohlédl si ho. Byla na něm cenovka na 850 jenů.

„Osm sešívaček,“ konstatoval jsem. „To je všechno?“

„Ano. To je všechno.“

Vrátil jsem sešívačku zpátky do krabice. „To máme celkem 6800 jenů, že?“

„Přesně tak. 6800 jenů. A vy si jistě řeknete, samozřejmě, krást po obchodech se nemá, je to zločin, ano, ale k čemu takový povyk kvůli nějakým osmi sešívačkám? Když jde navíc o dítě ze základní školy? No nemám pravdu?“

Neříkal jsem nic.

„To nic, jen si to klidně myslete. Taky je to pravda. Na světě se děje taková spousta zločinů mnohem horších, než je nějakých osm ukradených sešívaček. Než jsem začal dělat tady v ostraze, pracoval jsem dlouhou dobu jako policista v aktivní službě. Já o tom něco vím, pane.“

Hlídač pokračoval, pohled upřený mně rovnou do očí. Já, opatrně, abych nevypadal vyzývavě, ten pohled zpříma opětoval.

„Pokud by to bylo poprvé, nedělala by firma kvůli podobně malé škodě takový povyk. Přece jen nám jde o zákazníky a nehodláme kalit vodu víc, než je nutné. Většinou úplně stačí, když zloděje zavedeme sem, trochu ho postrašíme, v nejhorších případech to oznámíme rodině a ta mu potom vyčiní. Ani to nehlásíme do školy. V podobných případech se náš podnik snaží proti dětským krádežím postupovat v zásadě tak mírně, jak je to jenom možné.

Jenomže tehle kluk u nás dneska vážně nekradl poprvé. Jen já sám vím minimálně o třech podobných případech. Rozumíte, o *třech*. A to nám ke všemu tady mladý pán poprvé i podruhé naprosto tvrdohlavě odmítal sdělit, jakpak se jmenuje a do které školy chodí. Moc dobře si ho pamatuju, poněvadž jsem to byl já, kdo ho měl v obou případech v práci. Mohlo se do něj mluvit horem dolem, on mlčel jak zařezanej. Tomu se u policie říká odmítat výpověď. Neomlouval se, neprojevil lítost, jen vzpurně mlčel a nedal si říct. Mlčel i tehdy, když jsem mu oznámil, že jestli mi neřekne, jak se jmenuje, jdu s ním na policii a následky ať si přičte sám. Nebylo zbylí, nakonec jsem se ho už na nic neptal, podíval se mu na tramvajenku a zjistil, jak se jmenuje.“

Odmlčel se a nechal mě vstřebat situaci do posledního detailu. Znovu se mi upřeně zadíval do očí a já mu znovu neuhnul.

„A ještě něco – to, co ten kluk kradl, se mi vůbec nechce líbit. To opravdu není žádná roztomilá dětská rošťárna. Nejdřív to bylo patnáct mikrotužek. Celková suma 9750 jenů. Podruhé osmkrát kružítko. Dohromady bratru za 8000. Jinými slovy, vždycky víc věcí od jednoho druhu. To nemohl

potřebovat pro sebe. Buď to bral jenom tak z hecu, anebo proto, aby to pak rozprodal ve škole kamarádům.“

Zkusil jsem si představit Mrkvičku, jak o polední přestávce rozprodává spolužákům sešívačky. To prostě nepřicházelo v úvahu.

„Víte, já nechápu jednu věc,“ řekl jsem. „Co z toho měl, takhle okatě krást pořád v jednom a tom samém obchodě? Když to tak udělá několikrát, samozřejmě, že si ho všichni zapamatují, začnou si na něj dávat pozor, a pokud ho chytí, už mu to jen tak neprojde. Pokud by mu záleželo na výsledku, nebylo by normální jít pokaždé do jiného obchodu?“

„Na to vám bohužel nedokážu nic říct. Třeba to opravdu dělal i v jiných prodejnách. Anebo se mu obzvlášť líbil náš obchod. Nebo se mu naopak znelíbil můj ksicht. Já jsem jenom strážník ze supermarketu, nemám čas uvažovat o složitostech. Takový plat mi tu zase nedávají. Pokud vás to tak zajímá, co abyste se ho zkusil zeptat sám? Dneska je to taky už tři hodiny, co mi ho sem přivedli, a kluk za tu dobu ještě neřekl ani slovo. Navenek se tváří jako beránek, ale je to kvítko k pohledání. Takže jsem si nakonec zavolal i vás, jeho třídního. Omlouvám se, že to je zrovna ve chvíli, kdy máte volno.“

„...Ale poslyšte, mě už nějakou chvíli vrtá hlavou, jak vy jste mi náramně opálený. Našeho hovoru se to sice netýká, ale vy jste teď o prázdninách někam cestoval?“

„Nikam zvlášť,“ ujistil jsem ho.

A stejně se na mě zase tak významně zadíval. Dočista jako bych měl na celém tom problému svůj podstatný podíl.

Vzal jsem ještě jednou do ruky sešívačku a důkladně si ji prohlížel. Byla to úplně normální sešívačka, jakou mají v každé domácnosti a každé kanceláři – skoro k dokonalosti dovedená levná kancelářská pomůcka. Hlídač si vložil mezi

rty sevenstarsku, připálil zapalovačem BiC. Odvrátil hlavu a vyfoukl kouř.

Já se obrátil ke klukovi a klidným tónem se ho zeptal. „Proč jsi bral ty sešívačky?“

Mrkvička do té doby upřeně hleděl k zemi, teď ale tiše zvedl hlavu a zadíval se na mne. Nic ale neřekl. V tu chvíli jsem si poprvé všiml, že má v tváři docela jiný výraz než obvykle. Podivně prázdný, oči se nikam nedívaly. Pohled postrádal jakoukoli hloubku.

„To tě k tomu někdo donutil?“

Mrkvička mi ani teď nic neodpověděl. Netušil jsem ani, jestli vůbec chápe, co mu říkám. Radši jsem to vzdal. I kdybych se ho tu vyptával dál, nejspíš z něho už víc nevypáčím. Zabouchl za sebou dveře a utěšnil všechna okna.

„Takže co, jakpak to provedeme, pane učiteli?“ otázal se mě hlídač. „Já obcházím po prodejně, sleduju ji bezpečnostní kamerou, a když někoho přistihnu při krádeži, přivedu si ho hezky sem – to je moje práce a za tu беру plat. Co s ním udělat pak, to už je jiná otázka. A nejhorší to je, když má člověk co do činění s dítětem. Ale vy už jistě na něco přijdete, že, pane učiteli? V takových problémech se přeci páni učitelé vyznají ze všech nejlíp. Anebo že bychom snad přeci jen raději zašli na policii? Ani nevíte, jak by mi to usnadnilo práci. Aspoň bych tu nezabíjel půl dne touhle zbytečnou námahou, jako když člověk hrách na stěnu hází.“

Já, abych byl upřímný, měl v tu chvíli v hlavě něco úplně jiného. Ošuntělá kancelář ostrahy mi chtě nechtě vyvolávala představu policie z toho řeckého ostrova. A proto jsem musel myslet na Fialku. Na to, že tady není. A chvíli jsem ani pořádně nevnímal, co to ten chlap přede mnou vlastně říká.

„Zpravím o všem otce a přísně chlapci vyčiníme. Vysvětlíme mu, že krást po obchodech je zločin. Víckrát vám už nebude na obtíž,“ řekla bezvýrazným hlasem ona.

„A proto ať všechno zůstane jen mezi námi, co? To už jsem si tu teď vyposlechl do omrzení,“ řekl vedoucí ostrahy nepokrytě otráveným tónem. „Jenomže podívejte, když se mi tu třikrát opakuje to samé, je to na mě už trochu moc. Někde se to zkrátka musí zarazit. Copak si o tom myslíte vy, pane učiteli?“

Zhluboka jsem se nadechl a vrátil se duchem zpátky do reality. K osmi sešíváčkám a zářijové neděli.

Nakonec jsem řekl: „Nemůžu se jasně vyslovit, dokud si s chlapcem sám nepromluví. Doposavad s ním nebyly žádné problémy, není to ani hloupý kluk. Nemám zatím ani tušení, proč vyváděl takovou hloupost jako krást po obchodech. Zkusím si s ním pomalu a důkladně promluvit. Řekl bych, že při tom určitě na něco přijdeme. Omlouvám se, že vám nadělal takové nepříjemnosti.“

„Poslyšte, teď jsem tomu teda moc nerozuměl,“ přivřel on oči za skly brýlí. „Ten kluk – Sin’iči Nimura – je přece žák, kterého máte na starost, ne? Vídáte se přece dnes a denně ve třídě? Je to tak, nebo ne?“

„Je to přesně tak.“

„Teď je to čtvrták, tak to už ho musíte mít v péči nejméně rok a čtyři měsíce. Nebo se pletu?“

„Nepletete. Dostal jsem ho na starost, když byl ve třetí.“

„A kolik v té své třídě máte dohromady dětí?“

„Třicet pět.“

„Tak to ho máte celkem na očích. A vidíte, kluk vám vyvádí lumpárny, a vy o tom nemáte tušení. Ani vás o tom nenapadlo uvažovat.“

„Bohužel.“

„Jenomže ten kluk nám tu, jak na potvoru, kradl za poslední půlrok, jen co já vím, minimálně třikrát. A vždycky všechno sám. Nikdo ho k tomu nenutil. Nedělal to z nutnosti, nedělal to ani z momentálního nápadu. Nedělal to ani kvůli penězům – podle toho, co říkala tady paní matka, dostává kluk takové kapesné, že je to na něj rozhodně víc než dost. Takže, sečteno a podtrženo, on to celé dělá naprosto záměrně. Krade proto, aby kradl. S tímhle dítětem jsou prostě *problémy*. Nebo ne? To chcete říct, že vám to doopravdy vůbec nedošlo?“

„Mohu-li tu promluvit z hlediska pedagoga, je podobná opakovaná kleptománie, zvláště u dětí, ve většině případů spíše otázkou subtilních psychických poruch než skutečné kriminality. Jistěže bych si asi něčeho všiml, kdybych chlapce jen o něco důkladněji sledoval, to si bohužel jasně uvědomuji. Jenomže ony jsou podobné poruchy předvídatelné navenek jen stěží. A nedá se ani říct, že se stačí zaměřit jen na ten samotný přestupek, náležitě ho potrestat, a hned se tím všechno vyřeší. Pokud se nedopátráme základních příčin a nenapравíme přímo je, objeví se problém později v jiné podobě. Tím, že kradou v obchodech, nám děti v nemálo případech vlastně vysílají jistý vzkaz, a i když procento úspěšnosti nemusí být příliš vysoké, nedá se tu dělat nic jiného, než si s nimi o tom důkladně, beze spěchu promluvit.“

Strážný zamáchl cigaretu, pootevřel ústa a dlouhou dobu se na mě upřeně díval, asi jako by pozoroval nějaké exotické zvíře. Prsty jeho rukou na stole byly neuvěřitelně tlusté. Vypadaly jako nějakých deset vypasených živočichů porostlých černou srstí. Za chvíli jsem se z toho pohledu začal skoro dusit.

„To, co mi tu teď vykládáte, říkají na těch vašich pedagogických fakultách všem?“

„Nejenom na nich. To jsou základy psychologie, o kterých se dočtete skoro v každé knize.“

„Tak skoro v každé knize,“ opakoval má slova bez jakéhokoli výrazu. Pak vzal ručník a otřel si ze svého tlustého krku pot.

„A dál, jak jste jako myslel ty svoje subtilní psychické poruchy? Podívejte se, pane učiteli, já coby policajt míval od rána do večera v práci lidí, co neměli jeden jak druhý jen tak nějakou *subtilní*, ale poruchu jako hrom. Po světě jich běhají davy, abyste věděl. Je jich tolik, že jeden neví, co s nima. Pokud bych měl nad jedním každým zdlouhavě vysedávat a kdovíjak pečlivě poslouchat a pak si ještě lámat hlavu, co za jaký vzkaz v tom všem mám hledat, nestačil by mi na to ani tučet takovýchhle mozků.“

Povzdechl si a vrátil krabici se sešívačkami zase zpátky pod stůl.

„Jo, vážení přátelé, ono to zní samozřejmě všechno moc hezky. Děti, ty mají čistou duši. A tělesné tresty jsou nepřipustné. A všichni lidé jsou si rovni. A člověka nemáme posuzovat podle výsledků. A nejlíp se všechno vyřeší tím, že si budeme hezky trpělivě povídat. Pro mě za mě, nemám nic proti. Jenomže, podívejte se, je snad díky takovýmhle řečem svět pořád lepší a lepší? Starou belu je. Spíš to s ním jde pěkně z kopce. Lidi si prostě a jednoduše rovní nejsou, vážení. To tedy ani náhodou. Jenom v tomhle mrňavém Japonsku se mačká nějakých sto deset milionů lidí. A kdyby si byli všichni rovni, pane jo! To by bylo regulérní peklo.“

Házet hezky znějícíma frázema, to je náramně snadná věc. Zavřu oči, tvářím se, že nic nevidím, a problémy hezky odlifruju někam jinam. Jen žádnou paniku, dětičky nám pěkně dostudují, zazpívají si přitom starou dobrou Auld Lang

Syne, a budou žít šťastně a spokojeně až do smrti. Krádeže po samoobsluhách jsou poselství dětské duše. Nic dalšího o tom nevíme. Taky proč, když je to tak jednodušší? A kdo myslíte, že si to pak za vás odnese? My, vážený. Myslíte si, že nás tohleto všechno baví? Vy se mi tu šklebíte, že jde jen o mizerných 6800 jenů, ale zkuste se na to schválně podívat z hlediska poškozené strany, ano? Pracuje nám tu přinejmenším sto lidí a všichni blednou strachy z pomýšlení, že bude scházet třeba jenom jen nebo dva. Pokud jim na konci směny nesedne kasa o sto jenů, zůstanou přesčas, dokavad je nenajdou. Tušíte vůbec, kolik u nás má za hodinu každá ta ženská, co nám tu vysedává za pokladnou? Pročpak o tom někdy nevykládáte žákům, co?“

Mlčel jsem. Mlčela i ona. Mlčel i kluk. Do ticha se, bezpochyby unavený dlouhým hovorem, ponořil i šéf ostrahy. Někde ve vedlejší místnosti zazvonil krátce telefon a někdo zvedl sluchátko.

„Takže, co s tím vším budeme jako dělat?“

„Nestačilo by ho třeba pověsit za nohy ke stropu, dokud se neomluví?“ navrhl jsem mu.

„No, to nezní vůbec špatně. Jenomže, jak jistě tušíte, za takovou věc by nás fofrem vyhodili oba, mě i vás.“

„V tom případě asi doopravdy nezbývá než ten dlouhý, trpělivý rozhovor. To je moje poslední slovo.“

Kdosi z jiného oddělení vešel bez klepání do dveří a požádal: „Pane Nakamura, pučte mi prosimvás klíč od skladu.“ *Pan Nakamura* chvíli šátral po zásuvkách stolu, ale nic nenašel. „Nemám,“ odpověděl. „A to je zvláštní, protože doted' tady pořád byl.“ Kolega řekl, že je to moc důležité a že klíč musí za každou cenu mít co nejdřív. Už podle tónu obou z nich muselo jít o opravdu důležitý klíč, jaký by se správně

neměl vůbec ukládat na podobné místo. Pár zásuvek nakonec i vysypali, ale pořád nic.

My tři po celou tu dobu mlčeli. Mrkvička se pořád stejně díval do země. Já nazdařbůh uvažoval o všem možném. Bylo strašné vedro.

Ten, co potřeboval klíč, to nakonec vzdal a s plnou pusou řečí zase někam odešel.

„Tak to by stačilo,“ pronesl šéf ostrahy Nakamura neosobním, úředním tónem, už zase obrácený směrem k nám. „Děkuji vám všem za spolupráci. Z mé strany to bude všechno. Zbytek si dovolím nechat už výhradně na vás, na panu učiteli a paní matce. Ale aby bylo jasno, jestli se bude to samé opakovat byť jenom jednou jedinkrát, bude všechno už mnohem, mnohem horší, je to jasné? Rozumíme si? Potíže, ty nemám rád ani já. Ale to víte, práce je práce.“

Přikývla ona, přikývl jsem já. Mrkvička dělal, jako by nic neslyšel. Když jsem se zvedal ze židle, oba dva mě sklesle následovali.

„Ještě úplně na závěr,“ vzhledl ke mně hlídač ze své židle. „Odpusťte, že to tak řeknu, ale, jestli mám být upřímný, jak se tak na vás, pane učiteli, dívám, něco mi na vás pořád nějak vadí. Víte, vy jste mladý, urostlý, děláte dobrý dojem, jste pěkně opálený, uvažujete konzistentně a logicky. A to, co jste řekl, to do posledního sedí. I rodiče žáků vás musí určitě mít rádi. Jenomže, a nevím vůbec proč, od chvíle, kdy jsem vás poprvé uviděl, mi na vás prostě něco nesedí. Něco, s čím se nedokážu srovnat. Není to z mé strany nic osobního, tak se na mě za to nezlobte. Jen mi to prostě vrtá hlavou. Pořád si říkám, co jenom mi to na vás tak vadí.“

„Já bych na vás měl jeden osobní dotaz, mohu?“ pravil jsem já.

„Prosím. Jen se ptejte.“

„Pokud si tedy lidé nejsou rovni, kam byste tak zařadil sám sebe?“

Šéf ostrahy Nakamura vdechl hluboko do plic cigaretový kouř, zavrtěl hlavou, a pak, skoro jako by někoho k něčemu nutil, pomalu, trpělivě vyfoukl. „Nevím. Ale to nevadí. Přinejmenším opravdu ne nikam, kam patříte vy.“

Na parkovišti u supermarketu měla zaparkovanou červenou toyotu celica. Odvedl jsem si ji stranou a požádal ji, ať se zatím vrátí domů sama. Chtěl bych si chvíli o samotě promluvit s chlapcem. Domů ho pak doprovodím. Přikývla. Chtěla ještě něco říct, ale nakonec to vzdala, nastoupila sama do auta, vytáhla z kabelky sluneční brýle a nastartovala motor.

Když odjela, zašel jsem s Mrkvičkou do jedné prosvětlené kavárny, která mi zrovna padla do oka. V klimatizované místnosti jsme si konečně trochu vydechli a já objednal pro sebe ledový čaj a pro kluka zmrzlinu. Rozepnul jsem si knoflíček u košile, sundal kravatu a strčil ji do kapsy u saka. Mrkvička se stále ještě hroužil do hlubokého ticha. Výraz tváře i pohled byly tytéž, jako měl v kanceláři ostrahy. Vypadal, jako by měl dlouhodobý výpadek. Drobné, útlé ruce měl složené na kolenou a zíral do země, jako by se nechtěl na nic dívat. Vypil jsem svůj ledový čaj, ale Mrkvička se své zmrzliny ani nedotkl. Tála před ním na talíři čím dál víc, ale on jako by to nevnímal. Seděli jsme proti sobě a velice dlouho mlčeli, jako manželé, kteří spolu nemluví. Kdykoli k našemu stolu s něčím přišla číšnice, objevil se jí na tváři nervózní výraz.

„Dějí se různé věci,“ řekl jsem nakonec po dlouhém mlčení. Ani jsem vlastně nechtěl něco říkat, ta slova mi sama vytanula v mysli.

Mrkvička pomalu vzhlédl a obrátil se ke mně. Neříkal ale nic. Zavřel jsem oči, povzdechl si, a zase chvíli mlčel.

„Ještě jsem o tom nikomu neřekl, ale o prázdninách jsem byl na chvíli v Řecku, víš,“ pokračoval jsem. „Víš, kde je Řecko, víd’? Dívali jsme se přece tuhle v hodině společenských věd na video. Je v jižní Evropě, u Středomořího moře. Je tam spousta ostrovů a pěstují se tam olivy. Zhruba pět set let před naším letopočtem tam kvetla starověká civilizace. V Aténách vznikla demokracie a Sokrates vypil jed a umřel. Tak tam jsem jel. Je tam moc krásně. Jenže já tam nejel pro zábavu. Na jednom řeckém ostrůvku se mi ztratila kamarádka a já ji odjel hledat. Ale bohužel, vůbec jsem ji nenašel. Prostě se jen tak vytratila. Jako kouř.“

Mrkvička trochu pootevřel ústa a zadíval se na mne. Tvář měl i teď celou ztuhlou a bez života, do očí jako by se mu ale přece jen vrátilo trochu světla. Nepochybně pozorně poslouchal, co mu říkám.

„Měl jsem tu kamarádku rád, víš? Moc. Byla pro mě důležitější než všichni a všechno ostatní. A proto jsem nasedl do letadla a vydal se po ní na ten řecký ostrov pátrat. Nebylo to ale k ničemu. Vůbec jsem ji nenašel. No a víš, když jsem o tuhle kamarádku takhle přišel, už teď žádné kamarády nemám. Ani jednoho jediného.“

Tohle jsem už neříkal Mrkvičkovi. Mluvil jsem jen a jedině sám k sobě. Prostě jsem jen říkal, co mi slina na jazyk přinesla.

„Víš, co bych teď chtěl udělat úplně ze všeho nejvíc? Chtěl bych vylézt někam hrozně vysoko, jako jsou pyramidy. A čím výš, tím líp. Aby tam bylo vidět co nejvíc do okolí. Tam bych se postavil, rozhlížel bych se po světě a na vlastní oči bych se ujistil, co je všechno na světě vidět za výjevy, a

co v těch výjevech právě v tuhle chvíli schází. No, i když, já vlastně nevím. Možná, že bych něco takového vlastně ani vidět nechtěl. Možná, že už vlastně nechci vidět vůbec nic.“

Přišla číšnice, odnesla Mrkvičkův talíř s rozpuštěnou zmrzlinou a položila přede mne účet.

„Už od dob, co jsem byl kluk, jsem byl v jednom kuse osamělý. Doma jsem měl rodiče a starší sestru, ale nikoho z nich jsem nedokázal mít rád. S nikým z rodiny jsem si totiž nerozuměl. Takže jsem si často představoval, že třeba ani nejsem jejich. Že jim mě třeba z nějakých důvodů předali do péče od nějakých vzájemných příbuzných. Anebo možná ze sirotčince. Když o tom ale přemýšlím dnes, napadá mě, že to tak být nemohlo. Rodiče totiž ani náhodou nebyli lidé, co by si vzali za vlastní nějaké opuštěné sirotky. Každopádně jsem pořád nemohl překousnout fakt, že mě s tou rodinou pojí pokrevní pouta. To už pro mě bylo spíš přijatelnější považovat je za úplně cizí lidi.

Často jsem si proto představoval vzdálené město. V tom městě byl dům a v tom domě žila moje opravdová rodina. Úplně malý a obyčejný domov, ale cítil jsem se v něm dobře. Všichni si tam docela přirozeně rozuměli a dovedli bez problémů mluvit o všem, co cítí. Večer bylo z kuchyně slyšet, jak maminka vaří, linula se odtamtud hřejivá vůně, při které se sbíhaly sliny. To bylo místo, na které jsem patřil. Bez ustání jsem si ho maloval v hlavě, nořil jsem se do něj.

V mém skutečném domově jsme měli psa a to byl jediný člen rodiny, kterého jsem měl rád doopravdy moc. Byl to jen takový voříšek, ale hrozně chytrý, víš? Jak mu člověk jenom jednou něco řekl, okamžitě si to zapamatoval. Každý den jsme šli na procházku, chodili jsme do parku, sedávali na lavičce a povídali si o všem možném. Rozuměli jsme jeden druhému. Byly to pro mě ty nejkrásnější chvíle z dětství.

Když jsem ale chodil do páté třídy, srazilo mi pejska nedaleko od našeho domu nákladní auto a umřel. Pak už jsme nikdy žádného psa neměli. Protože prý dělají rámus, jsou špinaví a je s nimi jen práce.

Od té doby, co mi umřel, jsem už jen vysedával osaměle v pokoji a četl knížky. Svět v nich mi připadal mnohem živější než ten, který mě obklopoval. Rozkládaly se v něm přede mnou krajiny, jaké jsem jakživ neviděl. Z knížek a z hudby se stali mí nejvzácnější přátelé. I ve škole jsem měl pár blízkých kamarádů, ale nenarazil jsem mezi nimi na nikoho, s kým bych si mohl úplně otevřeně povídat. Jen jsme se spolu bavívali při každodenních setkáních, hrávali společně fotbal. Pokud mě něco trápilo, s nikým jsem se o tom neradil. Sám jsem si o tom popřemýšlel, dospěl k nějakému závěru, sám podle toho jednal. Nepřipadal jsem si ale nějak zvlášť osamělý. Připadalo mi, že je to tak normální. Že lidem v konečném důsledku nezbyvá nic jiného, než aby šli životem sami.“

„Když jsem ale byl na vysoké škole, potkal jsem se s tou svou kamarádkou a začal se na věci dívat trochu jinak. Sám jsem poznal, že při podobném osamělém přemýšlení nedokážu v konečném důsledku nikdy uvažovat jinak, než jen sám za sebe a po svém. Čas od času mi moje osamělost začala připadat k nesnesení smutná.

Když je člověk sám, je to podobný pocit, jako by za deštivého večera stál u ústí veliké řeky a jen se donekonečna díval, jak se ty spousty vod vlévají bez ustání do moře. Stáls někdy večer, když pršelo, u ústí takové veliké řeky a díval se, jak všechny ty vody mizejí v moři?“

Mrkvička neodpověděl.

„Já jo,“ řekl jsem.

Mrkvička se na mě díval doširoka otevřenýma očima.

„Já teda moc dobře nechápu, proč je člověku tak smutno z toho, když sleduje, jak se záplavy vod z řeky mísí se záplavami mořské vody. Ale je to tak. Klidně si to někdy sám zkus.“

A pak jsem popadl sako a účtenku a pomalu se zvedl. Když jsem poklepal Mrkvičkovi na rameno, zvedl se i on. A odešli jsme z kavárny.

K jejímu domu to odsud bylo nějakých třicet minut pěšky. Jak jsme tak kráčeli vedle sebe, nepromluvili jsme já ani Mrkvička jedině slovo.

Poblíž místa, kde bydleli, tekla nevelká řeka a přes ni se klenul betonový most. Vlastně se tomu ale ani nedalo říkat řeka. Prostě jen takový proud, jako když rozšíříte odpadní strouhu. Sloužil asi jako závlaha, když se ještě kolem rozkládala pole. Teď byla ale voda kalná a slabě páchla po pracích práscích. Ani se vlastně skoro nedalo říct, jestli teče, nebo stojí. V řečišti bujely letní trávy, vedle ležel rozevřený manga časopis, který tam někdo zahodil. Mrkvička se zastavil uprostřed mostu a nahnutý přes zábradlí se díval dolů. Já se postavil vedle a díval se dolů s ním. Dlouhou dobu jsme se jen tak dívali, nehybní jako sochy. Asi se mu vůbec nechtělo jít domů. Jak já ho jenom chápal.

Mrkvička strčil ruku do kapsy u kalhot, vytáhl nějaký klíč a podal mi ho. Docela normální klíč, s velikou červenou plastikovou visačkou. Stálo na ní „Sklad 3“. Byl to dozajista stejný klíč, který tak hledal Nakamura, vedoucí ostrahy. Mrkvička se nejspíš shodou okolností octl v místnosti sám, objevil klíč v šupletí a hbitě si ho strčil do kapsy. V jeho dětské duši se zřejmě ukrývala ještě velikánská oblast záhad, o kterých nemám tušení. Vážně zvláštní kluk.

Když jsem si klíč vzal a položil na dlaň, připadalo mi najednou, jako by k němu byly těžkými okovy přikovány celé

zástupy lidí. V oslepující záři slunce se zdál být hrozně ošuntělý, špinavý a maličký. Chvilku jsem váhal, ale pak jsem s ním vší silou praštil do vody. Docela nepatrně to šplouchlo. Voda v řece nebyla moc hluboká, ale tak špinavá, že klíč hned zmizel kdovíkam. Stáli jsme s Mrkvičkou na mostě a chvíli se na to místo na hladině dívali. Když jsme se klíče zbavili, o trochu se nám ulevilo.

„Teď už jim ho stejně nemá cenu vracet,“ řekl jsem, jakoby sám pro sebe. „A oni navíc docela určitě musejí někde mít náhradní. Když jde o takový *důležitý sklad*.“

Natáhl jsem ruku a Mrkvička mě za ni tiše vzal. Cítil jsem jeho malou, útlou dlaň ve své. Takový dotek už jsem kdysi dávno a dávno někde zažil – kde to ale jen mohlo být? Ruku v ruce jsme šli až k nim domů.

Když jsme dorazili, už tam na nás čekala. Převlékla se mezitím do jednoduché bílé halenky bez rukávů a plisované sukně. Oči měla celé červené a oteklé. Nejspíš tu po návratu domů dlouhou dobu osaměle plakala. Její muž vedl ve vnitřním Tokiu realitní firmu, v neděli ale pro samou práci nebo golf nebýval skoro doma. Poslala Mrkvičku nahoru do jeho pokoje a mě nezavedla do obývacího, ale do kuchyně k jídelnímu stolu. Asi se nám tam bude líp mluvit, napadlo mě. Obrovská avokádově zelená lednice, kuchyňský ostrůvek, veliká, světlá okna na východ.

„Zdá se, že už se tváří trochu líp,“ řekla mi tiše, „když jsem ho poprvé uviděla tam v tom kumbále pro ostrahu, nevěděla jsem si vůbec rady. Takhle se nikdy předtím nedíval. Úplně jako by mizel – v nějakém jiném světě.“

„Už si nemusíš dělat starosti. Za nějaký čas bude zase jako dřív. Myslím, že bys mu teď chvilku neměla nic říkat a jen ho nechat na pokoji.“

„A co jste pak vlastně dělali?“

„Povídali si,“ řekl jsem jí.

„O čem?“

„O ničem zvláštním. Spíš jsem celou dobu mluvil jenom já. Co mi slina na jazyk přinesla.“

„Chceš něco studeného k pití?“ Zavrtěl jsem hlavou.

„Já už ti chvílemi nevím, o čem se s tím klukem mám bavit. A je to zdá se pořád horší a horší,“ řekla ona.

„Nemusíš se do toho povídání přece nutit. Děti žijí ve svém vlastním světě. Až si bude chtít popovídat, jednou se ti odtamtud ozve.“

„Ale ten kluk skoro vůbec nemluví, víš.“

Opatrně, abychom se navzájem nedotýkali, jsme seděli proti sobě u kuchyňského stolu a vedli poněkud křečovitý hovor. Tak jak to obvykle bývá, když se baví učitel a matka o problematickém dítěti. Zatímco mluvila, její prsty se nad stolem nervózně krčily, protahovaly a svíraly. Musel jsem pořád myslet na to, co se mnou ty prsty prováděly v posteli.

Ta věc se do školy hlásit nebude, s klukem jsem si důkladně promluvil, a pokud by nastaly nějaké problémy, já si s nimi poradím. Nemusíš si to proto tolik brát. Je to chytrý, hodný kluk a za nějaký čas bude zase všechno tak, jak má být. Tyhle věci nikdy netrvají dlouho. Hlavní je, aby ses nejdřív ze všeho uklidnila ty sama. Pomalu, trpělivě jsem opakoval pořád jedno a to samé, dokud se jí to pořádně nevrylo do hlavy. Zdálo se, že už je trochu klidnější.

Řekla, že mě zaveze autem až domů do Kunitači.

„Poslechni, netuší on ten kluk něco?“ zeptala se mě, když jsme čekali na zelenou. Samozřejmě, že myslela to, co jsme spolu měli.

Zavrtěl jsem hlavou. „Jak jsi na to přišla?“

„Když jsem před chvílí byla sama doma a čekala, až se oba vrátíte, najednou mě to napadlo. Bez zvláštního důvodu, prostě jenom tak. Ten kluk má dobrou intuici a určitě si už musel všimnout, že to mezi mnou a jeho tátou neklape právě nejlíp.“

Mlčel jsem. Ani ona už nic dalšího neřekla.

Zajela na parkoviště dva bloky od mého domu. Zatáhla ruční brzdu, otočila klíčkem a vypnula motor. Když ztichlo jeho hučení i šum klimatizace, rozhostilo se ve voze nepříjemné ticho. Věděl jsem, že chce, abych ji hned teď, na místě začal objímat. Představil jsem si sametové tělo pod její blůzou a naráz jsem měl sucho v ústech.

„Myslím, že bychom se už neměli scházet,“ řekl jsem pevně. Ona neřekla nic. S oběma rukama na řadicí páce se upřeně dívala někam k měřiči tlaku oleje. Z tváře jí téměř vymizel výraz.

„Hodně jsem o tom přemýšlel, víš,“ pokračoval jsem. „Nemůžu ale vážně dopustit, abych na tom případu ještě měl nějaký podíl. Kvůli nejruznějším lidem. Pokud bych na něm podíl měl, nemohl bych ho pak už mít na řešení.“

„Kvůli nejruznějším lidem?“

„Hlavně kvůli tvému synovi.“

„A pak taky kvůli tobě samotnému, co?“

„To taky. Samozřejmě.“

„A co já? Ráda bych věděla, jestli mezi ty *nejruznější lidi* patřím i já?“

Patříš, chtělo se mi říct. Ale nešlo to tak lehce. Sundala si tmavozelené sluneční brýle Ray-Ban a pak si je zase nasadila zpátky.

„Poslouchej, neříká se mi to snadno, ale když tě už nebudu moct vídat, nebude to pro mě vůbec lehké.“

„To pochopitelně ani pro mě. A mrzí mě, že už to nemůže být jako dřív. Tohle, co děláme, ale není správně.“

Zhluboka se nadechla a vydechla.

„A co to vůbec je, když je něco správně? Nechtěl bys mi to vysvětlit? Já, abych byla upřímná, v tom, co je správně, nemám vůbec jasno. Dokážu si představit, když je něco špatně. Ale co to znamená, to tvoje *správné*? Ha?“

Ani na to jsem jí nedokázal dobře odpovědět.

Vypadala, že se na místě rozpláče. Nebo že začne hlasitě křičet. Jakž takž se ale dokázala ovládnout. Jen oběma rukama pevně svírala řadicí páku. Hřbety rukou jí trochu zrudly.

„Když jsem byla ještě mladá, dávaly se se mnou samy od sebe do řeči spousty lidí. A vyprávěli mi všechno možné. Zábavné příběhy, hezké příběhy, i zvláštní příběhy. Ale přešla jistá chvíle a ke mně se pak už nehlásil nikdo. Vůbec nikdo. Ani manžel, ani syn, ani kamarádi... jako když utne. Jako by se už na tomhle světě nebylo o čem bavit. Občas mám dojem, že snad musím být skrznaskrz neviditelná.“

Zvedla ruce z páky a nechala je ve vzduchu.

„Jenomže to ty asi stejně nepochopíš, co?“

Hledal jsem v sobě slova. Žádná jsem ale nenašel.

„Děkuju, žes mi dnes tak pomohl,“ řekla najednou, jako by se nic nestalo. Hlas jí už zněl skoro tak klidně jako vždycky. „Sama bych si myslím vůbec neporadila. Byla to vážně hrůza. Jsem moc ráda, že jsi mě v tom nenechal samotnou. Za to jsem ti moc vděčná. Myslím, že z tebe jednou bude vynikající učitel. Vlastně z tebe už málem je i teď.“

Uvažoval jsem, jestli to myslela ironicky, nebo ne. Asi ano, asi určitě to tak musela myslet.

„To teda ani náhodou,“ řekl jsem. Ona se opravdu slaboulince usmála. A tím náš rozhovor skončil.

Otevřel jsem na straně spolujezdce dveře a vystoupil ven. Světlo letního nedělního odpoledne už valem bledlo. Těžko se mi dýchalo a zem pod mýma nohama jako by někdo vyměnil. Motor celicy naskočil a má „přítelkyně“ opustila sféru mého osobního života. Nejspíš navěky. Spustila okénko auta, trochu mi zamávala, i já jsem pozvedl ruku.

Vrátil jsem se do svého bytu, vrazil propocenou košili a prádlo do pračky, osprchoval se a umyl si hlavu. Zašel jsem do kuchyně, dovařil, co zbylo z rozdělaného oběda, a sám samojediný jedl. Pak jsem se zabořil do pohovky a pokoušel se pokračovat ve čtení rozečtené knížky. Neučetl jsem ale ani pět stránek. Nechal jsem toho, zavřel knihu a chvíli myslel na Fialku. A pak na klíč od skladu, co leží ve špinavé vodě říčky. Na ruce mé „přítelkyně“, jak pevně svírají řadicí páku. Den byl konečně na sklonku a mně po něm zbyla hromada zmatených myšlenek. I když jsem se ve sprše celý myl opravdu hodně dlouho, byl jsem pořád cítit kouřem z cigaret. A v rukou mi stále vězel nepříjemně jasný pocit, jako bych násilím rozseknul vedví něco živého.

Udělal jsem správně?

Nemyslel jsem si to. Udělal jsem jen to, co jsem sám pro sebe považoval za nutné. A to je velký rozdíl. „Kvůli *nejrůznějším lidem*?“ ptala se mě ona. A patřím vůbec mezi ty lidi i já?

Abych řekl pravdu, já v tu chvíli nemyslel na žádné *nejrůznější lidi*, ale jenom na Fialku. Ne na ty, co tu jsou, ani ne na nás, ale jediné na Fialku, která tady není.

Od chvíle, co jsme se v přístavišti na tom řeckém ostrově rozloučili, se mi Mjú ani jednou neozvala. To bylo doopravdy zvláštní. Jelikož mi přece slíbila, že se mi kvůli Fialce určitě ozve, ať už ji najdou nebo ne. Neměl jsem dojem, že by na mne snad dočista zapomněla, a už vůbec nebyla z lidí, co vám napovídají, co jim zrovna přijde na jazyk. Asi se něco stalo a ona mě teď nemohla nijak zastihnout. Napadlo mě, že bych se jí mohl zkusit ozvat sám. Jenomže když jsem to vzal kolem a kolem, nevěděl jsem vlastně ani, jak se doopravdy jmenuje. Neznal jsem jméno její firmy, nevěděl, kde má kancelář. Takové důležité záchytné body mi totiž Fialka úplně zamlčela.

Telefon ve Fialčině bytě nějakou dobu odpovídal stále stejným vzkazem ze záznamníku, linku ale zanedlouho vypnuli. Napadlo mě zavolat Fialčině rodině, neznal jsem ale číslo. Jistěže bych se jim asi dovolal, kdybych si opatřil telefonní seznam firem města Jokohamy a vyhledal v něm zubní kliniku Fialčina otce, do takových věcí se mi ale vůbec nechtělo. Zašel jsem do knihovny a podíval se do srpnových

novin. O Fialce tam párkrát krátce psali ve společenské rubrice. Na řeckém ostrově zmizela beze stopy dvaadvacetiletá japonská turistka. Místní policie pátrá. Nemáme však žádné nové zprávy. Stále nemáme nové zprávy. A to taky bylo všechno. Nepsalo se tam nic, co bych už sám nevěděl. Turistů, co se v zahraničí ztratí, jsou totiž spousty. I Fialka byla jen jednou z mnoha.

Víc už jsem se pak po Mjů nesháněl. Ať už zmizela z jakýchkoli důvodů, ať další pátrání pokračovalo jakkoliv, jedna věc byla naprosto jistá. Jestli se Fialka vrátí, určitě se mi děj se co děj sama ozve. A to pro mě bylo nejdůležitější.

A tak přešlo září, podzim byl u konce, než bys řekl švec, a nastala zima. Sedmého listopadu byly Fialčiny třiadvacáté narozeniny, devátého prosince bylo zase mně pětadvacet. Začal nový rok a skončil ten školní. Z Mrkvičky se už bez dalších zvláštních problémů stal páták a přešel do jiné třídy. Krádeže v obchodě už jsme od té doby zvlášť nezmiňovali. Když jsem se na něj někdy kouknul, měl jsem dojem, že už to ani nebude nutné.

Díky tomu, že jsem ho už neměl na starost, jsem se už ani nemusel vídat se svou „přítelkyní“. Myslím, že to tak pro mne i pro ni bylo mnohem příjemnější. Všechno už byla jenom minulost. A stejně se mi občas zastesklo po tom, jak hrálo její tělo, a několikrát už nechybělo moc a byl bych jí snad zavolal. V takových chvílích mě ale nakonec zastavily vzpomínky na dotek klíče od skladu supermarketu za toho letního odpoledne a na Mrkvičkovu drobnou ruku v mé dlani.

Občas jsem si na Mrkvičku kdovíproč vzpomněl. Zvláštní kluk, pomyslel jsem si vždycky znovu, kdykoli jsme se potkali ve škole. Taky se na to nedalo nepomyslet. Nedokázal jsem odhadnout, co se za jeho úzkou, klidnou tvář může skrývat za myšlenky. Že se mu musí hlavou honit všechno

možné, bylo evidentní. A energie na to, aby, když přijde na věc, dokázal hbitě a s jistotou přejít k akci, měl ten kluk taky víc než dost. Dokonce se z něj dala cítit i jakási hloubka. Bylo mi líto, že jsem mu tehdy odpoledne v kavárně upřímně řekl o všem, co mi leželo na srdci. Dobře pro něj i pro mě. A možná, že vlastně víc pro mě. On mě totiž – i když to zní zvláštně – dokázal v tu chvíli pochopit a přijmout. Dokonce mi i odpustit – aspoň do určité míry.

Jaké dny asi čekají kluka jako Mrkvička (ta doba se mu nejspíš bude zdát jako celá věčnost), než vyroste a dospěje? Nejspíš to pro něj bude pěkně krušné. Nejspíš zažije mnohem víc nepříjemného než příjemného. Dokázal jsem si z vlastní zkušenosti představit, jak nepříjemné to asi bude. Zamiluje se někdy do někoho? A bude ho ten druhý chtít? O tom ale samozřejmě v tuhle chvíli nemělo smysl přemýšlet. Až vyhodí základní školu, vykoučí do mnohem většího světa, který už se mnou nebude mít nic společného. A já mám k přemýšlení dost svých vlastních problémů.

Zašel jsem si do prodejny s muzikou koupit CD Mozartových Písní v podání Elisabeth Schwarzkopfové a poslouchal ho znova a znova. Miloval jsem krásný tichý klid, který se z těch skladeb linul. Stačilo zavřít oči a hudba mě pokaždé zanesla do noci na tom ostrově v Řecku.

To jediné, co mi po Fialce zbylo, bylo kromě pár živých vzpomínek (ve kterých samozřejmě nescházela ani ta palčivá touha, kterou jsem cítil tehdy v podvečer po stěhování) ještě pár dlouhých dopisů a jedna disketa. Znovu a znovu jsem si to všechno četl. Pročítal to tak důkladně, až jsem to bezmála uměl zpaměti. A jen při takovém pročítání jsem pak mohl trávit čas s Fialkou a dokonale si s ní rozumět. Hrálo mě to u srdce tak mile, jako už nic jiného. Jako když parní vlak

projede nezměrnou noční pustinou a v okně se objeví vzdálené světélko venkovského domu. Hned ho zas pohltí tma. Když ale zavřeme oči, ještě nám chvíli nejasně plane na sítnici jako světlý bod.

Probouzím se vprostřed noci, vstávám z postele (stejně už asi neusnu) a pak, zabořený do křesla poslouchám Elisabeth Schwarzkopfovou a lovím z paměti vzpomínky na ten ostrůvek v Řecku. Jako když tiše obracíme stránky v knize, vybavuju si jeden po druhém jednotlivé výjevy. Krásnou a liduprázdnou písečnou pláž, přístavní kavárnu pod širým nebem. Číšník má na zádech propocenou skvrnu. Vybavím si Mjúin noblesní profil, znovu si v hlavě oživím lesk Středozemního moře, jak jsem ho viděl z verandy. Vprostřed náměstí dál stojícího chudáka na kůl naraženého hrdinu. A řeckou hudbu, která se ozvala uprostřed noci z vrcholků hor. Živě si vzpomínám na magickou měsíční záři a na to, jak zvláště ta hudba zněla. Na pocit velikánské dálky, který jsem měl, když mě ta odlehlá hudba vzbudila. Na noční bolest bez reálného základu, jako by mi nějaký ostrý hrot tiše a dlouze projížděl tělem, co nic necítí.

Zavírám v křesle na chvíli oči a pak je zase otevřu. Tiše se nadechnu a potom vydechnu. Rozhoduju se na něco myslet, pak zase nemyslet vůbec na nic. Není mezi tím vším ale zas takový rozdíl. Alespoň já nenacházím jasnou odlišnost mezi jedním a druhým, ani mezi tím, co je, a tím, co není. Dívám se ven z okna. Dokud nezbledne nebe, neodplují mraky, nezazpívají ptáci, nedá se do pohybu nový den a lidé, co žijí na téhle oběžnici, nezačnou zase přicházet k vědomí.

Jen jednou se mi podařilo zahlédnout Mjú v ulicích Tokia. Bylo to v takovou vlažnou neděli v půli března, když už od Fialčina zmizení uplynulo víc než půl roku. Nebe pokrývala

souvislá vrstva nízkých mraků a vypadalo to, že se každou chvíli rozprší. Lidé už od rána měli nachystané deštníky. Jel jsem kvůli jisté věci na návštěvu k příbuzným, co bydleli v centru města, a na Hiroo, poblíž křižovatky u Meidžije, jsem ucpanou ulicí zahlédl popojíždět tmavomodrý jaguár. Já seděl v taxíku, jaguár jel vlevo v průjezdném pruhu. Všiml jsem si toho auta kvůli tomu, že ho řídila žena s nádherně bílými vlasy. Jedinou skvrnkou neporušená modř vozu a její bílá hlava spolu i na tu dálku vytvářely oslnivý kontrast. Nikdy jsem ji neviděl jinak než s černými vlasy a chvíli mi trvalo, než se mi obě představy spojily dohromady, ale byla to bez nejmenších pochyb Mjú. Krásná a úchvatně elegantní, zrovna jako dřív. V dechberoucí bělosti jejích vlasů visel nádech až málem mytického odhodlání, který rozhodně nedovolil jen tak někomu, aby se k ní přiblížil.

Tahle Mjú ale nebyla ta samá žena, co mi mávala na rozloučenou v přístavu na řeckém ostrůvku. Vypadalo to, jako by se z ní za pouhého půl roku stal docela jiný člověk. Jistěže v tom asi hrála roli změněná barva vlasů. Ale určitě nejen ta.

Úplně jako prázdná skořápka – to byl můj první dojem z ní. Mjú mi připomínala pokoj, ze kterého do posledního odešli všichni lidé. Něco velice důležitého (co osudově jako tornádo uchvátilo Fialku a co mi na palubě trajektu tak rozechvělo duši) se z ní nakonec někam vytratilo. Hlavním smyslem toho, co zbylo, nebylo trvání, ale *absence*. Ne teplo života, ale ticho vzpomínek. Čistá bělost jejích vlasů mi neodvratně připomínala věkem vybělené lidské kosti. Chvíli jsem málem ani nedokázal vydechnout.

Mjúin jaguar se každou chvíli octl buď o něco před, nebo o něco za taxíkem, ve kterém jsem jel, vůbec si ale nevšimla toho, že sedím hned ve vedlejším autě a prohlížím si ji. A já

se na ni taky neodvážil sám zavolat. Netušil jsem, co bych jí tak měl říct, a okénko jaguáru bylo stejně zavřené. A pak Mjú položila obě ruce na volant, dokonale narovнала záda a soustředila se na situaci daleko před sebou. O něčem možná usilovně přemýšlela. Anebo se třeba zaposlouchala do Umění fugy, hrajícího z reproduktorů. Od začátku do konce jen udržovala ten samý výraz, přísný jako sníh, a málem při tom ani nemrkla. Konečně na světlech naskočila zelená, tmavomodrý jaguar pokračoval dál rovně do Aojamy, a můj taxík tam zůstal stát a čekal, až bude konečně moci odbočit doprava.

Takhle teď tedy každý po svém přežíváme, napadlo mě. I kdybychom byli fatálně ztraceni, i kdyby nás obrali o jakkoli důležité věci, i kdyby z nás samých zbývala už jen kůže, ve které vězí někdo docela jiný, můžeme ještě vždycky tímhle stylem mlčky žít svůj život dál. Napřahovat ruce, přitahovat si stanovené množství času a hned ho zas pouštět dozadu. Pořád stejně, den co den – v některých případech dokonce opravdu obratně. Při tom pomyšlení jsem se cítil hrozně prázdný.

Asi mi nedokázala dát vědět, ani když už byla zpátky v Japonsku. Místo toho se možná radši chtěla v tichosti se svými vzpomínkami ztratit v nějaké bezejmenné odlehle končině. Tak jsem si to aspoň představoval. Nedokázal jsem to Mjú dát za vinu. Samozřejmě jsem k ní necítil ani žádnou zášť.

Tehdy se mi znenadání vybavila bronzová socha Mjúina otce v horském městě na severu Koreje. Představoval jsem si tamější malé náměstí, řady nízkých domů a pomník, celý pokrytý prachem. V tom kraji pořád hrozně fouká a všechny stromy jsou až skoro neuvěřitelně pokroucené. Nevím proč,

ale ta socha mi v duchu splývala s Mjú v jaguáru, s rukou položenou na řadicí páce.

Možná, že už jsou stejně všechny věci předem ztracené na nějakém odlehlém místě, tak aby o nich nikdo nevěděl, napadlo mě. Že mají, alespoň coby takové podoby splývající vjedno, svůj tichý kout, kam se můžou ztratit. A my žijeme, a nezbývá nám, jako bychom si přitahovali tenounká vlákna, jen jeden po druhém objevovat jejich odpovídající si páry. Se zavřenýma očima jsem si z nich pokoušel vybavit alespoň jednu další krásnou věc. Vlastníma rukama ji zadržet. I kdyby měla trvat jenom krátkou chvíli.

Sním. Někdy mi to připadá jako to jediné, co se dá dělat. Když sníme, žijeme ve světě snů – jak to aspoň psala Fialka. Dlouho to ale nepotrvá. Jednoho dne mne čeká probuzení.

Proberu se ve tři ráno, rozsvítím, zvednu se, pozoruju telefon na nočním stolku. Představuju si Fialku, jak si v telefonní budce zapaluje cigaretu a vytūkává do tlačítek moje číslo. Má střapaté vlasy, na sobě pánské sako s vzorkem rybí kosti, které je jí velké, a ponožky každou jinačí. Celá se mračí a občas se zakucká kouřem. Než bez chyby vytūká celé číslo, chvíli to trvá. V hlavě toho ale má tolik, o čem mi musí povědět. Možná, že to nedopoví ani do rána. Třeba o rozdílu mezi symbolem a znakem. Telefon vypadá, že musí každou chvíli zazvonit. Jenomže nemůže. Natažený na bok jen dál a dál pozoruju oněmělý aparát.

Jednou ale telefon zazvoní. Doopravdy se mi před očima rozezněl. Zvoní, až se z toho v reálném světě třese vzduch. Okamžitě jsem zvedl sluchátko.

„Haló?“

„Nazdar, tak já už jsem zas zpátky,“ řekla Fialka. Znělo to strašně nad věcí. A strašně reálně. „Byl to sice dost opruz, ale

nějak už jsem se zpátky dostala. No, jako kdyby se ti celá Homérova Odysseia zhustila do padesáti znaků.“

„Tak to je dobře,“ řekl jsem já. Pořád tomu ještě nemůžu uvěřit. Tomu, že slyším její hlas. Že se to doopravdy děje.

„To je *dobře*?“ zamračila se (pravděpodobně) Fialka. „Co to jako má znamenat? Po takovém krvavém utrpení, co mám za sebou, po tom všem, co jsem musela překonat, abych se dostala až sem – kdybych to měla všechno vysvětlovat, nebude to mít konce – a ty mi nedokážeš říct nic lepšího? Z toho by se teda vážně jeden rozbřečel. Ani se mi nechce domyslet, co by se mnou bylo, kdyby to náhodou *dobře* nebylo. *Tak to je dobře* – no to snad už přestává všechno. Takovýhle hřejivý, vybroušený duchaplnosti si nech pro svoje žáky, až se konečně naučí řešit úlohy s počítáním zvířátek.“

„Kde teď jsi?“

„Kde v tuhle chvíli jsem? Schválně, kde bys řekl? Přece v tý svý starý dobrý klasický telefonní budce. V pitomý čtverhranný budce, kde je vytapetováno letákama na podvodný investiční firmy a sexy seznamky po telefonu. Na nebi visí půlměsíc v naplesnivělým odstínu a podlaha je vystlaná špačkama z cigaret. Ani když se rozhlížím kolem dokola, nezahlídnou tu nikde nic, co by mě snad mohlo zahřát u srdce. Prostě dokonale zaměnitelná budka, jako nějaký znak. A kdepak ji asi tak máme? Jo, tím si zatím nejsem moc jistá. Tady totiž vypadá děsně znakovitě, fakt na co se kouknu, a pak, vždyť mě přece znáš. S udáváním míst mám vážně problémy. Neumím to popisovat slovně, víš? Taky si to vždycky slíznu od taxikářů. Prej: Tak kam to sakra vlastně chcete jet? Ale myslím, že teď ani nemůžu bejt moc daleko. Myslím, že jsem asi dost blízko.“

„Já ti půjdu naproti, jo?“

„To bych byla moc ráda. Zjistím si, kde to vlastně jsem, a pak ti zase zavolám. Ted' už mi stejně docházejí drobný. Tak chvíli počkej, dobře?“

„Už jsi mi hrozně scházela,“ řekl jsem jí.

„Ty jsi mi taky strašně scházel,“ ujistila mě taky. „To jsem od chvíle, co jsem se s tebou nemohla vídat, poznala víc než dobře. Mohla jsem si to spočítat tak jasně jak planety, co by se ohleduplně seřadily do jediný lajny. Že tě prostě vážně potřebuju. Že ty jsi já a já že jsem ty. Hele, víš co? Myslím, že jsem někde – a nevím vůbec kde – asi něčemu podřízla ten krk. S nabroušeným kuchyňským nožem a srdcem ztvrdlým na kámen. Tak jako když se staví čínská brána, symbolicky. Chápeš, co ti chci říct?“

„Myslím, že to chápu.“

„Tak mi sem přijď naproti.“

Pak telefon znenadání oněměl. Dlouhou dobu jen tak stojím a koukám, sluchátko v ruce. Jako by ta věc byla sama o sobě nějaký důležitý vzkaz. Jako by se v jejím tvaru a barvě skrýval nějaký specifický význam. Potom se vzpamatuju a vrátím sluchátko, kam patří. Zvedám se na posteli a dál čekám, až telefon znovu zazvoní. Opřený o zeď, pohled zaostřený do jednoho bodu, dál pomalu a neslyšně dýchám. Dál a dál si ověřuju spojení mezi úseky času. Telefon ani nepípne. Prostor kolem bez ustání vyplňuje ticho, co jsem si s nikým nedohodnul. Jenomže já nespěchám. Nemám totiž už ani proč spěchat. Jsem už připravený. Už můžu jít kamkoliv.

Je to tak, ne? Je to přesně tak.

Vylezu z postele. Rozhrnu staré, vyšisované záclony, otevřu okno. A vystrčím ven hlavu a vzhlednu k zatím ještě tmavému nebi. Doopravdy na něm visí půlměsíc naplesnivělé barvy. To mi stačí. Vidíme oba stejný měsíc toho samého

světa. Jsme doopravdy a reálně spojení tím samým vláknem. Teď stačí, když začnu tiše navíjet.

Pak roztáhnu prsty a dlouho se dívám na své dlaně. Hledám na nich stopy krve. Žádné tam ale nemám. Nejsou ani cítit po krvi, nejsou od ní ani lepkavé a ztuhlé. Už se asi dozajista někam tiše vsákla.

Doslov

Propojit „tady“ a „tam“

Těžko říct, který z mnoha a mnoha podnětů k úvahám si vybrat při pokusech o interpretaci románu *Sputnik, má láska*, šestého díla Haruki Murakamiho vycházejícího česky, jako klíčový. Navenek je vlastně všechno jednoduché. Příběh nešťastné lásky – trojúhelník, v němž uvíznou vypravěč K., jeho jediná opravdová láska Fialka, a záhadná, ale poněkud sterilně působící Mjú – jako by bez problémů navazoval na linii citově laděných příběhů, nastíněnou v románech *Norské dřevo* (č. 2002) a *Na jih od hranic, na západ od slunce* (č. 2004). Snad jen ta tematika erotického vztahu dvou žen, uvedená už právě v *Norském dřevu*, je tu pojata otevřeněji a víc cíleně. Svým způsobem je, jak nám autor prezentuje už od prvního odstavce, hlavní a údajně (skoro) jedinou zápletkou celého díla. Je ale skutečně všechno opravdu tak prosté? Při bližším pohledu na způsob, jakým Murakami celou záležitost pojal, nám namísto jednoznačné odpovědi vyvstanou spíš řady dalších otázek. Přijměme tedy nejprve autorem nabízenou stopu, vzpomeňme na Fialku, které se

nejlépe uvažovalo o věcech prostřednictvím textů, a pokusme se tu nyní po jejím vzoru poohlédnout za příběhem právě od tématu – působícího napohled snad trochu pikantně – lásky mezi dvěma ženami.

Dávat opakovaně zaznít už známým motivům a rozvíjet je v pozměněných podobách je pro Murakamiho díla, silně inspirovaná hudbou, jeden z typických rysů. Postavy a situace se navenek opakují, podobně jako když v hudebních skladbách nanovo zaznívají variace povědomě znějících témat. Nemusíme číst zas tak pozorně, abychom si uvědomili, že i v románu *Sputnik, má láska* používá autor jako hlavní téma v obměněné verzi jeden z motivů *Norského dřeva*. Námětu lesbických vztahů se Murakami zřejmě poprvé dotkl právě v *Norském dřevu* vyprávěním osudů bývalé klavíristky Reiko, zde ve *Sputniku* v této linii po více než deseti letech pokračuje. Ve velmi jemné podobě můžeme snad ozvuky uvedeného tématu spatřit i v *Afterdarku* (č. 2007), a opět v novém kabátě se zdá být téma zmiňováno i v zatím nejnovějším Murakamiho románu, *1Q84* (2009), v němž se mj. věnuje otázce postavení ženy ve společnosti, a to s nebývalou mírou razance a provokativnosti.

Sputnik ale podobně vyhroceným, nepokrytě angažovaným dílem není. Murakami se zde ještě do žádné otevřené společenské konfrontace nepouští, a co v tomto ohledu hodlal říci, říká po japonsku taktně a decentně, spíše náznakem. Konfliktní situace, které Fialka zřejmě musela zažívat, jsou skryté pod povrchem, dozvídáme se o nich až dodatečně z náhodně objeveného počítačového dokumentu. Sám K., vypravěč románu, celou záležitost v podstatě chápe, a protože má Fialku evidentně rád, smíří se i s tím, co je pro něj nejobtížnější – s myšlenkou, že nikdy nebude jeho, i kdyby si to přál sebevíc. Podíváme-li se na situaci byť jen letmo optikou módních diskurzů menšin, chová se K., hlavní

představitel většinové společnosti v románu, doopravdy vzorně – bere Fialku tak, jak se chce brát ona sama, v její cestě za sebevyjádřením jí nijak nebrání, naopak ji podporuje a celou dobu vymýšlí všechny možné kompromisy se sebou samým, aby si udržel její přátelství. Ten největší konflikt Fialčina vztahu v díle, nejdramatičtější okamžik, který Fialce její láska přinese, je pochopitelně chvíle, kdy se své city rozhodne přestat skrývat. Je to boj, který bojuje sama se sebou. Hlavním problémem tu přitom není otázka, „co tomu řekne okolí“, ale zda ji Mjú dokáže, či nedokáže vyslyšet. Po Fialčině *coming outu* se nekoná už nic. Není tu čas ani místo na reakce okolních lidí, Fialka se prostě zklame a následně „zmizí beze stopy“.

Důvodem jejího zklamání přitom není fakt, který bychom snad v podobném případě čekali, to jest, že by Mjú pocítovala vůči Fialčiným návrhům nějaký nepřekonatelný odpor. Být Fialka muž, dopadlo by to asi docela stejně. Mjú prostě od začátku není schopna Fialku přijmout, ani když se o to aktivně pokusí, jelikož, zjednodušeně řečeno, není schopna sexu a snad ani lásky jako takové.

Což už je problém na poněkud širší úrovni než samotná otázka přijetí či nepřijetí homosexuality, jelikož jde o riziko, které sdílí na počátku vztahů všichni lidé bez rozdílu. Touha po lásce tu stojí proti neschopnosti milovat, a je přitom úplně jedno, jaká je případná orientace protagonistů. Murakami tu zachází se vztahem dvou žen jako s jakýmkoliv jiným – že „to bylo zrovna do ženy“, do koho se Fialka zamilovala, není primární příčina komplikací.

Řekněme si rovnou, že sex, a tím méně homosexualita, nebyly historicky v japonské společnosti ani v náboženské

tradici zatíženy podobnými morálními kritérii, jaká biblický kánon naočkoval společnosti západní. Také podotkněme, že ve starém Japonsku se homosexualita nepovažovala ani tak za problém pevně dané identity člověka, jak to známe dnes ve společnosti západní, jako spíš za otázku konkrétního chování, vázaného naopak na pevně stanovenou společenskou situaci. Například na život v buddhistických klášterech, kde byly styky s příslušníky opačného pohlaví zapovězeny – vzpomeňme například na Iharu Saikakua a jeho Povídku o Gengobeiovi ze souboru Pět rozkošnic. Odtud se tyto zvyky postupně rozšiřovaly i na život vojenské vrstvy, samurajů (mezi nimiž plnily tyto vztahy starších mužů s jinochy podobnou funkci ve výchově jako ve starověkém Řecku – viz například film Nagisy Ošimy *Tabu*), a konečně až do společnosti měšťanské, kde „tím“ proslulo zejména prostředí divadel kabuki (viz například pasáže v úvodu Tanizakiho *Deníku bláznivého starce*). A probíráme-li se sbírkami erotických dřevorezů šunga, najdeme v nich podobných motivů dost a dost, a to i od takových mistrů, jako byli třeba Utamaro nebo Hokusai. Až v období Meidži, po „otevření Japonska světu“, byla v roce 1873 pod vlivem západního puritánství v Japonsku „sodomie“ zákonem zakázána. Výmluvné ovšem je, že toto zákonné opatření přetrvalo pouhých sedm let, než jej roku 1880 zase zrušili.

Bylo by úkolem pro jiné, povolanejší studie, pátrat, zda to byly pouze nátery západní mravnosti (které Japonsko přijalo kvůli zachování tváře před tehdejším „civilizovaným“ světem) nebo právě tradiční domácí důraz na dobré mravy a zachování důstojnosti, co způsobilo, že je dnes v Japonsku „oficiální“ přístup k sexualitě paradoxně v lecčem upjatější než v západních zemích, kde mezitím v tomto ohledu nastává postupné tání. Snad přispěly svým dílem oba faktory a západní pruderie se vlastně úspěšně naočkovala na domácí

podloží, ve kterém občas vládní kruhy, minimálně od doby šógunátu Tokugawa, uznaly za vhodné dbát na kázeň obyvatelstva a umravňovat pomocí nejrůznějších předpisů a cenzury například – na úřednický vkus – přespříliš explicitní spisovatele a divadelníky, kterých se vždy našlo dost a dost. Každopádně můžeme v tradici japonského umění zhruba od doby Edo dodnes vysledovat napětí mezi „vysokou kulturou“, která má svá pevně daná pravidla, a velice silným proudem „neoficiálních“ subkultur, vytvářejícím svět sám pro sebe, jakousi protiváhu právě těch upjatých „oficialit“, svět, který ukazuje právě a především to, o čem se navenek raději nemluví, jelikož je to jaksi vulgární, anebo rovnou „nečisté a fuj“. Znalci japonského tradičního divadla kabuki, znalci moderní literatury, donedávna dělené na „čistou“ a „zábavnou“, nebo nejnověji a nejvýrazněji znalci japonského filmu, anime a manga komiksů jistě vědí, o čem je řeč. Jako by tu existovaly dva odlišné světy, jako by doopravdy bylo vše rozděleno neviditelným řezem na „tady“ a „tam“. Nahlížen z tohoto úhlu se pak Murakamiho přístup k dané tematice začíná jevit poměrně zajímavě – spisovatel se totiž vědomě staví právě do styčného bodu obou těchto světů a snaží se je propojovat v jeden. Z tohoto pohledu jistě není náhoda, že používá postupů tzv. zábavné literatury v těsné blízkosti s postupy literatury „čisté“, že zkrátka stojí na samém jejich pomezí, bourá mezi nimi hranice a převádí mezi nimi kdeco z jedné strany na druhou a opačně. Proto se v jeho díle sice mj. objevují i ony proslavené „explicitní popisy sexu“, na druhou stranu opravdu nestaví jen na nich. V případě, kdy se dotýká otázek homosexuality, se lacině explicitně dokonce cíleně vyhýbá, jako právě v případě popisu lesbického vztahu Fialky a Mjú, kdy naopak projevuje pochopení a decentnost. Nepochybně dobře ví, že pro ty, kdo v tomto směru hledají nějaké to „neoficiální“ povyražení

lechtivého rázu, nabízí jistá odvětví japonské publikační a filmové činnosti možností víc než dost. Ve *Sputniku* ale zřejmě jde o něco jiného, o to, aby se takový vztah ukázal právě bez senzací, ve formě, která je „přijatelná“ i v oficiálním světě, a začal tak přicházet o něco víc na přetřes. A v tom přesvědčení nás může utvrdit i fakt, že autor s tématem a jeho decentním zpracováním neskončil zdaleka jen u *Sputniku*: hned první povídka *Náhodný poutník* v zatím posledním vydaném výboru *Podivné příběhy z Tokia* (2005), se podobně nevтіravou formou problému dotýká v nemalé míře.

Připomeňme snad ještě důležitost faktu, že si Murakami pro své „nenásilné poukazování“ vybral od začátku právě lesbický vztah. Doposud se uvedené příklady homosexuality z japonských tradic týkaly skoro výhradně vztahů mezi muži, které jsou zřejmě v zemích s konfuciánskou tradicí více na očích. O vztazích mezi ženami tolik známo není. Dost možná, že i to vedlo Murakamiho k tomu, aby do ústřední role svého příběhu postavil právě ženskou dvojici – postup, který dobře zapadá mezi už zmíněnou snahu upozorňovat na problémy stojící jen zdánlivě na okraji, na témata, která se příliš netěší oficiální pozornosti. Tato snaha je, zvlášt v jeho dílech z poslední doby, čím dál patrnější.

Byla-li tu řeč o autorově snaze po „propojování různých světů“, nemůžeme si nevšimnout, že jde vlastně o téma, které prostupuje román i na symbolické rovině. Propojit „tady“ a „tam“ symbolicky prolitou krví, vdechnout život tomu, co píše a tvoří, je hlavní problém, se kterým se Fialka potýká coby nadšená adeptka spisovatelské dráhy. A zcela podobný je i hlavní problém týkající se Fialčiny lásky k Mjú. Mjú je totiž, jak dokládá Fialčin text, nezvratně rozdělena vedví a

obě poloviny, jedna „tady“ a druhá „tam“, se nikdy nemají šanci setkat.

Mjú, navenek příslušnice vyšších vrstev společnosti, je rozdělena vedví hned na několika rovinách: jednak psychologicky, především ale už svou jinou národností. Připomeňme tu, že se jedná o japonskou Korejku, tedy dalšího příslušníka menšiny. Člověka, který přesto, že se svou starou vlastí má už reálně jen málo společného, zůstává díky japonským zákonům téměř bez šance získat v této zemi občanství a je tak odsouzen k postavení věčného cizince. Mjú je v konečném důsledku popsána jako neúplná, jako člověk, kterého polovina chybí, který nemůže žít plnohodnotný život, který – jak se projeví při studiu hudby – není autentický a kterému nezbývá než klamat vnějším vzhledem, drahými doplňky, auty, nabarvenými vlasy. Snad je to jen shoda okolností, ale neškodí připomenout, že mezi znaky, používanými pro zápis japonštiny, existuje i jeden právě se čtením „mjú“, jehož význam zní „faleš, klam, podvod“. Klam, který se vymstí i Fialce, na niž má setkání s Mjú doslova zhoubný vliv – a to když spolu s vypravěčem K. pozorujeme, jak se postupně mění, jak už to není ona, jak nemůže psát a jak nakonec beze stopy mizív Řecku „na druhé straně“ (čemuž se málem nevyhne ani K. sám). Jako by byla Fialka doopravdy tou fialkou z Goethovy básně a Mjú tou pastýřkou, co ji nevědomky zašlápne. Je tu ponechán i prostor k úvahám o Fialce samotné: je to opravdu láska, co zažívá? Fialka, romantická, toužící po kerouacovské samotě někde na vrcholu hory, ztroskotá, protože se v Mjú osudově zmýlí, a pak doopravdy záhadně zmizí někde na vrcholcích hor řeckého ostrova. V její touze po lásce Mjú můžeme díky nalezenému dokumentu z diskety odhalit jiný, silný hnací motiv – touhu po nepoznané matce, námět, který pak Murakami o několik let poté rozpracoval ještě dále v *Kafkovi*

na pobřeží (č. 2006) a který v moderní japonské literatuře můžeme nalézt v díle velikého spisovatele Džun'ičiróa Tanizakiho. Do hry vstupuje nevědomí, naznačené popisem Fialčina snu: dost možná tu dochází k projekci Fialčiny touhy po matce na Mjúinu osobu.

Možná právě díky znechucení z podobných klamů – i když to nevíme stoprocentně jistě, jelikož Murakamiho romány mají tu pěknou vlastnost, že poskytují čtenáři dostatek prostoru k zamyšlení –, možná i proto se vypravěč *Sputniku*, učitel K., po setkání s Mjú nakonec rozhoduje, že on sám už v klamu (rozštěpen mezi Fialku a svou „přítelkyni“) žít nebude, a po výstupu s hlídačem samoobsluhy, který jeho lhaní sobě samému odhalí, nakonec udělá to, o čem se domnívá, že je „správně“. A možná i proto se mu tak, aspoň v jistém smyslu, Fialka na posledních stránkách románu z „druhé strany“ vrátí.

O tom, co je vlastně zač ten jiný svět tam na „druhé straně“, se už mnoho nedovíme. Dostáváme jen jemné náznaky, tak jemné, že ani není jisté, že to nějaké náznaky jsou. Napínává nejednoznačnost a náznak, dědictví patrně z inspirace americkou detektivkou, jsou Murakamiho silnou spisovatelskou zbraní, jelikož čtenáře neochudí o možnost zapojit vlastní deduktivní schopnosti a představivost. Skočíme do toho rovnýma nohama hned zkraje: „Jaký je rozdíl mezi znakem a symbolem?“ pokládá jakoby mimochodem Mjú otázku, která nás pak jako záhadný kóan doprovází po celý román až do konce ve Fialčině „znakovité“ telefonní budce světa – textu, aby nás cestou přiměla hloubat o Švýcaru Ferdinandu de Saussurovi a jeho teorii znaků či psychoanalytiku Lacanovi, který, inspirován právě touto teorií poté vytvořil vlastní verzi analýzy duše se zrcadlovou

fází a třemi řády: imaginárním, symbolickým a reálným. Je to zrcadlo, co Mjú Fialce věnuje „jako dárek ke stěhování“, je to zrcadlo, na jehož druhé straně se Mjú jako Alenka Lewise Carrolla ztrácí sama sobě, poté, co v něm zřejmě uviděla ty stránky sebe sama, na které by nejspíš chtěla zapomenout. Je to zrcadlo nás samých, jak se s rozechvěním pozorujeme z otáčejících se ruských kol, na kterých se, jak známo, nikam dojet nedá. Je to – dovolíte-li závěrečný citát ze staré kritiky D. H. Lawrence na Melvillovu *Bílou velrybu*, dost možná autorovo vyzvání na lov, na výpravu za poznáním jiných světů, které vždycky byly tím, co nás na literatuře tak láká.

Lov. Poslední velký lov.

Nač?

Na MobyDicka, ohromného, bílého vorvané, jež je starý, věkovitý, a pluje sám, jež je v svém hněvu nevýslovně strašný, jelikož byl už tolikrát napaden, a jež má barvu padlého sněhu.

Samozřejmě, že je symbolem.

Čeho?

Vsadil bych se, že to nevěděl ani sám Melville. A to je na tom nejlepší.

Tomáš Jurkovič

V edici Světová knihovna vyšly tyto svazky:

Anne Michaels: Prchavé okamžiky (svazek 1)
Sebastiano Vassalli: Labuť (svazek 2)
Jorge Amado: Zmizení svaté Barbory (svazek 3)
Hanif Kureishi: Byli jsme si blízcí (svazek 4)
Richard Mason: Tonoucí (svazek 5)
Elie Wiesel: Soudci (svazek 6)
Thomas Brussig: Na kratším konci ulice (svazek 7)
René Depestre: Chvalozpěv na ženu-zahradu (svazek 8)
Cha Tin: Čekání na Lina (svazek 9)
Joanna Scottová: Manekýn (svazek 10)
Nicola Barkerová: Doširoka otevřené (svazek 11)
Philippe Djian: Za rozcestím (svazek 12)
Camille Laurensová: V náruči mužů (svazek 13)
Chuck Palahniuk: Program pro přeživší (svazek 14)
Michael Cunningham: Hodiny (svazek 15)
René Depestre: Jako o závod (svazek 16)
Margaret Atwoodová: Muzeum zkamenělin (svazek 17)
Elie Wiesel: Pátý syn (svazek 18)
Haruki Murakami: Norské dřevo (svazek 19)
Michel Faber: Pod kůží (svazek 20)
Ian McEwan: Pokání (svazek 21)
Chuck Palahniuk: Zalknutí (svazek 22)

Federico Andahazi: Vlámské tajemství (svazek 23)
Graham Swift: Světlo dne (svazek 24)
Camille Laurensová: Láska, román (svazek 25)
Juli Zeh: Orli a andělé (svazek 26)
Haruki Murakami: Na jih od hranic, na západ od slunce (svazek 27)
Michael Chabon: Úžasná dobrodružství Kavaliera a Claye (svazek 28)
Jonathan Coe: Dům spánku (svazek 29)
Tanja Diickersová: Zóna Berlín (svazek 30)
Edith Templetonová: Gordon (svazek 31)
Dorota Másłowská: Červená a bílá (svazek 32)
Philippe Djian: Třenice (svazek 33)
Chuck Palahniuk: Ukolébavka (svazek 34)
Michael Cunningham: Domov na konci světa (svazek 35)
Joost Zwagerman: Šest hvězdiček (svazek 36)
DBC Pierre: Vernon Bůh Little (svazek 37)
Nic Kelman: Holky (svazek 38)
Andrew Sean Greer: Zpověď Maxe Tivoliho (svazek 39)
Jean-Paul Dubois: Život po francouzsku (svazek 40)
Ian McEwan: Sobota (svazek 41)
Juli Zeh: Hráčský instinkt (svazek 42)
Michael Cunningham: Vzorové dny (svazek 43)
Alan Hollinghurst: Linie krásy (svazek 44)
Martin Suter: Odvrácená strana Měsíce (svazek 45)
Chuck Palahniuk: Deník (svazek 46)
Régis Jauffret: Blázinec (svazek 47)
Haruki Murakami: Kafka na pobřeží (svazek 48)
Jonathan Coe: Pár trotlů (svazek 49)
Juan Marse: Ještěřčí ocásky (svazek 50)
Michael Chabon: Konečné řešení (svazek 51)
Michel Houellebecq: Možnost ostrova (svazek 52)
Ismail Kadare: Krvavý duben (svazek 53)

Terézia Mora: Den co den (svazek 54)
DBC Pierre: Ludmilina lámaná angličtina (svazek 55)
Julian Barnes: Arthur & George (svazek 56)
Esther J. Endingová: Po Valentýnu (svazek 57)
Ken Kalfus: Americký problém (svazek 58)
Haruki Murakami: Afterdark (svazek 59)
Ian McEwan: Na Chesilské pláži (svazek 60)
E. L. Doctorow: Pochod k moři (svazek 61)
Chuck Palahniuk: Strašidla (svazek 62)
Graham Swift: Zítřek (svazek 63)
Laurent Quintreau: Hrubá marže (svazek 64)
Kiran Desai: Dědictví ztráty (svazek 65)
Claire Messudová: Císařovy děti nemají šaty (svazek 66)
Nancy Hustonová: Rodová znamení (svazek 67)
Wendy Guerra: Všichni odcházejí (svazek 68)
Richard Powers: Stopy paměti (svazek 69)
Jonathan Littell: Laskavé bohyně (svazek 70)
Don DeLillo: Padající muž (svazek 71)
Michael Chabon: Židovský policejní klub (svazek 72)
Lloyd Jones: Pan Pip (svazek 73)
Haruki Murakami: Konec světa & Hard-boiled
Wonderland (svazek 74)
Steven Hall: Čelisti slov (svazek 75)
Gilíes Leroy: Alabama song (svazek 76)
Juli Žeh: Temná energie (svazek 77)
Chuck Palahniuk: Snuff (svazek 78)
Sebastian Barry: Tajný deník (svazek 79)
Jasutaka Cucui: Peklo (svazek 80)
Anne Enrightová: Shledání (svazek 81)
Anne Michaels: Zimní krypta (svazek 82)
Paolo Giordano: Osamělost prvočísel (svazek 83)

Světová knihovna
Svazek 84

Haruki Murakami
Sputnik, má láska

Z japonského originálu Spútoniku no koibito
vydaného nakladatelstvím
Kódanša v Tokiu roku 1999
přeložil a doslov napsal Tomáš Jurkovič
Obálku navrhl Pavel Hrách
Odpovědný redaktor Jindřich Jůzl
Technický redaktor Jiří Staněk
Počet stran 224

Vydala Euromedia Group, k. s. – Odeon,
Nádražní 32, 150 00 Praha 5,
v roce 2009 jako svou 4196. publikaci,
v Odeonu publikace 238.
Sazba SF SOFT, Praha
Tisk Tlačiarne BB, spol. s r. o., Banská Bystrica
Vydání první

Naše knihy distribuuje knižní velkoobchod
Euromedia Group, k. s. – knižní distribuce,
Nádražní 32, 150 00 Praha 5
Zelená linka: 800 103 203
Tel.: 296 536 111
Fax: 296 536 246

distribuce.sd@euromedia.cz

Knihy lze zakoupit v internetovém knihkupectví
www.knizniweb.cz